

2018-08-15

Tid 2018-08-27, kl 18:30

Plats Stange

Ärenden

Justering

- 1 Information från förvaltningen
- 2 Mål och budget 2019 med flerårsplan 2020-2022
- 3 Avrop av tilläggsmedel för lokalrelaterade kostnader
- 4 Konsekvenser av att hemsjukvård inte införs 2020
- 5 Digitala matinköp
- 6 Ekonomisk månadsuppföljning
- 7 Utredning av möjligheterna att införa intraprenad inom vård- och omsorgsförvaltningen
- 8 Registerförteckningar för behandlingar enligt dataskyddsförordningen (GDPR)
- 9 Nämnduppdrag - Vad innebär det att åldras för personer som tillhör LSS målgrupper?

- 10 Yttrande över motion- Gratis friskvård/gymkort till 70+
- 11 Yttrande över motion - Inför vårdserviceteam inom äldreomsorgen
- 12 Medborgarförslag- Aktiviteter och mötesplats för äldre människor
- 13 Medborgarförslag- Kontaktperson för ensamma äldre människor
- 14 Anmälningssärenden
- 15 Delegationsbeslut
- 16 Ärenden från dialogforum

Tuva Lund (S)
Ordförande

Kerstin Frimodig
Nämndsekreterare

Gruppmöten:

S, V och MP: Träffas i Stange kl 18.00 27 augusti

Övriga partier: Träffas i Helges lokaler 17.30 27 augusti

1

Information från förvaltningen(von/2018:3)

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden noterar till protokollet att de tagit del av informationen.

Sammanfattning

Verksamhetsinformation- Ann-Christine Östlund, enhetschef Tornets vård- och omsorgsboende

Månadsuppföljning- äldreomsorgen- kvalitetschef Christina Almqvist

Information från förvaltningschefen

-investeringar och byggprojekt

-tillgänglighet på Botvidsgården

2018-06-20

Dnr von/2018:3

Referens

Kerstin Frimodig

Mottagare

Vård- och omsorgsnämnden

Information från förvaltningen

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden noterar till protokollet att de tagit del av informationen.

Sammanfattning

Verksamhetsinformation- Ann-Christine Östlund, enhetschef Tornets vård- och omsorgsboende

Månadsuppföljning- äldreomsorgen- kvalitetschef Christina Almqvist

Information från förvaltningschefen

-investeringar och byggprojekt

2**Mål och budget 2019 med flerårsplan 2020-2022(von/2018:89)****Förslag till beslut**

Vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande gällande mål och budget 2019 med flerårsplan 2020–2022 samt tillhörande bilagor.

Sammanfattning

Under våren 2017 beslutade kommunfullmäktige om en ny målstyrningsmodell. Modellen utgår från sju målområden som är kopplade till kommunens huvudprocesser. Varje målområde består av en politisk inriktning och ett eller flera utvecklingsmål med tillhörande målsatta mått. Vård- och omsorgsnämnden har formulerat mål och målsatta mått i enlighet med den politiska inriktningen. Med utgångspunkt från nämndens mål och budget ska förvaltningens verksamheter ta fram verksamhetsplaner, där planering och arbetssätt framgår.

Utöver förslag till justeringar och de medel som vård- och omsorgsnämnden äskar för hyror för vård- och omsorgsboenden, flyttkostnader Allégården, köpta platser inom LSS, demensplatser och minskade vård- och omsorgsinträkt, finns det ytterligare risker som kan påverka nämndens ekonomiska förutsättningar. Vård- och omsorgsnämnden ser att behovet av om- och nybyggnationer av vård- och omsorgsboenden kan leda till att nämnden behöver köpa boendeplatser i större utsträckning än planerat, vilket troligen medför en större kostnad än beräknat i budget. Nämnden ser även att den pågående utredning gällande LSS-lagstiftningen, däribland personlig assistans, som förväntas vara klar i december 2018, kan medföra ekonomiska konsekvenser.

2018-08-17

Dnr von/2018:89

Medborgarna ställer dessutom krav på att kommunens tjänster är digitaliserade och att information kan nå digitalt. Att ta tillvara digitaliseringens möjligheter skapar självständighet, integritet och livskvalitet för medborgaren. För att möta medborgarnas ökade krav och behov behöver vård- och omsorgsnämnden fortsatt införa ny teknik i våra verksamheter vilket medför ökade kostnader i inledningsskedet.

2018-06-15

Dnr von/2018:89

Referens

Lindha Constantinou

Mottagare

Vård-och omsorgsnämnden

Mål och budget 2019 med flerårsplan 2020–2022

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande gällande mål och budget 2019 med flerårsplan 2020–2022 samt tillhörande bilagor.

Sammanfattning

Under våren 2017 beslutade kommunfullmäktige om en ny målstyrningsmodell. Modellen utgår från sju målområden som är kopplade till kommunens huvudprocesser. Varje målområde består av en politisk inriktning och ett eller flera utvecklingsmål med tillhörande målsatta mått. Vård- och omsorgsnämnden har formulerat mål och målsatta mått i enlighet med den politiska inriktningen. Med utgångspunkt från nämndens mål och budget ska förvaltningens verksamheter ta fram verksamhetsplaner, där planering och arbetssätt framgår.

Utöver förslag till justeringar och de medel som vård- och omsorgsnämnden äskar för hyror för vård- och omsorgsboenden, flyttkostnader Allégården, köpta platser inom LSS, demensplatser och minskade vård- och omsorgsintäkter, finns det ytterligare risker som kan påverka nämndens ekonomiska förutsättningar. Vård- och omsorgsnämnden ser att behovet av om- och nybyggnationer av vård- och omsorgsboenden kan leda till att nämnden behöver köpa boendeplatser i större utsträckning än planerat, vilket troligen medför en större kostnad än beräknat i budget. Nämnden ser även att den pågående utredning gällande LSS-lagstiftningen, däribland personlig assistans, som förväntas vara klar i december 2018, kan medföra ekonomiska konsekvenser.

Medborgarna ställer dessutom krav på att kommunens tjänster är digitaliserade och att information kan nå digitalt. Att ta tillvara digitaliseringens möjligheter skapar självständighet, integritet och livskvalitet för medborgaren. För att möta medborgarnas ökade krav och behov behöver vård- och omsorgsnämnden fortsatt införa ny teknik i våra verksamheter vilket medför ökade kostnader i inledningsskedet.

2018-06-15

Dnr von/2018:89

Pia Bornevi
Vård- och omsorgschef

Bilagor

- Bilaga 1: Mål och budget 2018 med flerårsplan för 2019–2021
- Bilaga 2: Målsäkringsunderlag till mål och målsatta mått för vård- och omsorgsnämnden
- Bilaga 3: Sammanställning – preliminära budgetramar med förslag på ytterligare justeringar
- Bilaga 4: Underlag till justering av driftbudget och budgetramar
- Bilaga 5: Investeringsplan fram till 2022
- Bilaga 6A: Underlag till investeringsprojekt inklusive driftkonsekvenser
- Bilaga 6B: Underlag till investeringsprojekt övriga investeringar inkl. driftkonsekvenser (Word dokument)

Expedieras till

Kommunstyrelsen

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

Mål och budget 2019 med plan för 2020-2022

Vård- och omsorgsnämnden

Innehållsförteckning

1	Mål och budget 2019 med plan 2019-2022.....	3
1.1	Nämndens medskick till kommunstyrelsens budgetberedning	3
1.2	Väsentliga områden.....	3
1.3	Nämndens mål och målsatta mått 2019.....	6

1 Mål och budget 2019 med plan 2019-2022

1.1 Nämndens medskick till kommunstyrelsens budgetberedning

Vård- och omsorgsnämnden har identifierat två områden där det råder viss osäkerhet som kan komma att påverka nämndens möjligheter att tillgodose medborgarnas behov av stöd och omsorg och därmed kan risk finnas att det inte ryms inom befintlig budgetram.

Tillgodose behov av vård- och omsorgsboende

Vård- och omsorgsnämnden har för närvarande flera ny- och ombyggnationer som pågår, vilket gör att evakueringar behöver göras och lägenheter hållas tomma. Nämnden har som mål att 98 procent av lägenheterna på vård- och omsorgsboende ska vara belagda. Under 2017, när flera ombyggnationer pågick, var beläggningsgraden cirka 90 procent. Bedömningen är att beläggningsgraden för 2018 och 2019 inte kommer att nå målet. Detta då byggnationer till viss del kommer att fortsätta och att evakueringar innebär att alla lägenheter inte kan beläggas. Det finns särskild stor osäkerhet kring ombyggnationen av Allégården som inte bedöms bli klar enligt plan. Det finns därför risk att nämnden behöver köpa boendeplatser i större utsträckning än planerat, vilket troligen medför en större kostnad.

Översyn av LSS-lagstiftningen gällande personlig assistans

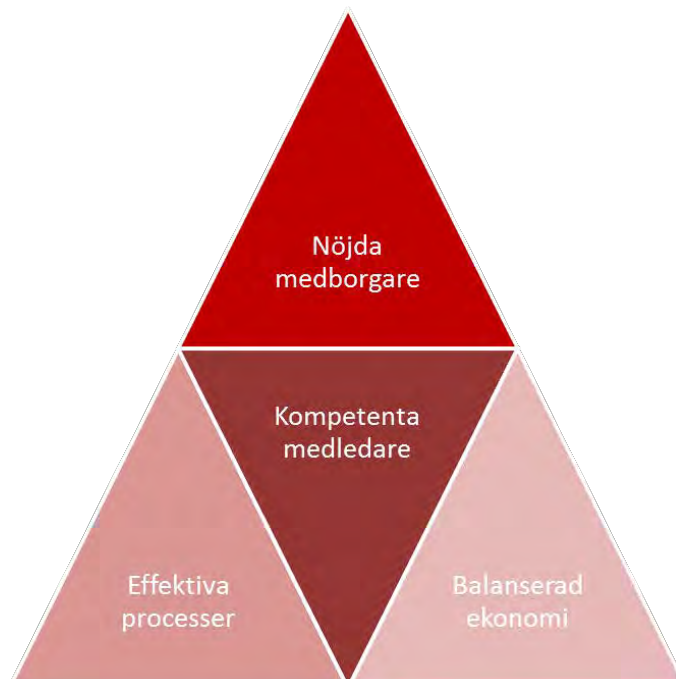
Under de senaste åren har det kommit vägledande domar från rättsväsendet gällande personlig assistans som Försäkringskassan är skyldig att följa och som har förändrat hur lagstiftningen i vissa frågor tolkas och tillämpas. Detta har bland annat lett till att fler personer fått sin statliga assistansersättning indragen och att kommunerna istället stått för insatserna, vilket bidragit till ökade kostnader för kommunerna.

Regeringen har tillsatt en utredning som ser över hela LSS-lagstiftningen för att lagen ska bli enklare att tolka och mer rättssäker. Försäkringskassan och Socialdepartementet har också fått i uppdrag att följa upp konsekvenserna av domarna och lämna förslag på förändringar så att människor inte blir utan stöd om det blir förändringar i deras assistansbeslut.

Utredningen förväntas vara klar i december 2018. Resultatet av utredningen kan komma att innebära förändringar kring LSS-insatser, framför allt kring personlig assistans vilket kan påverka nämndens ekonomiska förutsättningar att tillgodose medborgarnas behov av stöd och omsorg.

1.2 Väsentliga områden

Vård- och omsorgsnämndens fyra väsentliga områden är *nöjda medborgare, kompetenta medledare, effektiva processer och balanserad ekonomi*. De fyra områdena är förutsättningar för att uppfylla nämndens uppdrag, förbättra resultaten, möta framtida utmaningar och uppnå den goda kvalitet som lagar och föreskrifter kräver. Med utgångspunkt i de väsentliga områdena och kommunfullmäktiges utvecklingsmål har vård- och omsorgsnämnden satt upp mål och målsatta mått för att styra och följa upp verksamheten.

Nöjda medborgare

Vård- och omsorgsnämndens verksamhet ska skapa mesta möjliga värde för äldre medborgare och medborgare med funktionsnedsättning som har behov av stöd och omsorg. Genom att ha medborgarens fokus, det vill säga utgå från medborgarens individuella behov och i ständig dialog tillgodose medborgarens behov i enlighet med kommunens uppdrag, skapar vi värde för våra medborgare. Att medborgarna, de vi är till för, är nöjda med verksamheten är nämndens viktigaste mål.

Under de senaste åren har Botkyrkas medborgare varit mindre nöjda med vård och omsorg än medborgare i övriga länet. Samtidigt har Botkyrkas medborgare generellt upplevt att de har sämre hälsa än medborgarna i övriga länet. För att öka nöjdheten hos medborgarna krävs att vi gör grundliga analyser av resultat i brukarundersökningar och att vi skapar olika forum för att ha en ständig dialog. Vi behöver säkerställa att medborgarna får tydlig information, bra bemötande och en snabb och effektiv handläggning. Det är viktigt att vi ger medborgarna möjlighet till självbestämmande och att vi har en god samverkan med olika aktörer, både internt och externt. Viktigt är också att vi arbetar förebyggande för att främja god hälsa.

Kompetenta medledare

Vi vill skapa förutsättningar för medledarskap som innebär delat ansvar att leda mot våra mål. Varje medledare ska ha kompetens och engagemang att leda sitt arbete framåt samt ges förutsättningar och mandat att göra det. Våra medledare är vår viktigaste resurs för att skapa nöjda medborgare och en verksamhet av god kvalitet. Det är i mötet mellan medborgarna och medledare som kvalitet och värde skapas.

För att tillgodose medborgarens behov är det en förutsättning att våra

medledare har rätt kompetens. Det är en utmaning i vår verksamhet som drivs dygnet runt och kräver mycket personal. Vi ser svårigheter att attrahera och behålla medledare med rätt kompetens – en utmaning som vi delar med hela länet. För att lyckas rekrytera behöver vi vara en attraktiv arbetsgivare med konkurrenskraftiga löner, kompetensutveckling, karriärvägar och erbjuda en bra arbetsmiljö. För att behålla våra medledare krävs att målen är relevanta och tydliga på alla nivåer.

Effektiva processer

För att vård- och omsorgsnämnden ska ge medborgarna tjänster av god kvalitet behöver vi ha effektiva processer. Processer som utgår från medborgarens behov, säkerställer kommunens uppdrag, lever upp till lagstiftning och levererar ett stöd som medborgarna är nöjda med på ett så resurseffektivt sätt som möjligt. Processorientering innebär att kartlägga och förbättra processer, men handlar minst lika mycket om kultur och värderingar. Den processorientering som pågår i kommunen är ett viktigt verktyg för att kunna erbjuda medborgarna effektiva processer. Av medborgarprocessen ”Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv” framgår hur vi med medborgarens fokus tillgodoser behov av stöd och vård.

För att skapa effektiva processer behöver vi identifiera medborgarens behov och krav från omvärlden, använda medledarnas kompetens, samt följa upp resultat och mäta effekter. Vi behöver fortsätta arbeta med vår organisationskultur för att säkerställa att vi alltid har medborgarens fokus. Under 2019 behöver vi fortsätta arbeta med att trygga behovet av boendeplatser i Botkyrka och att ge de medborgare som så önskar möjlighet att använda välfärdsteknik. Vi behöver säkerhetsställa att vi har en god systematisk uppföljning av verksamhet både i egen regi och i extern regi.

Balanserad ekonomi

En budget i balans är utgångspunkten för vård- och omsorgsnämndens verksamhet. De demografiska förändringarna med fler äldre och personer med funktionsnedsättning som lever längre, är ett faktum som vi har att förhålla oss till. Behoven ökar och resurserna kommer inte att tillföras i samma takt, då skatteunderlaget inte ökar i samma omfattning. Det ställer krav på nya sätt att arbeta för att behålla och utveckla kvaliteten utifrån medborgarens fokus.

För att nå en budget i balans krävs att vi har resurseffektiva processer, vilket innebär att vi har ordning och reda, gör rätt saker och använder verksamma metoder. Vi behöver följa upp vår verksamhet systematiskt och analysera resultatet. Vi behöver samordna verksamhet inom och mellan våra olika processer, men även vara innovativa och ha mod att prova nya arbetssätt.

1.3 Nämndens mål och målsatta mått 2019

Målområde/Process:

1 Möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Politisk inriktning

Kommunen är Botkyrkabornas verktyg för att ta ett gemensamt ansvar för gemensamma angelägenheter i lokalsamhället. Därför är demokratin grunden för all kommunal verksamhet. Engagerade, informerade och aktiva kommuninvånare, med lika rättigheter och möjligheter att bidra till samhällsbygget, är en förutsättning för en långsiktigt hållbar utveckling. Men skillnaderna i inflytande och levnadsvillkor är stora och diskriminering inskränker människors rättigheter. Det begränsar demokratin. Därför är det ett centralt kommunalt uppdrag att verka för jämlikhet, jämställdhet mellan kvinnor och män och lika rättigheter och möjligheter för alla.

Den representativa demokratin lägger ytterst den politiska makten i folkets händer. Genom politiskt engagemang och deltagande i valen tar Botkyrkaborna ansvar för sitt samhälle och för demokratin. Därför är ett högt valdeltagande dels ett värde i sig självt, dels ett mått på förtroendet för kommunen och demokratin förankring. Men den representativa demokratin kräver också god insyn i de politiska processerna och många olika arenor för dialog och påverkan på samhällsutvecklingen. Kommunen ska bidra till att alla Botkyrkabor får verkliga möjligheter att vara medskapare av sitt samhälle. Botkyrkabornas möte med de kommunala verksamheterna har också stor betydelse för deras upplevelse av delaktighet och vilja att vara medskapare av sitt lokalsamhälle. Kultur, föreningsliv, folkbildning och ett offentligt samtal i nya och gamla media håller demokratin levande och bygger människors förtroende för varandra.

Fullmäktiges utvecklingsmål:

1:1 Botkyrkaborna är delaktiga i den lokala demokratin

Fullmäktiges utvecklingsmål:

1:2 Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem

Nämndens mål:

Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem (KF)

Målsatta mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel personer inom gruppboende som är nöjda med självbestämmandet ökar (procent) Kvinnor/män	73 % 71/77%		75 %	85 %

Målsatta mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel personer inom hemtjänsten som är nöjda med självbestämmandet ökar (procent) Kvinnor/män	71 % 73/69%		75 %	85 %
Andel personer inom vård- och omsorgsboende som är nöjda med självbestämmandet ökar (procent) Kvinnor/män	68 % 69/65%		73 %	80 %
Andel personer inom serviceboende som är nöjda med självbestämmandet ökar (procent) Kvinnor/män	87 % 86/88%		92 %	95 %
Andel personer inom boendestöd som är nöjda med självbestämmandet ökar (procent) Kvinnor/män	74 % 56/88%		80 %	85 %
Andel personer över 65 år inom Myndighet som är nöjda med självbestämmandet ökar (procent) Kvinnor/män	63 % 68/57%		67 %	75 %
Andel personer inom personlig assistans som är nöjda med självbestämmandet ökar (procent) Kvinnor/män	-		80 %	85 %
Andel personer under 65 år inom Myndighet som är nöjda med självbestämmandet ökar (procent) Kvinnor/män	50 % 43/53%		60 %	75 %

- *Utfall finns inte. Undersökningen genomförs första gången 2018.*

Vägledande styrdokument:

- Kontaktlöfte/kontaktpolicy
- Kommunikationspolicy
- Strategi för demokrati och delaktighet
- Strategi och riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka
- Strategi för kreativa Botkyrka

Berörda enheter:

Nämndmål 1:2: Myndighet och utförarverksamheter inom OF och ÄO

Målområde/Process:

2 Möjliggöra Botkyrkabornas livslånga lärande

Politisk inriktning

Vårt kunskapsintensiva, komplexa och globala samhälle ställer höga krav på ständig anpassning och flexibilitet. Ett livslångt lärande, så väl informellt som formellt, är en nyckel för att rusta Botkyrkaborna för framtiden. Kunskap är makt. Oavsett var och när resan för det formella lärandet börjar ska alla oavsett kön och bakgrund kunna uppnå den kunskap och kompetens som krävs för egenmakt i livets alla skeenden. Möjligheten till utbildning och bildning har en avgörande betydelse. Här spelar folkbildningen en viktig roll bland annat

genom bibliotek, studieförbund och folkhögskolor.

Kommunen har ett tydligt kompensatoriskt uppdrag för att jämna ut livschanser. Botkyrka ska vara en skolkommun som genom högkvalitativ utbildning stärker Botkyrkabornas egenmakt. Kommunen har också ett tydligt uppsökande och uppföljande uppdrag. Vi ska erbjuda alla barn och elever i alla åldrar de bästa förutsättningarna för goda kunskapsresultat.

Fullmäktiges utvecklingsmål:

2:2 Botkyrkaborna har goda förutsättningar för livslångt lärande som stärker egenmakten och skapar jämlika livschanser.

Nämndens mål:

Botkyrkaborna har goda förutsättningar för livslångt lärande som stärker egenmakten och skapar jämlika livschanser (KF)

Målsatta mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2022
Antal medledare som genomgått utbildning i digitala verktyg ökar	-		300	400

Utfall finns inte för 2017 då det är ett nytt mått för 2018.

Vägledande styrdokument:

- Strategi för demokrati och delaktighet
- Strategi och riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka
- Strategi för digitalisering
- Strategi för kreativa Botkyrka

Berörda enheter:

Nämndmål 2:2: Samtliga utförarverksamheter

Målområde/Process:

3 Möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

Politisk inriktning

I Botkyrka är vi framgångsrika. Arbete och egen inkomst är en förutsättning för egenmakt och genom att fler kvinnor och män får arbete skapar vi ett mer jämställt och jämlikt samhälle. Utgångspunkten är att alla som kan ska jobba och därigenom både kunna förverkliga sina egna drömmar och bidra till välfärden. Botkyrka kommun ska ta vara på kraften hos de många individer, företag, projekt och samarbeten som finns på platsen. Våra verktyg är näringslivsutveckling, utbildning och arbetsmarknadsinsatser. Ett bra exempel är sommarjobbsgarantin, där alla ungdomar får en första rad på sitt CV.

Att rusta Botkyrkabor som står utanför arbetsmarknaden och saknar relevant utbildning och erfarenhet är centralt. För att lyckas behöver vi söka upp dem

som är i behov av stöd. Botkyrkaborna ska ha tillgång till effektiva och individanpassade insatser. Vi ska bidra till en arbetsmarknad där individens kunskap, kompetens och förutsättningar tas tillvara. Här har kommunen som arbetsgivare också en viktig roll att spela.

Vi behöver också arbeta för att skapa fler arbetstillfällen i Botkyrka, genom att stärka och stötta näringslivet för etablering, start och utveckling i kommunen. Till Botkyrka söker sig framgångsrika företag för att de vet att här kan man växa och vara med och bygga ett starkt samhälle. Södra porten blir en nod för Botkyrka och hela Stockholmsregionen för företagande och nya arbetstillfällen.

Näringslivet är avgörande för att skapa arbetstillfällen men tillför också i samhällsbygget. Näringslivet är med och skapar ett levande samhälle och en levande stad, samtidigt som det kan och ska ta ett stort socialt ansvar. I samarbete mellan kommun och näringsliv skapar vi mervärden för både företagen, Botkyrkaborna och samhällsutvecklingen.

Botkyrka kommun ska vara i framkant med smarta lösningar och spännande samarbeten. Det är i samverkan mellan kommun, näringsliv, stat och civilsamhälle som vi är som effektivast. Ungdomsgarantin är ett bra exempel på hur vi både stärker individen, företag och Botkyrka som plats.

Fullmäktiges utvecklingsmål:

3:1 Botkyrkaborna kan försörja sig på eget arbete eller företagande

Målområde/Process:

4 Möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

Politisk inriktning

Alla flickor och pojkar, kvinnor och män i Botkyrka ska ha goda förutsättningar att leva ett självständigt liv med en känsla av sammanhang. Oavsett bakgrund, social situation och funktionsvariationer ska alla kunna leva ett tryggt och meningsfullt liv. Barnets bästa ska alltid komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn. Det ska vara tryggt att åldras i Botkyrka. Vi ska uppmärksamma närståendes viktiga roll och behov.

Rådgivning, stöd, förebyggande och hälsofrämjande insatser ska bygga på att individer och grupper frigör och utvecklar egna styrkor och förmågor. Om de egna krafterna inte räcker till ska Botkyrkaborna känna sig trygga och veta att det finns ett skyddsnät som ger den hjälp man behöver.

Vi ska utforma service och insatser med respekt för de enskildas självbestämmanderätt och integritet. Hög tillgänglighet och tekniska lösningar i vardagen ska bidra till möjligheten att leva ett självständigt liv. Kommunen ska fördela resurserna solidariskt utifrån behoven och organisera verksamheten så att alla får högsta möjliga kvalitet. De enskilda ska få ett anpassat och

sammanhållet stöd, byggt på god samverkan med andra kommuner, landstinget, statliga myndigheter och andra aktörer. Vård, omsorg och sociala insatser syftar till att ge var och en som behöver det, stöd för att leva ett självständigt liv.

Fullmäktiges utvecklingsmål:

4:1 Botkyrkabor med behov av stöd har trygga, meningsfulla och självständiga liv

Nämndens mål:

Botkyrkas medborgare i behov av vård och omsorg är nöjda med det stöd som de får

Målsatta mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel personer inom hemtjänsten som är nöjda med stödet i sin helhet ökar (procent) Kvinnor/män	75 % 75/75%		82 %	85 %
Andel personer inom vård- och omsorgsboende som är nöjda med stödet i sin helhet ökar (procent) Kvinnor/män	69 % 69/71%		78 %	78 %
Andel personer över 65 år inom Myndighet som är nöjda med stödet i sin helhet ökar (procent) Kvinnor/män	62 % 62/59%		73 %	80 %
Andel personer inom gruppboende som är nöjda med stödet i sin helhet ökar (procent) Kvinnor/män	66 % 67/66%		75 %	80 %
Andel personer inom serviceboende som är nöjda med stödet i sin helhet ökar (procent) Kvinnor/män	71 % 86/67%		80 %	85 %
Andel personer inom boendestöd som är nöjda med stödet i sin helhet ökar (procent) Kvinnor/män	51 % 25/76%		65 %	75 %
Andel personer under 65 år inom Myndighet som är nöjda med stödet i sin helhet ökar (procent) Kvinnor/män	62 % 65/60%		73 %	80 %
Andel personer inom personlig assistans som är nöjda med stödet i sin helhet ökar (procent). Kvinnor/män	-		80 %	85 %

- *Sammantaget nöjd avser en specifik fråga i brukarundersökningarna avseende hur nöjda medborgarna är med stödet i sin helhet.*
- *Utfall för 2017 finns inte för personlig assistans då undersökningen genomförs för första gången 2018.*

Vägledande styrdokument:

- Strategi och riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka

Berörda enheter:

Nämndmål 4:1: Myndighet och utförare

Nämndens mål:

Vård- och omsorgsnämnden bedriver en verksamhet som är rättssäker och har god kvalitet

Målsatta mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2022
Personalkontinuiteten i hemtjänsten ökar (antal)	15		13	12
Andel överklaganden som går emot fattade beslut (procent)	28 %		23 %	15 %
Väntetid till vård- och omsorgsboende från ansökan till erbjudande om plats (median)	88		70	50
Väntetid i antal dagar från beslut till insats gällande bostad med särskild service (median)	-			

- *Personalkontinuitet avser antal personal som personer med stöd två gånger dagligen möter under en 14-dagarsperiod.*
- *Väntetid i antal dagar till vård- och omsorgsboende avser samtliga utredningar avseende plats på vård- och omsorgsboende som avslutades i kommunen under första halvåret, och som avsåg personer som vid tidpunkten för ansökan var 65 år eller äldre*
- *Väntetid i antal dagar från beslut till insats gällande bostad med särskild service avser alla påbörjade LSS-insatser avseende boende under årets 6 första månader (minimum 4 beslut), exklusive omprövningar. Utfall finns inte då måttet inte mätts tidigare.*

Vägledande styrdokument:

- Strategi och riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka

Berörda enheter:

Nämndmål 4:2: Myndighet och hemtjänsten

Målområde/Process:

5 Möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

Politisk inriktning

Botkyrka ska vara en interkulturell kommun där människor möts och tillsammans bygger demokrati och skapar förebilder i samhället. I Botkyrka ska det därför finnas ett rikt förenings-, idrotts- och kulturliv som är tillgängligt för flickor och pojkar, kvinnor och män i alla våra stadsdelar. Kommunens resurser ska bidra till jämlika förutsättningar för alla. Botkyrka ska genomsyras av idrott, kultur och kreativitet. Alla ska, oavsett identitet, bakgrund och andra förutsättningar, kunna hitta ett sammanhang för en meningsfull fritid under hela livet.

Kommunen ska erbjuda en mängd olika mötesplatser och aktiviteter som kan inspirera invånare och aktörer att verka i Botkyrka. Vi tar tillvara den kreativitet och de krafter som finns hos individer, föreningar och andra lokala aktörer, inte minst för att underlätta ett rikt liv utanför arbete och studier.

Botkyrka ska också vara en plats full av upplevelser som lockar besökare till kommunen.

Kommunen ska bidra till att Botkyrkaborna mår bra. Genom kultur- och fritidsverksamheter skapar vi möten mellan människor som annars aldrig skulle träffats och upplevelser som annars inte skulle ha funnits. Tillsammans skapar samarbetspartners, lokala aktörer och medarbetare med olika bakgrunder och erfarenheter förutsättningar för ett starkt och sammanhållet Botkyrka.

Fullmäktiges utvecklingsmål:

5:1 Botkyrkaborna har mer jämlikt och ökande deltagande i aktiviteter och sammanhang som bidrar till hälsa, en meningsfull fritid och ett aktivt socialt liv.

Nämndens mål:

Botkyrkabor har mer jämlikt och ökande deltagande i aktiviteter och sammanhang som bidrar till hälsa, en meningsfull fritid och ett aktivt socialt liv (KF)

Målsatta mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel äldre som är nöjda med måltidssituationen på vård- och omsorgsboende ökar (procent) Kvinnor/män	55 % 57/52%		70 %	80 %
Andel äldre som är nöjda med maten på vård- och omsorgsboende ökar (procent) Kvinnor/män	62 % 60/64%		70 %	80 %
Andel äldre som är nöjda med sociala aktiviteter på vård- och omsorgsboende ökar (procent) Kvinnor/män	49 % 48/51%		60 %	70 %
Andel personer på gruppboende som uppger att de trivs (procent) Kvinnor/män	80 % 78/85%		85 %	90 %

Vägledande dokument:

- Översiktsplanen
- Strategi för kreativa Botkyrka
- Strategi och riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka
- Biblioteksprogram för Botkyrka

Berörda enheter:

Nämndmål 5:1: Vård- och omsorgsboende, gruppboende

Målområde/Process:

6 Skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Politisk inriktning

Den nya Botkyrkastaden växer fram. Botkyrka är som en del av Storstockholm i snabb utveckling – miljonprogrammets stadsdelar förnyas och många nya bostäder byggs. Den nya Botkyrkastaden är den moderna, gröna staden där flickor och pojkar, kvinnor och män oavsett bakgrund möts och känner sig hemma, kulturen tar plats och naturen är tillgänglig.

Våra stadsdelar ska präglas av mångfald, varierad bebyggelse och blandade funktioner – här ryms bostäder, samhällsservice, kulturliv, näringsliv och många Botkyrkabor. Vi tror att blandning ger liv och rörelse och skapar möten, som bygger tillit och sammanhållning i och mellan våra stadsdelar. Vi vill skapa mer kreativa och trivsamma utemiljöer med konst och kvalitet i våra offentliga rum.

Vi vill se mer jämlika stadsdelar i ett jämlikt Botkyrka som är tillgängliga för alla. Utemiljön där många bor ska ha extra hög kvalitet och i alla stadsdelar bygger vi för livets olika skeden, med ett varierat bostadsbestånd med blandade upplåtelseformer.

Vi ska skydda, vårda och tillgängliggöra våra naturområden. Vi ska ha smart stadsplanering, bland annat genom att förtäta i kollektivtrafiknära områden, tillgängliggöra tätortsnära natur och vara rädd om jordbruksmarken. Vi ska också nyttja och värna ekosystemtjänster bättre, så att vi fortsatt har rent vatten och frisk luft.

I Botkyrka ska det vara lätt att leva klimatsmart. Vi vill både minska Botkyrkas klimatpåverkan och ha bra beredskap för de klimatförändringar som kommer. Därför ska vi bygga klimatsmarta bostäder i klimatsmarta lägen. Botkyrkaborna ska ha nära till kollektivtrafik och goda möjligheter att färdas till fots och på cykel.

Fullmäktiges utvecklingsmål:

6:1 Mer kreativa stadsmiljöer och mer tillgänglig natur ökar tryggheten och hemkänslan hos Botkyrkaborna

Nämndens mål:

Botkyrkabor med behov av särskilt boende ska erbjudas plats i Botkyrka

Målsatta mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel personer som bor på externt vård- och omsorgsboende minskar (procent)	32 %		20 %	15 %
Andel äldre personer med extern korttidsplats minskar (procent)	34 %		20 %	15 %

Målsatta mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel personer som bor på extern grupp- och servicebostad minskar (procent)	17 %		12 %	7 %

- *Måtten avser externa årsplatser för samtliga boendeplatser som inte drivs i egen regi.*
- *I måttet för vård och omsorgsboende är Riksten Plaza inräknat i andelen externa platser.*

Vägledande styrdokument:

- Översiktsplanen (och de tematiska fördjupningar som öp hänvisar till)
- Stadsdelsvisa strukturplaner och liknande Stadsdelsvisa utvecklingsprogram
- Strategi och riktlinjer för Ett jämlikt Botkyrka
- Strategi för kreativa Botkyrka
- Bostadsförsörjningsprogram

Berörda enheter:

Nämndmål 6:1: Vård- och omsorgsboende (korttidsboende), gruppboende och servicebostad

Målområde/Process:

7 Effektiv organisation

Politisk inriktning

Botkyrkaborna har rätt att förvänta sig att den kommunala verksamheten bedrivs effektivt och med medborgarens fokus så att vi på både kort och lång sikt uppnår bästa möjliga kvalitet med hänsyn till dagens och morgondagens resurser. Alla ska få ett vänligt, respektfullt och sakkunnigt bemötande i sina kontakter med kommunens anställda. Ingen ska särbehandlas eller diskrimineras.

Organisation och metoder, grundade på vetenskap och beprövad erfarenhet, ska kontinuerligt kunna anpassas till samhällsutvecklingen och förändrade uppgifter. Vår organisation ska vara lärande och innovativ. Den ska främja samspelet mellan olika verksamheter. Kommunens anställda i allmänhet och cheferna i synnerhet ska spegla befolkningssammansättningen.

Vi ska knyta till oss och behålla kompetent personal. Kommunen ska vara en föredömlig arbetsgivare som erbjuder goda villkor och en bra arbetsmiljö, som tar tillvara de anställdas engagemang, kompetens och kreativitet och som litar på medarbetarnas förmåga att tillsammans förbättra verksamheterna. Det ska finnas goda möjligheter att utvecklas inom den kommunala organisationen. Alla anställda som önskar det ska erbjudas heltidsanställning. Antalet timanställningar och andra visstidsanställningar ska minimeras.

För att behålla handlingsfriheten och säkra verksamhetens kvalitet och

omfattning är det nödvändigt att kommunens ekonomi är stabil, under kontroll och långsiktigt balanserad. Resurser ska fördelas efter behov. Genom framförhållning, tidiga insatser och förebyggande arbete undviker vi framtida kostnadsökningar, motverkar social utsatthet och värnar vår gemensamma miljö. En väl planerad försörjning med ändamålsenliga lokaler är centralt för en effektiv resursanvändning.

Fullmäktiges utvecklingsmål:

7:1 Botkyrka kommun attraherar, rekryterar, utvecklar och behåller rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid för verksamhetens behov

Målsatta mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2022
Personalomsättning (antal nyanställda under året i % av antalet anställda) ska minska.	9,5 %		8,5 %	8 %
Frisknärvaron för medarbetare i Botkyrka ska öka (%) kvinnor/män.	94/91 %		96/93 %	97/97 %
Botkyrka kommuns genomsnittliga nivå på ett hållbart medarbetarengagemang ska öka.	79		81	84

Vägledande styrdokument:

- Arbetsgivarstrategin
- Strategi och riktlinjer för ett jämlikt Botkyrka och en jämlik arbetsplats (arbete pågår)
- Strategi för Kreativa Botkyrka

Berörda enheter:

Nämndmål 7:1: samtliga verksamheter

Nämndens mål:

Vård- och omsorgsnämndens medarbetare har rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid för verksamhetens behov

Målsatta mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andelen omsorgspersonal med formell kompetens ökar (procent)	77,6 %		84 %	95 %
Andelen arbetad tid som utförs av tillsvidareanställda ökar (procent)	60 %		82 %	90 %
Andelen korttidssjukfrånvaro (dag 1–14) minskar (procent)	3,4 %		2,8 %	2,3 %

Fullmäktiges utvecklingsmål:

7:2 Botkyrka kommun har en god lokalthushållning

Nämndens mål:

7:2 Botkyrka kommun har en god lokalthushållning

Målsatta mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2022
Belägningsgraden på vård- och omsorgsboenden ökar (procent)	93 %		97 %	98 %

Vägledande styrdokument:

- Strategi för Kreativa Botkyrka
- Lokalförsörjningsplan
- Boendeplan 2018-2026

Berörda enheter:

Nämndmål 7:2: vård- och omsorgsboende

Fullmäktiges utvecklingsmål:

7:3 Den kommunala organisationen är klimatneutral

Nämndens mål:

Den kommunala organisationen är klimatsmart

Målsatta mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2022
Alla vård- och omsorgsboenden ska erbjuda ett vegetariskt alternativ till lunch och middag (procent)			100 %	100 %
Andelen förbrukning av fossilt bränsle i hemtjänstens bilar ska minska (Tekniska bidrar med mått)	-		-	-

- *Utfall för 2017 finns inte då det är nya mått för 2018 och 2019.*

Vägledande styrdokument:

- Klimatstrategi för Botkyrka/Program – fossilbränslefritt Botkyrka 2030
- Strategi för Kreativa Botkyrka

Berörda enheter:

Nämndmål 7:3: hemtjänsten; vård- och omsorgsboende

Målsäkringsunderlag till mål och målsatta mått för vård- och omsorgsnämnden

1. "SMART-test" av mål och målsatta mått

	Nämndens mål och målsatta mått	Specifika – enkla och lätta att förstå – Utveckla	Mätbara – indikerar en riktning eller nivå - Utveckla	Accepterade – kända och accepterade av de som berörs - Utveckla	Realistiska – rimligt att kunna nå inom uppsatt tid – Utveckla	Tidsatta – när målet ska vara uppnått helt eller delvis - Utveckla	Källa och mätmetod – var finns utfallsuppgifter och hur görs mätning
Målområde 1	Möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället						
Mål 1:1a	Botkyrkaborna är mer delaktiga i den lokala demokratin (KF)						
<i>Mått</i>							
<i>Mått</i>							
<i>Mått</i>							
Mål 1:2a	Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem (KF)						
<i>mått</i>	<i>Andel personer som är nöjda med självbestämmande ökar</i>	Ja, avser en specifik fråga i brukarundersökning	Ja, resultatmått i procent	ja	<i>Ja, målvärde framtaget utifrån tidigare undersökningar</i>	<i>Mäts i samband med brukarundersökningar. resultat kommer i nov-dec.</i>	Socialstyrelsens äldreundersökning, SKL:s brukarundersökning, egen undersökning
Målområde 2	Möjliggöra Botkyrkabornas livslånga lärande						
Mål 2:1a							
<i>Mått</i>							

	Nämndens mål och målsatta mått	Specifika – enkla och lätta att förstå – Utveckla	Mätbara – indikerar en riktning eller nivå - Utveckla	Accepterade – kända och accepterade av de som berörs - Utveckla	Realistiska – rimligt att kunna nå inom uppsatt tid – Utveckla	Tidsatta – när målet ska vara uppnått helt eller delvis - Utveckla	Källa och mätmetod – var finns utfallsuppgifter och hur görs mätning
	<i>Mått</i>						
	<i>Mått</i>						
	Mål 2:2a	Botkyrkaborna har goda förutsättningar för ett livslångt lärande som stärker egenmakten och skapar jämlika livschanser (KF)					
	<i>Mått</i>	Antal medarbetare som genomgått utbildning i digitala verktyg ökar	ja	Ja, antalsmått	ja	Ja, pågående arbete som är väl förankrat i verksamheten	Egen mätning
	Målområde 3	Möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna					
	Mål 3:1a						
	<i>Mått</i>						
	<i>Mått</i>						
	Mål 3:2a						
	<i>Mått</i>						
	<i>Mått</i>						
	Målområde 4	Möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv					
	Mål 4:1a	Botkyrkas medborgare i behov av vård och					

	Nämndens mål och målsatta mått	Specifika – enkla och lätta att förstå – Utveckla	Mätbara – indikerar en riktning eller nivå - Utveckla	Accepterade – kända och accepterade av de som berörs - Utveckla	Realistiska – rimligt att kunna nå inom uppsatt tid – Utveckla	Tidsatta – när målet ska vara uppnått helt eller delvis - Utveckla	Källa och mätmetod – var finns utfallsuppgifter och hur görs mätning
	omsorg är nöjda med det stöd som de får						
<i>Mått</i>	<i>Andel personer som är nöjda med stödet ökar (procent)</i>	<i>Ja, avser en specifik fråga i brukarundersökning</i>	<i>Ja, resultatmått i procent</i>	<i>ja</i>	<i>Ja, målvärde framtaget utifrån tidigare undersökningar</i>	<i>Mäts i samband med brukarundersökningar. resultat kommer i nov-dec.</i>	<i>Socialstyrelsens äldreundersökning, SKL:s brukarundersökning, egen undersökning</i>
Mål 4:2a	Vård- och omsorgsnämnden ger vård och omsorg som är rättssäker och har god kvalitet						
<i>Mått</i>	<i>Andel överklaganden som går emot fattade beslut</i>	<i>ja</i>	<i>Ja procent</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>Ja, målet är tidssatt</i>	<i>Egen mätning</i>
<i>Mått</i>	<i>Personalkontinuiteten¹ i hemtjänsten ökar</i>	<i>ja</i>	<i>Ja antalsmått, mäts under 14dagarasperiod under sep/okt</i>	<i>Ja, nyckeltal i Kolada</i>	<i>ja</i>	<i>2018-10-31</i>	<i>Lapscare</i>
<i>Mått</i>	<i>väntetid till vård- och omsorgsboende från ansökan till erbjudande om plats</i>	<i>ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja, nyckeltal i Kolada</i>	<i>ja</i>	<i>Ja första halvåret som mäts</i>	<i>Egen mätning - Procapita/Boendeportalen eller Kolada. Resultatet hämtas från Kolada</i>
	<i>Väntetid i antal dagar från beslut till insats gällande bostad med särskild service</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>Ja, nyckeltal i Kolada</i>	<i>ja</i>	<i>Ja första halvåret som mäts</i>	<i>Egen mätning - Procapita/Boendeportalen eller Kolada. Resultatet hämtas från Kolada</i>
Målområde	Möta Botkyrkabornas						

¹ Avser antal personer som en brukare med stöd av hemtjänst två gånger dagligen möter under en 14-dagarsperiod.

	Nämndens mål och målsatta mått	Specifika – enkla och lätta att förstå – Utveckla	Mätbara – indikerar en riktning eller nivå - Utveckla	Accepterade – kända och accepterade av de som berörs - Utveckla	Realistiska – rimligt att kunna nå inom uppsatt tid – Utveckla	Tidsatta – när målet ska vara uppnått helt eller delvis - Utveckla	Källa och mätmetod – var finns utfallsuppgifter och hur görs mätning
5	behov av gemenskap, rörelse, föreningsliv och ett rikt kulturliv						
Mål 5:1a	Botkyrkabor har mer jämlikt och ökande deltagande i aktiviteter och sammanhang som bidrar till hälsa, en meningsfull fritid och ett aktivt socialt liv (KF)						
Mått	Andel äldre som är nöjda med måltidssituationen på vård- och omsorgsboende ökar (procent)	ja	Ja, andelsmått	Ja, från socialstyrelsens brukarundersökning	ja	Mäts i samband med brukarundersökning. resultat kommer i nov-dec.	Socialstyrelsens brukarundersökning
Mått	Andel äldre som är nöjda med maten på vård- och omsorgsboende ökar (procent)	ja	Ja, andelsmått	Ja, från socialstyrelsens brukarundersökning	ja	Mäts i samband med brukarundersökning. resultat kommer i nov-dec.	Socialstyrelsens brukarundersökning
Mått	Andel äldre som är nöjda med sociala aktiviteter på vård- och omsorgsboende ökar (procent)	ja	Ja, andelsmått	Ja, från socialstyrelsens brukarundersökning	ja	Mäts i samband med brukarundersökning. resultat kommer i nov-dec.	Socialstyrelsens brukarundersökning
Mått	Andel brukare inom gruppboende som uppger att de trivs.	ja	Ja, andelsmått	Ja, från SKLs brukarundersökning		Mäts i samband med brukarundersökning. resultat kommer i nov-dec.	SKLs brukarundersökning
Målområde 6	Skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna						

	Nämndens mål och målsatta mått	Specifika – enkla och lätta att förstå – Utveckla	Mätbara – indikerar en riktning eller nivå - Utveckla	Accepterade – kända och accepterade av de som berörs - Utveckla	Realistiska – rimligt att kunna nå inom uppsatt tid – Utveckla	Tidsatta – när målet ska vara uppnått helt eller delvis - Utveckla	Källa och mätmetod – var finns utfallsuppgifter och hur görs mätning
Mål 6:1a	Botkyrkabor med behov av särskilt boende ska erbjudas plats i Botkyrka						
<i>Mått</i>	<i>Andel brukare som bor på externt boende minskar (procent)</i>	<i>ja</i>	<i>andelsmått</i>	<i>ja</i>	<i>Ja, utgår från tidigare utfall</i>	<i>ja</i>	<i>Procapita</i>
Mål 6:2a							
<i>Mått</i>							
Målområde 7	Effektiv organisation						
Mål 7:1a	Vård- och omsorgsnämndens medarbetare har rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid för verksamhetens behov						
<i>Mått</i>	<i>Personalomsättning (antal nyanställda/ avslutade under året i % av antalet anställda) ska minska. (KF)</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>Källa: Beslutsstöd Qlik</i>
<i>Mått</i>	<i>Frisknärvaron för medarbetare i Botkyrka ska öka (%) kvinnor/män (KF)</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>Källa: Beslutsstöd Qlik</i>
<i>Mått</i>	<i>Botkyrka kommuns genomsnittliga nivå på ett hållbart medarbetarengagemang</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>Ja, känt genom medarbetarundersökningen</i>	<i>Ja, målvärde satt utifrån tidigare utfall</i>	<i>ja</i>	<i>Medarbetarundersökning</i>

	Nämndens mål och målsatta mått	Specifika – enkla och lätta att förstå – Utveckla	Mätbara – indikerar en riktning eller nivå - Utveckla	Accepterade – kända och accepterade av de som berörs - Utveckla	Realistiska – rimligt att kunna nå inom uppsatt tid – Utveckla	Tidsatta – när målet ska vara uppnått helt eller delvis - Utveckla	Källa och mätmetod – var finns utfallsuppgifter och hur görs mätning
	<i>ska öka. (KF)</i>						
Mått	<i>Andelen omsorgspersonal med formell kompetens ökar (procent)</i>	<i>Ja, känt mål sedan tidigare</i>	<i>Ja, andelsmått</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>HRM</i>
Mått	<i>Andelen arbetad tid som utförs av tillsvidare anställda ökar (procent)</i>	<i>Ja, känt sedan tidigare</i>	<i>ja</i>	<i>Ja, känt sedan tidigare</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>HRM</i>
Mått	<i>Andelen korttidssjukfrånvaro (dag 1–14) minskar (procent)</i>	<i>Ja, känt sedan tidigare</i>	<i>ja</i>	<i>Ja, känt sedan tidigare</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>HRM</i>
Mål 7:2a	Botkyrka kommun har god lokalthushållning (KF)						
Mått	<i>Beläggningsgraden på boenden ökar (procent)</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>2019-12-31</i>	<i>Egen mätning</i>
Mål 7:3a	Den kommunala organisationen är klimatsmart (KF)						
Mått	<i>Andelen fossila bränslen i hemtjänstens bilar ska minska</i>						
Mått	<i>Alla vård- och omsorgsboenden ska erbjuda ett vegetariskt alternativ till lunch och middag</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>	<i>2019-12-31</i>	<i>Egen mätning</i>
TOTALT							

2. Jämlik verksamhet och jämlika resultat

	Nämndens mål och målsatta mått	Har behov och förutsättningar hos olika grupper av flickor och pojkar, kvinnor och män beaktats?	Finns det någon/några grupper som särskilt behöver uppmärksammas i målet?	Bidrar målet till en mer jämställd och jämlik verksamhet och/ eller samhällsutveckling?
		Ja/Nej, utveckla	Ja/nej, utveckla	Ja/nej, utveckla
Målområde 1	Möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället			
Mål 1:1a	Botkyrkaborna är mer delaktiga i den lokala demokratin (KF)			
<i>Mått</i>				
Mål 1:2a	Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem (KF)			
<i>Mått</i>	<i>Andel brukare som är nöjda med självbestämmande ökar (procent)</i>	<i>Ja, redovisar utifrån kön</i>	<i>Resultatet visar eventuella behov. tittar utifrån och kön, insatser för att särskilja olika behov (ålder, typ av funktionsnedsättning osv). Kan i många</i>	<i>ja</i>

	Nämndens mål och målsatta mått	Har behov och förutsättningar hos olika grupper av flickor och pojkar, kvinnor och män beaktats?	Finns det någon/några grupper som särskilt behöver uppmärksammas i målet?	Bidrar målet till en mer jämställd och jämlik verksamhet och/ eller samhällsutveckling?
		Ja/Nej, utveckla	Ja/nej, utveckla	Ja/nej, utveckla
			<i>fall även se resultat utifrån stadsdel, boende osv</i>	
Målområde 2	Möjliggöra Botkyrkabornas livslånga lärande			
Mål 2:1a				
<i>Mått</i>				
Mål 2:2a	Botkyrkaborna har goda förutsättningar för ett livslångt lärande som stärker egenmakten och skapar jämlika livschanser (KF)			
<i>Mått</i>	<i>Antal medarbetare som genomgått utbildning i digitala verktyg ökar</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>	<i>ja</i>
Målområde 3	Möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna			
Mål 3:1a				
<i>Mått</i>				

	Nämndens mål och målsatta mått	Har behov och förutsättningar hos olika grupper av flickor och pojkar, kvinnor och män beaktats?	Finns det någon/några grupper som särskilt behöver uppmärksammas i målet?	Bidrar målet till en mer jämställd och jämlik verksamhet och/ eller samhällsutveckling?
		Ja/Nej, utveckla	Ja/nej, utveckla	Ja/nej, utveckla
Mål 3:2a				
<i>Mått</i>				
Målområde 4	Möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv			
Mål 4:1a	Botkyrkas medborgare i behov av vård och omsorg är nöjda med det stöd som de får			
<i>Mått</i>	<i>Andel brukare som är nöjda med tjänsten ökar (procent)</i>	<i>ja</i>	<i>Resultatet visar eventuella behov. analysera utifrån och kön, insatser för att särskilja olika behov (ålder, typ av funktionsnedsättning osv). Kan i många fall även se resultat utifrån stadsdel, boende osv</i>	<i>ja</i>
Mål 4:2a	Vård- och omsorgsnämnden ger vård och omsorg som är rättssäker och har god kvalitet			

	Nämndens mål och målsatta mått	Har behov och förutsättningar hos olika grupper av flickor och pojkar, kvinnor och män beaktats?	Finns det någon/några grupper som särskilt behöver uppmärksammas i målet?	Bidrar målet till en mer jämställd och jämlik verksamhet och/ eller samhällsutveckling?
		Ja/Nej, utveckla	Ja/nej, utveckla	Ja/nej, utveckla
Mått	Andel överklaganden som går emot fattade beslut	ja	Resultatet visar om det finns grupper som särskilt behöver uppmärksammas.	ja
mått	Personalkontinuiteten i hemtjänsten ökar	ja	Resultatet visar om det finns grupper som särskilt behöver uppmärksammas.	ja
mått	Antal dagar till vår- och omsorgsboende	ja	Det visar resultatet	ja
mått	Antal dagar från beslut till insats avseende gruppboende/serviceboende	ja	Det visar resultatet	ja
Målområde 5	Möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse, föreningsliv och ett rikt kulturliv			
Mål 5:1a	Botkyrkabor har mer jämlikt och ökande deltagande i aktiviteter och sammanhang som bidrar till hälsa, en meningsfull fritid och ett aktivt socialt liv (KF)			
Mått	Andel äldre som är nöjda med måltidssituationen på vård- och omsorgsboende ökar (procent)		Resultatet visar eventuella behov.	

	Nämndens mål och målsatta mått	Har behov och förutsättningar hos olika grupper av flickor och pojkar, kvinnor och män beaktats?	Finns det någon/några grupper som särskilt behöver uppmärksammas i målet?	Bidrar målet till en mer jämställd och jämlik verksamhet och/ eller samhällsutveckling?
		Ja/Nej, utveckla	Ja/nej, utveckla	Ja/nej, utveckla
Mått	Andel äldre som är nöjda med maten på vård- och omsorgsboende ökar (procent)	ja	Resultatet visar eventuella behov.	ja
Mått	Andel äldre som är nöjda med sociala aktiviteter på vård- och omsorgsboende ökar (procent)	ja	Resultatet visar eventuella behov.	ja
Mått	Andel brukare som upplever att de trivs		Resultatet visar eventuella behov.	
Målområde 6				
Mål 6:1a	Botkyrkabor med behov av särskilt boende ska erbjudas plats i Botkyrka			
Mått	Andel brukare som bor på externt boende minskar (procent)	nej	nej	ja
Mål 6:2a				
Mått				
Målområde 7	Effektiv organisation			
Mål 7:1a	Vård- och omsorgsnämndens medarbetare har rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid för verksamhetens behov			

	Nämndens mål och målsatta mått	Har behov och förutsättningar hos olika grupper av flickor och pojkar, kvinnor och män beaktats?	Finns det någon/några grupper som särskilt behöver uppmärksammas i målet?	Bidrar målet till en mer jämställd och jämlik verksamhet och/ eller samhällsutveckling?
		Ja/Nej, utveckla	Ja/nej, utveckla	Ja/nej, utveckla
Mått	<i>Personalomsättning (antal nyanställda/ avslutade under året i % av antalet anställda) ska minska. (KF)</i>	<i>Ja</i>	<i>resultatet visa eventuella behov</i>	<i>ja</i>
Mått	<i>Frisknärvaron för medarbetare i Botkyrka ska öka (%) kvinnor/män (KF)</i>	<i>ja</i>	<i>resultatet visa eventuella behov</i>	<i>ja</i>
Mått	<i>Botkyrka kommuns genomsnittliga nivå på ett hållbart medarbetarengagemang ska öka. (KF)</i>	<i>ja</i>	<i>resultatet visa eventuella behov</i>	<i>ja</i>
mått	<i>Andelen omsorgspersonal med formell kompetens ökar (procent)</i>	<i>ja</i>	<i>resultatet visa eventuella behov</i>	<i>ja</i>
Mått	<i>Andelen arbetad tid som utförs av tillsvidare anställda ökar (procent)</i>	<i>ja</i>	<i>resultatet visa eventuella behov</i>	<i>ja</i>
Mått	<i>Andelen korttidssjukfrånvaro (dag 1–14) minskar (procent)</i>	<i>ja</i>	<i>resultatet visa eventuella behov</i>	<i>ja</i>
Mål 7:2a	Botkyrka kommun har god lokalhushållning (KF)			
Mått	<i>Beläggningsgraden på boenden ökar (procent)</i>	<i>nej</i>	<i>nej</i>	<i>ja</i>
Mål 7:3a	Den kommunala organisationen är klimatsmart (KF)			

	Nämndens mål och målsatta mått	Har behov och förutsättningar hos olika grupper av flickor och pojkar, kvinnor och män beaktats?	Finns det någon/några grupper som särskilt behöver uppmärksammas i målet?	Bidrar målet till en mer jämställd och jämlik verksamhet och/ eller samhällsutveckling?
		Ja/Nej, utveckla	Ja/nej, utveckla	Ja/nej, utveckla
<i>mått</i>	<i>Andelen fossila bränslen i hemtjänstens bilar ska minska</i>	<i>nej</i>	<i>nej</i>	<i>ja</i>
<i>Mått</i>	<i>Alla vård- och omsorgsboenden ska erbjuda ett vegetariskt alternativ till lunch och middag</i>	<i>ja</i>	<i>nej</i>	<i>ja</i>
TOTALT				

Vård- och omsorgsnämnden

Preliminära budgettramar 2019 - 2022

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
Ingående budget	-1 109 184	-1 109 466	-1 122 124	-1 161 246	-1 200 815
Volymförändringar					
Resursfördelningsmodellen		-21 567	-23 928	-27 639	-29 868
Löne- och prisuppräknig		-30 841	-39 294	-37 330	-39 358
Särskild lönesatsning 2018					
-biståndshandläggare	-282				
Övriga prioriteringar					
Borttag av budget för tillfälligt evakueringskostnader Tumba och Allégårdens vård- och omsorgsboenden		15 000			
Lokalkostnader Tumba vård- och omsorgsboende		-225			
Borttag av budget för tillfälligt ökade lokalkostnader Allégårdens vård- och omsorgsboende		2 175			
Effektiviseringsåtgärder		22 800	24 100	25 400	
Summa Justeringar	-282	-12 658	-39 122	-39 569	-69 226
Preliminära budgettramar 2019 - 2022	-1 109 466	-1 122 124	-1 161 246	-1 200 815	-1 270 041

Nämndens förslag till ytterligare justeringar	Bilaga nr				
Flyttkostnader Allégården	4:1	-1 811	1 811		
Köpta platser LSS	4:2	-3 400	3 400		
Tilläggsavtal demensplatser	4:3	-1 156			
Minskade vård- och omsorgsintäkter	4:4	-500			
Merkostnad hyra Samariten (Medel finns under KS förfogande)	4:5				
Summa föreslagna justeringar		-6 867	5 211	0	0

Nämndens förslag till budgettramar 2019-2022	-1 109 466	-1 128 991	-1 162 902	-1 202 471	-1 271 697
---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Specifikation utifrån preliminära budgetramar						
(tkr)	2017 (utfall)	2018 (budget)	2019	2020	2021	2022
		-1 109 466	-1 122 124	-1 161 246	-1 200 815	-1 270 041
Kostnader	-1 240 737 794	-1 289 379 763				
Intäkter	176 578 467	180 195 994				
Netto	-1 064 159 327	-1 109 183 769	0	0	0	0
Specifikation intäkter*						
(tkr)		2018	2019	2020	2021	2022
		180 195 994	0	0	0	0
Omsorgsintäkter	13 562 925	13 727 074				
Boende-/hyresintäkter	31 266 925	38 689 527				
Matintäkter	21 390 959	17 220 736				
Övriga intäkter	110 357 658	110 558 657				
Netto		52 416 601	0	0	0	0

* = Grupperingen av intäkterna är ett förslag och får ändras

Underlag till justering av driftbudget (ej kopplad till en investering)**Nämnd: Vård- och omsorgsnämnden**
Bilaga: 4:1**Beskrivning av föreslagen justering:**

I samband med återflytt av brukare från Parken vård- och omsorgsboende i Salems kommun till Allégårdens vård- och omsorgsboende, kommer bemanning behövas på båda boendena under en period. Kostnader för slutstädning, hyra av hjälpmedel, kontorsmaterial (information till brukare och anhöriga), transporter av brukare och möbler ingår också i äskandet. Byggprojektet kring Allégården har pågått sedan 2016 och har under perioden både förskjutits och fördröjats. Vi har tidigare äskat och tilldelats medel för merkostnader men dessa tas bort från ramen 2019 då tidigare tidsplan var att Allégården skulle öppna under 2018.

	År	Månad
Beräknad start	2019	

Ekonomiska effekter**Driftkostnader för verksamheten**

Kostnader redovisas med minustecken (-)

Kostnadstyp	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)	Antal årsarbetare
Personalkostnader	-1471		3,15
Internhyra lokaler			
Kapitalkostnader			
Övriga driftkostnader	-340		
Summa kostnader	-1811		0

Summa intäkter		
----------------	--	--

Summa nettokostnader	-1811	0
----------------------	-------	---

Motivering till varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justeringen för volymförändringar:

I samband med flytten kommer vi att behöva bemanna upp på båda boendena för att inte riskera säkerheten för våra brukare.

Konsekvenser om nämnden inte får föreslagen ramjustering:

Nämndens primära uppdrag är att ge vård- och omsorg till de som behöver. Ifall medel inte tillförs kommer nämnden vara tvungen att prioritera om medel inom befintlig ram, vilket kan få konsekvenser på kvaliteten.

Nämnd: Vård- och omsorgsnämnden**Bilaga: 4:2****Beskrivning av föreslagen justering:**

Justeringen motsvarar 6 externa årsplaceringar för vuxna inom LSS under perioden januari-augusti 2019.

	År	Månad
Beräknad start	2019	1

Ekonomiska effekter**Driftkostnader för verksamheten**

Kostnader redovisas med minustecken (-)

Kostnadstyp	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)	Antal årsarbetare
Personalkostnader			
Internhyra lokaler			
Kapitalkostnader			
Övriga driftkostnader	-3400	-5100	
Summa kostnader	-3400	-5100	

Summa intäkter		
----------------	--	--

Summa nettokostnader	-3400	-5100
----------------------	-------	-------

Motivering till varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justeringen för volymförändringar:

Äskandet avser merkostnad för externa placeringar inom LSS som beror på försening av projektet gruppbostad Sandstugan. Sandstugan skulle enligt tidsplan öppnat 2018 men har förskjutits till hösten 2019 varpå förvaltningen behöver köpa platser externt istället.

Konsekvenser om nämnden inte får föreslagen ramjustering:

Med tilldelad budgetram kommer vi att gå in med ett underskott till 2019 motsvarande 3,4 miljoner kronor (inklusive momsåtersökning). Ifall medel inte tillförs kommer nämnden vara tvungen att prioritera om medel inom befintlig ram, vilket kan få konsekvenser på kvaliteten.

Underlag till justering av driftbudget (ej kopplad till en investering)**Nämnd: Vård- och omsorgsnämnden****Bilaga: 4:3****Beskrivning av föreslagen justering:**

Från och med 1 januari 2017 har vi avtal med Aleris om 54 vård- och omsorgsplatser på Riksten i Tullinge. I budget 2017 fick vård- och omsorgsnämnden en utökad budgetram för merkostnaden av platser på Riksten Plaza. Under hösten 2017 skrevs ett tilläggsavtal med Aleris Riksten Plaza då behovet av demensplatser ökat och inte kunnat tillgodoses i egen regi på grund av försenade byggprojekt. Äskandnet avser merkostnaden för tilläggsavtalet.

	År	Månad
Beräknad start	2019	1

Ekonomiska effekter**Driftkostnader för verksamheten**

Kostnader redovisas med minustecken (-)

Kostnadstyp	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)	Antal årsarbetare
Personalkostnader			
Internhyra lokaler			
Kapitalkostnader			
Övriga driftkostnader		-1156	
Summa kostnader	0	-1156	

Summa intäkter		
----------------	--	--

Summa nettokostnader	0	-1156
----------------------	---	-------

Motivering till varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justeringen för volymförändringar:

Behovet av demensplatser har ökat från ursprungligt avtal med Aleris vilket genererar en merkostnad. Platser på Aleris Riksten Plaza är upphandlade på grund av ombyggnationer och för få platser i egen regi.

Konsekvenser om nämnden inte får föreslagen ramjustering:

Det är kostnader som verksamheten inte kan finansiera inom ram utan att det får konsekvenser på kvaliteten.

Nämnd: Vård- och omsorgsnämnden**Bilaga: 4:4****Beskrivning av föreslagen justering:**

Äskandet avser en kompensation för minskade intäkter på grund av höjd hyresnivå för brukare. Vård- och omsorgsavgiftens storlek baseras på det brukaren har kvar efter att hen har betalt sin boendekostnad. Minimibeloppet att ha kvar för ensamstående person över 61 år är 5 136 kronor i månaden. Maximalt belopp brukaren betalar för vård- och omsorgsavgiften är 1 820 kronor. Exempelvis: Om brukaren har kvar 6 000 kronor efter det att boendekostnaden är betald blir vård- och omsorgsavgiften 864 kronor.

	År	Månad
Beräknad start	2019	1

Ekonomiska effekter**Driftkostnader för verksamheten**

Kostnader redovisas med minustecken (-)

Kostnadstyp	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)	Antal årsarbetare
Personalkostnader			
Internhyra lokaler			
Kapitalkostnader			
Övriga driftkostnader			
Summa kostnader	0	0	

Summa intäkter		-500
----------------	--	------

Summa nettokostnader	0	-500
----------------------	---	------

Motivering till varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justeringen för volymförändringar:

På vård- och omsorgboendet Riksten Plaza uppgår brukarens hyra till 7 500 kronor per månad. Snittintäkten för vård- och omsorgsavgiften på Riksten Plaza i februari 2018 var 253 kronor per månad och brukare. Snitthyran för förvaltningens övriga vård- och omsorgsboenden uppgår till 4 300 kronor per månad. Snittintäkten för vård- och omsorgsavgiften för dessa var 1 011 kronor per månad och brukare. Merkostnaden avser 54 platser på Riksten Plaza.

Konsekvenser om nämnden inte får föreslagen ramjustering:

Hyresnivån på Riksten Plaza är beslutad av Aleris men även våra egna nya boenden har en hyresnivå i paritet med Riksten Plaza. Exempelvis ligger hyresnivån på Strandängsgården vård- och omsorgsboende i Fittja på cirka 8 700 kronor/månad vilket i princip är dubbelt så mycket som snitthyran för resterande boenden i egen regi. När hyrorna är höga kan inte brukarna i samma omfattning som tidigare betala vård- och omsorgsavgiften vilket minskar intäkterna för förvaltningen och vi får inte täckning för de kostnader vi har i samma utsträckning.

BOTKYRKA KOMMUN
Underlag till justering av driftbudget (ej kopplad till en investering)
Nämnd: Vård- och omsorgsnämnden
Bilaga: 4:5
Beskrivning av föreslagen justering:

Till mål och budget 2018 med plan 2019-2021 gjordes ett äskande för de merkostnader vård- och omsorgsförvaltningen kommer få, som följd av den hyreshöjning fastighetsägaren genomfört. Merkostnaden beräknades till 7,4 miljoner kronor 2018 och 9,5 miljoner kronor 2019.

Budget för ökade hyreskostnader finns upptagna i anslaget för kommunstyrelsens förfogande, där nämnden får avropa medel när byggnationen är färdigställd och tas i anspråk (vilket kommer ske i två etapper).

Det är osäkert om avsatta medel kommer täcka merkostnaden för 2019, men beloppen i äskandet som gjordes i mål och budgetprocessen 2018 får kvarstå tills vi får mer information.

	År	Månad
Beräknad start	2019	?

Ekonomiska effekter
Driftkostnader för verksamheten

Kostnader redovisas med minustecken (-)

Kostnadstyp	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)	Antal årsarbetare
Personalkostnader			
Internhyra lokaler		-9 500	
Kapitalkostnader			
Övriga driftkostnader			
Summa kostnader	0	-9500	

Summa intäkter		
----------------	--	--

Summa nettokostnader	0	-9500
----------------------	---	-------

Motivering till varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justeringen för volymförändringar:

Ökade hyreskostnader ryms inte inom den generella uppräknigen för volymer, pris och lön som har tilldelats nämnden i budgetram.

Konsekvenser om nämnden inte får föreslagen ramjustering:

Beslutade byggprojekt för om- eller nyproduktion genererar naturligt ökade lokalkostnader, kostnader för inventarier och kapitalkostnader. Nämndens primära uppdrag är att ge vård- och omsorg till de som behöver. Ifall medel inte tillförs kommer nämnden vara tvungen att prioritera om medel inom befintlig ram, vilket kan få stora konsekvenser på kvaliteten.

Beslutade och pågående investeringar fram till 2018 samt förslag på investeringsplan fram till 2022

(tkr)

Bilaga, nr	Förvaltning	Tidigt skede	Projektnr	Investering (benämning)	Beslut av KF/nämnd	Beslut år	Beslutad totalbudget	Ack. utfall tom dec 2017	Totalbudget/ Återstående belopp fördelat per år (likviditetsbedömning)											Ny totalbudget	Ev. TB					
									2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028			2029	Därefter			
				Vård- och omsorgsnämnden																						
				Bygginvesteringar																						
6:15	vof	x	6xxx	Gruppboende LSS D	Osäker placering, möjlig placering Tegelbruket, 2020-2022	2018	-28 000							-2 000	-12 000	-14 000									-28 000	0
6:16	vof	x	6xxx	Gruppboende LSS E	Osäker placering, möjlig placering Harbrovägen, 2020-2022	2018	-28 000								-2 000	-12 000	-14 000								-28 000	0
6:17	vof	x	6xxx	Gruppboende LSS F	Osäker placering, möjlig placering Kassmyra, 2020-2022	2018	-28 000									-2 000	-12 000	-14 000							-28 000	0
6:18	vof	x	6xxx	Gruppboende LSS G	Osäker placering, möjlig placering Slagsta strand,	2018	-28 000										-2 000	-12 000	-14 000						-28 000	0
				Övriga investeringar																						
x	vof		6002	Vob Allégården inventarier	KF	2016	-5 000	0	-1 000	-4 000															-5 000	0
x	vof		6004	Vob Tumba inventarier	KF	2016	-10 600	0	-8 600	-2 000															-10 600	0
x	vof		6006	Vob Fittja inventarier	KF	2016	-6 900	-4 038	-2 862																-6 900	0
x	vof		6001	Ombyggnation servicebostad inventarier	KF	2016	-300	0	-150	-150															-300	0
x	vof		6xxx	Gruppboende LSS, inventarier (Lugnet)	KF	2018	-424	0	-324	-100															-424	0
6:1	vof		6xxx	Gruppboende LSS, inventarier (Sandstugan)	KF	2018	-424	0		-324	-100														-424	0
6:2	vof		6xxx	Gruppboende LSS A (Slättmalm), inventarier	KF	2018	-424	0					-324	-100											-424	0
6:3	vof		6xxx	Gruppboende LSS B, inventarier	KF	2018	-424	0						-324	-100										-424	0
6:4	vof		6xxx	Gruppboende LSS C, inventarier	KF	2018	-424	0							-324	-100									-424	0
6:5	vof		6xxx	Gruppboende LSS D, inventarier	KF	2018	-424	0								-324	-100								-424	0
6:6	vof		6xxx	Gruppboende LSS E, inventarier	KF	2018	-424	0									-324	-100							-424	0
6:7	vof		6xxx	Gruppboende LSS F, inventarier	KF	2018	-424	0										-324	-100						-424	0
6:8	vof		6xxx	Gruppboende LSS G, inventarier	KF	2018	-424	0										-324	-100						-424	0
x	vof		6xxx	Stugby (tidigare Slättmalm), inventarier	KF	2018	0	0																	0	0
6:9	vof		6xxx	Vård- och omsorgsboende 1 värsta - inventarier	KF	2018	-9 070	0				-8 070	-1 000												-9 070	0
6:10	vof		6xxx	Vård- och omsorgsboende 2 - inventarier	KF	2018	-9 070	0						-8 070	-1 000										-9 070	0
6:11	vof		3300	Inventarier AO/ OF		2018		-36	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400	0
6:12	vof		3307	Underhåll		2018		-323	-2 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	0	
6:13	vof		3304	Data, nät, telefoni		2018		-189	-900	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	0	
6:14	vof		3303	Arbetsmiljö		2018		0	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200	0	
x	vof		6xxx	Verksamhetssystem		2018	-500	0	-250	-250															-500	0
x	vof		6xxx	Brandskydd Orren		2018	-5 000	0	-5 000																-5 000	0
Summa totalt Vård- och omsorgsnämnden							-162 256	-4 586	-22 686	-9 924	-3 200	-11 170	-4 424	-13 594	-18 524	-31 524	-31 524	-29 524	-17 524	-3 200	-3 100	-162 256	0			

Nya projekt

Bygginvesteringar																												
Övriga investeringar																												
Summa nya projekt									0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Summa investeringsutgifter							-162 256	-4 586	-22 686	-9 924	-3 200	-11 170	-4 424	-13 594	-18 524	-31 524	-31 524	-29 524	-17 524	-3 200	-3 100	-162 256	0					

BOTKYRKA KOMMUN

Underlag till investeringsprojekt

Nämnd	Vård- och omsorgsnämnden
Projektnamn	Sandstugan, gruppbostad
Handläggare	Enhetschef
Datum	2019-0?

Beskrivning av projektet:

Under 2019 öppnar en ny gruppbostad, Sandstugan. En investeringsbudget för diverse inventarier behövs för att göra gruppbostad redo för driftstart.

Beslut om medel togs i mål och budget 2018, men tidsplanen har förändrats varpå denna bilaga uppdaterats. Tidigare tidsplan angav 2018 som beräknad verksamhetsstart.

Motivering av projektet:

Föreslagen investeringskalkyl baseras på gruppbostadens Lövköjans kostnader för inventarier. Lövköjan öppnade under sensommaren 2016.

Konsekvenser om nämnden inte medges medel för investeringsprojektet:

Vi kommer inte att kunna bedriva verksamhet i gruppbostäder utan möbler, hjälpmedel med mera.

Ekonomi

Projektnamn:

Vård- och omsorgsnämnden

Projektutgift

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-424	-424	0	0	-324	-100	0	0	0
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0	0	0	0	0	0	0	0

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Övrig investering
Tidigare beslutad budget	0
Tilläggsbudget	0
Ny budget	0

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
	0	0	0	0
	0	0	0	0
Inventarier	10	-424,00	-21,00	-42,00
Summa		-424	-21	-42

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Internränta övrig investering	-6	-11

Driftkostnader för verksamheten

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Kapitalkostnad övriga investeringar	-27,00	-53,00
Övriga driftkostnader	0	0
Summa kostnader	-27	-53
Summa intäkter	0	0
Summa nettokostnader	-27	-53

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader		x	

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårs-effekt*	Helårs-effekt*
Förslag till justering utöver budgetram	0	0

* Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 –

Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

0

Övriga investeringar

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Projektutgift (inkl tilläggsbudget vid tilläggsbeslut)

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-424	-424			-324	-100			
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0							

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Total budget
Tidigare beslutad budget	
Tilläggsbudget	
Nya budget	0

Ekonomiska effekter:

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
Inventarier	10	-424,00	-21,00	-42,00

Internränta

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internränta	-6	-11

Verksamhetskalkyl

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Driftkostnader för verksamheten

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Kapitalkostnad övriga investeringar	-27,00	-53,00
Övriga driftkostnader	0,00	0,00
Summa kostnader	-27,00	-53,00
Summa intäkter		
Summa nettokostnader	-27,00	-53,00

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader	x		

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårseffekt (tkr)*	Helårseffekt (tkr)*
Förslag till justering utöver budgetram		

*) Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 – Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

BOTKYRKA KOMMUN**Underlag till investeringsprojekt**

Nämnd	Vård- och omsorgsnämnden
Projektnamn	Vård- och omsorgsboende 2
Handläggare	Enhetschef/sektionschef
Datum	2023-0?

Beskrivning av projektet:

En investeringsbudget för diverse inventarier behövs så snart projektet är igång och när vi har fått besked om driftstart.

Beslut om medel togs i mål och budget 2018, men tidsplanen har förändrats varpå denna bilaga uppdaterats. Tidigare tidsplan angav december 2021 som beräknad verksamhetsstart.

Motivering av projektet:

Föreslagen investeringskalkyl baseras på vård- och omsorgsboende Tornets kostnader för inventarier. Tornet öppnade under hösten 2013.

Konsekvenser om nämnden inte medges medel för investeringsprojektet:

Vi kommer inte att kunna bedriva verksamhet i ett vård- och omsorgsboende utan möbler, hjälpmedel med mera.

Ekonomi**Projektname:**

Vård- och omsorgsnämnden

Projektutgift

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-9070	-9 070	0	0	0	0	0	0	-9 070
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0	0	0	0	0	0	0	0

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Övrig investering
Tidigare beslutad budget	0
Tilläggsbudget	0
Ny budget	0

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
	0	0	0	0
	0	0	0	0
Inventarier	10	-9 070,00	-453,00	-907,00
Summa		-9 070,00	-453,00	-907,00

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Internränta övrig investering	-125	-250

Driftkostnader för verksamheten

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Kapitalkostnad övriga investeringar	-328,00	-657,00
Övriga driftkostnader	0	0
Summa kostnader	-328,00	-657,00
Summa intäkter	0,00	0,00
Summa nettokostnader	-328,00	-657,00

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader		x	

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårs-effekt*	Helårs-effekt*
Förslag till justering utöver budgetram	0	0

* Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 –

Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

0

Övriga investeringar

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Projektutgift (inkl tilläggsbudget vid tilläggsbeslut)

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-9070	-9 070			0	0	0		-9 070
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0							

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Total budget
Tidigare beslutad budget	
Tilläggsbudget	
Nya budget	0

Ekonomiska effekter:

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
Inventarier	10	-9 070,00	-453,00	-907,00

Internränta

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internränta	-125,00	-250,00

Verksamhetskalkyl

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Driftkostnader för verksamheten

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Kapitalkostnad övriga investeringar	-328,00	-657,00
Övriga driftkostnader	0,00	0,00
Summa kostnader	-328,00	-657,00
Summa intäkter		
Summa nettokostnader	-328,00	-657,00

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader	x		

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårseffekt (tkr)*	Helårseffekt (tkr)*
Förslag till justering utöver budgetram		

*) Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 – Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

BOTKYRKA KOMMUN**Underlag till investeringsprojekt**

Nämnd	Vård- och omsorgsnämnden
Projektnamn	Inventarier till äldreomsorgen och funktionsnedsättningsområdet
Handläggare	Verksamhetschef
Datum	2019-01-01

Beskrivning av projektet:

Inköp av inventarier till våra boenden och lokaler. Ettårigt investeringsprojekt.

Motivering av projektet:

Vård- och omsorgsnämnden har ett behov av en årlig investeringsbudget för inköp av inventarier till våra boenden och lokaler. Flertalet boenden är gamla och inventarierna i dem lika så. Dessa behöver vi byta ut kontinuerligt för att kunna bedriva en fungerande verksamhet. Budgeten avser även utbyte av inventarier som går sönder.

Konsekvenser om nämnden inte medges medel för investeringsprojektet:

Vi kommer inte att kunna bedriva verksamhet i boenden och lokaler utan fungerande inventarier.

Ekonomi**Projektnamn:**

Vård- och omsorgsnämnden

Projektutgift

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-1400	-1 400	0	0	-1 400	0	0	0	0
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0	0	0	0	0	0	0	0

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Övrig investering
Tidigare beslutad budget	0
Tilläggsbudget	0
Ny budget	0

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
	0	0	0	0
	0	0	0	0
Inventarier	10	-1 400,00	70,00	140,00
Summa		-1 400,00	70,00	140,00

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Internränta övrig investering	-18	37

Driftkostnader för verksamheten

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Kapitalkostnad övriga investeringar	88,00	103,00
Övriga driftkostnader	0	0
Summa kostnader	88,00	103,00
Summa intäkter	0,00	0,00
Summa nettokostnader	88,00	103,00

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader		x	

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårs-effekt*	Helårs-effekt*
Förslag till justering utöver budgetram	0	0

* Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 –

Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

0

Övriga investeringar

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Projektutgift (inkl tilläggsbudget vid tilläggsbeslut)

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-1400	-1 400			-1 400	0	0	0	0
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0							

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Total budget
Tidigare beslutad budget	
Tilläggsbudget	
Nya budget	0

Ekonomiska effekter:

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
Inventarier	10	-1 400,00	70,00	140,00

Internränta

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internränta	-18,00	37,00

Verksamhetskalkyl

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Driftkostnader för verksamheten

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Kapitalkostnad övriga investeringar	88,00	103,00
Övriga driftkostnader	0,00	0,00
Summa kostnader	88,00	103,00
Summa intäkter		
Summa nettokostnader	88,00	103,00

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader	x		

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårseffekt (tkr)*	Helårseffekt (tkr)*
Förslag till justering utöver budgetram		

*) Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 – Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

Underlag till investeringsprojekt

Nämnd	Vård- och omsorgsnämnden
Projektnamn	Underhåll och renovering av boenden och lokaler
Handläggare	Chef lokalförsörjning
Datum	2019-01-01

Beskrivning av projektet:

Underhåll och renovering av boenden och lokaler inom vård- och omsorgsförvaltningens ansvarsområde.

Motivering av projektet:

Underhåll och renovering har stor betydelse för funktionalitet och driftsäkerhet. Genom välplanerade åtgärder minimeras riskerna för skador på människor och miljö och möjligheterna att bevara fastigheternas funktionalitet ökar.

Konsekvenser om nämnden inte medges medel för investeringsprojektet:

Om vi inte kontinuerligt underhåller våra boenden och lokaler kommer de på sikt inte vara tillräckligt säkra att bedriva verksamhet i.

Ekonomi**Projektnamn:**

Vård- och omsorgsnämnden

Projektutgift

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-1000	-1 000	0	0	-1 000	0	0	0	0
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0	0	0	0	0	0	0	0

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Övrig investering
Tidigare beslutad budget	0
Tilläggsbudget	0
Ny budget	0

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
	0	0	0	0
	0	0	0	0
Inventarier	10	-1 000,00	-50,00	-100,00
Summa		-1 000,00	-50,00	-100,00

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Internränta övrig investering	-13	-26

Driftkostnader för verksamheten

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Kapitalkostnad övriga investeringar	-37,00	-74,00
Övriga driftkostnader	0	0
Summa kostnader	-37,00	-74,00
Summa intäkter	0,00	0,00
Summa nettokostnader	-37,00	-74,00

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader	x		

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårs-effekt*	Helårs-effekt*
Förslag till justering utöver budgetram	0	0

* Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 –

Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

0

Övriga investeringar

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Projektutgift (inkl tilläggsbudget vid tilläggsbeslut)

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-1000	-1 000			-1 000	0	0	0	0
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0							

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Total budget
Tidigare beslutad budget	
Tilläggsbudget	
Nya budget	0

Ekonomiska effekter:**Komponentavskrivningar**

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
Inventarier	10	-1 000,00	-50,00	-100,00

Internränta

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internränta	-13,00	-26,00

Verksamhetskalkyl

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Driftkostnader för verksamheten

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Kapitalkostnad övriga investeringar	-37,00	-74,00
Övriga driftkostnader	0,00	0,00
Summa kostnader	-37,00	-74,00
Summa intäkter		
Summa nettokostnader	-37,00	-74,00

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader	x		

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårseffekt (tkr)*	Helårseffekt (tkr)*
Förslag till justering utöver budgetram		

*) Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 – Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

BOTKYRKA KOMMUN

Underlag till investeringsprojekt

Nämnd	Vård- och omsorgsnämnden
Projektnamn	Data, nät, telefoni
Handläggare	IT-samordnare
Datum	2019-01-01

Beskrivning av projektet:

Den tekniska utrustningen behöver kontinuerligt bytas ut och/eller uppdateras. Tekniken skapar förutsättningar och möjligheter till interaktion för enskilda individer och förvaltningen som stort. IT-baserade hjälpmedel kan på många sätt förbättra situationen i vardagen för våra brukare.

Motivering av projektet:

Vi är i dag beroende av digital teknik i våra verksamheter. Vi behöver säkerställa att tekniken fungerar, underhålls och uppdateras vid behov för att inte riskera säkerheten för våra brukare och personal.

Konsekvenser om nämnden inte medges medel för investeringsprojektet:

Om vi inte kontinuerligt underhåller våra boenden och lokaler kommer de på sikt inte vara tillräckligt säkra att bedriva verksamhet i.

BOTKYRKA KOMMUN**Underlag till investeringsprojekt**

Nämnd	Vård- och omsorgsnämnden
Projektnamn	Arbetsmiljöåtgärder
Handläggare	Verksamhetschef, HR-operativ chef
Datum	2019-01-01

Beskrivning av projektet:

Investeringsbudget för diverse arbetsmiljöåtgärder i förvaltningens verksamheter.

Motivering av projektet:

Arbetsgivaren ansvarar för den fysiska och psykosociala arbetsmiljön enligt arbetsmiljölagen. Investeringsbudgeten syftar till att genomföra åtgärder som förbättrar arbetsmiljön där behov finns, exempelvis genom anpassning av arbete och miljö för att förebygga risker för ohälsa och olycksfall. Ettårigt investeringsprojekt.

Konsekvenser om nämnden inte medges medel för investeringsprojektet:

Vid icke fungerande arbetsmiljö finns risk för att medarbetarna upplever ohälsa eller att en olycka inträffar. Förutom direkta konsekvenser för individen kan det också påverka förvaltningen i ökade kostnader för sjukskrivningar m.m.

Ekonomi**Projektname:**

Vård- och omsorgsnämnden

Projektutgift

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-200	-200	0	0	-200	0	0	0	0
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0	0	0	0	0	0	0	0

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Övrig investering
Tidigare beslutad budget	0
Tilläggsbudget	0
Ny budget	0

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
	0	0	0	0
	0	0	0	0
Inventarier	10	-200,00	-10,00	-20,00
Summa		-200,00	-10,00	-20,00

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Internränta övrig investering	-3	-5

Driftkostnader för verksamheten

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Kapitalkostnad övriga investeringar	-7,00	-15,00
Övriga driftkostnader	0	0
Summa kostnader	-7,00	-15,00
Summa intäkter	0,00	0,00
Summa nettokostnader	-7,00	-15,00

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader		x	

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårs-effekt*	Helårs-effekt*
Förslag till justering utöver budgetram	0	0

* Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 –

Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

0

Övriga investeringar

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Projektutgift (inkl tilläggsbudget vid tilläggsbeslut)

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-200	-200			-200	0	0	0	0
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0							

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Total budget
Tidigare beslutad budget	
Tilläggsbudget	
Nya budget	0

Ekonomiska effekter:

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
Inventarier	10	-200,00	-10,00	-20,00

Internränta

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internränta	-3,00	-5,00

Verksamhetskalkyl

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Driftkostnader för verksamheten

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Kapitalkostnad övriga investeringar	-7,00	-15,00
Övriga driftkostnader	0,00	0,00
Summa kostnader	-7,00	-15,00
Summa intäkter		
Summa nettokostnader	-7,00	-15,00

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader	x		

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårseffekt (tkr)*	Helårseffekt (tkr)*
Förslag till justering utöver budgetram		

*) Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 – Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

BOTKYRKA KOMMUN**Underlag till investeringsprojekt**

Nämnd	Vård och Omsorgsnämnden
Projektnamn	Gruppbostad LSS D
Handläggare	
Datum	2025

Beskrivning av projektet:

Nybyggnation av gruppbostad.

Motivering av projektet:

I enlighet med lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS har kommunen ett grundläggande ansvar för att människor med funktionsnedsättning ska få bra bostäder. Kommunen ska inrätta bostäder med särskild service för dem som till följd av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring och behöver sådant boende.

Konsekvenser om nämnden inte medges medel för investeringsprojektet:

Bristen på antalet platser i egen regi har en direkt påverkan på vård- och omsorgsnämndens ekonomi då vi måste köpa externa platser istället.

Ekonomi**Projektnamn:**

Gruppbostad LSS D

Projektutgift

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år						
			2019	2020	2021	2022	2023	2024-	
	-28 000	0	0	0	0	0	0	-2 000	-26 000
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)									
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Bygg- investering	Övrig investering
Tidigare beslutad budget	0	0
Tilläggsbudget	0	0
Ny budget	0	0

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
Mark	-	-1 400	0	0
Markanläggning	25	-2 800	-23	-93
Stomme	80	-12 040	-38	-151
Tak	40	-2 240	-14	-56
Fasad	25	-2 240	-22	-90
Värme, Sanitet	25	-3 080	-26	-103
El-ledningar	30	-2 800	-23	-93
Invändigt bygg	10	-1 400	-35	-140
Styr och regler	20	0	0	0
	0	0	0	0
Summa		-28 000	-181	-725

	Delårs- effekt	Helårs- effekt
Internränta bygginvestering	-279	-828
Internränta övrig investering	0	0

Lokalkostnader

	Delårs- effekt	Helårs- effekt
Internhyra	-632	-1 517
Driftmedia	0	0
Städkostnader	0	0
Summa kostnader	-632	-1 517

Driftkostnader för verksamheten

	Delårs- effekt	Helårs- effekt
Personalkostnader	-2 500	-5 000
Lokalkostnad	-632	-1 517
Kapitalkostnad övriga investeringar	0	0
Övriga driftkostnader	-250	-500
Summa kostnader	-3 382	-7 017
Summa intäkter	232	464
Summa nettokostnader	-3 150	-6 553

Avdrag vid investering i befintlig verksamhetslokal

	Delårs- effekt	Helårs- effekt
Nuvarande internhyra (+)	0	0
Ny internhyra (-)	-632	-1 517
Justering mediakostnader(+)	0	0
Summa ökning internhyra	-632	-1 517

Avdrag för den del av om-/nybyggnation av befintlig verksamhetslokal som avser volymökning

	Delårs- effekt	Helårs- effekt
Volym; antal *	0	0
Avdrag tkr (+) (ersättning utifrån	0	0

* tex antal fler förskolebarn, elever.

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Lokalkostnad/internhyra	x		
Övriga verksamhetskostnader	x		

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårs- effekt*	Helårs- effekt*
Förslag till justering utöver budgetram	0	0

* Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 –

Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

0

Bygginvesteringar

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Projektname	Gruppbostad LSS D
-------------	-------------------

Tidplan	År	Månad
Verksamhetsstart	2025	aug

Projektutgift (inkl tilläggsbudget) - bygginvesteringar

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2019	2020	2021	2022	2023	2024-
	-28 000						-2 000	-26 000

Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)

	0							
--	---	--	--	--	--	--	--	--

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Total budget
Tidigare beslutad budget	
Tilläggsbudget	
Ny budget	0

Ekonomiska effekter:**Komponentavskrivningar**

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
Mark	-	-1 400	0	0
Markanläggning	25	-2 800	-23	-93
Stomme	80	-12 040	-38	-151
Tak	40	-2 240	-14	-56
Fasad	25	-2 240	-22	-90
Värme, Sanitet	25	-3 080	-26	-103
El-ledningar	30	-2 800	-23	-93
Invändigt bygg	10	-1 400	-35	-140
Styr och regler	20	0		0
Summa		-28 000	-181	-725

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internränta	-279	-828

Internhyra

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Kapitalkostnader (avskrivningar + internränta)	-562	-1 348
Övriga kostnader som ingår i internhyran	-70	-169
Summa internhyra	-632	-1 517

Övriga investeringar

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Projektnamn	
-------------	--

Projektutgift (inkl tilläggsbudget vid tilläggsbeslut)

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
	0							

Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)

	0							
--	---	--	--	--	--	--	--	--

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Total budget
Tidigare beslutad budget	
Tilläggsbudget	
Nya budget	0

Ekonomiska effekter:**Komponentavskrivningar**

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)

Internränta

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internränta		

Verksamhetskalkyl

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Lokalkostnader

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internhyra	-632	-1 517
Driftmedia		
Städkostnader		
Summa lokalkostnader (-)	-632	-1 517

Driftkostnader för verksamheten

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Personalkostnader	-2 500	-5 000
Lokalkostnad	-632	-1 517
Kapitalkostnad övriga investeringar	0	0
Övriga driftkostnader	-250	-500
Summa kostnader	-3 382	-7 017
Summa intäkter	232	464
Summa nettokostnader	-3 150	-6 553

Avdrag vid investering i befintlig verksamhetslokal

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Nuvarande internhyra (+)		
Ny internhyra (-)	-632	-1 517
Justering mediakostnader(+)		
Summa ökning internhyra	-632	-1 517

Avdrag för den del av om-/nybyggnation av befintlig verksamhetslokal som avser volymökning

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Volym; antal *)		
Avdrag tkr (+) (ersättning utifrån resursfördelningsmodellen)		

*) tex antal fler förskolebarn, elever.

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Lokalkostnad/internhyra	x		
Övriga verksamhetskostnader	x		

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårseffekt (tkr)*	Helårseffekt (tkr)*
Förslag till justering utöver budgetram		

*) Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 – Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

Underlag till investeringsprojekt

Nämnd	Vård och Omsorgsnämnden
Projektnamn	Gruppbostad LSS E
Handläggare	
Datum	2026

Beskrivning av projektet:

Nybyggnation av gruppbostad.

Motivering av projektet:

I enlighet med lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS har kommunen ett grundläggande ansvar för att människor med funktionsnedsättning ska få bra bostäder. Kommunen ska inrätta bostäder med särskild service för dem som till följd av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring och behöver sådant boende.

Konsekvenser om nämnden inte medges medel för investeringsprojektet:

Bristen på antalet platser i egen regi har en direkt påverkan på vård- och omsorgsnämndens ekonomi då vi måste köpa externa platser istället.

Ekonomi**Projektnamn:**

Gruppbostad LSS E

Projektutgift

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år						
			2019	2020	2021	2022	2023	2024-	
	-28 000	0	0	0	0	0	0	0	-28 000
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)									
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Bygg- investering	Övrig investering
Tidigare beslutad budget	0	0
Tilläggsbudget	0	0
Ny budget	0	0

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
Mark	-	-1 400	0	0
Markanläggning	25	-2 800	-23	-93
Stomme	80	-12 040	-38	-151
Tak	40	-2 240	-14	-56
Fasad	25	-2 240	-22	-90
Värme, Sanitet	25	-3 080	-26	-103
El-ledningar	30	-2 800	-23	-93
Invändigt bygg	10	-1 400	-35	-140
Styr och regler	20	0	0	0
	0	0	0	0
Summa		-28 000	-181	-725

	Delårs- effekt	Helårs- effekt
Internränta bygginvestering	-279	-828
Internränta övrig investering	0	0

Lokalkostnader

	Delårs- effekt	Helårs- effekt
Internhyra	-632	-1 517
Driftmedia	0	0
Städkostnader	0	0
Summa kostnader	-632	-1 517

Driftkostnader för verksamheten

	Delårs- effekt	Helårs- effekt
Personalkostnader	0	-5 000
Lokalkostnad	-632	-1 517
Kapitalkostnad övriga investeringar	0	0
Övriga driftkostnader	-250	-500
Summa kostnader	-882	-7 017
Summa intäkter	232	464
Summa nettokostnader	-650	-6 553

Avdrag vid investering i befintlig verksamhetslokal

	Delårs- effekt	Helårs- effekt
Nuvarande internhyra (+)	0	0
Ny internhyra (-)	-632	-1 517
Justering mediakostnader(+)	0	0
Summa ökning internhyra	-632	-1 517

Avdrag för den del av om-/nybyggnation av befintlig verksamhetslokal som avser volymökning

	Delårs- effekt	Helårs- effekt
Volym; antal *	0	0
Avdrag tkr (+) (ersättning utifrån	0	0

* tex antal fler förskolebarn, elever.

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Lokalkostnad/internhyra	x		
Övriga verksamhetskostnader	x		

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårs- effekt*	Helårs- effekt*
Förslag till justering utöver budgetram	0	0

* Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 –

Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

0

Bygginvesteringar

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Projektname	Gruppbostad LSS E
-------------	-------------------

Tidplan	År	Månad
Verksamhetsstart	2026	aug

Projektutgift (inkl tilläggsbudget) - bygginvesteringar

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2019	2020	2021	2022	2023	2024-
	-28 000							-28 000
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0							

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Total budget
Tidigare beslutad budget	
Tilläggsbudget	
Ny budget	0

Ekonomiska effekter:**Komponentavskrivningar**

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
Mark	-	-1 400	0	0
Markanläggning	25	-2 800	-23	-93
Stomme	80	-12 040	-38	-151
Tak	40	-2 240	-14	-56
Fasad	25	-2 240	-22	-90
Värme, Sanitet	25	-3 080	-26	-103
El-ledningar	30	-2 800	-23	-93
Invändigt bygg	10	-1 400	-35	-140
Styr och regler	20	0		0
Summa		-28 000	-181	-725

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internränta	-279	-828

Internhyra

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Kapitalkostnader (avskrivningar + internränta)	-562	-1 348
Övriga kostnader som ingår i internhyran	-70	-169
Summa internhyra	-632	-1 517

Övriga investeringar

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Projektnamn	
-------------	--

Projektutgift (inkl tilläggsbudget vid tilläggsbeslut)

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
	0							

Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)

	0							
--	---	--	--	--	--	--	--	--

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Total budget
Tidigare beslutad budget	
Tilläggsbudget	
Nya budget	0

Ekonomiska effekter:**Komponentavskrivningar**

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)

Internränta

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internränta		

Verksamhetskalkyl

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Lokalkostnader

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internhyra	-632	-1 517
Driftmedia		
Städkostnader		
Summa lokalkostnader (-)	-632	-1 517

Driftkostnader för verksamheten

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Personalkostnader		-5 000
Lokalkostnad	-632	-1 517
Kapitalkostnad övriga investeringar	0	0
Övriga driftkostnader	-250	-500
Summa kostnader	-882	-7 017
Summa intäkter	232	464
Summa nettokostnader	-650	-6 553

Avdrag vid investering i befintlig verksamhetslokal

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Nuvarande internhyra (+)		
Ny internhyra (-)	-632	-1 517
Justering mediakostnader(+)		
Summa ökning internhyra	-632	-1 517

Avdrag för den del av om-/nybyggnation av befintlig verksamhetslokal som avser volymökning

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Volym; antal *)		
Avdrag tkr (+) (ersättning utifrån resursfördelningsmodellen)		

*) tex antal fler förskolebarn, elever.

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Lokalkostnad/internhyra	x		
Övriga verksamhetskostnader	x		

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårseffekt (tkr)*	Helårseffekt (tkr)*
Förslag till justering utöver budgetram		

*) Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 – Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

BOTKYRKA KOMMUN**Underlag till investeringsprojekt**

Nämnd	Vård och Omsorgsnämnden
Projektnamn	Gruppbostad LSS F
Handläggare	
Datum	2027

Beskrivning av projektet:

Nybyggnation av gruppbostad.

Motivering av projektet:

I enlighet med lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS har kommunen ett grundläggande ansvar för att människor med funktionsnedsättning ska få bra bostäder. Kommunen ska inrätta bostäder med särskild service för dem som till följd av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring och behöver sådant boende.

Konsekvenser om nämnden inte medges medel för investeringsprojektet:

Bristen på antalet platser i egen regi har en direkt påverkan på vård- och omsorgsnämndens ekonomi då vi måste köpa externa platser istället.

Ekonomi**Projektnamn:**

Gruppbostad LSS F

Projektutgift

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2019	2020	2021	2022	2023	2024-
	-28 000	0	0	0	0	0	0	-28 000
	0	0	0	0	0	0	0	0
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Bygg- investering	Övrig investering
Tidigare beslutad budget	0	0
Tilläggsbudget	0	0
Ny budget	0	0

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
Mark	-	-1 400	0	0
Markanläggning	25	-2 800	-23	-93
Stomme	80	-12 040	-38	-151
Tak	40	-2 240	-14	-56
Fasad	25	-2 240	-22	-90
Värme, Sanitet	25	-3 080	-26	-103
El-ledningar	30	-2 800	-23	-93
Invändigt bygg	10	-1 400	-35	-140
Styr och regler	20	0	0	0
	0	0	0	0
Summa		-28 000	-181	-725

	Delårs- effekt	Helårs- effekt
Internränta bygginvestering	-279	-828
Internränta övrig investering	0	0

Lokalkostnader

	Delårs- effekt	Helårs- effekt
Internhyra	-632	-1 517
Driftmedia	0	0
Städkostnader	0	0
Summa kostnader	-632	-1 517

Driftkostnader för verksamheten

	Delårs- effekt	Helårs- effekt
Personalkostnader	-2 500	-5 000
Lokalkostnad	-632	-1 517
Kapitalkostnad övriga investeringar	0	0
Övriga driftkostnader	-250	-500
Summa kostnader	-3 382	-7 017
Summa intäkter	232	464
Summa nettokostnader	-3 150	-6 553

Avdrag vid investering i befintlig verksamhetslokal

	Delårs- effekt	Helårs- effekt
Nuvarande internhyra (+)	0	0
Ny internhyra (-)	-632	-1 517
Justering mediakostnader(+)	0	0
Summa ökning internhyra	-632	-1 517

Avdrag för den del av om-/nybyggnation av befintlig verksamhetslokal som avser volymökning

	Delårs- effekt	Helårs- effekt
Volym; antal *	0	0
Avdrag tkr (+) (ersättning utifrån	0	0

* tex antal fler förskolebarn, elever.

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Lokalkostnad/internhyra			
Övriga verksamhetskostnader			

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårs- effekt*	Helårs- effekt*
Förslag till justering utöver budgetram	0	0

* Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 –

Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

0

Bygginvesteringar

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Projektname	Gruppbostad LSS F
-------------	-------------------

Tidplan	År	Månad
Verksamhetsstart	2027	aug

Projektutgift (inkl tillägsbudget) - bygginvesteringar

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2019	2020	2021	2022	2023	2024-
	-28 000							-28 000
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0							

Tillägsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Total budget
Tidigare beslutad budget	
Tillägsbudget	
Ny budget	0

Ekonomiska effekter:**Komponentavskrivningar**

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
Mark	-	-1 400	0	0
Markanläggning	25	-2 800	-23	-93
Stomme	80	-12 040	-38	-151
Tak	40	-2 240	-14	-56
Fasad	25	-2 240	-22	-90
Värme, Sanitet	25	-3 080	-26	-103
El-ledningar	30	-2 800	-23	-93
Invändigt bygg	10	-1 400	-35	-140
Styr och regler	20	0		0
Summa		-28 000	-181	-725

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internränta	-279	-828

Internhyra

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Kapitalkostnader (avskrivningar + internränta)	-562	-1 348
Övriga kostnader som ingår i internhyran	-70	-169
Summa internhyra	-632	-1 517

Övriga investeringar

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Projektnamn	
-------------	--

Projektutgift (inkl tilläggsbudget vid tilläggsbeslut)

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
	0							

Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)

	0							
--	---	--	--	--	--	--	--	--

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Total budget
Tidigare beslutad budget	
Tilläggsbudget	
Nya budget	0

Ekonomiska effekter:**Komponentavskrivningar**

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)

Internränta

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internränta		

Verksamhetskalkyl

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Lokalkostnader

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internhyra	-632	-1 517
Driftmedia		
Städkostnader		
Summa lokalkostnader (-)	-632	-1 517

Driftkostnader för verksamheten

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Personalkostnader	-2 500	-5 000
Lokalkostnad	-632	-1 517
Kapitalkostnad övriga investeringar	0	0
Övriga driftkostnader	-250	-500
Summa kostnader	-3 382	-7 017
Summa intäkter	232	464
Summa nettokostnader	-3 150	-6 553

Avdrag vid investering i befintlig verksamhetslokal

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Nuvarande internhyra (+)		
Ny internhyra (-)	-632	-1 517
Justering mediakostnader(+)		
Summa ökning internhyra	-632	-1 517

Avdrag för den del av om-/nybyggnation av befintlig verksamhetslokal som avser volymökning

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Volym; antal *)		
Avdrag tkr (+) (ersättning utifrån resursfördelningsmodellen)		

*) tex antal fler förskolebarn, elever.

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Lokalkostnad/internhyra			
Övriga verksamhetskostnader			

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårseffekt (tkr)*	Helårseffekt (tkr)*
Förslag till justering utöver budgetram		

*) Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 – Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

Underlag till investeringsprojekt

Nämnd	Vård och Omsorgsnämnden
Projektnamn	Gruppbostad LSS G
Handläggare	
Datum	2028

Beskrivning av projektet:

Nybyggnation av gruppbostad.

Motivering av projektet:

I enlighet med lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS har kommunen ett grundläggande ansvar för att människor med funktionsnedsättning ska få bra bostäder. Kommunen ska inrätta bostäder med särskild service för dem som till följd av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring och behöver sådant boende.

Konsekvenser om nämnden inte medges medel för investeringsprojektet:

Bristen på antalet platser i egen regi har en direkt påverkan på vård- och omsorgsnämndens ekonomi då vi måste köpa externa platser istället.

Ekonomi**Projektnamn:**

Gruppbostad LSS G

Projektutgift

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år						
			2019	2020	2021	2022	2023	2024-	
	-28 000	0	0	0	0	0	0	0	-28 000
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)									
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Bygg- investering	Övrig investering
Tidigare beslutad budget	0	0
Tilläggsbudget	0	0
Ny budget	0	0

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
Mark	-	-1 400	0	0
Markanläggning	25	-2 800	-23	-93
Stomme	80	-12 040	-38	-151
Tak	40	-2 240	-14	-56
Fasad	25	-2 240	-22	-90
Värme, Sanitet	25	-3 080	-26	-103
El-ledningar	30	-2 800	-23	-93
Invändigt bygg	10	-1 400	-35	-140
Styr och regler	20	0	0	0
	0	0	0	0
Summa		-28 000	-181	-725

	Delårs- effekt	Helårs- effekt
Internränta bygginvestering	-279	-828
Internränta övrig investering	0	0

Lokalkostnader

	Delårs- effekt	Helårs- effekt
Internhyra	-632	-1 517
Driftmedia	0	0
Städkostnader	0	0
Summa kostnader	-632	-1 517

Driftkostnader för verksamheten

	Delårs- effekt	Helårs- effekt
Personalkostnader	-2 500	-5 000
Lokalkostnad	-632	-1 517
Kapitalkostnad övriga investeringar	0	0
Övriga driftkostnader	-250	-500
Summa kostnader	-3 382	-7 017
Summa intäkter	0	0
Summa nettokostnader	-3 382	-7 017

Avdrag vid investering i befintlig verksamhetslokal

	Delårs- effekt	Helårs- effekt
Nuvarande internhyra (+)	0	0
Ny internhyra (-)	-632	-1 517
Justering mediakostnader(+)	0	0
Summa ökning internhyra	-632	-1 517

Avdrag för den del av om-/nybyggnation av befintlig verksamhetslokal som avser volymökning

	Delårs- effekt	Helårs- effekt
Volym; antal *	0	0
Avdrag tkr (+) (ersättning utifrån	0	0

* tex antal fler förskolebarn, elever.

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Lokalkostnad/internhyra			
Övriga verksamhetskostnader			

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårs- effekt*	Helårs- effekt*
Förslag till justering utöver budgetram	0	0

* Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 –

Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

0

Bygginvesteringar

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Projektname	Gruppbostad LSS G
-------------	-------------------

Tidplan	År	Månad
Verksamhetsstart	2028	aug

Projektutgift (inkl tilläggsbudget) - bygginvesteringar

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2019	2020	2021	2022	2023	2024-
	-28 000							-28 000

Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)

	0							
--	---	--	--	--	--	--	--	--

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Total budget
Tidigare beslutad budget	
Tilläggsbudget	
Ny budget	0

Ekonomiska effekter:**Komponentavskrivningar**

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
Mark	-	-1 400	0	0
Markanläggning	25	-2 800	-23	-93
Stomme	80	-12 040	-38	-151
Tak	40	-2 240	-14	-56
Fasad	25	-2 240	-22	-90
Värme, Sanitet	25	-3 080	-26	-103
El-ledningar	30	-2 800	-23	-93
Invändigt bygg	10	-1 400	-35	-140
Styr och regler	20	0		0
Summa		-28 000	-181	-725

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internränta	-279	-828

Internhyra

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Kapitalkostnader (avskrivningar + internränta)	-562	-1 348
Övriga kostnader som ingår i internhyran	-70	-169
Summa internhyra	-632	-1 517

Övriga investeringar

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Projektnamn	
-------------	--

Projektutgift (inkl tilläggsbudget vid tilläggsbeslut)

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
	0							

Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)

	0							
--	---	--	--	--	--	--	--	--

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Total budget
Tidigare beslutad budget	
Tilläggsbudget	
Nya budget	0

Ekonomiska effekter:**Komponentavskrivningar**

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)

Internränta

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internränta		

Verksamhetskalkyl

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Lokalkostnader

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internhyra	-632	-1 517
Driftmedia		
Städkostnader		
Summa lokalkostnader (-)	-632	-1 517

Driftkostnader för verksamheten

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Personalkostnader	-2 500	-5 000
Lokalkostnad	-632	-1 517
Kapitalkostnad övriga investeringar	0	0
Övriga driftkostnader	-250	-500
Summa kostnader	-3 382	-7 017
Summa intäkter		
Summa nettokostnader	-3 382	-7 017

Avdrag vid investering i befintlig verksamhetslokal

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Nuvarande internhyra (+)		
Ny internhyra (-)	-632	-1 517
Justering mediakostnader(+)		
Summa ökning internhyra	-632	-1 517

Avdrag för den del av om-/nybyggnation av befintlig verksamhetslokal som avser volymökning

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Volym; antal *)		
Avdrag tkr (+) (ersättning utifrån resursfördelningsmodellen)		

*) tex antal fler förskolebarn, elever.

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Lokalkostnad/internhyra			
Övriga verksamhetskostnader			

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårseffekt (tkr)*	Helårseffekt (tkr)*
Förslag till justering utöver budgetram		

*) Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 – Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

BOTKYRKA KOMMUN**Underlag till investeringsprojekt**

Nämnd	Vård- och omsorgsnämnden
Projektnamn	Slättmalm, gruppbostad
Handläggare	Enhetschef
Datum	2022-0?

Beskrivning av projektet:

Under 2022 planeras en ny gruppbostad, Slättmalm, i Vårsta. En investeringsbudget för diverse inventarier behövs för att göra gruppbostadens redo för driftstart.

Beslut om medel togs i mål och budget 2018, men tidsplanen har förändrats varpå denna bilaga uppdaterats. Tidigare tidsplan angav 2020/2021 som beräknad verksamhetsstart.

Motivering av projektet:

Föreslagen investeringskalkyl baseras på gruppbostadens Lövkojans kostnader för inventarier. Lövkojan öppnade under sensommaren 2016.

Konsekvenser om nämnden inte medges medel för investeringsprojektet:

Vi kommer inte att kunna bedriva verksamhet i gruppbostäder utan möbler, hjälpmedel med mera.

Ekonomi**Projektnamn:**

Vård- och omsorgsnämnden

Projektutgift

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-424	-424	0	0	0	0	0	-324	-100
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0	0	0	0	0	0	0	0

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Övrig investering
Tidigare beslutad budget	0
Tilläggsbudget	0
Ny budget	0

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
	0	0	0	0
	0	0	0	0
Inventarier	10	-424,00	-21,00	-42,00
Summa		-424	-21	-42

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Internränta övrig investering	-6	-11

Driftkostnader för verksamheten

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Kapitalkostnad övriga investeringar	-27,00	-53,00
Övriga driftkostnader	0	0
Summa kostnader	-27	-53
Summa intäkter	0	0
Summa nettokostnader	-27	-53

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader		x	

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårs-effekt*	Helårs-effekt*
Förslag till justering utöver budgetram	0	0

* Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 –

Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

0

Övriga investeringar

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Projektutgift (inkl tilläggsbudget vid tilläggsbeslut)

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-424	-424			0	0		-324	-100
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0							

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Total budget
Tidigare beslutad budget	
Tilläggsbudget	
Nya budget	0

Ekonomiska effekter:**Komponentavskrivningar**

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
Inventarier	10	-424,00	-21,00	-42,00

Internränta

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internränta	-6	-11

Verksamhetskalkyl

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Driftkostnader för verksamheten

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Kapitalkostnad övriga investeringar	-27,00	-53,00
Övriga driftkostnader	0,00	0,00
Summa kostnader	-27,00	-53,00
Summa intäkter		
Summa nettokostnader	-27,00	-53,00

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader	x		

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårseffekt (tkr)*	Helårseffekt (tkr)*
Förslag till justering utöver budgetram		

*) Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 – Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

BOTKYRKA KOMMUN**Underlag till investeringsprojekt**

Nämnd	Vård- och omsorgsnämnden
Projektnamn	LSS B, gruppbostad
Handläggare	Enhetschef
Datum	2023-08-01

Beskrivning av projektet:

En investeringsbudget för diverse inventarier behövs så snart projektet är igång och när vi har fått besked om driftstart.

Beslut om medel togs i mål och budget 2018, men tidsplanen har förändrats varpå denna bilaga uppdaterats. Tidigare tidsplan angav 2019 som beräknad verksamhetsstart.

Motivering av projektet:

Föreslagen investeringskalkyl baseras på gruppbostadens Lövkojans kostnader för inventarier. Lövkojan öppnade under sensommaren 2016.

Konsekvenser om nämnden inte medges medel för investeringsprojektet:

Vi kommer inte att kunna bedriva verksamhet i gruppbostäder utan möbler, hjälpmedel med mera.

Ekonomi**Projektnamn:**

Vård- och omsorgsnämnden

Projektutgift

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-424	-424	0	0	0	0	0	0	-424
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0	0	0	0	0	0	0	0

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Övrig investering
Tidigare beslutad budget	0
Tilläggsbudget	0
Ny budget	0

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
	0	0	0	0
	0	0	0	0
Inventarier	10	-424,00	-21,00	-42,00
Summa		-424	-21	-42

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Internränta övrig investering	-6	-11

Driftkostnader för verksamheten

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Kapitalkostnad övriga investeringar	-27,00	-53,00
Övriga driftkostnader	0	0
Summa kostnader	-27	-53
Summa intäkter	0	0
Summa nettokostnader	-27	-53

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader	x		

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårs-effekt*	Helårs-effekt*
Förslag till justering utöver budgetram	0	0

* Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 –

Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

0

Övriga investeringar

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Projektutgift (inkl tilläggsbudget vid tilläggsbeslut)

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-424	-424			0	0		0	-424
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0							

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Total budget
Tidigare beslutad budget	
Tilläggsbudget	
Nya budget	0

Ekonomiska effekter:**Komponentavskrivningar**

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
Inventarier	10	-424,00	-21,00	-42,00

Internränta

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internränta	-6	-11

Verksamhetskalkyl

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Driftkostnader för verksamheten

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Kapitalkostnad övriga investeringar	-27,00	-53,00
Övriga driftkostnader	0,00	0,00
Summa kostnader	-27,00	-53,00
Summa intäkter		
Summa nettokostnader	-27,00	-53,00

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader	x		

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårseffekt (tkr)*	Helårseffekt (tkr)*
Förslag till justering utöver budgetram		

*) Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 – Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

Underlag till investeringsprojekt

Nämnd	Vård- och omsorgsnämnden
Projektnamn	LSS C, gruppbostad
Handläggare	Enhetschef
Datum	2024-08-01

Beskrivning av projektet:

En investeringsbudget för diverse inventarier behövs så snart projektet är igång och när vi har fått besked om driftstart.

Beslut om medel togs i mål och budget 2018, men tidsplanen har förändrats varpå denna bilaga uppdaterats. Tidigare tidsplan angav 2019 som beräknad verksamhetsstart.

Motivering av projektet:

Föreslagen investeringskalkyl baseras på gruppbostadens Lövkojans kostnader för inventarier. Lövkojan öppnade under sensommaren 2016.

Konsekvenser om nämnden inte medges medel för investeringsprojektet:

Vi kommer inte att kunna bedriva verksamhet i gruppbostäder utan möbler, hjälpmedel med mera.

Ekonomi**Projektnamn:**

Vård- och omsorgsnämnden

Projektutgift

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-424	-424	0	0	0	0	0	0	-424
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0	0	0	0	0	0	0	0

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Övrig investering
Tidigare beslutad budget	0
Tilläggsbudget	0
Ny budget	0

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
	0	0	0	0
	0	0	0	0
Inventarier	10	-424,00	-21,00	-42,00
Summa		-424	-21	-42

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Internränta övrig investering	-6	-11

Driftkostnader för verksamheten

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Kapitalkostnad övriga investeringar	-27,00	-53,00
Övriga driftkostnader	0	0
Summa kostnader	-27	-53
Summa intäkter	0	0
Summa nettokostnader	-27	-53

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader	x		

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårs-effekt*	Helårs-effekt*
Förslag till justering utöver budgetram	0	0

* Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 –

Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

0

Övriga investeringar

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Projektutgift (inkl tilläggsbudget vid tilläggsbeslut)

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-424	-424			0	0		0	-424
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0							

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Total budget
Tidigare beslutad budget	
Tilläggsbudget	
Nya budget	0

Ekonomiska effekter:**Komponentavskrivningar**

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
Inventarier	10	-424,00	-21,00	-42,00

Internränta

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internränta	-6	-11

Verksamhetskalkyl

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Driftkostnader för verksamheten

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Kapitalkostnad övriga investeringar	-27,00	-53,00
Övriga driftkostnader	0,00	0,00
Summa kostnader	-27,00	-53,00
Summa intäkter		
Summa nettokostnader	-27,00	-53,00

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader	x		

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårseffekt (tkr)*	Helårseffekt (tkr)*
Förslag till justering utöver budgetram		

*) Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 – Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

BOTKYRKA KOMMUN**Underlag till investeringsprojekt**

Nämnd	Vård- och omsorgsnämnden
Projektnamn	LSS D, gruppbostad
Handläggare	Enhetschef
Datum	2025-08-01

Beskrivning av projektet:

En investeringsbudget för diverse inventarier behövs så snart projektet är igång och när vi har fått besked om driftstart.

Beslut om medel togs i mål och budget 2018, men tidsplanen har förändrats varpå denna bilaga uppdaterats. Tidigare tidsplan angav 2020 som beräknad verksamhetsstart.

Motivering av projektet:

Föreslagen investeringskalkyl baseras på gruppbostadens Lövköjans kostnader för inventarier. Lövköjan öppnade under sensommaren 2016.

Konsekvenser om nämnden inte medges medel för investeringsprojektet:

Vi kommer inte att kunna bedriva verksamhet i gruppbostäder utan möbler, hjälpmedel med mera.

Ekonomi**Projektname:**

Vård- och omsorgsnämnden

Projektutgift

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-424	-424	0	0	0	0	0	0	-424
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0	0	0	0	0	0	0	0

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Övrig investering
Tidigare beslutad budget	0
Tilläggsbudget	0
Ny budget	0

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
	0	0	0	0
	0	0	0	0
Inventarier	10	-424,00	-21,00	-42,00
Summa		-424	-21	-42

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Internränta övrig investering	-6	-11

Driftkostnader för verksamheten

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Kapitalkostnad övriga investeringar	-27,00	-53,00
Övriga driftkostnader	0	0
Summa kostnader	-27	-53
Summa intäkter	0	0
Summa nettokostnader	-27	-53

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader		x	

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårs-effekt*	Helårs-effekt*
Förslag till justering utöver budgetram	0	0

* Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 –

Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

0

Övriga investeringar

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Projektutgift (inkl tilläggsbudget vid tilläggsbeslut)

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-424	-424			0	0		0	-424
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0							

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Total budget
Tidigare beslutad budget	
Tilläggsbudget	
Nya budget	0

Ekonomiska effekter:**Komponentavskrivningar**

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
Inventarier	10	-424,00	-21,00	-42,00

Internränta

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internränta	-6	-11

Verksamhetskalkyl

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Driftkostnader för verksamheten

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Kapitalkostnad övriga investeringar	-27,00	-53,00
Övriga driftkostnader	0,00	0,00
Summa kostnader	-27,00	-53,00
Summa intäkter		
Summa nettokostnader	-27,00	-53,00

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader	x		

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårseffekt (tkr)*	Helårseffekt (tkr)*
Förslag till justering utöver budgetram		

*) Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 – Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

BOTKYRKA KOMMUN**Underlag till investeringsprojekt**

Nämnd	Vård- och omsorgsnämnden
Projektnamn	LSS E, gruppbostad
Handläggare	Enhetschef
Datum	2026-08-01

Beskrivning av projektet:

En investeringsbudget för diverse inventarier behövs så snart projektet är igång och när vi har fått besked om driftstart.

Beslut om medel togs i mål och budget 2018, men tidsplanen har förändrats varpå denna bilaga uppdaterats. Tidigare tidsplan angav 2020 som beräknad verksamhetsstart.

Motivering av projektet:

Föreslagen investeringskalkyl baseras på gruppbostadens Lövkojans kostnader för inventarier. Lövkojan öppnade under sensommaren 2016.

Konsekvenser om nämnden inte medges medel för investeringsprojektet:

Vi kommer inte att kunna bedriva verksamhet i gruppbostäder utan möbler, hjälpmedel med mera.

Ekonomi**Projektnamn:**

Vård- och omsorgsnämnden

Projektutgift

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-424	-424	0	0	0	0	0	0	-424
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0	0	0	0	0	0	0	0

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Övrig investering
Tidigare beslutad budget	0
Tilläggsbudget	0
Ny budget	0

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
	0	0	0	0
	0	0	0	0
Inventarier	10	-424,00	-21,00	-42,00
Summa		-424	-21	-42

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Internränta övrig investering	-6	-11

Driftkostnader för verksamheten

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Kapitalkostnad övriga investeringar	-27,00	-53,00
Övriga driftkostnader	0	0
Summa kostnader	-27	-53
Summa intäkter	0	0
Summa nettokostnader	-27	-53

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader	x		

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårs-effekt*	Helårs-effekt*
Förslag till justering utöver budgetram	0	0

* Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 –

Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

0

Övriga investeringar

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Projektutgift (inkl tilläggsbudget vid tilläggsbeslut)

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-424	-424			0	0		0	-424
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0							

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Total budget
Tidigare beslutad budget	
Tilläggsbudget	
Nya budget	0

Ekonomiska effekter:**Komponentavskrivningar**

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
Inventarier	10	-424,00	-21,00	-42,00

Internränta

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internränta	-6	-11

Verksamhetskalkyl

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Driftkostnader för verksamheten

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Kapitalkostnad övriga investeringar	-27,00	-53,00
Övriga driftkostnader	0,00	0,00
Summa kostnader	-27,00	-53,00
Summa intäkter		
Summa nettokostnader	-27,00	-53,00

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader	x		

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårseffekt (tkr)*	Helårseffekt (tkr)*
Förslag till justering utöver budgetram		

*) Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 – Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

BOTKYRKA KOMMUN

Underlag till investeringsprojekt

Nämnd	Vård- och omsorgsnämnden
Projektnamn	LSS F, gruppbostad
Handläggare	Enhetschef
Datum	2027-08-01

Beskrivning av projektet:

En investeringsbudget för diverse inventarier behövs så snart projektet är igång och när vi har fått besked om driftstart.

Beslut om medel togs i mål och budget 2018, men tidsplanen har förändrats varpå denna bilaga uppdaterats. Tidigare tidsplan angav 2021 som beräknad verksamhetsstart.

Motivering av projektet:

Föreslagen investeringskalkyl baseras på gruppbostadens Lövkojans kostnader för inventarier. Lövkojan öppnade under sensommaren 2016.

Konsekvenser om nämnden inte medges medel för investeringsprojektet:

Vi kommer inte att kunna bedriva verksamhet i gruppbostäder utan möbler, hjälpmedel med mera.

Ekonomi**Projektnamn:**

Vård- och omsorgsnämnden

Projektutgift

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-424	-424	0	0	0	0	0	0	-424
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0	0	0	0	0	0	0	0

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Övrig investering
Tidigare beslutad budget	0
Tilläggsbudget	0
Ny budget	0

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
	0	0	0	0
	0	0	0	0
Inventarier	10	-424,00	-21,00	-42,00
Summa		-424	-21	-42

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Internränta övrig investering	-6	-11

Driftkostnader för verksamheten

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Kapitalkostnad övriga investeringar	-27,00	-53,00
Övriga driftkostnader	0	0
Summa kostnader	-27	-53
Summa intäkter	0	0
Summa nettokostnader	-27	-53

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader	x		

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårs-effekt*	Helårs-effekt*
Förslag till justering utöver budgetram	0	0

* Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 –

Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

0

Övriga investeringar

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Projektutgift (inkl tilläggsbudget vid tilläggsbeslut)

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-424	-424			0	0		0	-424
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0							

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Total budget
Tidigare beslutad budget	
Tilläggsbudget	
Nya budget	0

Ekonomiska effekter:

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
Inventarier	10	-424,00	-21,00	-42,00

Internränta

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internränta	-6	-11

Verksamhetskalkyl

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Driftkostnader för verksamheten

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Kapitalkostnad övriga investeringar	-27,00	-53,00
Övriga driftkostnader	0,00	0,00
Summa kostnader	-27,00	-53,00
Summa intäkter		
Summa nettokostnader	-27,00	-53,00

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader	x		

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårseffekt (tkr)*	Helårseffekt (tkr)*
Förslag till justering utöver budgetram		

*) Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 – Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

BOTKYRKA KOMMUN

Underlag till investeringsprojekt

Nämnd	Vård- och omsorgsnämnden
Projektnamn	LSS F, gruppbostad
Handläggare	Enhetschef
Datum	2028-08-01

Beskrivning av projektet:

En investeringsbudget för diverse inventarier behövs så snart projektet är igång och när vi har fått besked om driftstart.

Beslut om medel togs i mål och budget 2018, men tidsplanen har förändrats varpå denna bilaga uppdaterats. Tidigare tidsplan angav 2021 som beräknad verksamhetsstart.

Motivering av projektet:

Föreslagen investeringskalkyl baseras på gruppbostadens Lövkojans kostnader för inventarier. Lövkojan öppnade under sensommaren 2016.

Konsekvenser om nämnden inte medges medel för investeringsprojektet:

Vi kommer inte att kunna bedriva verksamhet i gruppbostäder utan möbler, hjälpmedel med mera.

Ekonomi**Projektname:**

Vård- och omsorgsnämnden

Projektutgift

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-424	-424	0	0	0	0	0	0	-424
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0	0	0	0	0	0	0	0

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Övrig investering
Tidigare beslutad budget	0
Tilläggsbudget	0
Ny budget	0

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
	0	0	0	0
	0	0	0	0
Inventarier	10	-424,00	-21,00	-42,00
Summa		-424	-21	-42

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Internränta övrig investering	-6	-11

Driftkostnader för verksamheten

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Kapitalkostnad övriga investeringar	-27,00	-53,00
Övriga driftkostnader	0	0
Summa kostnader	-27	-53
Summa intäkter	0	0
Summa nettokostnader	-27	-53

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader	x		

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårs-effekt*	Helårs-effekt*
Förslag till justering utöver budgetram	0	0

* Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 –

Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

0

Övriga investeringar

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Projektutgift (inkl tilläggsbudget vid tilläggsbeslut)

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-424	-424			0	0		0	-424
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0							

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Total budget
Tidigare beslutad budget	
Tilläggsbudget	
Nya budget	0

Ekonomiska effekter:

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
Inventarier	10	-424,00	-21,00	-42,00

Internränta

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internränta	-6	-11

Verksamhetskalkyl

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Driftkostnader för verksamheten

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Kapitalkostnad övriga investeringar	-27,00	-53,00
Övriga driftkostnader	0,00	0,00
Summa kostnader	-27,00	-53,00
Summa intäkter		
Summa nettokostnader	-27,00	-53,00

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader	x		

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårseffekt (tkr)*	Helårseffekt (tkr)*
Förslag till justering utöver budgetram		

*) Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 – Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

BOTKYRKA KOMMUN

Underlag till investeringsprojekt

Nämnd	Vård- och omsorgsnämnden
Projektnamn	Vård- och omsorgsboende, Vårsta
Handläggare	Enhetschef/sektionschef
Datum	2021-12-01

Beskrivning av projektet:

En investeringsbudget för diverse inventarier behövs så snart projektet är igång och när vi har fått besked om driftstart.

Beslut om medel togs i mål och budget 2018, men tidsplanen har förändrats varpå denna bilaga uppdaterats. Tidigare tidsplan angav december 2020 som beräknad verksamhetsstart.

Motivering av projektet:

Föreslagen investeringskalkyl baseras på vård- och omsorgsboende Tornets kostnader för inventarier. Tornet öppnade under hösten 2013.

Konsekvenser om nämnden inte medges medel för investeringsprojektet:

Vi kommer inte att kunna bedriva verksamhet i ett vård- och omsorgsboende utan möbler, hjälpmedel med mera.

Ekonomi**Projektnamn:**

Vård- och omsorgsnämnden

Projektutgift

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-9070	-9 070	0	0	0	0	-8 070	-1 000	0
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0	0	0	0	0	0	0	0

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Övrig investering
Tidigare beslutad budget	0
Tilläggsbudget	0
Ny budget	0

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
	0	0	0	0
	0	0	0	0
Inventarier	10	-9 070,00	-453,00	-907,00
Summa		-9 070,00	-453,00	-907,00

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Internränta övrig investering	-125	-250

Driftkostnader för verksamheten

	Delårs-effekt	Helårs-effekt
Kapitalkostnad övriga investeringar	-328,00	-657,00
Övriga driftkostnader	0	0
Summa kostnader	-328,00	-657,00
Summa intäkter	0,00	0,00
Summa nettokostnader	-328,00	-657,00

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader	x		

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårs-effekt*	Helårs-effekt*
Förslag till justering utöver budgetram	0	0

* Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 –

Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

0

Övriga investeringar

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Projektutgift (inkl tilläggsbudget vid tilläggsbeslut)

(tkr)	Total budget	Ev tidigare utfall	Likviditetsbedömning per år					
			2018	2019	2020	2021	2022	2023-
-9070	-9 070			0	0	-8 070	-1 000	0
Avgifter/ersättningar (Investeringsbidrag och övriga intäkter)								
	0							

Tilläggsbudget till redan beslutat projekt

(tkr)	Total budget
Tidigare beslutad budget	
Tilläggsbudget	
Nya budget	0

Ekonomiska effekter:

Komponentavskrivningar

Komponenter	År	Belopp (tkr)	Avskrivn delårseffekt (tkr)	Avskrivn helårseffekt (tkr)
Inventarier	10	-9 070,00	-453,00	-907,00

Internränta

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Internränta	-125,00	-250,00

Verksamhetskalkyl

Investeringsutgifter och kostnader redovisas med minustecken (-).

Driftkostnader för verksamheten

	Delårseffekt (tkr)	Helårseffekt (tkr)
Kapitalkostnad övriga investeringar	-328,00	-657,00
Övriga driftkostnader	0,00	0,00
Summa kostnader	-328,00	-657,00
Summa intäkter		
Summa nettokostnader	-328,00	-657,00

Kan driftkostnader finansieras inom befintlig preliminär budgetram?

Ange (x)	Ja	Nej	Delvis
Övriga verksamhetskostnader	x		

Om nej eller delvis – Hur mycket finansieras inte inom befintlig budgetram?

	Delårseffekt (tkr)*	Helårseffekt (tkr)*
Förslag till justering utöver budgetram		

*) Belopp skrivs in i sammanställningen preliminära budgetramar 2018-2021 – Förslag till ytterligare justeringar...

Motivering varför justeringen inte kan finansieras inom befintlig budgetram eller inom justering av volymförändringar (resursfördelningsmodellen):

3**Avrop av tilläggsmedel för lokalrelaterade kostnader(von/2018:63)****Förslag till beslut**

Vård- och omsorgsnämndens förslag till kommunstyrelsen:
Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att bevilja vård- och omsorgsnämnden 4,17 miljoner kronor för att täcka ökade lokalkostnader och minskade vård- och omsorgsintäkter för Strandängsgårdens vård- och omsorgsboende samt ökade lokalkostnader för Tingstorgets gruppboende.

Sammanfattning

Beslutade byggprojekt för om- eller nyproduktion genererar naturligt ökade lokalkostnader, kostnader för inventarier och kapitalkostnader. Byggkostnaden påverkar hyran och när den antingen överstiger befintlig hyra eller överstiger ”normalhyran” blir det svårt att hantera inom tilldelad budgetram. Tingstorgets gruppboende är en bostadsrätt som har byggts av externt byggbolag, detta genererar en merkostnad motsvarande 0,83 miljoner kronor per år i ökade hyreskostnader. Strandängsgårdens vård- och omsorgsboende har också byggts av ett externt byggbolag, här uppgår merkostnaden till 3,34 miljoner kronor per år inklusive kompensation för minskade vård- och omsorgsintäkter.

Referens
Anna Casteberg

Mottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Avrop av tilläggsmedel för lokalrelaterade kostnader (VON/)

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämndens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att bevilja vård- och omsorgsnämnden 4,17 miljoner kronor för att täcka ökade lokalkostnader och minskade vård- och omsorgsintäkter för Strandängsgårdens vård- och omsorgsboende samt ökade lokalkostnader för Tingstorgets gruppboestad.

Sammanfattning

Beslutade byggprojekt för om- eller nyproduktion genererar naturligt ökade lokalkostnader, kostnader för inventarier och kapitalkostnader. Byggkostnaden påverkar hyran och när den antingen överstiger befintlig hyra eller överstiger ”normalhyran” blir det svårt att hantera inom tilldelad budgetram. Tingstorgets gruppboestad är en bostadsrätt som har byggts av externt byggbolag, detta genererar en merkostnad motsvarande 0,83 miljoner kronor per år i ökade hyreskostnader. Strandängsgårdens vård- och omsorgsboende har också byggts av ett externt byggbolag, här uppgår merkostnaden till 3,34 miljoner kronor per år inklusive kompensation för minskade vård- och omsorgsintäkter.

Ärendet

Beslutade byggprojekt för om- eller nyproduktion genererar naturligt ökade lokalkostnader, kostnader för inventarier och kapitalkostnader. Byggkostnaden påverkar hyran och när den antingen överstiger befintlig hyra eller överstiger ”normalhyran” blir det svårt att hantera inom tilldelad budgetram.

Tingstorgets gruppboestad

Tingstorgets gruppboestad, som ersätter Skattebondens gruppboestad, har fått en hyreskostnad om cirka 1,75 miljoner kronor per år. Det att jämföra med Skattebondens tidigare årshyra om 0,9 miljoner kronor per år. Tingstorgets gruppboestad är en bostadsrätt som byggts av ett externt byggbolag, kostnaden består av kapitalkostnader och avgift till föreningen.

Merkostnaden för Tingstorgets gruppboestad avseende ökade hyreskostnader och som kräver täckning genom tilläggsmedel uppgår till 0,83 miljoner kronor.

Volym	Gruppboestad Tingstorget	Tusentals kronor
6 platser	Tillkommer ny hyra Tingstorget	1 747
	Tillkommer elkostnad Tingstorget	70
0	Volymökning	
	Avgår gammal hyra	-900
	Avgår gammal elkostnad	-30
	Avgår gammal uppvärmningskostnad	-55
	Summa ökade lokalkostnader	832
	Summa kostnader att avropa helår	832

*Hyresintäkterna är på samma nivå för gamla och nya boendet därav bortses de ifrån i ovanstående beräkning.

Strandängsgårdens vård- och omsorgsboende

Lokalkostnad

Strandängsgårdens vård- och omsorgsboende i Fittja har byggts av externt byggbolag och öppnades i december 2017. Vård- och omsorgsförvaltningen hyr boendet och bedriver verksamheten där. Strandängsgården har fått en hyreskostnad på cirka 12 miljoner kronor per år. Detta är betydligt mer än snitthyran för förvaltningens övriga vård- och omsorgsboenden, där hyran uppgår till 6,65 miljoner kronor per år.

Vård- och omsorgsavgifter

Vård- och omsorgsavgiften baseras på det brukaren har kvar efter att hen har betalt boendekostnaden. Minimibeloppet att ha kvar för ensamstående person över 61 år är 5 136 kronor i månaden. Maximalt belopp brukaren betalar för vård- och omsorgsavgiften är 1 820 kronor. I samband med att brukaren flyttar in på ett vård- och omsorgsboende informerar avgiftshandläggare på myndighet om rättigheten att söka bostadstillägg¹.

Exempelvis: Om brukaren har kvar 6 000 kronor efter det att boendekostnaden är betald blir vård- och omsorgsavgiften 864 kronor².

¹ Enligt pensionsmyndigheten är tumregeln att den som har en inkomst som understiger 15 000 kronor per månad efter skatt, bör undersöka om hen har rätt till bostadstillägg. Maxbeloppet för bostadstillägg 2018 är 5 560 kronor.

² 6 000-5 136 = 864 kronor

På vård- och omsorgboendet Riksten Plaza uppgår brukarens hyra till 7 500 kronor per månad. Snittintäkten för vård- och omsorgsavgiften på Riksten Plaza i februari 2018 var 253 kronor per månad och brukare.

Snitthyran för förvaltningens övriga vård- och omsorgsboenden uppgår till 4 300 kronor per månad. Snittintäkten för vård- och omsorgsavgiften för dessa är 1 011 kronor per månad och brukare.

Strandängsgårdens vård- och omsorgsboende har en hyresnivå i paritet med Riksten Plaza vilket innebär att vård- och omsorgsintäkterna kommer vara lägre än för övriga vård- och omsorgsboenden med cirka 0,53 miljoner kronor per år.

Sammanställning

Merkostnaden för Strandängsgårdens vård- och omsorgsboende avseende ökade hyreskostnader och minskade vård- och omsorgsintäkter, som kräver täckning genom tilläggsmedel, uppgår till 3,34 miljoner kronor.

Volym	Vård- och omsorgsboende	Tusentals kronor
58	Hyreskostnad Strandängsgården	11 981
	Kostnad för El/Värme/VA Strandängsgården	850
	Avgår hyresintäkter Strandängsgården	-6 117
58	Volymökning	
58	Avgår kommunens resursfördelningsmodell ³ finansieras genom VoFs volym	-6 648
	Avgår kommuns resursfördelningsmodell snittkostnad för el/värme/VA	-764
	Avgår kommunens resursfördelningsmodell snitthyresintäkt	3 507
	Summa ökade lokalkostnader	2 809
	Kompensation minskade vård- och omsorgsintäkter	530
	Summa kostnader att avropa, helår	3 339

³ Finansiering sker genom kommunens resursfördelningsmodell beräkningen är gjord utifrån en genomsnittlig ersättning för lokalkostnad, el/värme/VA och hyresintäkt per plats.

Pia Bornevi
Förvaltningschef

Expedieras till
Kommunfullmäktige

4**Konsekvenser av att hemsjukvård inte införs
2020(von/2018:144)****Förslag till beslut**

Vård- och omsorgsnämnden godkänner utredningen ” Konsekvenser av att inte inför kommunal hemsjukvård.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden har som en del i att föra fram risker för ökade kostnader framöver, fått i uppdrag av kommunfullmäktige att utreda vilka konsekvenser som kan uppstå då hemsjukvården inte kommunaliseras samt vilka eventuella åtgärder som behöver vidtas. Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) har utrett ärendet.

I utredningen beskrivs först vad hemsjukvård är och hur hemsjukvården är organiserad i Botkyrka idag för att skapa en aktuell bild av situationen. Därefter redogörs varför kommunal hemsjukvård 2020 ännu inte avtalats i Stockholms län och vilka konsekvenser det kan medföra. Slutligen presenteras förslag på åtgärder för att förbättra befintliga arbetssätt och samverkan med andra aktörer för att motverka eventuella negativa konsekvenser som kan komma av ett beslut att inte kommunalisera hemsjukvården.

Ärendet redovisas i till tjänsteskrivelsen bilagd utredning

2018-06-21

Dnr von/2018:144

Referens

Emma Åberg

Mottagare

Vård- och omsorgsnämnden

Konsekvenser av att hemsjukvård inte införs 2020

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner utredningen ” Konsekvenser av att inte inför kommunal hemsjukvård.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden har som en del i att föra fram risker för ökade kostnader framöver, fått i uppdrag av kommunfullmäktige att utreda vilka konsekvenser som kan uppstå då hemsjukvården inte kommunaliseras samt vilka eventuella åtgärder som behöver vidtas. Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) har utrett ärendet.

I utredningen beskrivs först vad hemsjukvård är och hur hemsjukvården är organiserad i Botkyrka idag för att skapa en aktuell bild av situationen. Därefter redogörs varför kommunal hemsjukvård 2020 ännu inte avtalats i Stockholms län och vilka konsekvenser det kan medföra. Slutligen presenteras förslag på åtgärder för att förbättra befintliga arbetssätt och samverkan med andra aktörer för att motverka eventuella negativa konsekvenser som kan komma av ett beslut att inte kommunalisera hemsjukvården.

Ärendet redovisas i till tjänsteskrivelsen bilagd utredning

Pia Bornevi

Vård- och omsorgschef

Bilaga

Konsekvenser av att inte införa kommunal hemsjukvård 2020.

Expedieras till

Kommunstyrelsen (KS/2018:192)

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

Konsekvenser av att inte införa kommunal hemsjukvård 2020

Utredning

Kommunal hemsjukvård

Vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden har fått i uppdrag av kommunfullmäktige att utreda vilka konsekvenser som kan uppstå då hemsjukvården inte kommunaliseras samt vilka eventuella åtgärder som behöver genomföras. Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) har utrett ärendet. I utredningen beskrivs först vad hemsjukvård är och hur hemsjukvården är organiserad i Botkyrka idag för att skapa en aktuell bild av situationen. Därefter redogörs varför kommunal hemsjukvård 2020 ännu inte avtalats i Stockholms län och vilka konsekvenser det kan medföra. Slutligen presenteras förslag på åtgärder för att förbättra befintliga arbetssätt och samverka med andra aktörer för att motverka eventuella negativa konsekvenser som kan komma av ett beslut att inte kommunalisera hemsjukvården.

Vad är hemsjukvård i dag?

Definitionen av termen hemsjukvård i lagstiftningen är ”hälso- och sjukvård i hemmet”. Hemsjukvård omfattar medicinska insatser, rehabilitering, habilitering samt omvårdnad som utförs av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal eller av annan vårdpersonal med delegering enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om delegering av arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvård och tandvård (SOSFS 1997:14). Hemsjukvård i ordinärt boende ska kunna erbjudas 24 timmar om dygnet.

Idag har landstingets vårdcentraler och andra vårdgivare genom avtal/uppdragsbeskrivningar ansvar för att tillgodose det basala vårdbehovet över tid med stöd av hemsjukvård i hemmet. Landstinget ansvarar även för läkarinsatser, hemrehabilitering och habilitering och öppen specialistvård. Kommunerna i Stockholms län ansvarar i sin tur för hemsjukvården i särskilda boenden, boenden med särskild service, dagverksamhet för äldre och i daglig verksamhet.

För att kunna erbjuda den enskilde bästa möjliga vård och omsorg krävs att kommunerna och landstingets olika vårdnivåer samarbetar. Vårdgivare inom slutenvård och primärvård samt öppen och sluten specialistvård inom Stockholms läns landsting (SLL) och kommunalt finansierad hemsjukvård, omsorg och socialtjänst utformar därför olika avtal och samverkansöverenskommelser för att tydliggöra gränssnitt för ansvars- och resursfördelning. Samverkansbehovet speglas även i lagstiftningen, till exempel i lagen om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård (2017:612).

Samtliga regioner och kommuner, förutom Stockholms läns kommuner och landsting, har redan överenskommit om att kommunalisera hemsjukvården genom olika avtal och överenskommelser mellan kommuner och regioner/landsting. Det innebär att nästan all hemsjukvård är skattefinansierad av kommunerna. Kommunerna kan organisera vården på olika sätt men

kommunen är huvudman och vårdgivare och har därmed ansvaret enligt gällande lagstiftning och författningar. Avtalen omfattar till viss del olika gränssnitt mellan huvudmännen, vilket innebär att omfattning, åldersgrupper som berörs och vårdinnehåll kan skilja sig åt i avtalen. Läkare ingår inte i det kommunala ansvaret utan läkarinsatser tillhandahålls av landstinget.

Upplägg i Botkyrka kommun idag

- Hemtjänsten ansvarar inte för att, med stöd av delegerade arbetsuppgifter från distriktssköterska, utföra arbetsuppgifter med läkemedelshantering (beslut VON 2016).
- Kommunens skattefinansierade hemsjukvård, inklusive rehabilitering och habilitering, bedrivs i särskilda boenden och dagverksamhet för äldre, i särskilda boenden för fysiskt och psykiskt funktionsnedsatta samt i boenden med särskild service och i daglig verksamhet.
- I dag är det tre nämnder som har ett vårdgivaransvar i Botkyrka kommun. Störst del ligger inom vård- och omsorgsnämnden följt av socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden. Det innebär att den kommunala hälso- och sjukvårdens medarbetare ibland inte arbetar enligt samma ledningssystem för kvalitet.
- Kommunens två medicinskt ansvariga sjuksköterskor är organisatoriskt placerade inom vård- och omsorgsnämnden.

Varför blev det ingen hemsjukvård 2020 i Stockholms län?

StorSthlm1 har haft två olika uppdrag att driva frågan om att kommunerna ska överta ansvaret för hemsjukvård i ordinärt boende. En förutsättning för att kunna föra över ansvaret så att hela hemsjukvården blir kommunalt finansierad var att samtliga kommuner i länet kunde anta avtalet på lika villkor. Både 2015 och 2018 konstaterades att ett fåtal kommuners uppfattningar om förslaget till skatteväxling satte stopp för kommunaliseringen av hemsjukvården.

Förslag till lösning

Nu finns det ett förslag om att StorSthlm ska starta en utredning för att undersöka om kommunerna i stället ska kunna avtala om hemsjukvården direkt med Stockholms läns landsting (SLL). Förslaget innebär att ta fram ett gemensamt kunskapsunderlag och ett genomarbetat förslag till uppdragsdirektiv inför det egentliga arbetet med ett eventuellt avtal. Kunskapsunderlaget ska beskriva dagens samverkansformer i Stockholms län och de juridiska förutsättningarna för ett hälso- och sjukvårdsavtal.

Utredningen omfattar även frågan om avtalet ska avgränsas till hälso- och sjukvårdsansvar enligt hälso- och sjukvårdslagen eller omfatta ett bredare samverkansperspektiv för alla grupper med komplexa vårdbehov. Vidare ska erfarenheter från Västra Götalandsregionen och Region Skåne tas till vara. De

---

¹ Tidigare Kommunerna Stockholms läns landsting (KSL)

digitala frågorna är också av vikt liksom en utblick mot framtida vårdbehov relaterat till befolkningsstruktur och medicinsk utveckling. Det långsiktiga målet för ett hälso- och sjukvårdsavtal är en trygg och säker vård och omsorg för den enskilde samt effektiv användning av samhällets resurser. Förstudien ska presenteras i januari 2019.

Hemsjukvårdens utveckling sedan Ädelreformen 1992

Hemsjukvård i ordinärt boende är en växande verksamhet nationellt. Uppskattningsvis får cirka 250 000 personer hälso- och sjukvårdsinsats i hemmet i idag. Av dem är 87 procent över 65 år. De flesta är kvinnor. Som en konsekvens av att antalet vårdplatserna i slutna vård har blivit färre, liksom antalet platser i särskilda boendeformer ges fler och fler äldre kommunalt finansierad hälso- och sjukvård i ordinärt boende. Även antalet besök i hemmet av läkare och annan sjukvårdspersonal (ASIH) ökar från landstingens sida.

Kraven på hemsjukvårdens innehåll och vårdnivå har sedan Ädelreformens genomförande ökat. Detta då allt fler svårt sjuka bedöms vara utskrivningsklara och skrivs ut från den slutna vården. Socialstyrelsens undersökning visar att det pågår en förskjutning av vårdinnehållet som innebär att allt fler kvalificerade hälso- och sjukvårdsinsatser utförs i hemmet. Denna utveckling ställer krav på att personal med rätt kompetens finns tillgänglig dygnet runt. Det måste också finnas tillgång till medicintekniska produkter och hjälpmedel för att i hemmet kunna utföra mer avancerade hälso- och sjukvårdsinsatser (SKL och Socialstyrelsen).

Erfarenheter från andra regioner/landsting och kommuner

Styrkan med att kommunerna övertar ansvar för hemsjukvården är att det finns en huvudman och att ”all hemsjukvård är samlad under ett tak”. Det anses bidra till en högre kvalitet och personalkontinuitet i vården och omsorgen hos vårdtagaren och att medborgarens trygghet och delaktighet i den egna vården och omsorgen stärks. Kommuner som har tagit över hemsjukvården i ordinärt boende upplever att det bidrar till bättre samarbete mellan olika professioner. Att arbeta teambaserat med tillgång till bredare kompetens innebär möjligheter till lärande och även en större kunskap och förståelse för varandras kompetenser och hur alla tillsammans erbjuder god vård och omsorg. De vanligaste kommentarerna från verksamheten är (SKL och Socialstyrelsen, 2018):

- Bättre samverkan och smidigare samarbete med andra yrkesgrupper och professioner i kommunen och med landsting/region
- Fördel att jobba i samma organisation som hemtjänsten, som vi samarbetar väldigt mycket med
- Ökad möjlighet att arbeta som team med gemensamma mål. Snabbare tillgång för den enskilde att få hälso- och sjukvårdsåtgärder i hemmet.
- Bättre kommunikation mellan professioner

- Ökad trygghet och kontinuitet för patienterna/brukarna.

Vad innebär det för brukarna i Botkyrka kommun att kommunaliseringen inte blir av?

Att kommunerna och Stockholms län inte kunde komma överens om hemsjukvården inklusive rehabilitering i ordinärt boende, kommer troligtvis få konsekvenser för medborgare i Botkyrka kommun. Den mest påtagliga konsekvensen är att det kan komma att försvåra för medborgarna att få tillgång till effektiv öppenvård i hemmet. För att bli effektiv i hemmet är det viktigt att vård och omsorg samordnas så att alla yrkeskategorier samarbetar och kan kommunicera med varandra dagligen. Möjligheten att i sitt hem vara direkt delaktig i beslut kring den egna hälso- och sjukvården, ökar den enskildes självbestämmande och upplevda nöjdhet, och möjliggör ökad kunskap om den egna vården. Kommunalt finansierad hemsjukvård kan även bidra till en god arbetsmiljö för medarbetare genom utvecklingen av nya arbetssätt med målet att arbeta hälsofrämjande och funktionsbevarande i hemmet.

Att hemsjukvården inte blir kommunaliserad i ordinärt boende och serviceboende kan innebära större behov av att någon i kommunal omsorg har ansvar för att hålla i och samordna den enskildes kontakter med landstingets olika vårdgivare inom öppen och slutenvård. Äldre och personer med psykiska och fysiska funktionshinder har idag ofta behov av flera olika kontakter och vårdresurser, från olika vårdgivare och professioner, och saknar vanligen hjälp med att kunna samordna sina insatser. Att hälso- och sjukvården inom landstingets organisation ofta är uppdelad på olika specialiserade vårdgivare inom öppenvården gör det än svårare att söka vård på rätt plats. Det gör att framförallt personer som har flera skador, sjukdomar och funktionsnedsättningar troligtvis kommer uppleva svårigheter att hitta rätt vårdnivå för sina vårdbehov och därför i högre grad uppsöka slutenvården.

Styrkan med den kommunalt finansierade hemsjukvården nationellt saknas till viss del i Stockholms län. Kommuner i Sverige som nu ansvarar för all hemsjukvård organiserar den vanligen i egen regi dygnet runt. De kan därför erbjuda en mer kontinuerlig vård och vara effektiva ur en bemanningssynpunkt. I många kommuner som tagit över ansvaret för hemsjukvården har man uppmärksammat tydliga effekter när hemtjänsten kan hjälpa till med att upptäcka ett vårdbehov och tidigt ”larma” och samordna med hemsjukvården. Det har gett en ökad möjlighet till snabba rehabiliterande åtgärder och aktivitetshöjande insatser i hemmet. Nationella undersökningar visar att när medborgare har lättare att få tillgång till rehabilitering, vård och behandling i hemmet och när hemsjukvårdsansvaret i ordinärt och särskilt boende samordnas i ett huvudmannaskap, är vården mer effektiv. Det underlättar också samordningen med hemtjänsten (SKL och Socialstyrelsen).

Att inte kommunalisera hemsjukvården i länet medför troligtvis konsekvenser för medborgare i Botkyrka kommun. När hälso- och sjukvårdsbehovet och vårdåtgärder inte uppmärksammas tidigt, blir fördröjda eller uteblir helt, kan

det ge konsekvenser som leder till att vissa medborgare inte upplever sig nöjda eller kanske inte upplever att de kan bo kvar i sitt ordinära boende så länge som de själva önskar. Effekter av en god egenvård gynnas troligen inte heller i lika hög grad som i kommuner med ansvar för hemsjukvård i ordinärt boende.

Vård och omsorg i hemmet utan ”hemsjukvård 2020”

För att Botkyrka kommun ändå ska kunna fortsätta arbetet för en ”medborgarnära” vård och omsorg i ordinärt boende, servicelägenheter för äldre, korttidsboende och boende med särskild service bör kommunen fortsätta att:

- Utveckla hemgångsteamets uppdrag kring ett utökat samarbete med distriktssköterskor, hemsjukvården och brukarnas fasta läkare på vårdcentralen.
- Utveckla arbetssätt och rutiner för vård- och omsorgsplanering tillsammans med brukare i hemmet.
- Samarbeta med andra kommuner och vårdgivare för att ta fram gemensamma mål om trygghet och tillit, utveckla SIP (samordnad individuell plan) och den medborgarnära vården i hemmet. Detta för ett effektivt samarbete vid utskrivning från slutenvården. Som en del i detta sammankallar Nestor kontinuerligt till möten med representanter från Huddinge kommun, Botkyrka kommun, Geriatriken inom Karolinska Huddinge och alla vårdcentralerna.
- Utveckla samarbetet med habiliteringen i Tumba och med brukarnas fasta läkarkontakter på vårdcentralen via LSS-teamet. LSS-teamets hemsjukvård omfattar medborgare med beslut enligt LSS som bor i särskilda boendeformer eller har aktiviteter inom daglig verksamhet.
- Hitta samarbetsformer med vårdcentralerna kring barn och unga som har ett vårdbehov när de vistas på korttidsboende för barn och unga.
- Utveckla digital teknik i hemmet för att stärka trygghet och tillgänglighet.
- Utveckla digital kommunikation och informationsöverföring för att öka samordning mellan hemsjukvård, hemrehabilitering, habilitering och omsorgens medarbetare.

Förslag på hur samverkan kan utökas ytterligare

Nedan presenteras även förslag på initiativ för att ytterligare utöka samverkan med landstingets vårdgivare i närområdet.

- Utveckla samverkansöverenskommelser om hälsovård för äldre om förebyggande rehabilitering, exempelvis genom att införa balansträning och gemensamma fallförebyggande åtgärder. SKL (2018) redovisar uppgifter om att 1000 personer dör till följd av fall varje år och 70 000 skadas. Det är stor variation i skadefrekvens mellan kommunerna, från 33 till 83/1000 invånare upp till 80 år. Vid presentationen jämförde SKL med att 263 personer omkom i trafiken 2016.

- Tillsammans med fler kommuner ”dela” på en medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR) för att utveckla hälsofrämjande och funktionsbevarande åtgärder, rehabilitering och basal habilitering i kommunens hemsjukvård.
- Införa ett strukturerat arbetssätt för god vård och omsorg till personer med kognitiv svikt eller demenssjukdom. Detta bör ske med stöd av kvalitetsregister, BPSD (beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom), specialistkunskap från kommunens demenssköterska, och genom att utbilda undersköterskespecialister (Silvia systrar) inom hemtjänsten och inom OF.
- Nya lagar och föreskrifter inom vård- och omsorgsområdet kommer troligtvis innebära behov av nya rutiner och samverkansöverenskommelser med landstingets öppenvård och hemsjukvård, så att vård erbjuds på lika villkor oavsett var i Sverige man bor.
- Ta fram nya arbetsrutiner för att öka informationsöverföring och kommunikation mellan kommunens korttidsboende för äldre, hemtjänst och hemsjukvård i ordinärt boende och/eller fast läkarkontakt på vårdcentralen. I vårdens övergångar ökar riskerna.
- Ta fram gemensamma rutiner för att utreda klagomål från brukare/patienten och avvikelserapporter från medarbetare som en del i att systematiskt förbättra och utveckla vården i ordinärt boende. I Patientsäkerhetslagen (PSL 2010:659) förtydligades 2018-01-01 vårdgivarnas ansvar att själva utreda och åtgärda klagomål på vården samt att patientnämnden fick ett nytt uppdrag i ny lag SFS 2017:372 om att samarbeta med vårdgivare och patient. Vårdgivarnas skyldigheter att upprätta rutiner ska ske i enlighet med SOSFS 2011:9 om ledningssystem med krav på kvalitet.
- Ta del av vårdcentralernas resultat och patientsäkerhetsberättelser för att vidga synen på vårt eget förbättringsarbete för nöjda medborgare inom hemtjänsten. Att lära sig mer om vårdcentralernas resultat inom hemsjukvård kan leda till nya samverkansområden och på så sätt öka nöjdhet bland brukare inom hemtjänsten.

Vad krävs för att garantera patientsäkerheten?

Beslutet att inte införa kommunal hemsjukvård innebär ökade krav på att läkare och sjuksköterskor från landstinget finns tillgängliga dygnet runt i hemsjukvården. Undersökningar visar dock att tillgången till läkare och sjuksköterskor i många fall inte är tillräcklig då en sjuksköterska i vissa verksamheter ansvarar för upp till 400 patienter. Samtidigt har antalet platser i slutenvården minskat. Sammantaget innebär det att det finns risk för att kraven på god vård inte kan upprätthållas och att patientsäkerheten äventyras. För att motverka en sådan utveckling bedömer förvaltningarna att följande krävs:

- Att huvudmannen utser en nämnd som har det samlade vårdgivaransvaret för all kommunalt finansierad hemsjukvård och processägare av hälso- och sjukvårdsprocessen.

- Mer samverkan, riktlinjer, rutiner och processtyrning. Detta bör ske i samverkan med flera förvaltningar.
- Att kommunen beslutar om finansiering av kommunal hälso- och sjukvård.
- Resurser för att kunna öka bemanningen
- Kompetensutbildningar för att säkerställa säker vård och omsorg

Referenser:

StorSthlm. Vård i samverkan. 2018 (ny remiss maj 2018 om uppdrag att utreda)

Socialstyrelsen. Hemsjukvård 2020, (utredning)

Sveriges, kommuner och landsting (SKL) Hemsjukvård. 2020 (utredning)

5

Digitala matinköp(von/2018:132)

Förslag till beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden godkänner utredningen
2. Vård- och omsorgsnämnden anser därmed att uppdraget att utreda införande av digitala matinköp är genomfört

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden fick inför år 2018 i uppdrag av kommunfullmäktige att ta fram förslag på effektiviseringar på 2 % vilket motsvarar 21 miljoner kronor. Som en del i detta fick förvaltningen i uppdrag att undersöka möjligheten för våra brukare inom äldreomsorgen att göra sina inköp via webben.

Som framgår av utredningen finns det många fördelar med att göra inköp via internet; ökad delaktighet och valmöjligheter för brukarna samt uppskattad mindre tidsåtgång för inköp utförd av hemtjänsten totalt sett.

Det framkommer även att det finns vissa risker/svårigheter och alla kommer inte att kunna använda tjänsten. Med tanke på volymen (om de flesta brukare har digitala matinköp) borde det sammantaget ändå ge en tidsbesparing totalt sett och på längre sikt bedöms digitala matinköp bli allt vanligare. För de brukare som av olika skäl inte kan beställa mat på nätet behöver möjligheten till traditionella matinköp finnas kvar. Eftersom det är en större förändring som kommer att genomföras bör förändringen påbörjas succesivt. Förslaget är därför att börja införa detta i två av våra områden, Grödinge och Segersjö. Införandet planeras till den 1 oktober 2018 följt av en utvärdering efter årsskiftet.

2018-06-08

Dnr von/2018:132

Referens
Jenny Torpman-Fredriksson

Mottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Digitala matinköp

Förslag till beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden godkänner utredningen
2. Vård- och omsorgsnämnden anser därmed att uppdraget att utreda införande av digitala matinköp är genomfört

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden fick inför år 2018 i uppdrag av kommunfullmäktige att ta fram förslag på effektiviseringar på 2 % vilket motsvarar 21 miljoner kronor. Som en del i detta fick förvaltningen i uppdrag att undersöka möjligheten för våra brukare inom äldreomsorgen att göra sina inköp via webben.

Som framgår av utredningen finns det många fördelar med att göra inköp via internet; ökad delaktighet och valmöjligheter för brukarna samt uppskattad mindre tidsåtgång för inköp utförd av hemtjänsten totalt sett.

Det framkommer även att det finns vissa risker/svårigheter och alla kommer inte att kunna använda tjänsten. Med tanke på volymen (om de flesta brukare har digitala matinköp) borde det sammantaget ändå ge en tidsbesparing totalt sett och på längre sikt bedöms digitala matinköp bli allt vanligare. För de brukare som av olika skäl inte kan beställa mat på nätet behöver möjligheten till traditionella matinköp finnas kvar. Eftersom det är en större förändring som kommer att genomföras bör förändringen påbörjas succesivt. Förslaget är därför att börja införa detta i två av våra områden, Grödinge och Segersjö. Införandet planeras till den 1 oktober 2018 följt av en utvärdering efter årsskiftet.

Pia Bornevi
Vård- och omsorgschef

Bilaga

Utredning- Digitala Matinköp

2018-04-09

Referens
Jenny Torpman Fredriksson

Mottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Utredning- Digitala matinköp

Bakgrund

Vård- och omsorgsnämnden fick inför år 2018 i uppdrag av kommunfullmäktige att ta fram förslag på effektiviseringar på 2 % vilket motsvarar 21 miljoner kronor. Syftet var att göra en genomlysning av nämndens verksamhet och hitta effektiviseringar som innebär förändrade arbetssätt som både leder till bättre kvalitet för medborgarna och smartare resursanvändning. En del i detta blev att undersöka möjligheten för våra brukare inom äldreomsorgen att göra sina inköp via webben.

Som framgår av Myndighets riktlinjer för handläggning enligt Socialtjänstlagen finns redan idag möjlighet att genom beviljat bistånd i form av hemtjänst få hjälp med inköp av dagligvaror via internet. Brukaren kan tillsammans med personal från hemtjänsten med egen dator eller med hjälp av en läsplatta som hemtjänsten tar med sig, kunna beställa dagligvaror. Denna möjlighet utnyttjas inte i någon större utsträckning, vi har endast någon enstaka person som får hjälp med matinköp via nätet.

Idag har 452 personer beslut om hemtjänst som innefattar insatsen inköp, varav 58 personer av dessa är under 65 år. Den totala tidsåtgången (beställd tid) är cirka 294 timmar per vecka vilket motsvarar cirka 1264 timmar per månad.

Genomförande av digitala matinköp

2018-04-09

Beställa varor

Om brukaren väljer att göra inköpen digitalt, och inte själv har dator, kan personal från hemtjänsten ha med sig en läsplatta hem till brukaren och tillsammans med denne göra en beställning av matvaror via internet. Vid val av butik kan olika möjligheter ses över antingen att kommunen gör en upphandling eller att den enskilde själv väljer fritt. Det finns för- och nackdelar vilken väg man än väljer. Utifrån ett självbestämmandeperspektiv bör det i första hand vara upp till varje brukare att själv välja och sluta avtal med den butik/leverantör de önskar göra inköpen hos. Brukaren betalar själv den kostnad butiken kan komma att ta för utkörningen av varorna.

Det får antas att det finns brukare som inte kommer anses kreditvärdiga av leverantören/butiken och för dessa personer behöver möjligheten till inköp i närmaste butik av hemtjänstpersonal finnas kvar.

Leverans av varor

Det finns olika möjligheter till leverans av beställda varor utifrån vilken butik som valts. Vissa butiker har tjänsten att de packar varorna för att kunden, i detta fall med hjälp av hemtjänsten, sedan hämtar varorna i butiken. De butiker som erbjuder denna tjänst har som krav att betalning sker direkt vid beställningen, antingen via betalkort eller faktura. Ett andra alternativ för leverans av varorna är att detta görs av butiken mot en kostnad. Båda dessa alternativ kräver att brukaren kan betala med betalkort eller anses kreditvärdig för att få betala via faktura. Personalen från hemtjänsten kan vid detta alternativ inte som idag betala varorna med kontanter.

Kan brukaren själv ta emot leveransen borde det senare alternativet fungera bra. Behöver hemtjänsten vara på plats för att ta emot varorna och plocka in dem kan det bli svårare att planera in då butikerna ofta anger ett tidsspänn på flera timmar under vilket de kommer att leverera varorna. Ibland sker även leveranserna kvällstid.

Fördelar/positiva effekter

Förvaltningen ser följande positiva konsekvenser av införandet av digitala matinköp.

2018-04-09

Självbestämmande:

Brukarna kan välja vilken butik de vill göra sina inköp från och inte som idag vara hänvisade till närmaste butik med fullgott sortiment.

Delaktighet:

För de brukare som idag inte följer med till butiken för att göra sina inköp skulle delaktigheten och nöjdheten kunna öka då de på läsplattan kan se och välja vilka varor de önskar köpa. Detta inköpssätt, där varorna kan ses, skulle även underlätta för de personer som har svårighet att uttrycka vilka varor de önskar köpa när de idag ska skriva en inköpslista till hemtjänstpersonalen.

Arbetsmiljö för personal:

Arbetsmiljön för hemtjänstpersonalen skulle påverkas på ett positivt sätt då det skulle bli mindre tunga matkassar att bära.

Tidsbesparing:

Ur ett effektiviseringsperspektiv antas att tidsåtgången för varje insats inköp minskar då det åtgår mindre tid för hemtjänstpersonalen att hjälpa till med inköpet via internet än att åka till butiken och inhandla varorna. Det bör dock tas med i planeringen att flera av brukarna kommer behöva hjälp av personal från hemtjänsten att packa upp varorna när de levererats till hemmet vilket medför ett ytterligare besök av hemtjänsten. Enligt gällande rutiner beräknas i normalfallet tiden för ett veckoinköp till 30 minuter per gång för ensamboende och 20 minuter per person och gång för sammanboende personer. Följer personen med till affären beräknas tiden till 45 minuter per tillfälle

Det är rimligt att i normalfallet uppskatta tiden för att beställa varor till 10 minuter per tillfälle och för de brukare som behöver hjälp att packa upp varorna ytterligare 10 minuter för detta moment. Det innebär att i tidsåtgången i genomsnitt skulle minska med ca 20 minuter per inköp för de brukare som själva kan packa upp sina varor och med 10 minuter per inköp för de brukare som behöver hjälp att packa upp varorna.

För att göra en beräkning av tidsvinsten uppskattas att den genomsnittliga tidsbesparingen är 10 min per person och vecka. Det skulle innebära 75 timmar

2018-04-09

per vecka vilket motsvarar ca 25 % av nuvarande tidsåtgång per vecka för inköp.

Nackdelar/risker

Då det medför en kostnad från butiken på ca 50 kr i plockning/utkörningsavgift för varorna finns en risk att vissa personer därför inte vill beställa sina varor via nätet utan vill att hemtjänsten ska göra inköpen på traditionellt sätt.

Det finns även en risk att det kommer att vara mer tidskrävande hos de brukare som inte har möjlighet att själva ta emot varorna då hemtjänsten behöver komma två gånger, dels för att göra beställningen och dels för att ta emot varorna. Mottagandet av varorna ska även koordineras med butiken, vilket kan medföra väntetid för hemtjänstpersonalen hemma hos brukaren. Även hos de brukare där det på grund av olika omständigheter kan ta längre tid att beställa varorna via internet istället för att få en färdig inköpslista, finns risk att momentet tar längre tid än idag. Vidare finns en risk att flera brukare inte anses vara kreditvärda vilket försvårar eller omöjliggör vissa tjänster.

Erfarenheter från andra kommuner

Det har varit svårt att komma i kontakt med en kommun som genomfört en liknande förändring. Av de som tillfrågats har Norrtälje, Enköping, Nacka, Södertälje och Västerås har inte infört detta. Stockholms stad har inskrivet i sina riktlinjer att inköp kan göras via internet enligt den enskildes önskemål men det är få brukare som vill använda sig av denna möjlighet, i princip endast något ärende per stadsdel.

Enköping har diskuterat att införa digitala inköp, framförallt i sina landsortsområden, men att det inte kommit längre än så. Hemtjänsten har haft planer på att prova med några brukare men de har inte haft brukare som velat prova på. De har diskuterat om det kan vara en generationsfråga, att många av dagens äldre inte är vana vid datorer och internet.

2018-04-09

Södertälje har diskuterat digitala matinköp men konstaterat att brukarna inte har så stor datorvana och att det därför inte är något som ingår i någon rutin. Skulle en brukare ansöka specifikt om detta skulle det troligtvis beviljas.

Nacka har inte inköp på detta sätt i nuläget men tror att det kommer att genomföras i framtiden då målgruppen blir mer intresserade av att handla via internet och få varorna hemlevererade. Troligtvis kommer genomförandet inte ske som en kommunal insats utan utifrån att brukaren själv vill ha inköpet på detta sätt. Nacka har genomfört en analys om hur medborgarna troligtvis vill ha det i framtiden och där framkom önskemål om ökade möjligheter att sköta saker digitalt. Fler medborgare beräknas även vara vana att handla via internet.

Västerås har infört flera digitala tjänster exempelvis nattkamera om den enskilde föredrar det framför tillsynsbesök av hemtjänsten. Västerås håller nu på och ser över vilka insatser inom hemtjänsten som skulle kunna digitaliseras och där ingår bland annat inköp och apoteksärenden. Kartläggningen pågår och man har inte kommit längre än så.

Slutsats

Som framgår av ovanstående redogörelse finns många fördelar med att göra inköp via internet; ökad delaktighet och valmöjligheter för brukarna samt uppskattad mindre tidsåtgång för inköp utförd av hemtjänsten totalt sett.

Det framkommer även att det finns vissa risker/svårigheter. Alla brukare kanske inte vill handla digitalt på grund av ovana vid tekniken eller den extra kostnad som utkörningen ger. Det kommer troligtvis även finnas ett visst antal brukare där detta inte kan användas sig av tjänsten då de inte anses kreditvärda. I flera fall kan det även antas vara mer tidskrävande att genomföra detta i och med att brukare och personal inte är vana att beställa digitalt. Det tar troligen längre tid i början för de brukare och personal som inte är vana att beställa digitalt. Med tanke på volymen (om de flesta brukare har digitala matinköp) borde det sammantaget ändå ge en tidsbesparing totalt sett och på längre sikt bedöms digitala matinköp bli allt vanligare.

För de brukare som av olika skäl inte kan beställa mat på nätet behöver möjligheten till traditionella matinköp finnas kvar.

2018-04-09

Genomförande

Eftersom det är en större förändring som kommer att genomföras och många personer berörs, både brukarna och samtliga hemtjänstområden, bör förändringen påbörjas succesivt tex genom uppstart med de brukarna som från början ställer sig positiva till förändringen. Att ta ett område i taget kan också vara ett sätt för att kunna utvärdera, lära och förändra inför införande inom nästa område. Förslaget är därför att börja införa detta i två av våra områden, Grödinge och Segersjö. Införandet planeras till den 1 oktober 2018 följt av en utvärdering efter årsskiftet.

6

Ekonomisk månadsuppföljning(von/2018:18)

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner prognosen per juni/juli 2018.

Sammanfattning

Prognosen per juni/juli visar ett överskott på 2,0 miljoner kronor för helåret. Myndighets ansvarsområde prognostiserar ett underskott på -9,3 miljoner kronor, utförarverksamheten ett överskott på 2,2 miljoner kronor och central förvaltning prognostiserar ett överskott på 9,1 miljoner kronor. Underskottet hos myndighet balanseras av den centrala bufferten på central förvaltning.

Det finns möjlighet till ytterligare förbättrat resultat för helåret, vi avvaktar dock att lyfta det tills vi har mer information om vad som händer i byggprojekten.

2018-08-17

Dnr von/2018:18

Referens
Anna CastebergMottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Ekonomisk månadsuppföljning

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner prognosen per juni/juli 2018.

Sammanfattning

Prognosen per juni/juli visar ett överskott på 2,0 miljoner kronor för helåret. Myndighets ansvarsområde prognostiserar ett underskott på -9,3 miljoner kronor, utförarverksamheten ett överskott på 2,2 miljoner kronor och central förvaltning prognostiserar ett överskott på 9,1 miljoner kronor. Underskottet hos myndighet balanseras av den centrala bufferten på central förvaltning.

Det finns möjlighet till ytterligare förbättrat resultat för helåret, vi avvaktar dock att lyfta det tills vi har mer information om vad som händer i byggprojektet.

Prognosrapport juni/juli

Ansvar	Utfall Jan - jun 2018 (tkr)	Budget Jan - jun 2018 (tkr)	Budget 2018 (tkr)	Prognos jun 2018 (tkr)	Diff Budget-Prognos (tkr)
63 Vård- och omsorgsnämnden	-514 224	-554 592	-1 109 184	-1 107 184	2 000

Prognosen per juni/juli visar ett överskott om 2 miljoner kronor för helåret.

Inom myndighets ansvarsområde finns ett beräknat underskott motsvarande 9,3 miljoner kronor. Det består till stor del av minskade hyresintäkter, tomställda platser samt lägre omsorgsintäkter. På vård- och omsorgsboendet Riksten Plaza har vi sedan en tid tillbaka ett tilläggsavtal för att få tillgång till fler demensplatser och detta kostar cirka 1,1 miljoner kronor mer än budgeterat. Underskott beräknas även inom externa platser LSS (vuxna), där vi har fler och dyrare platser än budgeterat. Myndighets administration har

2018-08-17

Dnr von/2018:18

bytt lokaler vilket orsakar ytterligare underskott för flytt- och ökade hyreskostnader.

Totalt prognostiserar utförarverksamheten ett överskott om 2,2 miljoner kronor för helåret. Hemtjänsten prognostiserar ett underskott om cirka 7 miljoner kronor som beror på fler antal beviljade timmar än budgeterat. Vård- och omsorgsboenden prognostiserar ett överskott avseende hyror och flyttkostnader för Allégårdens vård- och omsorgsboende. Övergripande verksamhet prognostiserar ett överskott som beror på vakanta tjänster i väntan på att kvalitetsorganisationen ska implementeras fullt ur. Mindre avvikelser, positiva och negativa, prognostiseras på vissa enheter men detta balanseras inom respektive sektion.

Central förvaltning prognostiserar ett nollresultat och den centrala bufferten balanserar myndighets underskott varpå prognosen som helhet läggs på + 2,0 miljoner kronor för helåret.

Det finns möjlighet till ytterligare förbättrat resultat för helåret, vi avvaktar dock att lyfta det tills vi har mer information om vad som händer i byggprojekten.

Pia Bornevi
Förvaltningschef

Expedieras till

7**Utredning av möjligheterna att införa intraprenad inom vård- och omsorgsförvaltningen(von/2018:116)****Förslag till beslut**

Vård- och omsorgsnämnden godkänner utredningen- ”Intraprenad inom vård- och omsorgsförvaltningen”.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsförvaltningen har fått i uppdrag av vård- och omsorgsnämnden att utreda och utveckla former för att driva verksamhet på intraprenad, efter en motion från Moderaterna. För att nämnden ska kunna bilda sig en uppfattning om vad som kan vara vinster respektive problem med ett införande av intraprenad har en utredning genomförts utifrån andra kommuners erfarenheter av ett införande.

Då ett eventuellt införande av intraprenadverksamhet skulle få ekonomiska och administrativa konsekvenser för fler än vård- och omsorgsnämnden är det en fråga för Kommunfullmäktige att besluta huruvida intraprenad ska införas i Botkyrka kommun eller inte, och i så fall inom vilka nämnder. Innan dess bör nämnden ta ställning till om det är intressant att gå vidare med frågan eller inte.

2018-06-21

Dnr von/2018:116

Referens

Emma Åberg

Mottagare

Vård- och omsorgsnämnden

Utredning av möjligheterna att införa intraprenad inom vård- och omsorgsförvaltningen

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner utredningen- ”Intraprenad inom vård- och omsorgsförvaltningen”.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsförvaltningen har fått i uppdrag av vård- och omsorgsnämnden att utreda och utveckla former för att driva verksamhet på intraprenad, efter en motion från Moderaterna. För att nämnden ska kunna bilda sig en uppfattning om vad som kan vara vinster respektive problem med ett införande av intraprenad har en utredning genomförts utifrån andra kommuners erfarenheter av ett införande.

Då ett eventuellt införande av intraprenadverksamhet skulle få ekonomiska och administrativa konsekvenser för fler än vård- och omsorgsnämnden är det en fråga för Kommunfullmäktige att besluta huruvida intraprenad ska införas i Botkyrka kommun eller inte, och i så fall inom vilka nämnder. Innan dess bör nämnden ta ställning till om det är intressant att gå vidare med frågan eller inte.

Ärendet

Uppdraget kommer som ett svar på en motion av Moderaterna (VON 2016:742). Vård- och omsorgsförvaltningen har berett ärendet.

Då ett eventuellt införande av intraprenadverksamhet skulle få ekonomiska och administrativa konsekvenser för fler än vård- och omsorgsnämnden är det en fråga för Kommunfullmäktige att besluta huruvida intraprenad ska införas i Botkyrka kommun eller inte, och i så fall inom vilka nämnder. Innan dess bör nämnden ta ställning till om det är intressant att gå vidare med frågan eller inte

2018-06-21

Dnr von/2018:116

Pia Bornevi
Vård- och omsorgschef

Bilaga

Utredning- Intraprenad inom vård- och omsorgsförvaltningen

Expedieras till
Text

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

Intraprenad inom vård- och omsorgsförvaltningen

Utredning

Bakgrund

Uppdraget

Vård- och omsorgsförvaltningen har fått i uppdrag av vård- och omsorgsnämnden att utreda och utveckla former för att driva verksamhet på intraprenad. En intraprenad är en driftsform inom kommun och landsting som ger verksamheten en högre grad av självbestämmande, samtidigt som den offentliga sektorn kvarstår som huvudman och ägare. Graden och omfattningen av självbestämmande, ansvar, befogenheter och i vissa fall även prestationskrav för en intraprenad regleras via en överenskommelse mellan nämnden och intraprenaden.

Syftet med uppdraget

Nämndens uppdrag innebär att utreda om vård- och omsorgsnämnden ska införa möjligheten att driva verksamhet i intraprenadform och i så fall hur detta ska utformas. Förhoppningen med uppdraget är att hitta nya vägar att skapa en verksamhet med ökad kvalitet och ökade möjligheter att som brukare påverka sin vård och omsorg. Ett intraprenadsystem skulle även kunna vara ett sätt för engagerade medledare att utveckla sina tankar och idéer kring god vård och omsorg.

Upplägg för utredningen

Idén att driva verksamheter i intraprenadform har funnits i Sverige i cirka femton år och många kommuner av olika storlek har valt att införa driftsformen, inom såväl äldreomsorg som funktionsnedsättningsområdet, förskolan och skolan. För att nämnden ska kunna bilda sig en uppfattning om vad som kan vara vinster respektive problem med ett införande har andra kommuner studerats och ett förslag tagits fram utifrån dessa. De kommuner som utredningen främst utgår från är Göteborgs stad, Luleå kommun och Motala kommun. Samtliga dessa kommuner har valts ut då de genomfört större utvärderingar av verksamheten.

Kort om de utvärderingar som använts

I Göteborg infördes intraprenad på pilot inom ett större vård- och omsorgsboende och fyra sammanhållna gruppboendestäder 2013. En utvärdering genomfördes av FoU Väst november 2016¹ efter tre års tid. Efter piloten har Göteborg valt att fortsätta med intraprenadverksamhet.

Luleå kommun tog beslut om att införa intraprenad på försök inom utbildningsförvaltningen 2005. En utvärdering av verksamheten gjordes av en forskare vid Luleå tekniska högskola under hösten 2014². Vid tidpunkten för utvärderingen fanns åtta intraprenader inom förskola och skola. Ett knappt år efter att utvärderingen genomförts valde Luleå kommun att avsluta försöket för att istället införa samma upplägg i resten av verksamheten.

---

¹ https://www.grkom.se/download/18.4c4ab557158f0ac692d9b11f/1481620952860/intraprenader_goteborg.pdf

² <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:998434/FULLTEXT01.pdf>

Motala kommun införde intraprenad på ett av sina vård- och omsorgsboenden 2013. FoU Centrum för vård, omsorg och socialt arbete, i Linköping utvärderade satsningen 2015³. Efter utvärderingen har Motala fortsatt med sin intraprenadverksamhet.

Andra delen av nämndens uppdrag, hur en eventuell intraprenad ska utformas, bör adresseras vidare om nämnden ställer sig positivt till ett införande.

Resultat

Hur fungerar en intraprenad?

En intraprenad påminner på många sätt om en entreprenad, med den stora skillnaden att kommunen eller landstinget alltid står som huvudman och att eventuella vinster återinvesteras i verksamheten. Att huvudmannaskapet är detsamma som för övrig offentlig verksamhet innebär att det yttersta ansvaret för personal och ekonomi fortsatt ligger på kommunen eller landstinget.

En viktig del i att införa intraprenad är att öka graden av självbestämmande för de som leder och verkar inom intraprenaden. Som en konsekvens har intraprenaden ökade befogenheter att ta beslut i frågor som rör den egna verksamhetens drift, utveckling och ekonomi. Med ökad grad av självbestämmande följer även ökat ansvar. Graden av självbestämmande och eventuella kravnivåer regleras genom ett verksamhetskontrakt som tecknas för intraprenaden.

Förutsättningar utifrån verksamhetskontraktet

I många av de kommuner som infört intraprenadsverksamhet har kontrakt skrivits på tre års tid. För att öka långsiktigheten och möjligheten att påverka verksamheten, löper även budgeten under samma period. Samtidigt ges möjligheten att föra över eventuella över- och underskott, helt eller delvis, till kommande års budget. I Luleå har man till exempel valt att använda sig av en så kallad resultatutjämningsfond (RUF). En RUF kan beskrivas som en slags intern fond dit över- eller underskottet förs över för varje räkenskapsår, för att ackumuleras över verksamhetskontraktets löptid. Vad eventuella överskott får användas till regleras i avtalet. Andra kommuner har beslutat att intraprenaderna får ta med sig mellan 50 och 80 procent av sitt över- respektive underskott mellan åren.

För att främja ett ansvarsfullt användande av eventuella överskott har många kommuner valt att förtydliga att överskott enbart kan användas för verksamhetsutveckling som ger kvalitetsförbättring för brukarna, eller sparas för kommande behov. Däremot får det inte resultera i ett behov av större

---

³ <https://www.fouvalfard.se/file/solbackens-vardboende.pdf>

ekonomisk ram nästkommande år. Vid underskott finns krav på att intraprenaden upprättar en åtgärdsplan för hur ekonomisk balans ska uppnås.

Som regel gäller övergripande riktlinjer och anvisningar beslutade av kommunfullmäktige, kommunstyrelse, nämnd eller förvaltning även för intraprenader. Dessa verksamheter har även samma möjligheter att ta del av spetskompetens och stöd från förvaltningen och kommunövergripande funktioner inom exempelvis HR-, ekonomi-, juridik-, IT- och upphandlingsområdet.

En viktig del i att skapa ökad självständighet för intraprenaden är dock att öppna upp för möjligheten att även välja bort olika typer av centralt stöd, för att istället utföra dessa delar själv. Det kan exempelvis handla om att välja bort att använda sig av en vikariepool och istället hålla sig med egna vikarier, eller att välja bort det stöd som ges kopplat till upphandling och istället sköta dessa frågor själv.

Erfarenheter från andra kommuner

Över lag är inställningen till införandet av intraprenad positiv i de kommuner som studerats. Återkommande synpunkter är att införandet har lett till:

- mer delaktiga brukare
- bättre kvalitet på verksamheten
- engagerad personal
- ett mer långsiktigt tänkande
- en attraktiv arbetsgivare
- bättre ekonomiskt resultat.

Samtidigt visar utvärderingarna att det även finns svårigheter med ett införande – som främst kommer av otydligheter och möjligheten att välja bort centrala funktioner – och som försvårat för såväl intraprenaden som övrig verksamhet. Nedan redovisas såväl fördelar som nackdelar med att införa intraprenad.

Fördelar med ett införande

Förändrade ekonomiska förutsättningar ger resultat

I de kommuner som studerats har budgetramen varit densamma som innan införandet, med skillnaden att budgeten har varit treårig och att möjligheten att ta med ett eventuellt under- och överskott över åren medgetts. Det är just detta sätt att styra ekonomin som av många upplevts vara särskilt positivt med driftsformen intraprenad. Som ett resultat av dessa förändringar har man kunnat göra mer långsiktiga satsningar jämfört med tidigare.

Det är även tydligt att den nya ekonomistyrningen har gett personalen andra incitament att hushålla med pengarna. Anledningen är inte främst ökade krav

och mer kontroll utan att det på ett annat sätt lönar sig att spara eftersom pengarna går tillbaka till den egna verksamheten. Om inte möjligheten att ta med sig överskottet mellan åren hade medgetts, skulle överskottet istället tillfalla kommunen och i vissa fall även resultera i att verksamhetens ramar för nästkommande år minskats. Som ett led i detta upplever många att fenomenet med den tolfte budgetmånaden⁴ i princip har försvunnit sedan man införde den nya ekonomistyrningen.

Effektiviseringarna har i sin tur möjliggjort andra typer av satsningar – i Göteborg såg man exempelvis över vilket centralt stöd och vilka personalkategorier som personalen ansåg att verksamheten behövde för att tillgodose brukarnas behov, och valde utifrån det att anställa en vaktmästare och en personlig tränare. I Luleå, som infört intraprenad inom skolan, konstateras att ”besparingarna har möjliggjort fler satsningar på kompetensutveckling, nya pedagogiska hjälpmedel och annat som direkt eller indirekt har kommit barnen, eleverna och personalen tillgodo.”

En annan fördel som flera av kommunerna upplevt, är möjligheten att välja bort centrala tjänster och stödfunktioner och istället utföra dessa delar själv. För att öka intraprenadernas självbestämmande har flera kommuner valt att ge intraprenaderna ersättning för de delar som valts bort, vilket möjliggjort att man kunnat köpa in det man ansett sig behöva, utan att överskrida budgeten. Vilken service som en intraprenad kan välja bort varierar från kommun till kommun och regleras även det i verksamhetskontraktet. Det kan handla om allt från inköp till rekrytering och vaktmästartjänster.

Ökat ansvarstagande och engagemang

En annan positiv effekt av att införa intraprenad har varit att engagemanget och ansvarstagandet hos personalen har ökat. Flera utvärderingar visar att just de förändrade ekonomiska förutsättningarna gjort att personalen velat engagera sig på ett annat sätt, även i viss mån utöver arbetstiden, och tänker mer ekonomiskt. Även ett ökat intresse för den framtida driften och för att utveckla verksamheten har konstaterats. Anledningen kan antas vara det ökade förtroende och ansvar som ges arbetsgruppen och som ger en helt annan insyn i verksamheten. Den ökade insynen kan i sin tur leda till mer förståelse och lojalitet, även vid svåra beslut som måste tas för brukarnas och verksamhetens bästa. I Göteborg kunde även konstateras att personalen ansåg sig ha ”blivit bättre på att lyssna på brukarnas behov och önskemål sen de blev en intraprenad, genom att de nu hade bättre möjligheter att tillgodose dessa.”

Organisationen har utmanats

För att hela organisationen ska dra nytta av ett införande av intraprenad är det viktigt att även övriga verksamheter tar del av eventuella framsteg och lärdomar. Detta är något som flera kommuner haft problem med och bland

---

⁴ Med tolfte budgetmånaden avses att allt som finns kvar av budgeten i december, tenderar att förbrukas om inte ett överskott får tas med till nästa år. Risker finns annars att man går miste om att köpa in något som kan behövas längre fram och att man får mindre anslag nästa år eftersom enheten visat att den klarar sig med mindre resurser än budgeterat.

annat Göteborg konstaterar i sin utvärdering att en faktor som hindrat lärandet har varit att det inte finnas något uttalat ansvar för vem som ska leda kunskapsöverföringen mellan intraprenaderna och övrig kommunal verksamhet.

Som en del i att skapa en lärande organisation och att dela med sig av erfarenheter har Gerdas gård i Göteborg, som driver verksamhet på intraprenad, även valt att införa Sveriges första undersköterskeakademi. Syftet med akademien är att vidareutbilda den egna personalen inom ämnen som psykisk ohälsa, samtalsmetodik och bemötande samt på sikt att undersköterskorna själva ska utbilda undersköterskor från andra boenden.

I Luleå vittnar man om att intraprenaderna har ”tvingat” fram utveckling i övriga verksamheter genom att utmana rådande arbetssätt och föreställningar, samtidigt som övriga delar av organisationen har varit relativt bra på att själva ta till vara de positiva förändringar som införts inom intraprenaderna. Genom att visa på möjligheterna att förändra rådande strukturer som tidigare ansetts vara omöjliga att förändra, kom intraprenaderna att bli en förebild för övriga förvaltningen.

Övrigt

Övriga positiva aspekter som tas upp i utvärderingarna är att personalen blivit mer självständig då en sådan utveckling förväntats av dem i och med övergången. Från personalens sida har detta upplevts positivt. Som en del i att intraprenaden valt bort viss typ av service har personalen även ”tvingats” bredda sin kompetens i frågor gällande exempelvis ekonomi, upphandling, etc. Slutligen har intraprenaderna ökat kommunens attraktionskraft på arbetsmarknaden och eventuellt bidragit till att fler intraprenader införts.

Svårigheter

Brukarens fokus kontra ekonomisk medvetenhet

I vissa av de utvärderingar som studerats i samband med denna utredning har det funnits farhågor om att besparingar inom verksamheten skulle ske på bekostnad av brukarna. Det är därför viktigt att det framgår i verksamhetsavtalet att eventuell vinst ska återinvesteras i verksamheten på ett sätt som gynnar brukarna och höjer kvaliteten på verksamheten. Så länge så är fallet bör inte ekonomisk medvetenhet stå i kontrast till att ha brukarens fokus och sätta brukarens behov främst. Istället är bilden att det som motiverar personalen att göra det lilla extra och tänka ekonomiskt främst är just ansvaret och viljan att påverka brukarnas situation till det bättre.

Ökad central administration

Då möjligheten att välja bort vissa centrala tjänster och funktioner utgör en av intraprenadformens grundförutsättningar är det viktigt att ha med i beräkningen

att den centrala administrationen till en början kommer öka som en konsekvens av ett införande. För att verksamheten ska kunna få ersättning för de tjänster de väljer bort, måste en rimlig ersättningsnivå beräknas och för att den nya verksamhetsformen ska fungera med övrig verksamhet krävs framtagning av nya rutiner och i viss mån en annan typ av stöd. Därför bör detta, så väl det går, tas med i beräkningen vid beslut om att kunna välja bort olika tjänster.

Frågan om att välja bort centrala tjänster är i sig inte helt lätt att hantera. Luleås utvärdering visar att det finns risk att övriga verksamheter ifrågasätter att valmöjligheten bara ges till vissa och blir mer negativt inställda till såväl intraprenaden som till de funktioner som ifrågasatts. Detta samtidigt som de delar som ”väljs bort” både riskerar att få mindre resurser och att känna sig ifrågasatta.

Minskad grad av självständighet på sikt

Luleå kommun, som hade intraprenadverksamhet under en längre tid, menar att skillnaderna mellan intraprenaderna och icke-intraprenaderna på sikt blivit mindre. En stor anledning är att verksamhetskontrakten med tiden förändrats för att förtydliga otydligt formulerade partier och klargöra förhållandet mellan intraprenaderna och den centrala administrationen. Som en konsekvens har möjligheten att avtala bort centrala tjänster och funktioner succesivt minskat. Genomlysningarna vittnar om att de tankar och ambitioner som fanns till en början, gradvis har förvunnit. Driftsformen upplevdes vid tidpunkten för utvärderingen därför inte vara lika bra som när den infördes. Just friheten att kunna avtala bort sådant som inte anses skapa värde för den egna enhetens utveckling, var för många den kanske starkaste drivkraften till att våga ta steget att ombilda sin verksamhet till en intraprenad. Den minskade valfriheten har i sin tur minskat möjligheterna till självbestämmande och flexibla lösningar för att tillgodose medborgarnas behov.

Risk för ”vi-och-dem-tänk”

Som en följd av otydliga kontrakt, brist på information till övriga verksamheter och ökad arbetsbelastning på centrala funktioner kan ett ”vi-och-dem-tänk” uppstå. I Göteborg framstår detta som mindre påtagligt än i Luleå där det kom att bli ett reellt problem. För att undvika detta är information, transparens och delaktighet, från planering och framåt, a och o.

Slutsatser

Utifrån ovanstående kan konstateras att de kommuner som studerats över lag har positiva erfarenheter av att införa intraprenad, men att det finns viktiga lärdomar att göra av tidigare införanden. Flera av de kommuner som infört intraprenad, har valt att avsluta sina försök av olika anledningar. I vissa fall för att det inte fungerat som man tänkt sig och i andra för att gå vidare med satsningen genom att införa liknande möjligheter för övriga verksamheter.

Luleå hör till de senare. Som ett resultat av införandet av intraprenader valde Luleå att införa verksamhetskontrakt och resultatutjämningsfonder för samtliga förskolor och skolor. Att man valt att inte fortsätta med intraprenadverksamhet kommer – enligt skrivelsen i barn- och utbildningsnämndens beslut om avslut – av att ett omfattande förändringsarbete påbörjats där istället möjligheterna att överföra allt positivt som driftsformen fört med sig till övriga verksamheter setts över.

Gemensamt för samtliga positiva effekter som tas upp i denna utredning, är att de till stor del kommer av den förändrade ekonomiska situation som intraprenadsystemet innebär och det engagemang och ökade gemensamma ansvar det resulterar i. Rimligtvis borde samma effekter kunna uppnås om enskilda verksamheter fick ta med sig sitt under- eller överskott i högre utsträckning och personalen kände mer delaktighet i verksamheten. Det kan också diskuteras om det är intraprenaden som driftsform eller ledarskapet som gett ökat ansvarstagande och engagemang. I utvärderingen av Göteborgs införande sammanfattas det med att ”ökat ansvarstagande och engagemang både är ett resultat av, och en förutsättning för, ökat självbestämmande”. Man kan även tänka sig att intraprenad som driftsform gynnar en viss typ av ledarskap som i sin tur förstärker dessa egenskaper.

Vad gäller de mer negativa konsekvenserna så visar utredningen att det inte varit problemfritt i något av fallen, och att det finns viktiga lärdomar att dra från andra kommuners erfarenheter. Luleå sammanfattar sina lärdomar på följande sätt:

- Förbered HELA organisationen på vad som komma skall
- Fastställ syftet med intraprenadverksamheten redan innan start
- Var mycket noggrann med utformandet av verksamhetskontrakt
- Avsätt stöd, resurser och den support som krävs
- Räkna med att det tar tid

Till det kan även punkten ”precisera hur en lärande organisation ska skapas utifrån införandet” läggas.

Sammanfattningsvis kan man säga att det bör vara möjligt att uppnå samma effekter även i kommunalt drivna verksamheter men att intraprenad framstår som ett effektivt sätt att underlätta det hela.

Frågor att ta ställning till vid ett eventuellt införande av intraprenad

Inför ett eventuellt införande bör nämnden ta ställning till ett antal centrala frågor som vid ett införande även bör finnas med i verksamhetskontraktet. Frågorna tas upp och diskuteras nedan.

Vad är syftet med intraprenaden?

Som en del i att skapa tydlighet och samsyn kring intraprenaderna är det viktigt att fastställa varför ett nytt driftssystem ska införas. Det är även en förutsättning för att i ett senare skede kunna utvärdera en eventuell satsning.

Vilka servicefunktioner och system ska vara valbara? Ska ersättning utgå för de delar som väljs bort?

Utvärderingarna visar att det finns risk för att andra verksamheter ifrågasätter att valmöjligheten bara ges till vissa, och att de delar som ”väljs bort” både riskerar att få mindre resurser och att känna sig ifrågasatta. Här är det viktigt att vara tydlig med vilka delar som kan väljas bort och att vara villig att utvärdera anledningen till att behovet av vissa tjänster är mindre, och ompröva hur dessa bör utföras istället.

Vem ska leda kunskapsöverföringen mellan intraprenaderna och övrig kommunal verksamhet?

För att skapa en lärande organisation är det viktigt att förtydliga hur kunskapsöverföringen ska ske. Vilka grupper bör chefen för intraprenaden ingå i för att en kunskapsöverföring ska ske och vilket ansvar för kunskapsöverföring bör ligga på intraprenaden?

Vilka får bli intraprenad?

I Göteborgs regelverk fanns det inte något krav på hur stor andel av medarbetarna som skulle ställa sig positiv till att införa intraprenad, för att en intraprenad skulle godkännas. Detta var något som beslutades i efterhand av förvaltningsledningen för att tillmötesgå kravet på hög delaktighet från personalen. Beslutet blev att minst 80 procent av personalen inom en enhet skulle ställa sig positiva till ett införande för att komma ifråga.

Hur stor andel av verksamheterna ska tillåtas att bli intraprenader?

En problematik som lyfts i flera av utvärderingarna är hur många intraprenader som är rimligt inom en organisation. Trots positiva aspekter som ökat brukarinflytande, högre kvalitet och större engagemang hos personalen, kan ett allt för stort antal intraprenader försvåra samverkan, göra det svårare att hantera över- och underskott och öka konkurrensen mellan enheterna. Frågan om hur stor andel som kan tänkas bli intraprenader bör därför tas upp i regelverket.

Hur går ett införande av intraprenad ihop med rätten till heltid?

För att kunna erbjuda rätt till heltid och möjlighet till deltid inom förvaltningen är en viktig förutsättning att en medledare kan fylla upp sin tid inom en annan enhet. Ska denna möjlighet finnas även inom intraprenadverksamheten?

Hur fristående ska intraprenaderna vara?

Ska intraprenaderna vara med i samtliga satsningar och effektiviseringar som görs inom förvaltningen?

Under hur många år ska kontraktet gälla?

De flesta intraprenader införs på treårsbasis. Budgeten bör löpa över lika lång tid som kontraktet.

Ekonomi – underskott och överskott

Hur stor andel av under- respektive överskottet får intraprenaden ta med sig? I utvärderingen av Luleås intraprenadverksamheter pekar forskarna på att andelen bör vara stor nog för att ge incitament att effektivisera verksamheten och tänka långsiktigt, men samtidigt inte så stor att politikernas och förvaltningsledningens möjligheter att fördela rätt resurser till rätt del av organisationen påverkas. Det senare är en risk om hela överskottet får behållas och ett antal intraprenader bygger ”egna kassavalv” av de besparingar de gör.

Något annat som det skulle behöva fattas beslut om på central nivå är hur man skapar långsiktiga regler för hur förvaltningar med intraprenader ska kunna förfoga över sitt kapital för att kunna täcka eventuella över- och underskott som uppkommer i intraprenaderna.

Hur och när ska införandet utvärderas?

Förslagsvis utvärderas satsningen efter tre års tid för beslut om fortsättning eller avslut.

Vad händer nu?

Då ett eventuellt införande av intraprenadverksamhet skulle få ekonomiska och administrativa konsekvenser för fler än vård- och omsorgsnämnden är det en fråga för Kommunfullmäktige att besluta huruvida intraprenad ska införas i Botkyrka kommun eller inte, och i så fall inom vilka nämnder. Innan dess bör nämnden besluta om det, utifrån det underlag som förvaltningen tagit fram, är intressant att gå vidare med frågan.

8

Registerförteckningar för behandlingar enligt dataskyddsförordningen (GDPR)(von/2018:143)

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden fastställer registerförteckningen över behandlingar inom nämndens verksamhetsområde.

Sammanfattning

Varje personuppgiftsansvarig är skyldig att föra ett register över de behandlingar som utförts under dess ansvar. Vård- och omsorgsnämnden är personuppgiftsansvarig och således ansvarig för de behandlingar som görs inom nämndens verksamhetsområde. I den till tjänsteskrivelsen bifogade registerförteckningen framgår vilka personuppgiftsbehandlingar som hanteras inom vård- och omsorgsförvaltningen.

Registerförteckningen är ett levande dokument som kontinuerligt uppdateras i och med att personuppgiftsbehandlingar tillkommer eller avslutas. Vård- och omsorgsnämnden uppdrar därmed vidare till vård- och omsorgsförvaltningen att hantera de fortlöpande uppdateringarna som sker i och med registerförteckningen såsom verkställighetsåtgärder.

Referens
Beatrice HelmerssonMottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Registerförteckning över behandlingar enligt dataskyddsförordningen

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden fastställer registerförteckningen över behandlingar inom nämndens verksamhetsområde.

Sammanfattning

Varje personuppgiftsansvarig är skyldig att föra ett register över de behandlingar som utförts under dess ansvar¹. Vård- och omsorgsnämnden är personuppgiftsansvarig och således ansvarig för de behandlingar som görs inom nämndens verksamhetsområde. I den till tjänsteskrivelsen bifogade registerförteckningen framgår vilka personuppgiftsbehandlingar som hanteras inom vård- och omsorgsförvaltningen.

Registerförteckningen är ett levande dokument som kontinuerligt uppdateras i och med att personuppgiftsbehandlingar tillkommer eller avslutas. Vård- och omsorgsnämnden uppdrar därmed vidare till vård- och omsorgsförvaltningen att hantera de fortlöpande uppdateringarna som sker i och med registerförteckningen såsom verkställighetsåtgärder.

Bilaga

Vård- och omsorgsnämndens registerförteckning

Pia Bornevi
Förvaltningschef

---

¹ Dataskyddsförordningen, artikel 30.

SKL-MALL FÖR REGISTERFÖRTECKNING

Dataskyddsförordningen, General Data Protection Regulation (GDPR), 2016/679, Artikel 30, kräver av personuppgiftsansvariga organisationer att de ska föra ett register över behandlingar av personuppgifter som utförts under dess ansvar.

Under flik 2 "*Registerförteckningen*" finns en mall som kan användas för att upprätta en sådan förteckning.

I separat dokument "*Instruktion till mall för registerförteckning*" finns förklaringar till de olika kolumnerna.

Kolumner som är markerade med * är obligatoriska att fylla i enligt Artikel 30. Övriga kolumner är bra att ha, men kan tas bort eller anpassas till vad som fungerar lokalt.

Denna mall är framtagen i november 2017 av SKL, Avdelningen för Digitalisering och Avdelningen för Juridik i samverkan med Inera AB och SKI Kommentus AB.

Uppdaterad information om dataskyddsförordningen finns på <https://skl.se/naringslivarbetedigitalisering/digitalisering/dataskyddsförordningengdpr.13023.html> samt www.datainspektionen.se.

Personuppgiftsansvarig*: Vård- och omsorgsnämnden
Kontaktuppgifter*: Munkhättevägen 45, 147 85 Tumba,
 vardomsorg@botkyrka.se
Företrädare*: Pia Bornevi, förvaltningschef vård- och omsorgsförvaltningen

Löpnnummer/ beteckning /ID	Behandlingens namn	Ingår i system	Beskrivning av ändamålen med behandlingen*	Behandlingen omfattar kategorier av registrerade personer*	Behandlingen omfattar följande typer av personuppgifter*	Förekommer känsliga personuppgifter och vilka?	Kategorier av mottagare av personuppgifterna internt och externt*	Dokumentation om överföring av personuppgifter sker till tredje land*	Tidsfrister för radering*	Ange vilka lagliga grunder som finns för behandlingen.	Allmän beskrivning av tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder*	Om personuppgiftsbiträden anlitats för att genomföra behandlingen, ange namn och kontaktuppgifter till dessa leverantörer.
-------------------------------	-----------------------	----------------	---	--	--	---	---	---	------------------------------	---	---	--

Verksamhetspecifikt

Vård och omsorgsförvaltningens ärendehanteringssystem	Procapita VoO	Verksamhetssystem för vård- och omsorgsförvaltningen. Registrering, handläggning av ärenden rörande vård- och omsorgsinsatser.	Medborgare i Botkyrka kommun som via ansökan, anmälan eller begäran är föremål för vård- och omsorgsförvaltningens insatser samt anställda inom vård- och omsorgsförvaltningen.	Namn, personnummer, adress, telefonnummer, e-postadress, foton, tjänsttitel, användar-ID samt e-postadress till arbete.	Ja, uppgifter om hälsa, lagöverträdser, religiös eller filosofisk åskådning kan förekomma.	Internt: handläggare och chefer inom myndighetsutövning, anställda och chefer inom utförarverksamheten. Externt: Enskilda kan komma att begära ut handlingar inkluderande personuppgifter. Förövrigt skickas ej uppgifterna till extern part.	Det sker ej någon överföring till tredje land.	Finns stadgat i nämndens dokumenthanterings plan.	Behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse, behandlingen är nödvändig som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning och nehandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig skyldighet som åvilar den personuppgiftsansvarige. Regleras i SoL, LSS, KL, OSL och TF.	Säker autensitering, behörighetsstyrning samt loggkontroller.	Tieto
Vård- och omsorgsförvaltningens avvikelsehantering	Lifecare avvikelser Procapita	Rapportering och utredning av avvikelser, risker för missförhållande och missförhållanden.	Medborgare i Botkyrka kommun, brukare, brukares anhöriga, anställda inom vård- och omsorgsförvaltningen	Namn, personnummer, adress, telefonnummer, e-postadress, foton, tjänsttitel, e-postadress till arbete	Ja, uppgifter om hälsa samt uppgifter om lagöverträdser kan förekomma.	Internt: förvaltningschef, kvalitetschef, verksamhetschefer, sektionschefer, enhetschefer, kvalitetsteam (utredare) samt registrator. Externt: IVO samt enskilda som kan komma att begära ut handlingar inkluderande personuppgifter.	Det sker ej någon överföring till tredje land.	Finns stadgat i nämndens dokumenthanterings plan.	Behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig skyldighet som åvilar den personuppgiftsansvarige. Regleras i SoL, LSS samt SOSFS 2011:9.	Säker autensitering samt behörighetsstyrning.	Tieto
Vård- och omsorgsförvaltningens hantering av boendepalceringar Lifecare	Procapita	En modul till Procapita som används för placering av brukare med ett beslut om boendepalcering enligt SoL eller LSS.	Medborgare i Botkyrka kommun som har ett aktuellt beslut om placering enligt SoL eller LSS, anställda inom vård- och omsorgsförvaltningen.	Namn, personnummer, adress, telefonnummer, arbetsnummer, e-postadress till arbete	Ja, uppgifter om hälsa.	Internt: boendesamordnare, myndighetschef samt IT-support inom förvaltningen. Externt: Enskilda kan komma att begära ut handlingar inkluderande personuppgifter. Förövrigt skickas ej uppgifterna till extern part.	Det sker ej någon överföring till tredje land.	Saknas	Behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse, socialtjänst enligt SoL och LSS.	Säker autensitering samt behörighetsstyrning.	Tieto
Vård- och omsorgsnämndens befolkningsregister kopplat till verksamhetssystemet. KIR via Procapita.	Procapita	En modul till Procapita som är kopplat till Skatteverkets befolkningsregister. Används för att inhämta personuppgifter på folkbokförda i Botkyrka kommun till verksamhetssystemet. Vi registrerar inget.	Medborgare i Botkyrka kommun som via ansökan, anmälan eller begäran är föremål för vård- och omsorgsförvaltningens insatser samt anställda inom vård- och omsorgsförvaltningen.	Namn, personnummer, adress, användar-ID samt tjänsttitel	Nej	Internt: handläggare, chef för myndighetsutövning samt IT- support inom förvaltningen. Externt: Skatteverket, enskilda som kan komma att begära ut handlingar.	Det sker ej någon överföring till tredje land.	Finns stadgat i nämndens dokumenthanterings plan.	Behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse, behandlingen är nödvändig som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning och nehandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig skyldighet som åvilar den personuppgiftsansvarige. Regleras i SoL, LSS och KL.	Säker autensitering samt behörighetsstyrning.	Tieto
Elektroniska katalogen Vård- och omsorgsförvaltningens planeringsverktyg för besök och insats inom hemtjänsten	Laps Care och Procapita	Planeringsverktyg där brukares insatser samt medarbetares besökschema planeras.	Medborgare i Botkyrka kommun som har beviljade insatser gällande hemtjänst eller boendestöd, anställda i vård- och omsorgsförvaltningen.	Namn, adress, personnummer, e- Ja, uppgifter om hälsa. postadress, telefonnummer, portkod, hemförhållanden, tjänsttitel, användar-ID, e- postadress till arbete	Internt: medarbetare och chefer inom hemtjänst och boendestödsverksamheten. Externt: uppgifter skickas ej till extern part.	Det sker ej någon överföring till tredje land.	Saknas	Behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse, behandlingen är nödvändig som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning och nehandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig skyldighet som åvilar den personuppgiftsansvarige. Regleras i SoL, LSS och KL.	Roll- och behörighetsstyrning. Inloggning sker med personligt användarnamn och lösenord. Lokal klientinstallation på utsedda datorer.	Tieto	
Vård- och omsorgsförvaltningens planeringsverktyg för hemtjänsten och mobila teamet. LCHM, Life Care mobil hemtjänst	Lifecare Planering Procapita	Mobilapplikation för åtkomst till arbetschema och dokumentation samt rapportering av utförda insatser.	Medborgare i Botkyrka kommun som har beviljade insatser gällande hemtjänst eller mobila teamet, anställda i vård- och omsorgsförvaltningen.	Namn, adress, personnummer, e- Ja, uppgifter om hälsa. postadress, telefonnummer, portkod, hemförhållanden, tjänsttitel, användar-ID, e- postadress till arbete	Internt: medarbetare och chefer inom hemtjänst och boendestödsverksamheten. Externt: uppgifter skickas ej till extern part.	Det sker ej någon överföring till tredje land.	Saknas	Behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse, behandlingen är nödvändig som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning och nehandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig skyldighet som åvilar den personuppgiftsansvarige. Regleras i SoL, LSS och KL.	Säker autensitering, behörighetsstyrning samt loggkontroller.	Tieto	

Vård- och omsorgsförvaltningens Phoniro statistik- och uppföljningssystem	Webbapplikation för statistik och uppföljning av beviljade och utförda insatser samt administration av mobiltelefoner med LMHT och medarbetare.	Medborgare i Botkyrka kommun som har beviljade insatser gällande hemtjänst eller mobila teamet, anställda i vård- och omsorgsförvaltningen.	Namn, adress, personnummer, e-Ja, uppgifter om hälsa. postadress, telefonnummer, portkod, hemförhållanden, tjänsttitel, användar-ID, e-postadress till arbete		Internt: medarbetare och chefer inom hemtjänst och boendestödsverksamheten. Extern: uppgifter skickas ej till extern part.	Det sker ej någon överföring till tredje land.	Saknas	Behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse, behandlingen är nödvändig som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning och behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig skyldighet som åvilar den personuppgiftsansvarige. Regleras i SoL, LSS och KL.	Säker autentisering samt behörighetstyrning	Tieto
Vård- och omsorgsförvaltningens WMOmsorg tidigare ärendehanteringssystem	Tidigare verksamhetssystem (Procapita ersatte). Tittfunktion finns kvar i syfte att läsa och skriva ut tidigare dokumentation vid behov.	Medborgare i Botkyrka kommun som via ansökan, anmälan eller begäran är föremål för vård- och omsorgsförvaltningens insatser samt anställda inom vård- och omsorgsförvaltningen.	Namn, adress, personnummer, e-Ja, uppgifter om hälsa. postadress, telefonnummer, tjänsttitel, användar-ID, e-postadress till arbete		Internt: handläggare, chef för myndighetsutövning samt IT-support inom förvaltningen. Extern: Enskilda kan komma att begära ut handlingar inkluderande personuppgifter. Förövrigt skickas ej uppgifterna till extern part.	Det sker ej någon överföring till tredje land.	Finns stadgat i nämndens dokumenthanteringsplan.	Behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse, behandlingen är nödvändig som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning och behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig skyldighet som åvilar den personuppgiftsansvarige. Regleras i SoL, LSS och KL.	Personligt användarnamn och lösenord, behörighetstyrning samt loggkontroller.	
Vård- och omsorgsförvaltningens Mashie verksamhetssystem för beräkning, leverans och servering av anpassad mat	Webbaserat verksamhetssystem för storkök för att beräkna, leverera och servera anpassad mat till brukare.	Medborgare i Botkyrka kommun som har beviljade kommunala matdistributionsinsatser samt anställda inom vård- och omsorgsförvaltningen.	Namn, adress, personnummer samt användar-ID.	Ja, uppgifter om hälsa.	Internt: medarbetare och chefer inom hemtjänst, vård- och omsorgsboende samt inom förvaltningens kost- och måltidsenhet. Extern: Enskilda kan komma att begära ut handlingar inkluderande personuppgifter. Förövrigt skickas ej uppgifterna till extern part.	Det sker ej någon överföring till tredje land.	Saknas	Behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse, behandlingen är nödvändig som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning och behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig skyldighet som åvilar den personuppgiftsansvarige. Regleras i SoL, LSS och KL.	Personligt användarnamn och lösenord samt behörighetstyrning.	
Vård- och omsorgsförvaltningens Mobilus program för individuella träningsprogram	Program för individuella träningsprogram för brukare med kommunal rehabiliteringsinsats.	Medborgare i Botkyrka kommun som har beviljade kommunala rehabiliteringsinsatser samt anställda inom vård- och omsorgsförvaltningens rehabiliterings och omsorgspersonal.	Namn samt användar-ID.	Ja, uppgifter om hälsa.	Internt: medarbetare och chefer inom kommunal rehabilitering. Produkten av programmet (träningsprogrammet) skickas via Procapita till det aktuella ärendet. Extern: Enskilda kan komma att begära ut handlingar inkluderande personuppgifter. Förövrigt skickas ej uppgifterna till extern part.	Det sker ej någon överföring till tredje land.	Saknas	Behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse, behandlingen är nödvändig som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning och behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig skyldighet som åvilar den personuppgiftsansvarige. Regleras i SoL, LSS och KL.	Personligt användarnamn och lösenord samt skriftliga rutiner om vad som får registreras i systemet. Endast åtkomst via Citrix-miljö.	
Vård- och omsorgsförvaltningens BAB för Windows system för handläggning och felanmälningar av bostadsanpassningsbidrag	Ett system för handläggning och felanmälningar av bostadsanpassningsbidrag-ärenden.	Medborgare i Botkyrka kommun, brukare, brukares anhöriga, ansatta inom vård- och omsorgsförvaltningen.	Namn, personnummer, adress, telefonnummer, e-postadress, tjänsttitel, telefonnummer arbete, e-postadress till arbete.	Ja, uppgifter om hälsa.	Internt: handläggare, handläggarchef samt registrator Extern: samhällbyggnadsförvaltningen, bostadsförening, hyresförening, Boverket samt enskilda som kan komma att begära ut handlingar inkluderande personuppgifter.	Det sker ej någon överföring till tredje land.	Finns stadgat i nämndens dokumenthanteringsplan.	Behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse, behandlingen är nödvändig som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning och behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig skyldighet som åvilar den personuppgiftsansvarige. Regleras i SoL, LSS och KL.	Personligt användarnamn och lösenord. Lokal klientinstallation på utsedda datorer.	
Nationell patientöversikt (NPO) Vårdguiden (inte vårt system)	Ett webbaserat verktyg som gör det möjligt att föra en sammanhållen journalföring.	Medborgare i Botkyrka kommun, brukare, brukares anhöriga, anställda inom vård- och omsorgsförvaltningen.	Namn, personnummer, adress, telefonnummer, e-postadress, foton, tjänsttitel, användar-ID samt e-postadress till arbete.	Ja, uppgifter om hälsa.	Internt: kommunalt anställda sjuksköterskor. Extern: Landstinget och privata vårdgivare. Enskilda kan komma att begära ut handlingar inkluderande personuppgifter.	Det sker ej någon överföring till tredje land.	Saknas	Behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse, behandlingen är nödvändig som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning och behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig skyldighet som åvilar den personuppgiftsansvarige. Regleras i SoL, LSS och KL.	Säker autentisering med SITHS-kort, behörighetstyrning och loggkontroller.	
Nationellt kvalitetsregister för beteendemässiga och psykiska symtom vid demens.	BPSD-registret Ett nationellt kvalitetsregister som syftar till att öka livskvaliteten hos personer med demenssjukdomar.	Brukare hos kommunens särskilda boenden med demensdiagnos, anställda inom vård- och omsorgsförvaltningen.	Namn, personnummer, diagnos, aktuell vårdform, användar-ID.	Ja, uppgifter om hälsa.	Internt: enhetschefer och biträdande enhetschefer inom vård- och omsorgsförvaltningen samt sjuksköterskor. Extern: KunskapsCentrum för demenssjukdomar och Skånes universitetssjukhus. Enskilda kan komma att begära ut handlingar inkluderande personuppgifter.	Det sker ej någon överföring till tredje land.	Saknas	Behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse, behandlingen är nödvändig som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning och behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig skyldighet som åvilar den personuppgiftsansvarige. Regleras i SoL, LSS och KL.	Utsedd administratör tilldelar behörighet till, av chef utsedd, medarbetare. Personligt användarnamn och lösenord.	

System för utfärdandet av tandvårdsintyg	Symfoni	Ett system som används vid vuxentvård för att skicka förhandsbedömningar elektroniskt till tandvårdsenhet.	Brukare hos kommunen med instatser enligt LSS eller personer med ett varaktigt behov av omfattande vård- och omsorgsinsatser samt anställda inom vård- och omsorgsförvaltningen.	Namn, adress, personnummer, användar-ID.	Ja, uppgifter om hälsa.	Intern: Verksamhetsutvecklare, sjuksköterskor och biståndshandläggare inom vård- och omsorgsförvaltningen. Extern: Stockholms läns landstings tandvårdsenhet. Enskilda kan komma att begära ut handlingar inkluderande personuppgifter.	Det sker ej någon överföring till tredje land.	Saknas	Behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse, behandlingen är nödvändig som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning och behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig skyldighet som åvilar den personuppgiftsansvarige. Regleras i SoL, LSS och KL.	Inloggning sker med SITHS-kort.
System för samordning av vårdplanering	Webcare	En e-tjänst som används av sjukhus, primärvård och kommunernas socialtjänst i Stockholms län för att samordna vårdplaneringen för en patient. Lagrum?	Medborgare i Botkyrka kommun som efter en sjukhusvistelse kan vara i behov av insatser från kommunens socialtjänst och anställda inom vård- och omsorgsförvaltningen.	Namn, personnummer, adress, telefonnummer, anhörigas namn, telefonnummer och språk	Ja, uppgifter om hälsa (vårdavdelning, inskrivningsorsak, vårdcentral, preliminärt utskrivningsdatum, ADL-bedömning) och eventuellt ras/etniskt ursprung i och med att språk anges.	Intern: vård- och omsorgsförvaltningens biståndshandläggare samt dess chefer. Extern: Stockholms läns landstings sjukhus, privata vårdutförare samt primärvård. Även enskilda kan komma att begära ut handlingar inkluderande personuppgifter.	Det sker ej någon överföring till tredje land.	Saknas	Behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse, behandlingen är nödvändig som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning och behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig skyldighet som åvilar den personuppgiftsansvarige. Regleras i SoL, LSS och KL.	Behörighetstyrning och inloggning med tvåfaktorsautentisering via SITHS-kort.
System för trygghetslarm	TC-webb	Ett systemstöd för att koppla ihop ett trygghetslarm med en brukare genom en personlig larmkod. Lagrum?	Brukare som har ett beslut om trygghetslarm samt anställda inom vård- och omsorgsförvaltningen	Namn, adress, personnummer, e- Ja, uppgifter om hälsa. postadress, telefonnummer, anhörigs namn och telefonnummer och användar-ID.	Ja, uppgifter om hälsa.	Intern: vård- och omsorgsförvaltningens larmgrupp samt dess chef. Extern: Enskilda kan komma att begära ut handlingar inkluderande personuppgifter.	Det sker ej någon överföring till tredje land.	Saknas	Behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse, behandlingen är nödvändig som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning och behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig skyldighet som åvilar den personuppgiftsansvarige. Regleras i SoL, LSS och KL.	Två-faktorsautentisering via sms samt behörighetstyrning.
Nationellt kvalitetsregister för vård- och omsorg med syfte att förbättra det förebyggande arbetet vid risk för fall, trycksår, onormal nedgång i vikt, ohälsa i munnen och blåsdysfunktion.	Senior Alert	Ett nationellt kvalitetsregister för ett verktyg för att stödja vårdprevention, prevention för äldre personer som riskerar att falla, få trycksår, minska i vikt, utveckla ohälsa i munnen och/eller har problem med blåsdysfunktion. Lagrum?	Brukare inom kommunala vård- och omsorgsboenden samt LSS-bostäder och anställda inom vård och omsorgsförvaltningen.	Namn, adress, personnummer, användar-ID.	Ja, uppgifter om hälsa.	Intern: anställda inom vård- och omsorgsförvaltningens vård- och omsorgsboenden samt LSS-bostäder och dess chefer. Extern: Senior Alert mottager personuppgifter via vår registrering i registret. Enskilda kan komma att begära ut handlingar inkluderande personuppgifter.	Det sker ej någon överföring till tredje land.	Saknas	Behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse, behandlingen är nödvändig som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning och behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig skyldighet som åvilar den personuppgiftsansvarige. Regleras i SoL, LSS och KL.	Inloggning sker med SITHS-kort.
Dosreceptsregister	Pascal	En webbaserad tjänst för förskrivning av dosförpackade läkemedel samt original/helförpackningar till dospatienter	Brukare med kommunal hälso- och sjukvårdsinsatser samt anställda inom vård- och omsorgsförvaltningen.	Namn, adress, personnummer samt användar-ID.	Ja, uppgifter om hälsa	Intern: anställda inom vård- och omsorgsförvaltningens hälso- och sjukvårdsenhet. Extern: Dosapoteket AO försörjer Stockholms län med dosförpackade läkemedel. Enskilda kan även komma att begära ut handlingar inkluderande personuppgifter.	Det sker ej någon överföring till tredje land.	Saknas	Behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse, behandlingen är nödvändig som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning och behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig skyldighet som åvilar den personuppgiftsansvarige. Regleras i SoL, LSS och KL.	Två-faktorsautentisering med SITHS-kortsamt behörighetstyrning.
Vård- och omsorgsförvaltningens system för nyckelskåp	Nyckelskåp, Axor	Ett system för administration för digitala nyckelskåp.	Brukare i ordinärt boende med hemtjänstinsatser eller endast trygghetslarm samt anställda inom vård- och omsorgsförvaltningen.	Namn, adress, telefonnummer, e-postadress, personnummer, nyckelnummer samt användar-ID.	Ja, uppgifter om hälsa.	Intern: anställda inom vård- och omsorgsförvaltningens hemtjänst. Extern: Enskilda kan komma att begära ut handlingar inkluderande personuppgifter.	Det sker ej någon överföring till tredje land.	Saknas	Behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse, behandlingen är nödvändig som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning och behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig skyldighet som åvilar den personuppgiftsansvarige. Regleras i SoL, LSS och KL.	Roll- och behörighetstilldelning, inloggning med personligt användarnamn och lösenord samt lokal klientinstallation på utsedda datorer.

9**Nämnduppdrag - Vad innebär det att åldras för personer som tillhör LSS målgrupper(von/2017:184)****Förslag till beslut**

Vård och omsorgsnämnden godkänner utredningen ”Att åldras med LSS – en kvalitativ studie om äldre personer med intellektuell funktionsnedsättning i Botkyrka kommun”.

Sammanfattning

Personer med intellektuell funktionsnedsättning lever idag allt längre och till följd av medicinska och sociala framsteg uppnår allt fler pensionsåldern. Detta ställer nya krav på vård och omsorg. För att säkerställa att äldre personer med intellektuell funktionsnedsättning får vård och omsorg av bästa kvalitet även i en högre ålder behöver vård- och omsorgsnämnden kunskap kring hur behovet ser ut idag hos målgruppen. Vård- och omsorgsnämnden gav därför i oktober 2017 förvaltningen i uppdrag att utreda hur behoven hos äldre personer med funktionsnedsättning ser ut och hur väl vi möter behoven. I uppdraget ingick även att ge förslag på hur vi ska möta behoven på bästa sätt framöver.

Resultatet redovisas i till tjänsteskrivelsen bilagd utredning.

2018-06-20

Dnr von/2017:184

Referens

Barbare Huskaj

Mottagare

Vård- och omsorgsnämnden

Nämnduppdrag - Vad innebär det att åldras för dem som tillhör LSS målgrupper?

Förslag till beslut

Vård och omsorgsnämnden godkänner utredningen ”Att åldras med LSS – en kvalitativ studie om äldre personer med intellektuell funktionsnedsättning i Botkyrka kommun”.

Sammanfattning

Personer med intellektuell funktionsnedsättning lever idag allt längre och till följd av medicinska och sociala framsteg uppnår allt fler pensionsåldern. Detta ställer nya krav på vård och omsorg. För att säkerställa att äldre personer med intellektuell funktionsnedsättning får vård och omsorg av bästa kvalitet även i en högre ålder behöver vård- och omsorgsnämnden kunskap kring hur behovet ser ut idag hos målgruppen. Vård- och omsorgsnämnden gav därför i oktober 2017 förvaltningen i uppdrag att utreda hur behoven hos äldre personer med funktionsnedsättning ser ut och hur väl vi möter behoven. I uppdraget ingick även att ge förslag på hur vi ska möta behoven på bästa sätt framöver.

Resultatet redovisas i till tjänsteskrivelsen bilagd utredning.

Pia Bornevi

Vård- och omsorgschef

Bilaga

1. Att åldras med LSS – en kvalitativ studie om äldre personer med intellektuell funktionsnedsättning i Botkyrka kommun

---

Expedieras till

Text

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Att åldras med LSS

En kvalitativ studie om äldre personer med intellektuell funktionsnedsättning i Botkyrka Kommun

Innehållsförteckning

Introduktion	4
Problemformulering	4
Syfte och frågeställning	4
Avgränsningar och begränsningar	5
Begreppsdiskussion	5
Begreppsförklaring	6
Bakgrund	7
Funktionshinderpolitikens utveckling	7
Intellektuell funktionsnedsättning	8
LSS – en rättighetslagstiftning	8
Rätt till stöd och service enligt LSS	9
Åldrande och hälsa	10
Personcentrerat synsätt	10
Värdegrund	11
Värdegrund i Botkyrka Kommun	12
Teoretisk referensram	12
Aktivitetsteori	12
Disengagemangteori	12
Omvårdnadsteori	13
Problematisering av teorier	13
Metod	14
Datainsamling	14
Resultat	15
Ålder och åldrande	15
Stöd användarnas syn	15
Personalens syn	15
Självbestämmande och delaktighet	16
Stöd användarnas syn	16
Personalens syn	16
Aktiviteter och sysselsättning	16
Stöd användarnas syn	16
Personalens syn	17
Boende och boendemiljö	18

Stödanvändarnas syn	18
Personalens syn	18
Analys och diskussion	19
Bemötande, självbestämmande och trygghet	19
Ålder och aktiviteter	19
Konklusion	21
Förslag på förbättringsområden.....	23
Referenser.....	24

Introduktion

Den ökade välfärden i form av sociala och medicinska framsteg har lett till att personer med intellektuell funktionsnedsättning lever allt längre och att fler uppnår pensionsåldern (Johansson, 2017). Kännetecknande för personer med intellektuell funktionsnedsättning är att de oftast har kommunikationssvårigheter och därmed svårt att uttrycka sina behov. Den ökade livslängden i kombination med det faktum att ålderstypiska förändringar verkar annorlunda hos äldre personer med intellektuell funktionsnedsättning ställer och kommer att ställa helt nya krav på vård och omsorg.

Många med intellektuell funktionsnedsättning bor i en grupp- eller servicebostad för vuxna enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Vissa av dem deltar även i daglig verksamhet enligt LSS. Ansvar för att utforma verksamheter enligt LSS utifrån gällande lagstiftning ligger hos kommunerna. Därmed har kommunerna ett stort inflytande över hur behoven av stöd och service tillgodoses (ibid.)

LSS syftar till att vara ett komplement till socialtjänstlagen (SoL) vars ambition att uppnå skälig levnadsnivå – för alla som har behov – inte ansågs täcka de komplexa behoven hos personer med funktionsnedsättningar. LSS instiftades som lag 1994 med ambitionen att tillförsäkra personer med funktionsnedsättning, oavsett ålder, goda levnadsvillkor och främja full delaktighet i samhällslivet med målet att leva som alla andra. Införandet av LSS innebar också att ansvaret för medborgare med funktionsnedsättning decentraliserades från landstinget till kommunerna. Trots att den åldersgräns på 65 år som anges i förarbetena endast gäller assistansersättning och personlig assistans (prop. 1992/93:159) har det blivit praxis inom kommunerna att flera LSS insatser¹ endast gäller för personer under 65 år. Det är därför intressant att undersöka hur väl äldre personer med intellektuell funktionsnedsättning med insatser enligt LSS upplever att de får sina behov tillgodosedda.

Problemformulering

Enligt LSS ska de verksamheter som omfattas av lagen främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet (Larsson, M. & Larsson, L.G., 2018). Boende och boendemiljö ska vara av god kvalitet och utöver det ska verksamheten vara ”grundad på respekt för den enskildes självbestämmanderätt och integritet. Den enskilde skall i största möjliga utsträckning ges inflytande och medbestämmande över insatser som ges”, Lag (1993:387). LSS är en relativt ny lag vars målgrupp först nu uppnår hög ålder och lever längre med funktionsnedsättning. Generellt sett är kunskapen om äldre och åldrande personer med funktionsnedsättning låg eftersom detta är ett sentida fenomen.

Syfte och frågeställning

Syftet med studien är att undersöka om äldre personer med intellektuell funktionsnedsättning får sina behov tillgodosedda. Målet är att belysa hur väl äldre personer med funktionsnedsättning i Botkyrka kommun får sina behov tillgodosedda och utifrån detta presentera förslag på åtgärder.

---

¹ Undantaget är daglig verksamhet som upphör vid 67 år, (HFD, 2014, ref. 41)

Avgränsningar och begränsningar

Studien behandlar stödandvändare² med intellektuell funktionsnedsättning och personal som arbetar närmast dessa personer. Ett dilemma vid insamling av empiri baserad på denna målgrupp är hur kvalitativa intervjuer bör utformas för att uppmuntra den tillfrågade att delta och dela med sig av så mycket information som möjligt. Ett annat dilemma är de svårigheter som intervjuer med personer med intellektuella funktionsnedsättningar är förenade med då denna målgrupp ofta har kommunikationssvårigheter i varierande grad.

Personer som har en intellektuell funktionsnedsättning lider oftast av multipla funktionsnedsättningar såsom cerebral pares, autism och fysiskt rörelsehinder. På grund av de multipla funktionsnedsättningarna kan en intellektuell funktionsnedsättning vara olika svår och medföra olika grader av svårigheter inom bland annat kommunikation.

Kommunikationssvårigheterna kan dels relateras till nedsättning i abstraktionsförmåga som kan medföra svårigheter att förstå en fråga, dels svårigheter att sätta ord på sina känslor och upplevelser (Kåhlin, 2015). Denna målgrupp uppfattas av många som olämplig att intervjuas på grund av de speciella villkor intervjuandet kräver. Samtidigt är det viktigt att låta alla komma till tals utifrån sina förutsättningar, förmågor och villkor (Jeppson Grassman & Taghizadeh Larsson, 2015).

Då fokus för studien ligger på LSS är det även viktigt att tydliggöra att det finns fler lagar³ som reglerar rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Dock är det SoL och LSS som i huvudsak reglerar de rättigheter personer med funktionsnedsättning har.

Begreppsdiskussion

Brukare eller stödandvändare?

Begreppet brukare definieras enligt Socialstyrelsen enligt följande: *person som får, eller som är föremål för en utredning om att få, individuellt behovsprövade insatser från socialtjänsten*⁴. Begreppet har utretts och rekommenderas av både Socialstyrelsen och Terminologicentrum⁵ (TNC). Begreppet är avsett att användas av politiker, administratörer och forskare när man talar övergripande om olika verksamheter inom socialtjänsten. Däremot bör det inte användas i interna samtal eller texter inom verksamheter (ibid.). Begreppet ”ogillas av många” (citerad i Lewin, B, 2012) och upplevs av stödandvändare som nedvärderande och respektlöst. Detta enligt efterforskning på webben som berör begreppet brukare. I denna studie används istället begreppet stödandvändare och avser en person som får behovsprövade insatser enligt LSS. Begreppet stödandvändare markerar att personen ”inte är ett passivt objekt utan ett aktivt, samverkande subjekt efter sin egen förmåga och vilja” (citerad i Lewin, B, 2012).

---

² Se begreppsförklaring sid. 6

³ Hälso- och sjukvårdslagen, socialtjänstlagen, skollagen

⁴ <http://termbank.socialstyrelsen.se/#results>

⁵ <http://www.tnc.se/termfraga/brukare/>

Begreppsförklaring

Stöd användare – i denna studie, en person som erhåller stöd enligt LSS. Begreppet markerar att personen ”inte är ett passivt objekt utan ett aktivt, samverkande subjekt efter sin egen förmåga och vilja” (citerad i Lewin, B, 2012).

Brukare – Allmänna definitionen ’person som tar något i bruk’⁶, inom socialtjänsten innebär det en person som får, eller som är föremål för en utredning om att få, individuellt behovsprövade insatser från socialtjänsten⁷

Äldre – ”...äldreblivandet i åldrarna kring 65, det vill säga den del av livsloppet då människor i många sammanhang börjar definieras som äldre...” (Taghizadeh Larsson, 2008, 2013, (citerad i, Jeppson Grassman & Taghizadeh Larsson, 2015).

Funktionsnedsättning – nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga⁸

Funktionshinder – det hinder eller den begränsning som en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen⁹

Omsorg – stöd och hjälp åt människor med praktiska sysslor som de inte kan klara själva, i syfte att förbättra deras livssituation¹⁰

Omvårdnad – insatser enligt socialtjänstlagen och/eller hälso- och sjukvårdslagen för person som inte själv kan tillgodose sina fysiska, psykiska och sociala behov¹¹

---

⁶ <http://www.tnc.se/termfraga/brukare/> (Hämtad 2018-04-14)

⁷ <http://www.rikstermbanken.se/visaTermpost.html?id=267222>

⁸ <http://termbank.socialstyrelsen.se/?TermId=665&SrcLang=sv>

⁹ <http://www.rikstermbanken.se/visaTermpost.html?id=273971>

¹⁰ <http://www.rikstermbanken.se/visaTermpost.html?id=151658>

¹¹ <http://www.rikstermbanken.se/visaTermpost.html?id=61609>

Bakgrund

Detta avsnitt inleds med en kort bakgrund av funktionshinderpolitikens utveckling. Därefter följer en förklaring av vad intellektuell funktionsnedsättning innebär respektive LSS och rätt till stöd och service enligt LSS. Detta följs av en beskrivning av begreppen ålder och hälsa, personcentrerad vård, och värdegrund som generellt begrepp. Slutligen presenteras Botkyrka kommuns värdegrund.

Funktionshinderpolitikens utveckling

Hur samhället hanterat funktionsnedsättningar och förutsättningar för personer med funktionsnedsättning har succesivt förändrats till den samhällssyn vi har idag. Imbecill, sinnesslö, krympling, handikappad¹² var före 1950-talet vanliga benämningar på personer med funktionsnedsättningar.

Först 1944 instiftades ”lagen om undervisning och vård av sinnesslöa men bildbara barn och unga” (SFS1944:477). Lagen framförde inget anpassat stöd mer än att enbart reglera rätten till undervisning. År 1965 tillkom elevhemslagen (1965:136) och 1968 omsorgslagen, vars syfte var att upprätta nödvändiga åtgärder riktade till ”utvecklingsstörda”. Lagen reglerade utvecklingsstördas rätt till boende, utbildning, sysselsättning och ”en i övrigt normal tillvaro” (Motion 1999/2000: So349).

År 1994 instiftades LSS som då ersatte elevhemslagen och omsorgslagen. Lagen tillkom som ett komplement till socialtjänstlagen då denna inte ansågs kunna tillgodose de behov som personer med funktionsnedsättning upplevde. Därför behövdes en lag som reglerade mer konkreta stöd- och hjälpinsatser till personer med funktionsnedsättningar för att stärka deras ställning som medborgare (Motion 1999/2000: So349). LSS är en rättighetslag som ska tillförsäkra personer med funktionsnedsättning ett liv som alla andra utifrån goda levnadsvillkor och självbestämmande.

En offentlig utredning (SOU 1964:43) från 1964 kom att drastiskt förändra den traditionella samhällssynen på funktionsnedsättning och personer med funktionsnedsättningar. I utredningen framkom det bland annat att personer med funktionsnedsättning ska inkluderas i byggplanering, arbetsmarknad, utbildningsväsendet, socialförsäkringen och kulturlivet; kort sagt i all samhällsplanering. Det betonades också att ”hjälpen till personer med funktionsnedsättning borde utformas som rättigheter” (citerad i Engwall, K. & Larsson, s. 21., 2012). Detta i kombination med Handikappförbundets Centralkommittés (HCK) arbete mot en jämlikhetsdebatt kom att resultera i den första handikapputredningen 1972. Utredningen antog HCK:s handikappbegrepp som löd: ”handikapp är i stor utsträckning en följd av brister i samhället, därför kan handikapp elimineras, det gör man genom att förändra samhället” (citerad i Engwall, K. & Larsson, s. 21., 2012).

Sammanfattningsvis har samhällets syn på personer med funktionsnedsättningar och funktionsnedsättningar i övrigt, genomgått en dynamisk förändring. Från segregering och exkludering har funktionshinderpolitiken bidragit till att personer med funktionsnedsättning

---

¹² <https://www.nordiskamuseet.se/artiklar/kort-historik-om-funktionsnedsattning>.

inkluderats i samhället som fullvärdiga medborgare med ett inneboende värde oavsett variationer. Detta genom bland annat rätten till självbestämmande, som är en av de sex grundprinciperna som ¹³LSS bygger på (Engwall, K. & Larsson, S., 2012).

Intellektuell funktionsnedsättning

Begreppet intellektuell funktionsnedsättning har ersatt den tidigare benämningen utvecklingsstörning. Personer som har en intellektuell funktionsnedsättning lider oftast av multipla funktionsnedsättningar såsom cerebral pares, autism och fysisk rörelsenedsättning. På grund av de multipla funktionsnedsättningarna – både intellektuellt och fysiskt – kan en funktionsnedsättning variera i allvarlighetsgrad, allt från en lättare till en svårare intellektuell funktionsnedsättning som kräver mer hjälp och stöd. De olika nivåerna benämns vanligtvis lindrig, måttlig och grav intellektuell funktionsnedsättning. För att få diagnosen intellektuell funktionsnedsättning krävs att tre kriterier är uppfyllda¹⁴. Det första kriteriet är att personen har bristande intellektuella funktioner som innebär nedsatt inlärningsförmåga och abstrakt tänkande. Detta yttrar sig exempelvis genom att personen har svårt att lösa problem i skolarbetet. Det andra kriteriet innefattar svårigheter med socialt samspel och kommunikation samt svårigheter att genomföra liknande uppgifter som personer i samma ålder. Det sista kriteriet är att dessa nedsättningar ska ha uppkommit innan 18 års ålder (ibid).

LSS – en rättighetslagstiftning

LSS är en rättighetslag vilket innebär att personer som omfattas av lagens personkretsbeskrivning¹⁵ har rätt till något eller några av de tio insatser¹⁶ som ställs upp i lagen, om dessa behov inte kan tillgodoses på annat sätt. Prövning av om en person tillhör någon av personkretsarna görs i samband med den utredning och det beslut som fattas efter en begäran om insatser enligt LSS (Larsson, M. & Larsson, L.G., 2018). Handläggaren som gör utredningen behöver i regel ett läkarutlåtande för prövning av vilken personkrets personen tillhör. Personkrets 1 och 2 kräver medicinska diagnoser medan personkrets 3 kräver betydligt större utredning. Utredningen ska kunna påvisa att personen har varaktiga och stora funktionshinder som inte beror på normalt åldrande (ibid.). Att få stöd enligt LSS hindrar inte att även få insatser enligt SoL¹⁷ om den enskilde uppfyller kraven och behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Vilken lag som ska tillämpas i det enskilda fallet ska enligt lagens förarbeten (prop. 1992/93:159) avgöras av den enskildes egna vilja.

---

¹³ De övriga principerna är: inflytande, delaktighet, tillgänglighet, kontinuitet och helhetssyn.

¹⁴ (<http://www.lul.se/sv/Kampanjwebbar/Infoteket/Funktionsnedsattningar/Utvecklingsstoring1/Vad-ar-utvecklingsstoring/>).

¹⁵ **1.** med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd, **2.** med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom, eller **3.** med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

¹⁶ De tio insatserna är: rådgivning och annat personligt stöd, personlig assistans, ledsagarservice, kontaktperson, avlösarservice i hemmet, korttidsvistelse utanför det egna hemmet, korttidstillsyn för skolungdom över 12 år, boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn eller ungdom, bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad, daglig verksamhet.

¹⁷ Socialtjänstlagen innefattar stödinsatser och ersättningar som exempelvis boendestöd, hemtjänst, ledsagning.

Rätt till stöd och service enligt LSS

LSS bygger på sex grundprinciper: självbestämmande, tillgänglighet, inflytande, kontinuitet och helhetssyn. I begreppet självbestämmande ingår inflytande, medbestämmande, bestämmanderätt och valfrihet. Oftast särskiljs dessa begrepp för att tydligare beskriva de värden som avses med insatser enligt LSS (Lewin, B, 2012).

Delaktighet, tillgänglighet och utanförskap är andra centrala begrepp när man talar om personer med funktionsnedsättning (Hallberg, U. & Hallberg, L.R., 2018). Att vara delaktig och själv kunna bestämma över sitt eget liv är för många av oss en självklarhet. Men för många andra, särskilt personer med intellektuella funktionsnedsättningar, finns inte samma möjligheter; därmed riskerar de att hamna i ett utanförskap.¹⁸ Här bör även begreppet exkludering beaktas då det oftast handlar om en faktisk exkludering och inte bara om en känsla. LSS syftar till att motverka utanförskap och exkludering och istället inkludera varje enskild individ, oavsett funktionsnedsättning, att leva ett liv som alla andra människor i vårt gemensamma samhälle. För att uppnå detta är självbestämmande, delaktighet och tillgänglighet ett ofrånkomligt krav.

Ett led i rätt riktning skedde 2008 då Sverige ratificerade¹⁹ FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Konventionen syftar till att ”främja, skydda och säkerställa det fulla och lika åtnjutandet av alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter för personer med funktionsnedsättningar” (citerad i Larsson, M. & Larsson, L.G., 2018). I konventionen framhävs insatser för att motverka utanförskap och exkludering av personer med funktionsnedsättningar som betydande för delaktighet och tillgänglighet, (Hallberg, U. & Hallberg, L.R., 2018).

Tillgänglighet handlar om att det ska vara möjligt för personer med funktionsnedsättning att själva ta del av det samhället erbjuder. Detta genom fysisk tillgänglighet men också genom kommunikativ tillgänglighet för att skapa förutsättningar för att den enskilde ska leva som alla andra så långt det är möjligt. Just *Att leva som alla andra* betonas av målformuleringen i LSS (ibid.). Bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar kan sedan 1 januari 2015 ligga till grund för diskriminering enligt diskrimineringslagen. Denna lag definierar bristande tillgänglighet som ”person som missgynnas genom att åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning” Lag (2008:567).

Att vara delaktig bygger på en känsla om och i vilken grad den enskilde upplever sig själv engagerad och involverad i olika livssituationer. Upplevelsen av engagemang och involvering hos den enskilde påverkas i första hand av hur samhället möjliggör tillgänglighet då tillgänglighet föder delaktighet (Hallberg, U. & Hallberg, L.R., 2018). Syftet med LSS är att säkerställa full delaktighet i samhällslivet.

---

¹⁸ Utanförskap innebär att en grupp människor, eller att en enda individ känner sig utanför en gemenskap i samhället (ibid.).

¹⁹ Att en konvention ratificerats innebär att staten förbinder sig rättsligt att anta konventionen i sin helhet som gällande lag (SÖ 2008:26).

Åldrande och hälsa

Åldrande är inte samma sak som ålder. Ålder avser den kronologiska åldern medan åldrande innebär de biologiska förändringar som uppträder med ökad kronologisk ålder (Skog, M. & Grafström, M., 2013). Den kronologiska åldern återspeglar endast hur länge en person levt, men säger inget om kroppens funktion. Trots detta är samhället utformat så att den kronologiska åldern till viss del ligger till grund för vilken lag som ska tillämpas vid behov av stöd och hjälp.

Vad som är normalt åldrande är svårt att definiera. Trots att statistik påvisar att majoriteten av de som är 100 år lider av någon form av demens och att mer än 50 procent av alla kvinnor över 80 år lider av benskörhet är det svårt att dra en gräns för vad som är ett "normalt" åldrande (Harnett & Jönson, 2015). Denna svårighet blir ännu större då åldrandet "varierar mellan olika kulturer, religioner och tidsepoker" (citerad i Rundgren, Å. & Dehlin, O., 2017). Åldrande definieras som en kombination av sociala, biologiska och psykologiska processer. Den sociala åldern är relativ i förhållande till den sociala kontexten som utgörs av de normer, förväntningar, stereotyper och värderingar som är kulturellt associerade med den kronologiska åldern (Giddens 2014). Det sociala åldrandet karaktäriseras inte sällan av ett beroende av närstående och anhöriga hos personer med intellektuella funktionsnedsättningar (Whitaker, 2009). Men även anhöriga och närstående åldras. Detta leder till att stödet från anhöriga och närstående minskar och att de som utgjort den närmaste stödstrukturen själva blir "skröpliga och dör" (citerad i Whitaker, 2009). Kvar runt den enskilde blir den del av stödstrukturen som utgörs av personalen.

Det psykologiska åldrandet handlar om hur en människa kan hantera och anpassa sig till samhället, vilket förutsätter inlärningsförmåga, intelligens, personlighet och minne (Rundgren, Å. & Dehlin, O., 2017). Medan det biologiska åldrandet anger funktionen i olika organ i relation till den kronologiska åldern, vilket inte givet hänger samman med en specifik ålder.

Det biologiska åldrandet delas in i två parallella processer som samspelar med varandra. Den primära processen är oberoende av yttre faktorer, det handlar alltså om den biologiska åldrandeprocess som uppstår hos alla oavsett livsstil, medan den sekundära åldrandeprocessen innefattar yttre faktorer såsom livsstil och miljöpåverkan (Harnett & Jönson, 2015). Begreppet belyser vikten av att uppmärksamma den funktionella individualitet som finns hos var och en och hur detta påverkar personens liv och hälsa, oavsett ålder (Appelgren, M. 2014). Att tillämpa detta synsätt i arbete med äldre personer med intellektuell funktionsnedsättning innebär att arbeta personcentrerat.

Personcentrerat synsätt

Personcentrerad vård (PCV) handlar om att i mötet mellan stöd användare och personal se bortom sjukdom och funktionsnedsättning och istället se den enskilde som expert på sitt eget liv. Det finns ingen given modell för hur man i praktiken ska arbeta personcentrerat, detta för att inte tappa individperspektivet. Inom den svenska modellen för PCV betonas även en ömsesidig relation mellan den enskilde och vårdgivaren samt vikten av dokumentation. Personcentrerat arbete kräver god kännedom om den enskildes livsberättelse och i de fall den äldre själv inte kan föra sin talan, är det "personalens uppgift att försöka tolka och förstå detta

utifrån den enskildes perspektiv” (citerad i Blomqvist, K., Edberg, A., Ernsth Bravell, M. & Wijk, H. (red.), 2017).

Personcentrerad vård är ett begrepp som tillkommit då det ansågs att begreppet *patient*, som på engelska betyder tålmod, reflekterar det dåvarande maktförhållandet mellan den auktoritära läkaren/sjuksköterskan och den tålmodige patienten. Delaktighet, självbestämmande och tillgänglighet är idag lagstiftade begrepp för att tydliggöra att all vård och alla insatser ska ske utifrån individuella behov. Detta förutsätter att personen kommer först och sjukdomen efter (ibid.). För att implementera och upprätthålla en personcentrerad vård krävs att hela organisationen genomsyras av detta förhållningsätt, från styrdokument till rutiner och utbildning (Johansson, M. (2017).

Värdegrund

Begreppet värdegrund introducerades först 1994, inom skolväsendet. Begreppet har sedan flera decennier populariserats och är nuförtiden ett återkommande begrepp inom organisationer och verksamheter som formulerar sina egna värdegrunder.²⁰

En värdegrund innefattar gemensamma grundläggande värderingar och kan appliceras på verksamheter, organisationer och lagar. På senare år har begreppet kommit att prägla alla kommuner och verksamheter som handlägger och utför vård, omsorg, stöd och service enligt LSS och SoL, vilket är synligt i lagarnas så kallade nationella värdegrunder. Att de kallas nationella värdegrunder syftar till att särskilja dessa från de olika värdegrunder som kan finnas på lokal nivå (prop. 2009/10:116, s. 23). Socialtjänstlagens värdegrund om äldreomsorgen lyder: ”Socialtjänstens omsorg om äldre ska inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande” (4§, kap 5, LSS). Det som uttrycks i värdegrunden är det förhållningsätt som ska prägla samtliga medarbetares (vårdbiträden, undersköterskor, handläggare, chefer, etcetera) bemötande och agerande i alla möten med stöd användaren. Det innebär i praktiken att den enskilde har ”rätt till att leva sitt liv utifrån sin identitet, personlighet men också ges möjlighet att behålla sina intressen och vanor” (citerad i, Bergstrand, B.O, 2016).

LSS värdegrund är inte lika tydligt formulerad i lagen på samma sätt som i SoL men även i LSS finns en värdegrund som ska prägla insatser, verksamheter och den sociala interaktionen mellan stöd användare och personal. Det kan sägas att LSS värdegrund består av åtta värden, varav två är överordnade. *Humanistisk människosyn* och *goda levnadsvillkor* är de två överordnade värden som följs av att stödet ska ges utifrån *självbestämmande*, *integritet* och *frivillighet* som syftar till att *möjliggöra ett liv som alla andra* utifrån *självständighet* och *full delaktighet i samhällslivet* (Lewin, B, 2012).

---

²⁰ <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/v%C3%A4rdegrund> (Hämtad 2018-04-22).

Värdegrund i Botkyrka Kommun

Värdegrunden i Botkyrka kommun består av en ledstjärna och fyra värdeord. Ledstjärnan är *medborgarens fokus* och kräver att medlemmars sociala interaktion med medborgare ska präglas av detta fokus. Att som personal ha medborgarens fokus syftar till att påminna medlemmarna dels om att det är medborgarens behov, rättigheter och förutsättningar som präglar det dagliga arbetet, dels att stödandare i Botkyrka kommun också är medborgare i kommunen oavsett om de har behov av stöd eller inte. Medborgarens fokus följs av fyra värdeord: *öppna, ansvarstagande, modiga* och *energiska*. Värdeorden utgör tillsammans det förhållningsätt som ska genomsyra organisationskulturen och den vård, omsorg, stöd och service som kommunen erbjuder.

Teoretisk referensram

I denna studie används en teoretisk referensram för att bedöma studiens resultat. Referensramen består av tre teorier: aktivitetsteorin, disengagemangsteorin och omvårdnadsteori. Aktivitetsteorin och disengagemangsteorin argumenterar för och emot om ett åldrande gynnas av fortsatta aktiviteter. Omvårdnadsteorin grundar sig på omvårdnad och människors beroende av varandra. Nedan presenteras dessa teorier.

Aktivitetsteorin

Aktivitetsteorin handlar om aktiviteternas betydelse och menar att ett gott liv är kopplat till mentala, fysiska och sociala aktiviteter. För att den äldre ska bibehålla sin fysiska och mentala hälsa samt dennes sociala samvaro krävs det att hen håller igång och är aktiv. De äldre påverkas av olika sociala faktorer som exempelvis kön, etnicitet och samhällsklass, vilket innebär att individens livslopp och dess utformning är en social konstruktion och kan därmed se olika ut för olika individer (Giddens, 2014). Övertygelsen om aktivitetsteorin ligger i den allmänna forskningen och forskningens överensstämmelse med samhällets uppfattningar om vad som innefattar ett gott åldrande (Harnett & Jönson, 2015, s. 43). Fördelen med aktivitetsteorin inom socialt arbete med äldre är att den eliminerat synen på äldre som passiva och i behov av mycket vila. Detta har även medfört införandet av rätten till en aktiv och meningsfull tillvaro inom SoL (Harnett & Jönson, 2015).

Disengagemangsteorin

Disengagemangsteorin beskriver på mikro- och makronivå hur samhället och den äldre själv klipper banden med andra som en förberedelse inför den äldres död. Enligt disengagemangsteorin ska man därför inte försöka göra det som aktivitetsteorin står för, det vill säga höja aktivitets- eller interaktionsnivån, utan det motsatta. Denna funktionalistiska teori har anklagats för att den bland annat rättfärdigar en passiv äldrepolitik. Teorin menar att disengagemanget sker naturligt i och med att de äldre interagerar mindre och med färre individer, på grund av insikten att de närmar sig döden (som är frivilligt och förenat med tillfredsställelse), och på detta sätt lösgör sig från samhället och dess normer. Detta avståndstagande från samhällets sida tydliggör det minskade beroendet av äldre individer, något som disengagemangsteorin menar är funktionellt (Harnett & Jönson, 2015).

Omvårdnadsteori

Det finns ett flertal omvårdnadsteorier som söker beskriva, förklara och förutsäga fenomen inom området omvårdnad, (Bidstrup, Jörgensen, & Steinfeldt, 2012). Kari Martinsens omvårdnadsteori grundar sig på omvårdnad och människans beroende av varandra. Relationer är enligt teorin betydelsefulla och grundläggande för en god omvårdnad (Martinsen, 1989). Omgivningens närhet och gemenskap med andra individer är viktiga utgångspunkter i omvårdnaden samt att alla människor någon gång i livet kommer att vara i behov av vård och stöd och därmed beroende av andra. En beroendeställning innebär att vara beroende av varandra och detta ska inte enligt teorin ses som något negativt då det ger ett större och mer ansvarsfullt deltagande i yrkeslivet, livet och i samhället i stort. Det mänskliga beroendet är inte något vi väljer, det är dock en av de mest grundläggande aspekterna i människans tillvaro. Teorin tar avstånd från det som många andra teoretiker talar om, att omvårdnadspersonal ska arbeta med omvårdnad mot ett resultatmål genom hjälp till självhjälp. Omvårdnaden ska inte vara ett verktyg för att ge tillbaka oberoende, självständighet och funktion hos den andra människan. Omvårdnad är en målsättning i sig, med målet att ge en god omvårdnad, som inte är på bestämd tid, och en god relation. När sjukdom, lidande eller funktionsnedsättning inträffar kräver det mänskliga beroendet en respons av en annan människa och denna respons är omvårdnad. Omvårdnaden ska fortgå så länge den andre personen är i beroendeställning och den ska gagna den behövandes situation (ibid.).

Problematisering av teorier

Disengagemangsteorin anses vara den mest kritiserade teorin av de tre, då den som tidigare nämnts, bidrar till en passiv äldrepolitik. Trots detta, finns det författare som menar att disengagemangsteorin får stöd i och med att en del människor är nöjda med livet, trots att de inte lever efter aktivitetsteorins normer (Tornstam, 1992, refererad i Jönson & Magnusson, 2001). Nackdelen med disengagemangsteorin, i likhet med aktivitetsteorin, är att den inte tar hänsyn till individuella önskemål och behov. Kari Martinsens omvårdnadsteori går däremot emot trenden med att vara självständig och oberoende av andra, som så ofta präglar den moderna synen på hjälp till självhjälp, och som skapar en negativ bild av äldre och sjuka i behov av stöd och hjälp.

Sammanfattningsvis kan sägas att aktivitetsteorin som norm förkastar disengagemangsteorin och dess utgångspunkt att den äldre människan är i behov av ett socialt och psykosocialt disengagemang. Kari Martinsens omvårdnadsteori talar istället för hur viktigt det är med goda relationer och att i möte med andra individer visa respekt och hänsyn till sig själv och andra då varje individ har rätt till samma värde oavsett individens egenskaper och förutsättningar (Martinsen, 1989).

Oavsett teori, kan applicering av dessa leda till att vi påtvingar de äldre våra egna värdeladdade teorier, med konsekvensen att avvikelser från dessa teoretiska förutsägelser betraktas som onormala och kan komma att placera de äldre ”socialt sett utanför spelet” (Bourdieu, 1991, s. 166, citerad i Närvänen, 2009, s. 26) ”som aktiva medborgare i samhället” (Närvänen, 2009, s. 16). Aktivitetsteorin och disengagemangsteorin som norm skulle innebära en frånvaro av ett personcentrerat synsätt och därmed frånvaro av Botkyrka kommuns värdegrund. Att ha ett personcentrerat förhållningsätt innebär att medborgaren i behov av stöd

och hans upplevelse av sin verklighet, egenskaper och förutsättning, sätts i fokus, vilket även genomsyrar Botkyrka kommuns värdegrund – att ha medborgarens fokus.

Metod

I detta avsnitt presenteras studiens metodologiska tillvägagångssätt. Inledningsvis presenteras datainsamling följt av avgränsningar och begränsningar.

Datainsamling

Datainsamling har i denna studie skett genom semistrukturerade intervjuer. Semistrukturerade intervjuer är en del i det som brukar benämnas som “kvalitativa intervjuer” (citerad i Bryman, 2011). Kvalitativa intervjuer består av ostrukturerade och semistrukturerade intervjuer. Ostrukturerade intervjuer innebär att intervjuaren har “en lista eller en uppsättning teman eller mer allmänna frågeställningar” (citerad i Bryman, 2011, s.206). Det ger respondenten större frihet att prata kring ämnet, men eftersom det finns ett fokus för studien kan det innebära att respondenterna har behov av viss guidning. Utifrån det senare förkastas ostrukturerade intervjuer som datainsamlingsmetod för denna studie. Semistrukturerade intervjuer innebär att “intervjuaren har en uppsättning frågor som generellt sett kan beskrivas som ett frågeschema, men där frågornas ordningsföljd varierar” (citerad i Bryman, 2011, s.206). På grund av den flexibilitet som semistrukturerade intervjuer innebär, har valet av datainsamlingsmetod fallit på denna.

Den tredje intervjuformen, strukturerade intervjuer, används oftast i “kvantitativa studier” (citerad i Bryman, 2011, s.203). Eftersom den här studien är kvalitativ, förkastas strukturerade intervjuer som datainsamlingsmetod. Intervjuer som datainsamlingsmetod “kan variera tämligen stort när det gäller hur forskaren väljer att gripa sig an dem” (citerad i Bryman, 2011, s.414). Eftersom valet av datainsamlingsmetod föll på semistrukturerade intervjuer, innebär detta att en intervjuguide har upprättats. Intervjuguiden ska enligt författaren bestå av en “lista över förhållandevis specifika teman” (citerad i Bryman, 2011, s.415). Intervjuguiderna, en till stöd användare och en till personal, har tagit inspiration från Kåhlin (2015). Däremot är intervjuguiden till stöd användare en kombination av Kåhlins (2015) frågeguide och Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) nationella brukarundersökning inom funktionshinderområdet 2016.

Intervjuerna med stöd användare som har en intellektuell funktionsnedsättning har skett i den enskildes hemmiljö. Innan intervjun med stöd användarna togs kontakt med ett antal personal via telefon, för att inhämta information om vilka stöd användare medlemmarna ansåg skulle vilja delta i intervjun. Medlemmarna tillfrågades först om stöd användarnas deltagande, eftersom de arbetar närmast stöd användarna och därmed känner dem mest. Sedan skickades två informationsbrev med bifogad samtyckesblankett och frågeguide ut till personalen via mejl. Utifrån dessa informerade personalen om syftet med studien och tillfrågade om denne var intresserad av att delta. Information om *hur* personalen skulle hantera breven och informera stöd användare skedde via telefonsamtal. Väl ute hos stöd användaren inhämtades skriftlig samtyckesblankett, alternativt muntligt samtycke från de stöd användaren som av olika anledningar hade svårt att skriva.

Resultat

I detta avsnitt presenteras studiens resultat utifrån fyra övergripande teman:

- ålder och åldrande
- självbestämmande och delaktighet
- aktiviteter och sysselsättning
- boende och boendemiljö

Resultatet presenteras och illustreras emellanåt med hjälp av valda citat från intervjupersonerna. Citaten är enbart illustrationer till tolkningen och ska inte uppfattas som bevisning på att det som tolkats är sanning (Patel & Davidson, 2011).

Stödanvändarna är födda mellan 1942 och 1957 och är vid tidpunkten för intervjun boende på servicebostad LSS, gruppboende LSS och vård- och omsorgsboende SoL. Samtliga av den intervjuade personalen har undersköterskeutbildning med mångårig erfarenhet av arbete inom stöd och service enligt LSS.

Ålder och åldrande

Stödanvändarnas syn

Undersökningen visar att majoriteten av stödanvändarna som intervjuats ansåg att de var i ett gott hälsotillstånd och att de inte upplevde sig själva som äldre. Tvärtom ansåg de sig själva ha några år kvar till åldrandet. En av stödanvändarna beskriver de åldertypiska förändringarna som ”skrynkligt ansikte och händer” men i övrigt upplever stödanvändaren sin ålder som ”ingen ålder”. En annan anser att åldern ”sitter i kroppen”. Ytterligare en stödanvändare berättade om en åldersrelaterad åkomma denne drabbats av och beskrev den mer som en oturlig händelse än som en åldertypisk funktionsnedsättning, medan en av de intervjuade stödanvändarna ansåg sig själv vara i tjugoårsåldern.

På frågan om vad man gör när man blir äldre, svarar en stödanvändare ”jag vet inte, jag har inte blivit gammal än” medan en annan, som också upplever sig själv som ung, delade med sig av sin livsberättelse. Livsberättelsen skildrade ett liv både som ung och äldre och beskriver ökad frihet som en positiv aspekt av att ha blivit äldre, men även den rädsla denne upplever inför döden, där stödanvändaren uppger sig vara ”mycket rädd”. En annan stödanvändare gav uttryck för att vara väl medveten om att åldern är en bidragande faktor till att inte orka lika mycket som när hen var yngre.

Personalens syn

En personalinformant anser det inte vara något utmärkande hur åldrandet påverkar personer med intellektuell funktionsnedsättning. Medan två andra personal upplever att åldrandet hos personer med intellektuell funktionsnedsättning bidrar till att de åldertypiska funktionsnedsättningarna förstärks. De flesta av personalen belyser att det finns stödanvändare som personalen definierar som *felplacerade*. Personalen menar att stödanvändare med ”större omvårdnadsbehov” skulle kunna få sina behov tillgodosedda på ett bättre sätt på ett vård- och omsorgsboende, när stödanvändaren blir mer ”sängliggande” och denne ”inte orkar gå upp själv”.

En annan personal beskriver att stödandaren inte kunnat tillgodogöra sig social samvaro med de andra stödandarna på boendet då övriga stödandare varit mycket yngre. Vidare anser personalen att det är oerhört viktigt att ta hänsyn till åldern då detta påverkar den sociala interaktionen lika mycket som sociala aktiviteter. Flera av personalen belyser att åldrande och död inte diskuteras på boendet men att stödandarna gett uttryck för att de förstår vad åldrandet innebär men inte döden.

Självbestämmande och delaktighet

Stödandarnas syn

Resultaten visar att majoriteten av stödandarna upplever att det är deras behov och önskemål som genomsyrar verksamheten. Majoriteten av stödandarna uppvisar en upplevelse av att själva kunna bestämma över saker som är viktiga för dem och uttryckte det som att ”jag får bestämma allt över mig själv och det som berör mig”, vilket innefattade deras egen lägenhet och sig själva som egen individ. Men stödandarna delar även en bild av att det finns ”andra som bestämmer här”²¹. De flesta stödandare är nöjda med de gemensamma utrymmena och tycker de är trivsamma att vistas i. En del stödandare upplever det vara lättare att dela med sig av tankar och önskemål till personal av samma kön och önskar därav att hänsyn tas till hur många av samma kön som bor på ett boende. En stödandare uppger att hen vänder sig till personal av samma kön men upplever att denne inte alltid har tid att prata. Sammanfattningsvis kan nämnas att stödandarna upplever att de är delaktiga och bestämmer själva med fokus på behovet att ha någon av samma kön att tala med.

Personalens syn

Samtlig personal beskriver självbestämmande och delaktighet som den grundverksamheten vilar på. Personalen betonar även anhöriga som en viktig bidragande del för att stödja delaktigheten. Personalen berättar att i den mån anhöriga bjuds in till anhörigmöten så kommer de men att personalen i övrigt inte har så mycket kontakt med anhöriga. Större delen av kommunikationen sker i direkta samtal med stödandaren.

Aktiviteter och sysselsättning

Stödandarnas syn

Aktiviteter som att lyssna på musik, dansa, titta på tv och arbeta i trädgården var något som många av stödandarna uttryckte är roligt att göra och gör det än idag. En stödandare berättade att hen alltid, även när hen var ung, har haft ett intresse av att simma och sjunga. På frågan vad hen gör under veckorna blev svaret ”jag simmar och sjunger”. Några av stödandarna berättade om intresset för trädgårdsarbete. En stödandare beskrev sitt intresse för att dansa, men uttryckte att det var svårare nu då balansen inte tillät detta. Dock var trädgårdsintresset som att planera blommor, något som möjliggjordes på boendet. Några

---

²¹ På frågan vilka andra de menar svarar majoriteten av stödandarna *cheferna* (vid intervjun benämner stödandarna cheferna vid namn).

av stödandarna uppgav istället kryssning som favoritaktivitet. En stödandare som också nämner kryssning berättar att hen ska åka på kryssning med sin ”vän”, det vill säga med sin kontaktperson.

Samtliga stödandare med insatsen daglig verksamhet återger detta vara något väldigt roligt och något de gärna vill fortsätta att göra. De framställer det genom att uttrycka ”vad ska jag annars göra”. En stödandare vars beslut om daglig verksamhet upphört när denne fyllt 67 år, upplever sig själv som betydligt yngre och trots den intellektuella funktionsnedsättningen fanns ett intresse av att fortsätta ”arbeta”. Då beslutet upphörde kunde stödandaren ändå fortsätta arbeta tack vare en extern part som möjliggjorde detta. De stödandare som inte har insatsen daglig verksamhet har istället andra inplanerade aktiviteter såsom inköp av matvaror. En stödandare berättade att hen tar morgonpromenader varje morgon. Detta för att hen trivs med det men också för att det är viktigt för kroppen att ”håll igång”. Även aktiviteter i form av social samvaro, att bara ha någon att prata med, lyfts fram som viktigt. Sammanfattningsvis kan sägas att inte en enda stödandare uttryckte sig vara alldeles för trött eller inte var intresserad av aktiviteter.

Personalens syn

Till skillnad från stödandarna uppgav personalen att det finns stödandare som inte orkar delta på aktiviteter, något de ansåg berodde på den höga åldern. De uttrycker också att det finns stödandare som inte kan delta på grund av större omvårdnadsbehov, så kallade ”felpacerade”. Personalen anser att det oftast är trötthet orsakat av åldrandet som bidrar till att de äldre stödandarna inte orkar lika mycket. Detta menar personalen uttrycks bland annat genom kortvarig närvaro på gemensamma aktiviteter. Här bör man fundera över om stödandarna har andra intressen och att den korta närvaron kanske istället är ett uttryck för ett intresse för just de specifika aktiviteterna. Precis som stödandarna, uppger även några av personalen att de anordnar kryssningar och att detta är populärt hos stödandarna. Personalen berättar att vem som följer med på dessa aktiviteter skiljer sig åt mellan stödandare beroende på om kontaktperson finns beviljat eller inte. I de fall då insatsen finns beviljad åker stödandaren med denne. I övriga fall anordnas sådana längre resor som gemensamma aktiviteter där de stödandare som önskar åka, åker tillsammans med det antal personal som behövs.

Flera av personalen berättar att de anordnar gemensamma aktiviteter varje högtid och utöver detta även grillning och badutflykter emellanåt samt att alla stödandare är välkomna mot en inträdesavgift. Personalen förklarar att inträdesavgiften alltid går till inköp av produkter som behövs för att möjliggöra dessa aktiviteter. På frågan om möjlighet till enskilda aktiviteter på boendet svarar två av personalen att önskemålet hänvisas till kontaktperson då personalen uttrycker brist på tid och resurser. Med kontaktperson menar personalen insatsen kontaktperson, vars roll de beskriver som ”en kompis” till stödandaren. I övriga fall brukar anhöriga bistå med detta. Majoriteten av personalen berättar att stödandarnas önskemål om och synpunkter på enskilda och gemensamma aktiviteter alltid efterfrågas. Detta sker genom enskilda samtal mellan personal och stödandare, men också gemensamma veckomöten där stödandarnas frågor och synpunkter bemöts och hanteras.

Boende och boendemiljö

Stödandvändarnas syn

Resultatet visar att samtliga stödandvändare uppger att de trivs med de gemensamma utrymmena och de egna lägenheterna. Några av stödandvändarna uppger att de trivs då boendet är fint och mysigt. Samtliga stödandvändare betonar dock att trivseln beror på den upplevda tryggheten och friheten. En stödandvändare berättade att frihetskänslan berodde på att föräldrarna inte var i livet längre, som hen ansåg hade styrt för mycket. En annan stödandvändare relaterade frihet till att själv kunna ta sig in och ut till bostaden. Bostaden har en ytterdörr som går i lås automatiskt efter en viss tid på kvällen och kräver då ett passerkort. För stödandvändaren i fråga var möjligheten att själv förfoga över ett sådant kort kopplad till dennes upplevelse av frihet ”nu har jag fått ett passerkort, så jag kan gå ut och in när jag vill”. Ytterligare en aspekt som skapar trygghet uppgavs vara att personalen följer med när stödandvändarna reser med färdtjänst. Vikten av att inte resa ensam betonades av flera stödandvändare som uppgav att det kändes tryggare så.

Vid intervjuerna framkom även önskemål och frågor om hur stödandvändarna ska gå tillväga om de vill möblera om, ”vem ska hjälpa till då? Jag kan ju inte!” I övrigt anser de flesta stödandvändare och personal att gemenskapen på boendet är bra och att det endast förekommer ”lite tjafs” mellan stödandvändare. En stödandvändare uttrycker det som ”vi är olika och ändå kommer vi överens” och ”vi respekterar varandra”. Ännu en annan stödandvändare lyfter fram att personalens trivsel är mycket viktig för stödandvändarnas trivsel och förklarade det med att ”vi ser om du inte vill vara här”.

Personalens syn

Några av personalen lyfter fram verksamheten som inte tillräckligt anpassad och att detta påverkar delaktigheten. Personalen exemplifierar bristen på anpassning och berättar att hissen med jämna mellan rum är ur funktion och att detta påverkar stödandvändarnas delaktighet negativt då det finns stödandvändare som ”blir kvar hemma”.

Analys och diskussion

I detta avsnitt presenteras analys och diskussion av resultatet i relation till studiens kunskapsöversikt och valda teorier. Presentationen är uppdelad i två teman – bemötande, självbestämmande och trygghet, respektive ålder och aktiviteter – som bedömdes vara utmärkande i resultatet.

Bemötande, självbestämmande och trygghet

Stödandvändarna ger uttryck för att vara införstådda med sina egna fysiska funktionsnedsättningar men anser inte att dessa kan bero på åldrandet. Istället kan det tydligt utläsas av svaren att stödandvändarna upplever sig vara betydligt yngre. Det blir även tydligt i resultatet att stödandvändarna upplever att personalens närvaro ger dem den trygghet som en fysisk funktionsnedsättning kräver. Vissa stödandvändare uppger att de är rädda för döden och vad som ska hända i samband med den. Rädslan för döden kan också kopplas till otrygghet. Här är det viktigt att som personal vara ett stöd.

Frågor om delaktighet och självbestämmande besvarades snabbt och det framkom tydligt att stödandvändarna upplever att det är de själva som bestämmer över saker som är viktiga för dem. Andra som bestämmer på boendet menar stödandvändarna är ansvariga chefer. Svaret kan spegla hur det ser ut idag men det kan också tänka sig reflektera den institutionella prägel bostad med särskild service för vuxna hade flera decennier tidigare. När stödandvändarna uppger chefer som bestämmande på boendet bör detta troligtvis inte tolkas som negativt utan mer som en styrka och trygghet, att här finns chefer med mandat att bestämma så att det finns ordning och struktur.

Sammanfattningsvis kan nämnas att samtliga stödandvändare anser sig vara yngre biologiskt än vad den faktiska kronologiska åldern anger. Att de flesta känner sig betydligt yngre än vad de egentligen är ställer krav på personalens bemötande och inställning till de äldre stödandvändarna. Det kan vara en utmaning för personalen att bemöta de yngre tankarna hos en äldre människa som också har behov av socialt stöd och trygghet. Ur stödandvändarnas svar framkommer även att personalen på boendet är viktig för att skapa trygghet. Att skapa trygghet handlar om att ha ett personcentrerat synsätt i mötet med stödandvändarna. Ett personcentrerat synsätt innebär att ha respekt för den enskilde och ett synsätt där personen i fråga kommer först och funktionsnedsättningen efter. Detta talar för Kari Martinsens omvårdnadsteori där en bra relation mellan stödandvändare och personal är utgångspunkten för en god omvårdnad och att en god omvårdnad skapar trygghet.

Ålder och aktiviteter

I denna studie påvisas en koppling mellan den egna upplevda biologiska åldern och behovet av aktiviteter för personer med intellektuell funktionsnedsättning. Trots att personalen upplever de äldre stödandvändarna som tröttare än övriga stödandvändare, till följd av deras ålder, kan en tydlig önskan om deltagande i aktiviteter utläsas ur stödandvändarnas svar. Detta kan relateras till aktivitetsteorin som säger att det bästa för den äldre människan är att hålla sig så aktiv som möjligt för att uppnå tillfredställelse i livet. Det finns dock stödandvändare som inte deltar eller endast deltar korta stunder i de gemensamma aktiviteterna. Detta tolkar en del av personalen som brist på ork, men kan även vara ett uttryck för önskemål om andra

typer av aktiviteter. En del stödandare belyser vikten av att få fortsätta sitt arbete på daglig verksamhet även efter 65 år.

Resultatet motsäger disengagemangsteorins hypotes om att äldre människor i högre utsträckning väljer att ta avstånd från omgivningen i syfte att förbereda sig för döden. Även det faktum att samtliga stödandare var väldigt pratglada under intervjuerna och uppenbart vänligt inställda till nya människor talar emot teorin. En tolkning till att teorin inte får stöd kan dock vara att den självupplevda åldern är betydligt lägre än den kronologiska åldern, men också personalens upplevelse av dessa äldre som ”pigga” för sin ålder. Utifrån ovanstående kan resultatet för målgruppen äldre med intellektuell funktionsnedsättning tyda på att disengagemangsteorin inte heller är applicerbar på målgruppen äldre med funktionsnedsättning i stort.

Personalen uppgav i intervjuerna att vissa äldre stödandare hade svårt att ta del av gemensamma aktiviteter på boendet. Majoriteten av personalen uttryckte att äldre stödandare med stora omvårdnadsbehov egentligen är ”felplacerade” och hade kunnat få sina behov bättre tillgodosedda på ett vård- och omsorgsboende. Annan personal menade att de är ”felplacerade” i och med att behovet av socialt stöd som finns hos de äldre stödandarna inte kunde tillgodoses inom en verksamhet med betydligt yngre stödandare. Något som enligt personalen kan bidra till ensamhet och utebliven social samvaro hos stödandaren. Det behöver nödvändigtvis inte vara så att någon är ”felplacerad”. Istället kan det vara så att stödandarnas behov kan tillgodoses även inom särskild bostad för vuxna enligt LSS, men att verksamheten måste anpassas efter den enskildes individuella behov. Samverkan och kommunikation är oerhört viktig för att skapa en medvetenhet och samsyn kring stödandarnas behov.

Det mest framträdande i svaren från personalen var skillnaden mellan inställningen till det egna arbetets syfte och mål, och det stöd som verksamheten syftar till att erbjuda. Flertalet av personalens svar speglar både en medvetenhet, kunskap och ett engagemang i arbetet med äldre personer med intellektuella funktionsnedsättningar. Viss personal visar dock brister i kunskap om syftet och målet med LSS. Detta då personalen belyser att det finns stödandare som har större omvårdnadsbehov än vad boendet är avsett för att erbjuda. Av lagen framgår att den personal som behövs för verksamhet enligt LSS, ska finnas för att ge en god omvårdnad, stöd och service (9§ LSS). Att medvetandegöra detta, om så endast 6§ LSS, som säger att verksamheter enligt LSS ska grundas på den enskildes självbestämmanderätt och integritet, bidrar till att avlägsna den felaktiga bild som finns hos personalen. Annars finns det risk att den enskilde inte känner till sina rättigheter, eller än värre, att stödandaren mister sin rättighet till beviljade insatser. Därför är det viktigt att personalen har rätt kompetens. Men även tydliga riktlinjer kring rätten till stöd kan bidra till att säkerställa den enskildes rättigheter. Riktlinjerna bör inte vara alltför detaljerade då det alltid är de individuella behoven och handläggningen som styr.

Konklusion

Syftet med den här studien var att undersöka om äldre personer med intellektuell funktionsnedsättning får sina behov tillgodosedda. Målet var att belysa hur väl äldre personer med funktionsnedsättning i Botkyrka kommun får sina behov tillgodosedda och utifrån detta presentera förslag på åtgärder.

LSS reglerar rättigheter och insatser för personer med funktionsnedsättning. LSS värdegrund bygger på en humanistisk människosyn och goda levnadsvillkor med intentionerna att personer med funktionsnedsättning ska uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet, med målet att leva som alla andra. Goda levnadsvillkor ska stärka medborgarskapet och den humanistiska människosynen ska prägla bemötandet (Lewin, 2011).

Det kan sammanfattas att LSS värdegrund till stor del innefattas av personalens bemötande av personer med funktionsnedsättning. Vikten av personalens bemötande återfinns även i Botkyrka kommuns värdegrund som säger att personalens bemötande ska präglas av medborgarens fokus. Att ha medborgarens fokus handlar om att vara medveten om och arbeta utifrån medborgarens behov, rättigheter och förutsättningar. Detta förutsätter en humanistisk människosyn och ett bemötande präglat av respekt för den enskildes integritet, frivillighet och självbestämmande.

Ur intervjuerna framkommer att många av stödandarna nämner trygghet som något väldigt viktigt. Det framgår av resultatet att personal och chefer är viktiga personer och avgörande för den upplevda tryggheten. Detta i kombination med de normer och föreställningar som är kopplade till äldre personer generellt ställer krav på personalens förhållningsätt och bemötande gentemot målgruppen. Eftersom resultatet redovisats tematiskt är det viktigt att betona att behov, aktiviteter, delaktighet, självbestämmande, trygghet och trivsel, var värden som uttrycktes olika verbalt men med en gemensam grund i vad stödandarna upplevde var viktigt. Resultatet visar att trygghet och självbestämmande är avhängigt personalens bemötande, och visar hur viktig personalen är i utförandet av insatser och i målgruppens vardag och liv. Varje möte med personer med funktionsnedsättning är unikt och olikt andra, vilket ställer krav på medvetenhet om LSS värdegrund, kunskap och förståelse om Botkyrka kommuns värdegrund samt ett förhållningsätt präglat av medborgarens fokus.

Studiens resultat visar att hög ålder inte är ett hinder för aktiviteter hos personer med intellektuella funktionsnedsättningar. Majoriteten av stödandarna är medvetna om sina egna funktionsnedsättningar och vilka aktiviteter de vill och kan utföra trots hög ålder. Samtliga stödandare upplever att de är de själva som bestämmer över saker de tycker är viktiga och som berör dem. Vissa stödandare benämner självbestämmandet som frihet. Frihet att bestämma själv över det egna, både sitt eget hem men också sina egna intressen och behov. Trygghet nämns ofta av stödandarna och att känslan av trygghet är kopplad till närvarande och tillgänglig personal.

Personalen uppger att stödandarnas behov och önskemål är grundläggande för verksamheten. För att uppmärksamma stödandarnas behov har verksamheten olika slags möten, exempelvis brukarråd där de enskilda får möjlighet att uttrycka sina tankar och

önskemål. Även stödandarna betonar vikten av dessa möten för självbestämmande och delaktighet.

Utredningen visar att stödandarna är nöjda med både insatser och boende. De uppger att de känner sig delaktiga och kan bestämma över saker de anser är viktiga. Vidare framgår att personalen förstår att det är stödandarnas behov och förutsättningar som ska präglare verksamheten och hur viktigt det är med ett gott bemötande.

Avslutningsvis visar utredningen att en stor del av personalen har kunskap om Botkyrka kommuns värdegrund. Samtidigt visar utredningen att verksamheten inte alltid utgår från stödandarens behov och att det saknas ett personcentrerat arbetssätt. Utredaren ser därför ett tydligt behov av kompetenshöjning kring LSS-lagstiftningen och att verksamheten präglas av ett personcentrerat arbetssätt utifrån medborgarens fokus.

Förslag på förbättringsområden

- Information till stöd användare och anhöriga om rättigheter och tillvägagångssätt om vad som gäller från första kontakten med en handläggare och framåt, *Vad händer då och hur gör jag?*
- Information till och utbildning av omsorgspersonal och chefer om syfte och mål med LSS-lagstiftningen.
- Förtydliga insatsen kontaktperson och vad insatsen innebär.
- Utbildning i bemötande, förhållningssätt och målgruppens behov.
- Se över möjligheten att erbjuda personer över 65 år daglig verksamhet eller annan form av sysselsättning.
- Utbildning i personcentrerat arbetssätt.
- Säkerställa kontinuerlig uppföljning från myndighet.
- Ta fram riktlinjer för att tydliggöra insatser enligt LSS.

Referenser

- Ahrne, G., Ahrne, G. & Svensson, P. (2015). *Handbok i kvalitativa metoder*. (2., [utök. och aktualiserade] uppl.) Stockholm: Liber.
- Appelgren, M. (2014). *Åldrande och demens hos personer med utvecklingsstörning*. Malmö: Stadskontoret, Malmö stad.
- Bergstrand, B.O. (2016). *Socialtjänstlagen 2016*. Helsingborg: Komlitt.
- Bidstrup Jørgensen, B. & Steinfeldt, V.Ö. (red.) (2012). *Omvårdnadsteori som referensram: i forskning och utveckling*. (1. uppl.) Stockholm: Liber.
- Blomqvist, K., Edberg, A., Ernsth Bravell, M. & Wijk, H. (red.) (2017). *Omvårdnad & äldre*. (Upplaga 1). Lund: Studentlitteratur.
- Bryman, A. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. (2., [rev.] uppl.) Malmö: Liber.
- Engwall, K. & Larsson, S. (red.) (2012). *Utanförskapetets historia: om funktionsnedsättning och funktionshinder*. (1. uppl.) Lund: Studentlitteratur.
- Denscombe, M. (2014). *The good research guide: for small-scale social research projects*. (5th ed.) Maidenhead, England: McGraw-Hill/Open University Press.
- Giddens, A. & Sutton, P.W. (2014). *Sociologi*. (5., rev. och uppdaterade uppl.) Lund: Studentlitteratur.
- Hallberg, U. & Hallberg, L.R. (2018). *Delaktighet för personer med funktionsnedsättningar*. (Upplaga 1). Lund: Studentlitteratur.
- Johansson, M. (2017). *Åldrande hos personer med intellektuell funktionsnedsättning - ur ledares perspektiv [Elektronisk resurs]*. Lund: Lund University, Faculty of Medicine.
- Kåhlin, I. (2015). *Delaktig (även) på äldre dar: åldrande och delaktighet bland personer med intellektuell funktionsnedsättning som bor i gruppbostad*. Diss. (sammanfattning) Linköping: Linköpings universitet, 2015. Norrköping.
- Larsson, M. & Larsson, L.G. (2018). *LSS 2018*. Helsingborg: Komlitt.
- Lewin, B. (2012). *För din skull, för min skull eller för skams skull? om LSS och bemötande*. Johanneshov: TPB.
- Linköpings universitet. Tema Äldre och åldrande (2006). *Etik i forskningens vardag*. Norrköping: Tema Äldre och åldrande, Linköpings universitet.
- Martinsen, K. (1989). *Omsorg, sykepleie og medisin: historisk-filosofiske essays*. Oslo: Tano.

Motion 1999/2000: So349. Omsorgen om utvecklingsstörda. Tillgänglig:
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/motion/omsorgen-om-utvecklingsstorda_GN02So349

Nationella institutet för forskning om äldre och åldrande (2015). *Att studera funktionshinder och åldrande: en bok om metoderfarenheter*. Norrköping: Nationella institutet för forskning om äldre och åldrande (NISAL), Linköpings universitet.

Närvänen, A-L. (2009). Ålder, livslopp, åldersordning. I H. Jönson (Red.). Åldrande, åldersordning, ålderism. (s. 18–29). Norrköping: Nationella institutet för forskning om äldre och åldrande, Institutionen för samhälls- och välfärdsstudier, Linköpings universitet

Rundgren, Å. & Dehlin, O. (2017). *Människans funktionella åldrande*. Johanneshov: MTM.

Skog, M. & Grafström, M. (2013). *Äldres hälsa och livskvalitet*. (1. uppl.) Stockholm: Sanoma utbildning.

Sveriges Kommuner och Landsting (2016). Enkäter 2016 brukarundersökning funktionshinder. Tillgänglig på:
<https://skl.se/tjanster/merfranskl/oppnajakforelser/socialtjanstbrukarundersokningar/brukarundersokningfunktionshinder/tidigarebrukarundersokningar/brukarundersokningfunktionshinder2016/enkater2016.9541.html>

Söder, M. & Hugemark, A. (red.) (2016). *Bara funktionshindrad? funktionshinder och intersektionalitet*. (2. uppl.) Malmö: Gleerups Utbildning.

Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet. Tillgänglig på:
<http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf>

Whitaker, A. (2009). *Åldrande, död och anhörigskap*. (1. uppl.) Malmö: Gleerup.

Referens
Åsa Dahl

Mottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Yttrande över motion – Gratis friskvård/gymkort till 70+ (KS/2018:191)

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden avstyrker motionen.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden har att yttra sig över motion från Sverigedemokraterna gällande motion om gratis friskvård/ gymkort till invånare över 70 år.

Vård- och omsorgsnämnden föreslår att motionen ska avstyrkas då nämnden gör bedömningen att det redan finns insatser, såväl biståndsbedömda som inte, som uppfyller motionens intentioner och ytterligare insatser är inte aktuella att utreda.

Finansiering i form av sänkta tolkersättningar är inte förenligt med gällande lagstiftning.

Ärendet och svar

Vård- och omsorgsnämnden har fått i uppdrag att yttra sig över motionen *Gratis gymkort/friskvård till 70+ (KS/2018:191)* som väcktes av Sverigedemokraterna vid kommunfullmäktige 2018-03-22.

Motionärerna anger att Botkyrka kommun har cirka 9000 invånare som är äldre än 70 år och anser att Botkyrka kommun skulle kunna bistå dessa kommuninvånare med ett friskvårdsbidrag upp till 2000 kr.

Finansieringen av detta skulle enligt motionärernas förslag kunna finansieras genom: ”Slopat stöd till MKC¹, slopat stöd till Cirkus Cirkör, sänkta tolkersättningar, sänkt mandat/partistöd.”

Likställighetsprincipen

Enligt Kommunallagen 2 kap 3 § ska kommuner och landsting behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat. Paragrafen ger uttryck åt likställighetsprincipen som i rättspraxis förklaras innebära att det inte är tillåtet för kommuner att särbehandla vissa kommunmedlemmar eller grupper av kommunmedlemmar på annat än en objektiv grund². I princip ger kravet på en objektiv och rättvis likabehandling av kommunmedlemmarna inte heller något utrymme för någon inkomstfördelande verksamhet (dock begränsas detta i och med viss speciallagstiftning exempelvis socialtjänstlagen). Likabehandlings-principen innebär å andra sidan inte ett absolut förbud mot att en kommun vid ett visst tillfälle tillhandahåller tjänster som bara kommer vissa medlemmar i kommunen tillgodo. Grundprincipen är dock den att kommunen snarare bereder även andra medlemmar samma nyttigheter.

Aktiviteter som finns

Vi delar motionärens uppfattning att det är viktigt med en ökad livskvalitet för de äldre. Inom kommunen finns det idag en hel del aktiviteter för äldre.

I Grödinge samt i Tumba finns mötesplatser för de som är 60 år och äldre. Där kan man delta i aktiviteter för att hålla igång kroppen. De styrande politikernas ambition är att det ska finnas mötesplatser i alla kommundelar.

Det finns möjlighet för de piggare att anmäla sig som cykelförare och för de som inte själva orkar cykla att få bli skjutsade. Detta görs genom aktiviteten ”Cykla med äldre”.

---

¹ Mångkulturellt Centrum

² Prop. 2016/17:171 s. 300 En ny kommunallag, prop. 1990/91:117 Om en ny kommunallag s. 149.

Inom äldreomsorgen är den som är beviljad insatsen promenad alternativt bor på ett vård- och omsorgsboende berättigad till minst en promenad per vecka oavsett väder.

De som har hemtjänst har också rätt till en timma i egen tid per månad med sin kontaktman. Brukaren väljer själv vad han/hon vill göra under denna tid och denna timme kan med fördel användas till en mer aktiv aktivitet.

För den som har svårt att ta sig själv till olika ställen finns ledsagning som är ett stöd som man kan ansöka om för de som inte kan ta sig till och från fritidsaktiviteter eller behandlingar på egen hand. Hjälpen innebär att hemtjänsten följer med.

De som är äldre och har svårt att själv ta sig ut på sociala aktiviteter kan också ansöka om dagverksamhet. Genom dagverksamheten får man stöd att komma ut, träffa andra och vara med i olika aktiviteter.

Vård- och omsorgsförvaltningen erbjuder också semestervistelse (tidigare kallat seniorkollo) under sommarperioden för personer som har stöd av hemtjänsten i Botkyrka kommun.

Äldre är också en prioriterad grupp i kommunens kultur- och fritidsverksamhet. En mängd aktiviteter anordnas i både öppna och spontana former för äldre. Kommunen arbetar för att inspirera äldre till nya aktiviteter och göra det lätt att delta i stimulerande kultur. Förhoppningen är att aktiviteterna ska ge fler tillfällen till möten mellan människor, på fler och nya platser.

Nämnden gör bedömningen att det redan finns insatser, såväl biståndsbedömda som inte, som uppfyller motionärens intentioner och ytterligare insatser är inte aktuella.

Laglighet

Vad gäller rätten till tolk så är det flera lagar som styr detta.

Socialtjänstlagen är tydlig i sitt krav. Lagen säger i 1 kap 1 § att: "Samhällets socialtjänst skall på demokratins och solidaritetens grund främja människornas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet". I samma paragraf sägs det också att:

"Verksamheten skall byggas på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet".

Enlig förvaltningslagen ska en myndighet se till att kontakterna med enskilda blir smidiga och enkla. Myndigheten ska lämna den enskilde sådan hjälp att han eller hon kan ta till vara sina intressen. Hjälpen ska ges i den utsträckning som är lämplig med hänsyn till frågans art, den enskildes behov av hjälp och myndighetens verksamhet. Den ska ges utan onödigt dröjsmål.

Enligt förvaltningslagen (1986:223) 8§ ska en myndighet använda tolk och se till att översätta handlingar om det behövs för att den enskilde ska kunna ta till vara sin rätt när myndigheten har kontakt med någon som inte behärskar svenska. En myndighet ska under samma förutsättningar använda tolk och göra innehållet i handlingar tillgängligt när den har kontakt med någon som har en funktionsnedsättning som allvarligt begränsar förmågan att se, höra eller tala.

I den nya förvaltningslagen (2017:900) som träder i kraft 1 juli 2018 har rätten till tolk förstärkts genom att lydelsen; ” När en kommun har att göra med någon som inte behärskar svenska eller som är allvarligt hörsel- eller talskadad, bör kommunen vid behov anlita tolk.” ändrats till: ”Kommunen **ska** använda tolk och se till att översätta handlingar om det behövs för att den enskilde ska kunna ta till vara sin rätt när kommunen har kontakt med någon som inte behärskar svenska. Kommunen ska under samma förutsättningar använda tolk och göra innehållet i handlingar tillgängligt när den har kontakt med någon som har en funktionsnedsättning som allvarligt begränsar förmågan att se, höra eller tala.”

Finansiering

Vård- och omsorgsförvaltningen kan inte ha någon åsikt om borttaget stöd till MKC³ och/eller till Cirkus Cirkör, inte heller om sänkt mandat/partistöd, utan överlåter den bedömningen till kommunfullmäktige.

Vård- och omsorgsförvaltningen gör bedömningen att det inte finns någon laglig möjlighet att sänka tolkersättningarna i form av att minska antalet tolkar som används. Rätten till tolk är stark enligt lagstiftaren. Finansiering i form av minskat antal tolktillfällen är inte förenligt med gällande lagstiftning. Avser

---

³ Mångkulturellt Centrum

motionslämnaren att antalet tolktillfällen ska kvarstå men själva ersättning ska minska är det i så fall en fråga för kommunfullmäktige att ta ställning till. Dock är bedömningen att en minskad tolkersättning kommer att skapa svårigheter att hitta tolkar och försvarar då för förvaltningarna att följa lagen där rätten till tolk anges.

Pia Bornevi
Vård- och omsorgschef

Bilaga

Motion – gratis friskvård/gymkort till 70+ (SD)

Expedieras till
Kommunstyrelsen (KS/2018:191)

Kommunfullmäktige

2018-03-22

Motion

Gratis friskvård/gymkort till 70+

Folkhälsan hos våra äldre blir allt sämre. Vi Sverigedemokrater skulle därför vilja föreslå att Botkyrka kommun inför ett stöd för våra invånare som är äldre än 70 år. Botkyrka kommun har cirka 9000 invånare som är äldre än 70 år.

Sverigedemokraterna anser att Botkyrka kommun skulle kunna bistå dessa kommuninvånare med ett friskvårdsbidrag upp till 2000 kr.

Att ge våra äldre denna möjlighet till friskvård skulle ge flertalet fördelar, våra äldres hälsa skulle bli bättre och därmed en mindre kostnad för vården, våra äldre skulle också få fler tillfällen att träffa medmänniskor och få en större möjlighet till ett socialt liv.

Finansieringen av detta skulle med Sverigedemokraternas förslag kunna finansieras genom: Slopstöd till MKC, slopstöd till Cirkus Cirkör, sänkta tolkersättningar, sänkt mandat/partistöd.

Med hänvisning till ovanstående föreslås fullmäktige besluta:

- **Att** Botkyrka kommun utreder möjligheterna att bistå kommuninvånare 70 år och äldre med 2000 kr friskvård/gymkortsbidrag

För Sverigedemokraterna Botkyrka

Östen Granberg

Sebastian Lindqvist

Helen Spaak

10

Yttrande över motion “Gratis friskvård/gymkort till 70+(von/2018:87)

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden avstyrker motionen.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden har att yttra sig över motion från Sverigedemokraterna gällande motion om gratis friskvård/ gymkort till invånare över 70 år.

Vård- och omsorgsnämnden föreslår att motionen ska avstyrkas då nämnden gör bedömningen att det redan finns insatser, såväl biståndsbedömda som inte, som uppfyller motionens intentioner och ytterligare insatser är inte aktuella att utreda.

Finansiering i form av sänkta tolkersättningar är inte förenligt med gällande lagstiftning.

11**Yttrande över motion - Inför vårdserviceteam inom äldreomsorgen(von/2018:106)****Förslag till beslut**

Vård- och omsorgsnämnden föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen.

Sammanfattning

Det har inkommit en motion från Kristdemokraterna där de föreslår att kommunfullmäktige beslutar att ge vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att utreda möjligheten att införa vårdserviceteam för Botkyrka kommuns vård- och omsorgsboenden. Vård- och omsorgsförvaltningen har redan flera extratjänster på vård- och omsorgsboende vars arbetsuppgifter stämmer väl överens med förslaget om serviceteam. Förvaltningen vill vidare titta på olika möjligheter att skapa mervärde hos medborgarna, däribland genom kompetensförsörjning och olika kompetensnivåer hos medlemmarna. Detta omfattar hela förvaltningen och inte bara vård- och omsorgsboende. Vård- och omsorgsnämnden anser därmed att motionen ska avslås.

Referens
Lindha Constantinou

Mottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Yttrande över motion - Inför vårdserviceteam inom äldreomsorgen

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden föreslår att kommunfullmäktige avstyrker motionen.

Sammanfattning

Det har inkommit en motion från Kristdemokraterna där de föreslår att kommunfullmäktige beslutar att ge vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att utreda möjligheten att införa vårdserviceteam för Botkyrka kommuns vård- och omsorgsboenden. Vård- och omsorgsförvaltningen har redan flera extratjänster på vård- och omsorgsboende vars arbetsuppgifter stämmer väl överens med förslaget om serviceteam. Förvaltningen vill vidare titta på olika möjligheter att skapa mervärde hos medborgarna, däribland genom kompetensförsörjning och olika kompetensnivåer hos medlemmarna. Detta omfattar hela förvaltningen och inte bara vård- och omsorgsboende. Vård- och omsorgsnämnden anser därmed att motionen ska avstyrkas.

Ärendet

Vård- och omsorgsnämnden har fått i uppdrag att yttra sig över motionen *"Inför vårdserviceteam inom äldreomsorgen i Botkyrka"* som väcktes på kommunfullmäktige 2018-04-26 av Aram El Khoury (Kd), Stefan Dayne (Kd) och Yusuf Aydin (Kd). Kristdemokraterna har i motionen föreslagit att vård- och omsorgsnämnden ska ges i uppdrag att utreda möjligheten att införa så kallade vårdserviceteam på kommunens vård- och omsorgsboenden. Vårdserviceteamen föreslås ansvara för rena serviceuppgifter såsom servera mat, plocka undan disk efter måltider, sköta förråd, transport av brukare, städning och administrativa arbetsuppgifter som inte kräver en längre vårdutbildning. Vårdserviceteamet syftar till att avlasta vårdpersonalen och på så sätt frigöra mer tid för omvårdnad av varje enskild person.

Förvaltningens yttrande

Vård- och omsorgsförvaltningen delar motionärernas uppfattning att det är oerhört viktigt att utifrån varje enskild individs behov kunna ge den bästa vård och omsorg och att det även måste finnas tid för att hålla i handen, trösta och stödja. För att tillgodose alla individuella behov och samtidigt förbättra kvaliteten i våra verksamheter krävs det, precis som motionärerna skriver, också att vi använder resurserna på rätt sätt så att de kommer så många som möjligt tillgodo.

Förvaltningen ser positivt på förslaget till vårdserviceteam för att frigöra tid för vård- och omsorgspersonalen. Förvaltningen anser dock att enstaka tjänster eller möjligheten till servicetjänster med samma syfte, är ett bättre alternativ. Vård- och omsorgsförvaltningen samarbetar idag med arbetsmarknads och vuxenutbildningsförvaltningen och tar emot extratjänster, personer som av olika skäl står långt ifrån arbetsmarknaden. Extratjänsterna fungerar som en extraresurs i likhet med motionärernas förslag, och utför till största del mer serviceinriktade arbetsuppgifter, såsom mottagning av varuleveranser, tvätt, förberedelser och efterarbete vid måltider, vissa flyttstädningar då brukare flyttar ut samt håller fint i personalrummet och hjälper undersköterskorna att fylla på i förråd. Ett fåtal som har någon form av vårdutbildning eller erfarenhet arbetar även med omsorgsinsatserna, alltid tillsammans med den ordinarie personalen.

Extratjänsterna fungerar överlag mycket bra och är ett bra komplement till den övriga personalen. Möjligheten till extratjänster är ny och tjänsterna har därför precis införts på vård- och omsorgsboende. Inledningsvis behövs introduktion och handledning av den befintliga personalen men på sikt bör extratjänsterna kunna bidra till att frigöra tid och möjliggöra att de äldre får mer tid med omsorgspersonalen.

Förvaltningen har idag ett tjugotal extratjänster på vård- och omsorgsboenden och kan på sikt ta emot ännu fler. Förvaltningen bedömer att de arbetsuppgifter som extratjänsterna utför väl överensstämmer med förslaget om serviceteam och dess syfte. Förhoppningen är att extratjänsterna eller liknande möjligheter ska kunna utökas och omfatta flera verksamheter.

Möjligheten att ha anställda serviceteam för att utföra enklare arbetsuppgifter, som motionärerna föreslog, påverkas även av att nämnden arbetar mot heltid som norm för omsorgspersonalen som redan arbetar inom förvaltningen. Det innebär att heltidstjänsterna kommer att öka framöver och då behöver det finnas tidsneutrala uppgifter som våra befintliga anställda kan

2018-05-14

Dnr von/2018:106

utföra. Att anställa separata serviceteam medför även ekonomiska konsekvenser för vård- och omsorgsnämnden.

Vård- och omsorgsförvaltningen tittar just på olika alternativ till att kunna erbjuda medborgarna vård och omsorg av bästa kvalitet och samtidigt säkerställa att omsorgspersonalen har de bästa förutsättningarna i sitt arbete inom hela förvaltningen och inte bara på vård- och omsorgsboenden. Vård- och omsorgsförvaltningen föreslår därmed att motionen om vårdserviceteam på vård- och omsorgsboende ska avstyrkas.

Pia Bornevi
Vård- och omsorgschef

Bilaga

Motion- Inför vårdserviceteam inom äldreomsorgen i Botkyrka (KD)

Expedieras till
Kommunstyrelsen (KS/2018:286)

Kommunfullmäktige

Motion

2018-04-26

Inför vårdserviceteam inom äldreomsorgen i Botkyrka

För många som arbetar inom äldreomsorgen är arbetssituationen idag pressad. Personalen vill ge en mer kvalitativ omvårdnad, men allt för ofta måste de kompromissa med de egna värderingarna, ambitionerna och visionerna om hur jobbet ska utföras. Skälet är ofta brist på tid. Det behövs tid för att kunna se den äldres vårdbehov och tid för att fatta de rätta besluten. Men också tid för att hålla i handen, trösta och stödja. För att förbättra kvaliteten i vården behövs därför fler händer. Det krävs också att vi använder resurserna på rätt sätt.

Vi kristdemokrater vill därför att vårdpersonalen inom äldreomsorgen på kommunens boenden avlastas genom att ha särskild personal, i likhet med de vårdserviceteam som vi också föreslår inom sjukvården. Genom att anställa fler som kan arbeta med kringuppgifter som är en nödvändig och viktig del av äldreomsorgen kan vi frigöra mer tid för omvårdnad av varje enskild person.

Arbetsuppgifterna för vårdserviceteamet kan exempelvis handla om att servera mat och plocka undan disk efter måltider, sköta förråd, transporter av patienter och prover mellan olika avdelningar, städning samt administrativa uppgifter som inte kräver en längre vårdutbildning. Detta kan också gynna de som står långt från arbetsmarknaden, såsom unga och nyanlända, att kunna få arbetsträna och få praktik inom Botkyrkas äldreomsorg. Detta kan vara en mycket värdefull avlastning för vårdpersonalen att ägna sig åt mer kvalificerade arbetsuppgifter och de äldres vårdbehov kan tillgodoses på ett bättre sätt.

Mot bakgrund av ovan föreslår vi kommunfullmäktige besluta

att ge Vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att utreda möjligheten att införa vårdserviceteam för Botkyrka kommuns vård- och omsorgsboenden.

Stefan Dayne (kd)

Aram El Khoury (kd)

Yusuf Aydin (kd)

12**Medborgarförslag -Kontaktperson för ensamma äldre människor(von/2018:59)****Förslag till beslut**

1. Vård- och omsorgsnämnden besvarar medborgarförslaget.
2. Vård- och omsorgsnämnden ger vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att studera Nynäshamn kommuns arbete där de genom samarbete med civilsamhället möjliggör för personer med hemtjänst att få ytterligare möjlighet till socialt sällskap.

Sammanfattning

Vi delar förslagsställarens uppfattning att det är viktigt med en ökad livskvalitet för de äldre. Nämnden gör bedömningen att det redan finns insatser, såväl biståndsbedömda som inte, som uppfyller medborgarförslagets intentioner och ytterligare insatser är inte aktuella.

Vi delar förslagsställarens uppfattning att det är viktigt med en ökad livskvalitet för äldre. Den ofrivilliga ensamheten som drabbar äldre är ett samhällsproblem som vi i majoriteten tar på största allvar. Därför har vi under de senaste två åren till exempel infört ”egen tid” för alla med hemtjänst, öppnat ett servicehus i Tumba, möjliggör för äldre att åka på sommarvistelse. Sedan tidigare har vi två fantastiska mötesplatser för seniorer i Tumba och Vårsta. Vår ambition är att liknade mötesplatser ska finnas i kommunens samtliga stadsdelar. Botkyrkabyggen planerar för kommunens första trygghetsboende där äldre får möjlighet till bra bostäder med möjlighet till gemenskap med andra genom gemensam matsal och bovärd som ordnar aktiviteter för de boende. Men vi är öppna för att förstärka dessa typer av insatser ytterligare. I Nynäshamn pågår ett samhälle mellan kommunen och civilsamhället som möjliggör för äldre med hemtjänst att få ytterligare sällskap. Vi tycker att det är en god ide att studera Nynäshamns upplägg och se om det är ett arbetssätt som även skulle kunna fungera i Botkyrka.

2018-08-15

Dnr von/2018:59

Nämnden gör bedömningen att det redan finns insatser, såväl biståndsbedömda som inte, som uppfyller syftet att minska ofrivillig ensamhet för seniorer i Botkyrka. Även om det är svårt att utan beredning bifalla förslaget om kontaktpersoner så tycker vi att det är intressant att studera Nynäshamns kommun som har ett upplägg som liknar det förslagsställaren föreslår.

2018-05-25

Dnr von/2018:59

Referens
Åsa DahlMottagare
Nämnd

Uppdrag att besvara medborgarförslag – Kontaktperson för ensamma äldre människor

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden avslår medborgarförslaget.

Sammanfattning

Vi delar förslagsställarens uppfattning att det är viktigt med en ökad livskvalitet för de äldre. Nämnden gör bedömningen att det redan finns insatser, såväl biståndsbedömda som inte, som uppfyller medborgarförslagets intentioner och ytterligare insatser är inte aktuella.

Ärendet

Vid kommunfullmäktige 2017-12-21 väcktes medborgarförslaget om att införa kontaktperson för ensamma äldre människor. Kommunfullmäktige beslutade (KS/2017:818) att vård- och omsorgsnämnden ska besvara medborgarförslaget. Medborgarförslaget handlar om att skapa någon form att resurs/ kontaktperson för äldre utan fysiska eller psykiska funktionshinder då många äldre blir sittandes inne och ensamma. Detta kan enligt förslagslämnaren medföra att hemtjänst och andra instanser blir överbelastade och inte har tid för de personer de möter.

Vi delar förslagsställarens uppfattning att det är viktigt med en ökad livskvalitet för de äldre. Nämnden gör bedömningen att det redan finns insatser, såväl biståndsbedömda som inte, som uppfyller medborgarförslagets intentioner och ytterligare insatser är inte aktuella.

Medborgarförslaget besvaras i bifogat svar.

2018-05-25

Dnr von/2018:59

Bilaga

Medborgarförslag
Kommunfullmäktige beslut Dnr KS/2017:818
Svar på medborgarförslaget

Expedieras till
Kommunfullmäktige

2018-05-25

Dnr von/2018:59

Referens
Åsa Dahl

Mottagare

Svar på medborgarförslag – (VON/2018:59 och VON/2018:83)

Det har inkommit två medborgarförslag som berör äldre. Nämnden väljer därför att besvara de två förslagen i ett gemensamt svar.

Det ena medborgarförslaget handlar om att skapa någon form att resurs/ kontakt-person för äldre utan fysiska eller psykiska funktionshinder då många äldre blir sittandes inne och ensamma. Detta kan enligt förslagslämnaren medföra att hemtjänst och andra instanser blir överbelastade och inte har tid för de personer de möter.

Det andra medborgarförslaget handlar om att erbjuda äldre tillgång till olika lokaler till exempel inom skolan för att lyssna på svensk musik och svensk kultur, man kan också erbjuda dem att sjunga på sitt språk. Detta kan enligt förslagslämnaren bidra till att olika myndigheter kan träffa de äldre och utveckla kommunen samt informera om hur man kan förbättra sitt hälsotillstånd med mera.

Vi delar förslagsställarnas uppfattning att det är viktigt med en ökad livskvalitet för de äldre. Inom kommunen finns;

- Mötesplatser för den som är 60 +. Mötesplatserna är för de som är 60 år eller äldre, och drivs av frivilliga krafter. Här kan man delta i aktiviteter, hålla igång kroppen eller bara umgås en stund. För att delta i mötesplatsernas aktiviteter krävs ingen ansökan. Det finns en i Tumba och en i Grödinge. De styrande politikernas ambition är att det ska finnas mötesplatser i alla kommundelar.
- Dagverksamhet. De som är äldre och har svårt att själv ta dig ut på sociala aktiviteter kan ansöka om dagverksamhet. Genom dagverksamheten får man stöd att komma ut, träffa andra och vara med i olika aktiviteter.
- Ledsagning/ledsagarservice. Ledsagning är ett stöd som man kan ansöka om för de som inte kan ta sig till och från fritidsaktiviteter eller behandlingar på egen hand. Hjälpen innebär att hemtjänsten följer med.

2018-05-25

Dnr von/2018:59

- Gratis fixarhjälp – Botkyrkafixaren. Botkyrkafixaren hjälper till med enklare sysslor som kan vara tunga, eller där det finns risk att ramla och skada sig om man skulle göra dem själv. Fixartjänsten är gratis och till för de som är äldre eller har en funktionsnedsättning.
- Hemgångsteam – stöd efter sjukhusvistelse. Botkyrkas hemgångsteam hjälper de som är över 65 år och har behov av extra stöd i hemmet efter att ha varit på sjukhus. Målet är att de ska känna sig trygga hemma och klara sig själva så mycket som möjligt.
- Cykla med äldre. De som vill sprida glädje, träffas över generationsgränsen och få lite motion på köpet kan anmäla sig och få utbildning som cykelförare. De äldre på Botkyrkas vård- och omsorgsboenden får en härlig cykeltur.
- Rätt till egen tid inom hemtjänsten. De som har hemtjänst har rätt till en timma i egen tid per månad med sin kontaktman. Brukaren väljer själv vad han/hon vill göra under denna tid.
- Rätt till promenad. De som är beviljad insatsen promenad har rätt till detta oavsett väder. De som bor på vård- och omsorgsboende har rätt till minst en promenad i veckan.
- Rätt att byta en beviljad serviceinsats mot en annan som tar lika lång tid. Vi är flexibla när vi utför och planerar besök hos brukarna, så att om de vill kan de byta en serviceinsats mot en annan om dessa är inom samma tidsram.
- Semestervistelse. Vård- och omsorgsförvaltningen erbjuder semestervistelse (tidigare kallat seniorkollo) under sommarperioden för personer som har stöd av hemtjänsten i Botkyrka kommun.

Äldre är också en prioriterad grupp i kommunens kultur- och fritidsverksamhet. En mängd aktiviteter anordnas i både öppna och spontana former för äldre. Kommunen arbetar för att inspirera äldre till nya aktiviteter och göra det lätt att delta i stimulerande kultur. Förhoppningen är att aktiviteterna ska ge fler tillfällen till möten mellan människor, på fler och nya platser.

2018-05-25

Dnr von/2018:59

Nämnden gör bedömningen att det redan finns insatser, såväl bi-
ståndsbedömda som inte, som uppfyller medborgarförslagets intent-
ioner och ytterligare insatser är inte aktuella.

Presentera ditt förslag och förklara hur det kan genomföras

Mitt medborgarförslag är att skapa någon form att resurs/kontaktperson för äldre även utan fysiska eller psykiska funktionshinder.

Många äldre blir sittandes inne och ensamma. Ofta blir då hemtjänsten och andra instanser överbelastade och känner att de inte har tid till de personer som de möter.

Motiveringen till mitt förslag är att genom att skapa denna tjänst så avlastas hemtjänsten och andra instanser. De äldre får socialt sällskap och der skapar arbetsmöjligheter. De äldre får mer livskvalité och kommer må bättre om de får någon som orkar lyssna, hitta på något att göra eller bara sitta och pyssla tillsammans med någon.

Motivera ditt förslag

Jag är villig att erbjuder mig själv för att testa om det ger mervärde för individerna och avlastning för kommun, hemtjänst och andra instanser. Personligen är jag övertygad om att detta är något som behövs i dagens samhälle.

Sen om den som anlitas får ett arvode och omkostnader eller en fast Tim/ månadslön är något som går att utarbeta.

Förslaget har många positiva sidor som överväger den ekonomiska. Klart den som utför detta sociala stöd ska få någon ersättning men där är jag säker att kommunen kan komma med en rimligt mall.

Tror detta skulle behövas överallt i Sverige sen allt fler äldre blir satta ensamma i sina hem. Hemtjänsten hinner inte med det sons ja utföras så de hinner inte se om personen åter som den ska (som exempel) och blir sönder stressade.

Om ditt förslag gäller en plats, beskriv gärna var (adress, område etc)

Botkyrka/ Tumba kan vara ett bra ställe att börja på. Ger det bra resultat kan det vara något att sprida vidare. Här har kommunen chansen att vara en förebild.

13**Medborgarförslag- Aktiviteter och mötesplats för äldre människor(von/2018:83)**

1. Vård- och omsorgsnämnden besvarar medborgarförslaget.

2. Vård- och omsorgsnämnden ger vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att studera Nynäshamn kommuns arbete där de genom samarbete med civilsamhället möjliggör för personer med hemtjänst att få ytterligare möjlighet till socialt sällskap.

Sammanfattning

Vi delar förslagsställarens uppfattning att det är viktigt med en ökad livskvalitet för de äldre. Nämnden gör bedömningen att det redan finns insatser, såväl biståndsbedömda som inte, som uppfyller medborgarförslagets intentioner och ytterligare insatser är inte aktuella.

Vi delar förslagsställarens uppfattning att det är viktigt med en ökad livskvalitet för äldre. Den ofrivilliga ensamheten som drabbar äldre är ett samhällsproblem som vi i majoriteten tar på största allvar. Därför har vi under de senaste två åren till exempel infört ”egen tid” för alla med hemtjänst, öppnat ett servicehus i Tumba, möjliggör för äldre att åka på sommarvistelse. Sedan tidigare har vi två fantastiska mötesplatser för seniorer i Tumba och Vårsta. Vår ambition är att liknade mötesplatser ska finnas i kommunens samtliga stadsdelar. Botkyrkabyggen planerar för kommunens första trygghetsboende där äldre får möjlighet till bra bostäder med möjlighet till gemenskap med andra genom gemensam matsal och bovärd som ordnar aktiviteter för de boende. Men vi är öppna för att förstärka dessa typer av insatser ytterligare. I Nynäshamn pågår ett samhälle mellan kommunen och civilsamhället som möjliggör för äldre med hemtjänst att få ytterligare sällskap. Vi tycker att det är en god ide att studera Nynäshamns upplägg och se om det är ett arbetssätt som även skulle kunna fungera i Botkyrka.

Nämnden gör bedömningen att det redan finns insatser, såväl biståndsbedömda som inte, som uppfyller syftet att minska ofrivillig ensamhet för seniorer i Botkyrka. Även om det är

2018-08-17

Dnr von/2018:83

svårt att utan beredning bifalla förslaget om kontaktpersoner så tycker vi att det är intressant att studera Nynäshamns kommun som har ett upplägg som liknar det förslagsställaren föreslår.

2018-05-25

Dnr von/2018:83

Referens
Åsa DahlMottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Medborgarförslag- Aktiviteter och mötesplats för äldre människor

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden avslår medborgarförslaget.

Sammanfattning

Vi delar förslagsställarens uppfattning att det är viktigt med en ökad livskvalitet för de äldre. Nämnden gör bedömningen att det redan finns insatser, såväl biståndsbedömda som inte, som uppfyller medborgarförslagets intentioner och ytterligare insatser är inte aktuella.

Ärendet

Vid kommunfullmäktige 2018-01-23 väcktes medborgarförslaget om aktiviteter och mötesplats för äldre människor. Kommunfullmäktige beslutade (KS/2018:70) att vård- och omsorgsnämnden ska besvara medborgarförslaget. Medborgarförslaget handlar om att bjuda äldre till olika lokaler till exempel inom skolan för att lyssna på svensk musik och svensk kultur, man kan också erbjuda dem att sjunga på sitt språk. Detta kan enligt förslagslämnaren bidra till att olika myndigheter kan träffa de äldre och utveckla kommunen samt informera om hur man kan förbättra sitt hälsotillstånd med mera.

Vi delar förslagsställarens uppfattning att det är viktigt med en ökad livskvalitet för de äldre. Nämnden gör bedömningen att det redan finns insatser, såväl biståndsbedömda som inte, som uppfyller medborgarförslagets intentioner och ytterligare insatser är inte aktuella.

Medborgarförslaget besvaras i bifogat svar.

2018-05-25

Dnr von/2018:83

Bilaga

Medborgarförslag
Kommunfullmäktige beslut Dnr KS/2018:70
Svar på medborgarförslaget

Expedieras till
Förslagsställaren
Kommunfullmäktige

2018-05-25

Dnr von/2018:83

Referens
Åsa Dahl

Mottagare

Svar på medborgarförslag – (VON/2018:59 och VON/2018:83)

Det har inkommit två medborgarförslag som berör äldre. Nämnden väljer därför att besvara de två förslagen i ett gemensamt svar.

Det ena medborgarförslaget handlar om att skapa någon form att resurs/ kontaktperson för äldre utan fysiska eller psykiska funktionshinder då många äldre blir sittandes inne och ensamma. Detta kan enligt förslagslämnaren medföra att hemtjänst och andra instanser blir överbelastade och inte har tid för de personer de möter.

Det andra medborgarförslaget handlar om att erbjuda äldre tillgång till olika lokaler till exempel inom skolan för att lyssna på svensk musik och svensk kultur, man kan också erbjuda dem att sjunga på sitt språk. Detta kan enligt förslagslämnaren bidra till att olika myndigheter kan träffa de äldre och utveckla kommunen samt informera om hur man kan förbättra sitt hälsotillstånd med mera.

Vi delar förslagsställarnas uppfattning att det är viktigt med en ökad livskvalitet för de äldre. Inom kommunen finns;

- Mötesplatser för den som är 60 +. Mötesplatserna är för de som är 60 år eller äldre, och drivs av frivilliga krafter. Här kan man delta i aktiviteter, hålla igång kroppen eller bara umgås en stund. För att delta i mötesplatsernas aktiviteter krävs ingen ansökan. Det finns en i Tumba och en i Grödinge. Den styrande politikernas ambition är att det ska finnas mötesplatser i alla kommundelar.
- Dagverksamhet. De som är äldre och har svårt att själv ta dig ut på sociala aktiviteter kan ansöka om dagverksamhet. Genom dagverksamheten får man stöd att komma ut, träffa andra och vara med i olika aktiviteter.
- Ledsagning/ledsagarservice. Ledsagning är ett stöd som man kan ansöka om för de som inte kan ta sig till och från fritidsaktiviteter eller behandlingar på egen hand. Hjälpen innebär att hemtjänsten följer med.

2018-05-25

Dnr von/2018:83

- Gratis fixarhjälp – Botkyrkafixaren. Botkyrkafixaren hjälper till med enklare sysslor som kan vara tunga, eller där det finns risk att ramla och skada sig om man skulle göra dem själv. Fixartjänsten är gratis och till för de som är äldre eller har en funktionsnedsättning.
- Hemgångsteam – stöd efter sjukhusvistelse. Botkyrkas hemgångsteam hjälper de som är över 65 år och har behov av extra stöd i hemmet efter att ha varit på sjukhus. Målet är att de ska känna sig trygga hemma och klara sig själva så mycket som möjligt.
- Cykla med äldre. De som vill sprida glädje, träffas över generationsgränsen och få lite motion på köpet kan anmäla sig och få utbildning som cykelförare. De äldre på Botkyrkas vård- och omsorgsboenden får en härlig cykeltur.
- Rätt till egen tid inom hemtjänsten. De som har hemtjänst har rätt till en timma i egen tid per månad med sin kontaktman. Brukaren väljer själv vad han/hon vill göra under denna tid.
- Rätt till promenad. De som är beviljad insatsen promenad har rätt till detta oavsett väder. De som bor på vård- och omsorgsboende har rätt till minst en promenad i veckan.
- Rätt att byta en beviljad serviceinsats mot en annan som tar lika lång tid. Vi är flexibla när vi utför och planerar besök hos brukarna, så att om de vill kan de byta en serviceinsats mot en annan om dessa är inom samma tidsram.
- Semestervistelse. Vård- och omsorgsförvaltningen erbjuder semestervistelse (tidigare kallat seniorkollo) under sommarperioden för personer som har stöd av hemtjänsten i Botkyrka kommun.

Äldre är också en prioriterad grupp i kommunens kultur- och fritidsverksamhet. En mängd aktiviteter anordnas i både öppna och spontana former för äldre. Kommunen arbetar för att inspirera äldre till nya aktiviteter och göra det lätt att delta i stimulerande kultur. Förhoppningen är att aktiviteterna ska ge fler tillfällen till möten mellan människor, på fler och nya platser.

Nämnden gör bedömningen att det redan finns insatser, såväl biståndsbedömda som inte, som uppfyller medborgarförslagets intentioner och ytterligare insatser är inte aktuella.

Förslag

Presentera ditt förslag och förklara hur det kan genomföras

Motivera ditt förslag

Om ditt förslag gäller en plats, beskriv gärna var (adress, område etc)

FÖRSLAG: ÄLDRES AKTIVTET OCH MÖTEPLATS FÖR ÖPPEN MIC.

1. Man bjuder alla äldre i olika lokaler för att lyssna på Svensk musik och svensk kultur i Botkyrka. 2. Man bjuder de äldre att komma till mik för att sjunga på sitt språk.

Detta kommer att bidra att olika myndigheter kan ha möjligheten att träffa de äldre och dela olika erfarenheter som kan bidra till att bl.a. 1. Utveckla Kommunen, 2. Dela olika informationer om hur man kan förbättra sin hälsotillstånd, osv

Det finns många skol lokaler som man inte använda

14

**Anmälningsärenden (von/2018:114), von/2018:154,
von/2018:2, von/2018:58, von/2018:99**

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden noterar till protokollet att det tagit del av ärendena.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige

§ 121 KF 2018-05-31 Aktualiserad klimatstrategi för Botkyrka(KS/2018:140)

§ 122 KF 2018-05-31 Policy för festlokaler i Botkyrka kommun, (KS/2017:766)

§ 130 KF 2018-05-31 Avsägelse och fyllnadsval (KS/2018:14), 2 nya ersättare i vård- och omsorgsnämnden (MP), von/2018:58

§ 138 KF 2018-06-19 Översyn av nämndorganisation inför mandatperiod 2018-2022: ny politisk organisation (KS/2018:383)

§ 141 KF 2019-06-19 Samla LSS myndighetsutövning och vissa insatser hos vård- och omsorgsnämnden, von/2018:99

§ 143 KF 2018-06-19 Stärkt när demokrati genom nya former för dialog med kommuninvånarna (KS/2017:96)

§ 144 KF 2018-06-19 Stärkt när demokrati genom utvecklad form för synpunktshantering (KS/2017:96)

§ 145 KF 2018-06-19 Översyn av arvodesregler och ersättningsreglementen (KS/2018:178)

§ 147 KF 2018-06-19 Riktlinjer för service till Botkyrkaborna via Botkyrkas medborgarcenter, von/2018:154

§ 152 KF 2018-06-19 Antagande av detaljplan för område vid Brotorpsvägen (KS/2018:420)

Kommunstyrelsen

2018-08-17

Dnr von/2018:114

§ 138 KS 2018-05-07- Regler för gallring av allmänna handlingar som är av ringa och tillfällig betydelse hos kommunstyrelsen (KS/2018:116), von/2018:114

Kommunala pensionärsrådet

Protokoll 2018-05-30

Förvaltningssamverkan

Protokoll 2018-06-05

2018-06-20

Dnr von/2018:2

Referens
Kerstin Frimodig

Mottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Anmälningssärenden 2018

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden noterar till protokollet att det tagit del av ärendena.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige

§ 121 KF 2018-05-31 Aktualiserad klimatstrategi för Botkyrka(KS/2018:140)

§ 122 KF 2018-05-31 Policy för festlokaler i Botkyrka kommun, (KS/2017:766)

§ 130 KF 2018-05-31 Avsägelse och fyllnadsval (KS/2018:14), 2 nya ersättare i vård- och omsorgsnämnden (MP), von/2018:58

§ 138 KF 2018-06-19 Översyn av nämndorganisation inför mandatperiod 2018-2022: ny politisk organisation (KS/2018:383)

§ 141 KF 2019-06-19 Samla LSS myndighetsutövning och vissa insatser hos vård- och omsorgsnämnden, von/2018:99

§ 143 KF 2018-06-19 Stärkt när demokrati genom nya former för dialog med kommuninvånarna (KS/2017:96)

§ 144 KF 2018-06-19 Stärkt när demokrati genom utvecklad form för synpunktshantering (KS/2017:96)

§ 145 KF 2018-06-19 Översyn av arvodesregler och ersättningsreglementen (KS/2018:178)

§ 147 KF 2018-06-19 Riktlinjer för service till Botkyrkaborna via Botkyrkas medborgarcenter, von/2018:154

§ 152 KF 2018-06-19 Antagande av detaljplan för område vid Brotorpsvägen (KS/2018:420)

Kommunstyrelsen

§ 138 KS 2018-05-07- Regler för gallring av allmänna handlingar som är av ringa och tillfällig betydelse hos kommunstyrelsen (KS/2018:116), von/2018:114

2018-06-20

Dnr von/2018:2

Kommunala pensionärsrådet

Protokoll 2018-05-30

Förvaltningssamverkan

Protokoll 2018-06-05

§ 121

Aktualiserad klimatstrategi för Botkyrka (KS/2018:140)

Beslut

1. Kommunfullmäktige antar Klimatstrategi för Botkyrka.
2. Kommunfullmäktige ger samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att till senast 2019-12-31 ta fram ett klimatanpassningsprogram.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2018-05-07 § 120 lämnat ett förslag till beslut.

Kommunstyrelsen gav i oktober 2016 kommunledningsförvaltningen i uppdrag att ta fram ett förslag till aktualiserad klimatstrategi för kommunen.

Den nuvarande klimatstrategin är från 2009 och innehåller två delar. Den ena ger riktlinjer för hur vi ska klara vår anpassning till de oundvikliga klimatförändringarna i vår livsmiljö. Den andra delen är en strategi för hur Botkyrka i fyra steg till senast år 2040 ska vara en plats som fungerar utan att bidra till klimatförändringarna. Det första steget med en fossilbränslefri kommunal organisation till 2015 är i princip genomfört.

I arbetet med att se över och aktualisera klimatstrategin ingår en samlad beskrivning av arbetsläget för olika mål och aktiviteter – Nulägesanalys av Botkyrkas klimatstrategi från år 2009. Den innehåller en sammanfattande tabell och beskrivande texter i 39 punkter.

Klimat- och planeringsberedningen behandlade ärendet 2018-04-18, § 7.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2018-02-27.

2018-05-31

Dnr KS/2018:140

Yrkanden

Gabriel Melki (S), Lars Johansson (L), Stefan Dayne (KD), Mats Einarsson (V), Robert Steffens (C) och Ali Khalil (MP) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande ställer kommunstyrelsens förslag under proposition och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Särskilda yttranden

Lars Johansson (L) lämnar ett särskilt yttrande, bilaga.

Stina Lundgren (M), Kia Hjelte (M), Yngve RK Jönsson (M) och Jimmy Baker (M) lämnar ett särskilt yttrande, bilaga.

Östen Granberg (SD) lämnar ett särskilt yttrande, bilaga.

Expedieras till:

Samtliga nämnder

Samtliga bolag

Mångkulturellt centrum

Planeringschef Lars Olson, kommunledningsförvaltningen

Miljöutredare Gunilla Isgren, samhällsbyggnadsförvaltningen

Miljöutredare Jessica Nyberg, samhällsbyggnadsförvaltningen

Botkyrka kommuns styrdokument

SÄRSKILT YTTRANDE

2018-05-07

Ärende 120: Aktualiserad klimatstrategi för Botkyrka

Liberalerna var mycket engagerade i framtagandet av klimatstrategin och tycker fortfarande att texterna som beskriver problemen med klimatförändringen och dess orsaker är mycket bra. Vi tycker också fortfarande att det är mycket viktigt att vi alla – och då även Botkyrka kommun – ska göra vårt yttersta för att motverka klimatförändringen.

Men för att en problembeskrivning ska kunna leda till lösningen krävs det även en målsättning för stegvisa insatser som ska vidtas. Dessa mål bör inte vara lättköpta för att verkligen göra skillnad – men de bör inte heller vara ouppnåeliga.

I detta fall lyfte företrädarna för den politiska majoriteten in målsättningar som delvis inte bara var för höga utan även helt omöjliga att kunna förverkligas. Vi har tidigare av detta skäl inte anslutit oss till den sålunda utformade klimatstrategin.

Nu när det har gått nio år ser vi tyvärr bekräftat vad vi då befarade. Det första målet att den kommunala organisationen senast år 2015 skulle vara fossilfritt, har nu förklarats ”i princip” genomfört. Man säger att ”alla kommunens fordon kunde drivas med el, biogas eller HVO (biodiesel)”. Ett viktigt ord i sammanhanget är ”kunde”, det finns vittnesmål om att det inte alltid sker.

En mycket viktigare omständighet är att man därmed glider betänkligt på sanningen. Genom tur och skickliga tjänstemän har man lyckats med bedriften att få tag i dessa nämnda bränslen, även om det inte går att bedöma om det har varit i tillräcklig mängd. Naturligtvis är detta en betydande förbättring – men det är helt fel att säga att dessa drivmedel skulle vara helt ”Fossilbränslefritt”. Vid tillverkningen och transporterna krävs det ändå en hel del fossila bränslen.

Nästa mål gällde ”Klimatneutral kommunal organisation senast år 2020”. Här är nu förslaget att skjuta slutåret fem år framåt i tiden, d.v.s. till 2025. Klädsam nog räknar man i detta fall in de indirekta klimatutsläpp, som man inte gjorde när det gällde drivmedlen i det första målet.

Det görs nu gällande att organisationens indirekta klimatutsläpp som uppstår genom inköp av varor och tjänster skulle upphöra om numera 7 år framåt. Men det är lätt att inse att man även då inte kommer att nå detta mål, eftersom vi på en globaliserat marknad aldrig kan fullständigt kontrollera hur alla varor och tjänster kommer att tillverkas respektive utföras.

Än mera oförståelig är själva ordvalet "klimatneutral". Vad menas egentligen med detta? Det borde innebära att den totala klimatpåverkan från en viss verksamhet eller en produkt är noll. Men nästan all mänsklig verksamhet innebär ökade utsläpp av växthusgaser. Förr gjorde det inte så mycket då vi inte var så många människor, men sedan 75 år tillbaka har vi blivit tre gånger så många människor. Inte nog med detta så har resursanvändningen och utsläpp av växthusgaser som varje människa förorsakar mångfaldigats.

Det är svårt att förstå hur man kan bortse från dessa grundläggande förhållanden. Nu är en omtyckt tanke att man skulle kunna "klimatkompensera" och detta är värdefullt för de som erbjuder dessa tjänster – men resultatet av detta är tyvärr tveksam. Hoppet står till utvecklingen av tekniker för negativa utsläpp av växthusgaser, tyvärr har vi än så länge inte kommit så långt med detta.

Det är för all del inte fel att försöka och glädjas åt hur långt man har kommit – men då borde målet i sanningens namn beskrivas på ett annat sätt.

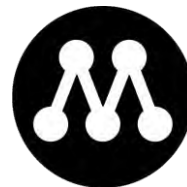
Nästa mål är "fossilbränslefritt Botkyrka år 2030". Det är helt obegripligt hur man kan tro att man om 12 år, genom ett kommunalt politiskt beslut, även ska kunna förmå innevånarna och passerande fordon att dessa ska helt och hållet ska drivas med bränslen som inte är fossila. Som för det första målet bör de inte heller bär på en fossil "ryggsäck".

Det som kommunen gör i praktiken förvärrar tyvärr bara problemen. I "utredning infartsparkeringar Tumba och Tullinge" säger man: "Om utbudet av parkeringsplatser är högt ökar även efterfrågan." Med detta vill man hålla tillbaka antalet infartsparkeringsplatser. Därmed är det många fler som känner sig tvingade att åka med bilen hela vägen – istället för att åka med pendeltåget.

Det fjärde och sista målet är att Botkyrka senast år 2040 ska vara klimatneutral. Här sägs det att målet på något mystiskt sätt numera skulle kunna uppfyllas år 2045. Skälet härtill skulle vara den nya klimatlagen som har satt detta mål för hela Sverige. Nu är det med det som har sagts ovan, heller inte troligt att ens en lag som Riksdagen har bifallit skulle rå på den krassa verkligheten.

Men denna övergripande lagstiftning för hela landet kommer även att gälla i Botkyrka. Därmed behöver egentligen inte Botkyrkas fullmäktige bekräfta gällande lagstiftning. Hur som helst så har den lagstiftande församlingen för Sverige helt andra möjligheter att kunna påverka utvecklingen. Man får då bära på förhoppningen att man med beslut på riksnivå i vart fall kan förbättra situationen.

Lars Johansson (L)

SÄRSKILT YTTRANDE

Kommunstyrelsen/Kommunfullmäktige

2018-05-07

Ärende 120 Aktualiserad klimatstrategi (KS/2018:140)

Det finns en hel del intressant att reflektera över i strategin gällande säkrandet av våra vattentäkter, dricksvattenkvalitet, hantering av dagvattenmängder och hur vi ska hantera översvämningar etc.

Med tanke på vad som händer kring, samt förs fram i opinionen om såväl Kassmyragropen som Tumba Skog, undrar vi om kommunen verkligen lever upp till samtliga klimatmål i strategin?

Mål 18 och 37 står visserligen som ”pågår”, men är detta säkrat i nuläget sett till t.ex. Tumba Skog, dagvattenhanteringen där och översvämningsrisker kopplat till Tumba-ån? Vad vi förstår är hela det vattensystemet (från Uttran till Tullingesjön) redan idag tidvis på översvämningsgränsen.

Mål 21 och 38 ”pågår” de med och går ut på att vi ska stärka skyddet för bl.a. Segersjö vattentäkt samt säkra vattenförsörjningen. Hur väl fungerar den ambitionen ihop med Kassmyragropens verksamheter och exploateringen av Tumba Skog? Är detta verkligen helt säkrat kring Tumba Skog-ärendet? Vår uppfattning är att just frågorna som rör dagvattenhanteringen och dricksvattnet kommer vi att få anledning att titta närmare på framgent.

Stina Lundgren
Kia Hjelte
Yngve RK Jönsson
Jimmy Baker

Särskilt yttrande

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige 2018-05-07

Ärende 120 Aktualiserad klimatstrategi för Botkyrka(KS/2018:140)

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti som understryker betydelsen av att bevara naturen – lokalt, regionalt och globalt. Vi betraktar klimatfrågan som en pågående vetenskaplig diskussion där spännvidden mellan det mest pessimistiska och det mest optimistiska scenariet är betydande. Som konservativt, försiktigt parti accepterar vi att pessimisterna kan ha rätt. Vi bör därför agera därefter inom ramarna för vad som är rimligt.

Det finns goda skäl att reducera Sveriges oljeberoende i vilket fall som helst. Den enskilt viktigaste åtgärden är att värna Sveriges fossil-oberoende elproduktion genom att bevara vattenkraften (även i södra Sverige) och utveckla kärnkraften. God och tillgång på billig, säker el banar väg för fossil-oberoende lösningar inom alla sektorer. Det är också positivt om man kan effektivisera energianvändningen och vi satsar gärna på forskning inom detta område. Med detta sagt skiljer vi oss ändå åt från andra partier eftersom vi också har det nationella perspektivet. Det är inte rimligt att Sverige, som står för ungefär en tusendel av de globala utsläppen av växthusgaser (finns lite olika sätt att räkna på), ska genomföra vilken åtgärd som helst till vilket pris som helst. Sverigedemokraterna har inga problem med att avvisa dyra, ineffektiva, symboliska åtgärder.

Om svensk industriproduktion flyttar utomlands till regioner där miljöambitionerna är lägre så exporteras både arbetstillfällena och utsläpp. Man måste se till helheten. Kan vi däremot till en relativt låg kostnad bidra till att sänka utsläppen utomlands så är det ju intressant. Det spelar nämligen ingen roll var en utsläppsminskning sker. Sverigedemokraterna avvisar dessutom så kallade sektorsvisa mål för exempelvis trafiken. De andra partierna har (till en enorm indirekt kostnad, upp till 7-8 miljarder per år) drivit att Sverige ska ha extremt hög inblandning av biodrivmedel. Här har vi en annan linje, som innebär lägre inblandning av biodrivmedel och betydligt lägre kostnader. Vi motsätter oss inte biogas, eldrift eller vätgasdrift.

Tvärtom tillstyrker vi satsningar här så länge kostnaderna är begränsade. Men vi ställer oss inte bakom orealistiska mål om att helt fasa ut fossila bränslen till 2030 eftersom det helt enkelt inte är ett kostnadseffektivt sätt att arbeta på och egentligen inte är särskilt relevant ur ett globalt perspektiv.

För Sverigedemokraterna Botkyrka

Östen Granberg

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Klimatstrategi för Botkyrka

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: KS/2018:140
Dokumentet är beslutat av: Kommunfullmäktige
Dokumentet beslutades den: 31 maj 2018
Dokumentet gäller för: Alla kommunala nämnder och bolag
Dokumentet gäller till den: 31 maj 2023

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Dokumentet ersätter: Klimatstrategi för Botkyrka KS/2007:437

Dokumentansvarig är: Kommunstyrelsen

För revidering av dokumentet ansvarar: Kommunstyrelsen

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Kommunstyrelsen

Relaterade dokument:

Klimatstrategi för Botkyrka

Inledning

Botkyrkas första klimatstrategi antogs av kommunfullmäktige våren 2009. Klimatstrategin har legat till grund för hur kommunen arbetat med att minska utsläppen av koldioxid samt hur kommunen genom sin planering anpassat samhället till ett varmare klimat. För att klimatstrategin ska fungera långsiktigt behöver den vara aktuell.

Kommunen har sedan år 2009 arbetet fokuserat på att nå klimatmålet om att den egna organisationen ska vara fossilbränslefri senast år 2015. Vid årsskiftet 2015/2016 var ingen av kommunens egna fastigheter uppvärmda med fossilbränsle och alla kommunens fordon kunde drivas fossilbränslefritt. Nu går arbetet vidare med att nå våra tre övriga klimatmål.

Nulägesanalys

En nulägesanalys har genomförts av vår klimatstrategi för att pröva om den fortfarande är aktuell. Utifrån analysen har två av målen reviderats. Det gäller klimatmålet för år 2020 som har flyttats fram till år 2025 av marknads- och upphandlingsstrategiska skäl samt klimatmålet för år 2040 som har flyttats fram till år 2045 som en anpassning till den nya klimatlagens målår.

Utifrån resultatet av analysen har en aktualiserad klimatstrategi tagits fram.

Klimatmål

Ett framgångsrikt arbete med att minska utsläppen av växthusgaser måste bedrivs fokuserat med tydliga och mätbara mål för att nå resultat. Klimatstrategin har tre klimatmål.

- **Klimatneutral kommunal organisation senast år 2025**
- **Fossilbränslefritt Botkyrka senast år 2030**
- **Klimatneutralt Botkyrka senast år 2045**

Klimatneutral kommunal organisation senast år 2025

I målet ingår kommunens indirekta klimatutsläpp det vill säga de utsläpp av växthusgaser som genereras av kommunens egna inköp av varor och tjänster. Utsläppen beräknas utifrån ett livscykelperspektiv. I målet ingår även kommunens koldioxidsänkor*

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Utifrån en nulägesanalys ska ett program med handlingsvägar tas fram för hur kommunen ska nå klimatmålet för år 2025. Uppföljningen av arbetet sker via kommunens ordinarie styrsystem.

Fossilbränslefritt Botkyrka senast år 2030

I målet ingår att all direkt användning av fossila bränslen som olja och bensin ska upphöra i Botkyrka som geografisk plats senast till år 2030.

I november 2016 antog kommunfullmäktige ett program med handlingsvägar för att nå ett fossilbränslefritt Botkyrka senast år 2030. Uppföljningen av arbetet sker via kommunens ordinarie styrsystem.

Klimatneutralt Botkyrka senast år 2045

I målet ingår kommuninvånarnas, företag och andra verksamheters indirekta klimatutsläpp det vill säga de utsläpp av växthusgaser som genereras av deras inköp av varor och tjänster. Utsläppen beräknas utifrån ett livscykelperspektiv. I målet ingår även de koldioxidsänkor som finns inom kommunens gränser.

Utifrån en analys kommer ett program med handlingsvägar tas fram för hur kommunen ska nå klimatmålet för år 2045. Uppföljningen av arbetet sker via kommunens ordinarie styrsystem.

En principskiss för klimatmålsarbetet finns i bilaga 1.

Kommunen ska vart 5:e år pröva om strategin är aktuell och revidera om det är nödvändigt.

Klimatanpassning

Inledning

I kommunens första klimatstrategi från år 2009 slås fast att planeringen måste utgå från osäkerhet och risker. Vi måste planera för både successiva förändringar i vår livsmiljö och mer plötsliga och akuta påfrestningar.

Genom vår översiktlig klimat- och sårbarhetsanalys från år 2010 har vi fått kunskap om hur kommunen kommer att påverkas av ett varmare klimat samt hur vi ska planera för att minska riskerna. Resultatet från analysen har arbetats in i kommunens översiktsplan och legat till grund för kommunens arbete med klimatanpassning.

* med koldioxidsänkor menar vi upptaget av koldioxid i t ex mark, växtlighet och vatten.

Klimatanpassningsprogram

Kommunens ställningstagande från den första klimatstrategin kvarstår det vill säga att vi måste planera för både succesiva förändringar i vår livsmiljö och mer plötsliga och akuta påfrestningar.

I kommunens översiktsplan finns resultatet från kommunens övergripande klimat- och sårbarhetsanalys från år 2010 inarbetat och den kommer även fortsättningsvis ligga till grund för kommunens klimatanpassningsarbete.

Alla klimatanpassningsåtgärder finns inte med i kommunens översiktsplan då planen i första hand ger övergripande riktlinjer för markanvändning. Till exempel saknas åtgärder rörande värmeböljor, smittspridning med mera. För att säkerställa att kommunen tar ett helhetsgrepp över klimatanpassningsfrågorna ska ett klimatanpassningsprogram tas fram där det bland annat klargörs vad som ska göras och vem som är ansvarig.

En principskiss för klimatanpassningsarbetet finns i bilaga 1.

-----

§ 130

Avsägelse och fyllnadsväl (KS/2018:14)

Följande avsägelse har inkommit:

Leif Thunholm (TUP), ersättare i arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, fr o m 1 september 2018

Beslut

Kommunfullmäktige beviljar avsägelsen.

Kommunfullmäktige förrättar följande fyllnadsväl:

VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN t o m 2018-12-31
Ersättare efter Esra Elcim (MP)

Katja Jansson (MP)

VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN t o m 2018-12-31
Ersättare efter Isak Nobuoka (MP)

Inger Grönberg (MP)

SOCIALNÄMNDEN t o m 2018-12-31
Ersättare efter Nohadra Heido (S)

Olle Westberg (S)

SOCIALNÄMNDEN t o m 2018-12-31
Ersättare efter Elisabeth Uddén (S)

Selda Elcim (S)

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN t o m 2018-12-31
Ledamot efter Ornina Heido (S)

Maria Mendoza (S)

2018-05-31

Dnr KS/2018:14

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN t o m 2018-12-31
Ersättare efter Maria Mendoza (S)

Melissa Besara (S)

SYDVÄSTRA STOCKHOLMSREGIONENS VA-VERK t o m 2019-06-30

Ledamot efter Fredrik Olsson (MP)

Niklas Gladh (MP)

STORSTHLM t o m 2018-12-31
Ledamot efter Dan Gahnström (MP)

Myrna Persson (MP)

AB BOTKYRKABYGGEN t o m 2019-06-30
Suppleant efter Fredrik Olsson (MP)

Deniz Bulduk (MP)

BOTKYRKABYGGEN HOLDING AB t o m 2019-06-30
Suppleant efter Fredrik Olsson (MP)

Deniz Bulduk (MP)

FÖRBANDET 2 AB t o m 2019-06-30
Suppleant efter Fredrik Olsson (MP)

Deniz Bulduk (MP)

AB ALFÅGELN t o m 2019-06-30
Suppleant efter Fredrik Olsson (MP)

Deniz Bulduk (MP)

SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN t o m 2018-12-31
Ledamot efter Therese Hellichius (M)

Lennart Lauberg (M)

2018-05-31

Dnr KS/2018:14

SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN t o m 2018-12-31

Ersättare efter Lennart Lauberg (M)

Stefan Garpås (M)

ARBETSMARKNADS- OCH VUXENUTBILDNINGSNÄMNDEN t o
m 2018-12-31

Ersättare efter Miroslav Femic (M)

Helle Larsson (M)

STIFTELSEN SVERIGES INVANDRARINSTITUT OCH MUSEUM –
MKC t o m 2018-12-31

Suppleant efter Lena Spiik (MP)

Yu Meng (MP)

KOMMUNALA PENSIONÄRSRÅDET t o m 2018-12-31

Ledamot efter Eddy Kristiansen (MP)

Inger Grönberg (MP)

Kommunfullmäktige bordlägger följande val:

DIALOGFORUM FITTJA t o m 2018-12-31

Ledamot efter Carl Widercrantz (TUP)

DIALOGFORUM ALBY t o m 2018-12-31

Ledamot efter Milojka Vratonjic (S)

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN t o m 2018-12-31

Ledamot efter Nirlep Singh (S)

DIALOGFORUM FITTJA t o m 2018-12-31

Ledamot efter Junaid Nawaz Chaudhry (S)

STIFTELSEN SVERIGES INVANDRARINSTITUT OCH MUSEUM –
MKC t o m 2018-12-31

Suppleant efter Nohadra Heido (S)

ARBETSMARKNADS- OCH VUXENUTBILDNINGSNÄMNDEN

fr o m 2018-09-01 t o m 2018-12-31

Ersättare efter Leif Thunholm (TUP)

2018-05-31

Dnr KS/2018:14

Expedieras till:
Nyvalda förtroendevalda
Berörda sekreterare
SYVAB
Storsthlm
AB Botkyrkabyggen och dess dotterbolag
Mångkulturellt Centrum
Mitt jobb
Nyhetsteamet
Förtroendemannaregistret

2018-05-31

Dnr KS/2018:14

§ 138

Översyn av nämndorganisation inför mandatperiod 2018-2022: ny politisk organisation (KS/2018:383)

Beslut

1. Kommunstyrelsen ska från och med mandatperioden 2018-2022 ha 15 stycken ledamöter och 15 stycken ersättare.
2. Förslag till revidering av reglemente för kommunstyrelsen antas och gäller från och med det datum då kommunstyrelsen väljs för mandatperioden 2018-2022.
3. Samhällsbyggnadsnämnden ska från och med mandatperioden 2018-2022 ha 13 stycken ledamöter och 13 stycken ersättare.
4. Förslag till revidering av reglemente för samhällsbyggnadsnämnden antas och gäller från och med det datum då samhällsbyggnadsnämnden väljs för mandatperioden 2018-2022.
5. Förslag till revidering av arbetsordning för kommunfullmäktige antas och gäller från och med 2018-10-15.
6. Kommunfullmäktige beslutar att kommunala pensionärsrådet, brottsförebyggande rådet, klimat- och planeringsberedningen, demokratiberedningen, arbetsgruppen för funktionshinderfrågor, arbets- och näringslivsberedningen, personalutskottet och folkhälsokommittén upphör att gälla i sin nuvarande form från och med 2018-12-01.
7. Tillkommande kostnader under 2018 hanteras inom ram.
8. Årliga tillkommande kostnader om 260 000 kronor hanteras i samband med budgetberedningen för år 2019.

Kommunstyrelsens beslut för egen del i ärendet:

2018-06-19

Dnr KS/2018:383

9. Kommunstyrelsen inrättar två utskott under kommunstyrelsen: utskott Botkyrka som plats och utskott Botkyrka som organisation, att gälla från och med 2018-12-01.
10. Kommunstyrelsen inrättar följande nämndberedningar under kommunstyrelsen att gälla från och med 2018-12-01:
- Funktionshinderråd
  - Brottsförebyggande råd
  - Pensionärsråd
  - Näringslivsråd
  - Investeringsberedning
  - Fairtrade City
11. Kommunstyrelsen beslutar om följande antal ledamöter och ersättare per utskott:
	<i>Ledamöter</i>	<i>Ersättare</i>
Utskott Botkyrka som plats	7	7
Utskott Botkyrka som organisation	7	7
12. Kommunstyrelsen ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att senast 2018-09-03 återkomma med förslag på reglemente för de två utskotten samt de sex nämndberedningarna. I samband med detta lämnas också förslag till antal ledamöter/ersättare i nämndberedningarna.

Reservationer

Samtliga ledamöter för (TUP), (M) och (SD) reserverar sig mot beslutet att avslå tilläggsyrkandet.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2018-06-04 § 144 lämnat ett förslag till beslut.

Kommunstyrelsen beslutade 2016-06-07 § 143 om att genomföra en översyn av nämndorganisationen (UNO) inför mandatperiod 2018–2022. För arbetet tillsattes en politisk styrgrupp bestående av:

Ebba Östlin (S) kommunstyrelsens ordförande
Gabriel Melki (S) kommunstyrelsens 1:e vice ordförande
Jimmy Baker (M) ersättare i kommunstyrelsen
Mats Einarsson (V) kommunalråd
Myrna Persson (MP) ordförande miljö- och hälsoskyddsnämnden
Lars Johansson (L) gruppledare.

2018-06-19

Dnr KS/2018:383

På kommunledningsförvaltningen bildades en beredningsgrupp för genomförande av översynen, bestående av Mattias Jansson, kommundirektör, Jakob Etaat, kanslichef och Erika Rönnevig, koordinator.

Översynen har genomförts av beredningsgruppen, nyckelpersoner på respektive förvaltningar, samt med konsultstöd från KPMG, utifrån löpande avstämningar med styrgruppen.

Inom översynen har två omfattande utredningar genomförts; utvärdering av ny organisation av kommunledning och införandet av ett processtyrt arbetssätt samt översyn av nuvarande politiska organisation. Utvärdering av ny organisation behandlas i ett separat ärende.

Ärendet redogörs för i ordförandeförslag 2018-06-04.

Yrkanden

Ebba Östlin (S), Anders Thorén (TUP), Lars Johansson (L), Mats Einarsson (V), Yngve RK Jönsson (M), Per Börjel (TUP), Kia Hjelte (M), Robert Steffens (C), Stina Lundgren (M), Stefan Dayne (KD) och Myrna Persson (MP) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anders Thorén (TUP) lämnar ett tilläggsyrkande, bilaga.

Yngve RK Jönsson (M), Per Börjel (TUP), Kia Hjelte (M), Östen Granberg (SD) och Stina Lundgren (M) yrkar bifall till tilläggsyrkandet.

Lars Johansson (L), Mats Einarsson (V), Ebba Östlin (S) och Myrna Persson (MP) yrkar avslag på tilläggsyrkandet.

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande ställer kommunstyrelsens förslag under proposition och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag. Kommunfullmäktiges ordförande ställer sedan tilläggsyrkandet under proposition och finner att kommunfullmäktige har beslutat att avslå tilläggsyrkandet.

Votering

Votering är begärd och verkställs. Kommunfullmäktiges ordförande ställer följande voteringsproposition: Den som önskar bifalla tilläggsyrkandet röstar ja. Den som önskar avslå tilläggsyrkandet röstar nej. Voteringen utfaller med 17 ja-röster och 41 nej-röster, 1 avstår och 1 ej röst. Därmed har kommunfullmäktige beslutat att avslå tilläggsyrkandet.

2018-06-19

Dnr KS/2018:383

Expedieras till:
Samtliga förvaltningar och nämnder
Gruppledare
Politiska sekreterare
Controller Annette Ödalen, kommunledningsförvaltningen
Controller Sevgi Cakir, kommunledningsförvaltningen
Kanslichef Jakob Etaat, kommunledningsförvaltningen
Mitt jobb
Botkyrka kommuns styrdokument

Kommunfullmäktige

**Tilläggsyrkande
2018-06-19**

Ärende 138: Översyn av nämndorganisation inför mandatperioden 2018-2022: ny politisk organisation

Botkyrka kommun, som under många år haft en bristande närdemokrati, är den kommun i Stockholms län där minst andel utnyttjade sin rösträtt vid valet 2014. Valdeltagandet minskade samtidigt som förtroendet för politiken är fortsatt lågt. Åtgärder bromsas upp av en tungrodd byråkrati och många invånare känner att de inte kan påverka kommunala beslut.

Ett exempel är frågan om Tullinge egen kommun. Tullingebor engagerade sig och lyckades samla in närmare 7 000 namnunderskrifter för att få till stånd en folkomröstning. I folkomröstningen röstade 67 % av Tullingeborna JA vilket motsvarar 2/3 majoritet. Trots detta valde kommunledningen att inte lyssna på Tullingeborna.

Det är svårt att se hur Tullingeborna ska få någon större tillit till den kommunala demokratin när frågor behandlas på det sättet. Resultatet blir snarare en känsla av svek som underminerar förtroendet för demokratin.

Nu går kommunledningen fram med att införa en så kallad Dialogkommission. Det låter fint, men frågan är vad det verkliga resultatet blir? En risk är att invånarna får en falsk bild av vilket inflytande de kan få. För faktum är att trots kommunledningens olika demokratiexperiment såsom t ex det hårt kritiserade dialogforum har utvecklingen varit negativ. Och även om dialogforum inte har fungerat bra, så är ersättningen med en dialogkommission ett steg i fel riktning. Det löser inte grundproblemet.

Istället behövs närdemokrati på riktigt och vi har därför lämnat in en motion om att inrätta kommundelsnämnder i Botkyrkas fem kommundelar med ett lokalt ansvar för frågor som rör det egna geografiska området. Vi har även i samband med antagande av kommunens budget föreslagit att införandet av kommundelsnämnder ska utredas från och med 1 januari 2019. Sammansättningen av nämnden bör utgå från valresultatet i respektive kommundel. Då skulle representativiteten bli bättre och de olika politiska uppfattningar som finns bland invånarna i olika kommundelar skulle bättre återspeglas jämfört med nuvarande kommunfullmäktiges sammansättning.

Vi är övertygade om att lokala politiker har bättre kännedom om lokala behov och förutsättningar i sin egen kommundel.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta

att uppdra till berörda förvaltningar att utreda införandet av en kommundelsnämnd i kommundelen Tullinge

Anders Thorén (TUP)

§ 141

Samla LSS myndighetsutövning och vissa insatser hos vård- och omsorgsnämnden (KS/2018:368)

Beslut

1. Kommunfullmäktige flyttar ansvaret för den myndighetsutövning och utförardelar enligt LSS som idag finns hos socialnämnden till vård- och omsorgsnämnden.
2. Kommunfullmäktige antar reviderat reglemente för vård- och omsorgsnämnden att gälla från 2019-01-01.
3. Kommunfullmäktige beslutar att överflyttning av medel beslutas i samband med mål- och budget för 2019.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2018-06-04 § 147 lämnat ett förslag till beslut.

Vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden föreslår att den myndighetsutövning och de insatser enligt LSS som idag ligger under socialnämndens ansvar, flyttas över till vård- och omsorgsnämnden från och med 1 januari 2019. Med anledning av detta föreslås att vård- och omsorgsnämndens reglemente ändras enligt förslag.

Vård- och omsorgsnämnden behandlade ärendet 2018-05-21, § 43.

Socialnämnden behandlade ärendet 2018-05-29, § 91.

Vård- och omsorgsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2018-04-26.

Socialförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2018-05-04.

2018-06-19

Dnr KS/2018:368

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande ställer kommunstyrelsens förslag under proposition och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

_____

Expedieras till:

Socialnämnden

Vård- och omsorgsnämnden

Controller Annette Ödalen, kommunledningsförvaltningen

Botkyrka kommuns styrdokument

§ 143**Stärkt när demokrati genom nya former för dialog med kommuninvånarna (KS/2017:96)****Beslut**

1. Nuvarande sex Dialogforum övergår från och med 1 januari 2019 till att bli en beredning under kommunstyrelsen kallad Dialogkommissionen.
2. Nuvarande Medborgarpanel övergår från och med 1 januari 2019 till att bli ett återkommande rådslag.
3. Budget för Dialogkommissionen hanteras i samband med budgetprocessen för 2019.
4. Förslag till reglemente för Dialogkommissionen antas och gäller från och med 1 januari 2019.
5. Riktlinjer för Dialogforum KS/2015:201 upphör att gälla från och med 1 januari 2019.
6. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utarbeta ett förslag till reviderad Strategi för demokrati och delaktighet.
7. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utarbeta förslag till reviderat reglemente för ersättning för förtroendevalda med anledning av inrättandet av Dialogkommissionen.

Kommunstyrelsens beslut för egen del i ärendet:

8. Kommunstyrelsens delegationsordning kompletteras fr.o.m. 1 januari 2019 med följande delegation, under förutsättning att kommunfullmäktige fattar beslut i ärendet:

Grupp	Ärendegrupp	Delegat	Vidare-delegerat till	Anmärkning

2018-06-19

Dnr KS/2017:96

B11	Tilldelning av medel inom ramen för Dialogkommissionens budget	Ordförande för Dialogkommissionen		Beslut fattas efter samråd med övriga i Dialogkommissionens presidium. Ordföranden i Dialogkommissionen är tillika ledamot/ersättare i kommunstyrelsen
-----	--	-----------------------------------	--	---

Reservationer

Samtliga ledamöter för (M), (SD) och (TUP) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2018-06-04 § 149 lämnat ett förslag till beslut.

Från och med den 1 januari 2019 föreslås Dialogforum ersättas av en ambulande Dialogkommission. Huvudsyftet med Dialogkommissionen är att testa nya former för dialog i syfte att stärka arbetet med demokratiutvecklingen och öka stödet till den representativa demokratin i Botkyrka mellan valen. Dialogkommissionen föreslås drivas i form av en beredning under kommunstyrelsen och inneha en budget som kan förfogas för att realisera förslag och idéer från allmänheten.

Demokratiberedningen behandlade ärendet 2018-04-26, § 13.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2018-04-16.

Yrkanden

Anders Thorén (TUP) yrkar avslag på kommunstyrelsens förslag, bilaga.

Yngve RK Jönsson (M) och Stina Lundgren (M) yrkar bifall till avslagsyrkandets 2:a att-sats.

Ebba Östlin (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag och avslag till avslagsyrkandets 2:a att-sats.

2018-06-19

Dnr KS/2017:96

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande ställer kommunstyrelsens förslag mot avslagsyrkandet och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag. Kommunfullmäktiges ordförande ställer sedan avslagsyrkandets 2:a att-sats mot avslagsyrkandet och finner att kommunfullmäktige avslår avslagsyrkandets 2:a att-sats.

Votering

Votering är begärd och verkställs. Kommunfullmäktiges ordförande ställer följande voteringsproposition: Den som önskar avslå avslagsyrkandets 2:a att-sats röstar ja. Den som önskar bifalla avslagsyrkandets 2:a att-sats röstar nej. Voteringen utfaller med 41 ja-röster och 18 nej-röster och 1 ej röst. Därmed har kommunfullmäktige beslutat att avslå avslagsyrkandets 2:a att-sats.

Särskilt yttrande

Stina Lundgren (M), Kia Hjelte (M), Yngve RK Jönsson (M) lämnar ett särskilt yttrande, bilaga.

_____

Expedieras till:

Samtliga dialogforum

Samtliga nämnder

Controller Monica Blommark, kommunledningsförvaltningen

Controller Annette Ödalen, kommunledningsförvaltningen

Controller Sevgi Cakir, kommunledningsförvaltningen

Demokratiutvecklare Ahmad Azizi, kommunledningsförvaltningen

Kommunsekreterare Sara Hultqvist, kommunledningsförvaltningen

Kommunjurist Maria Utterhall, kommunledningsförvaltningen

Botkyrka kommuns styrdokument

SÄRSKILT YTTRANDE

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige

2018-06-04

Ärende 149 Stärkt när demokrati genom nya former av dialog (KS/2017:96)

Avvecklingen av dialogforumen är något som vi moderater välkomnar. Vi var tveksamma när de infördes och våra farhågor besannades under resans gång. Allt det som pekas ut som brister är sådant som vi också påpekat för årtal sedan.

Vi lade därför en motion 2015-03-26 om att reformera dialogforumen. Istället för motionen vann bifall genomförs ändringen i densamma, vilket är bra.

Den nya formen, dialogkommissionen, kan komma att fungera bättre. Förutsättningen är att frågorna som väljs ut verkligen engagerar kommunalsborna och att kommissionens roll är tydliga för alla parter. En klar fördel är att kostnaderna torde bli betydligt lägre än för dialogforumen.

Men – vi vill påminna med att vi 2017-12-19 lade en motion om att inrätta ett särskilt landsbygdsråd. Denna reform bör inte glömmas bort i kommunens fortsatta arbete med att utveckla demokratiska dialogopen med kommuninvånarna.

Just Grödinges dialogforum får anses vara en av de mest välfungerande och frågorna som berör Grödingelandet är av en särskild karaktär, jämfört med övriga kommunalar. Vi anser därför att det är viktigt att dessa får ett särskilt fora, så att de frågorna inte tappas bort.

Stina Lundgren (M)   Kia Hjelte (M)

Yngve RK Jönsson (M)   Jimmy Baker (M)

Kommunfullmäktige

**Yrkande
2018-06-19**

Ärende 143:   Stärkt när demokrati genom nya former för dialog med kommuninvånarna

Botkyrka kommun, som under många år haft en bristande när demokrati, är den kommun i Stockholms län där minst andel utnyttjade sin rösträtt vid valet 2014. Valdeltagandet minskade samtidigt som förtroendet för politiken är fortsatt lågt. Åtgärder bromsas upp av en tungrodd byråkrati och många invånare känner att de inte kan påverka kommunala beslut.

Ett exempel är frågan om Tullinge egen kommun. Tullingebor engagerade sig och lyckades samla in närmare 7 000 namnunderskrifter för att få till stånd en folkomröstning. I folkomröstningen röstade 67 % av Tullingeborna JA vilket motsvarar 2/3 majoritet. Trots detta valde kommunledningen att inte lyssna på Tullingeborna.

Det är svårt att se hur Tullingeborna ska få någon större tillit till den kommunala demokratin när frågor behandlas på det sättet. Resultatet blir snarare en känsla av svek som underminerar förtroendet för demokratin.

Nu går kommunledningen fram med att införa en så kallad Dialogkommission. Det låter fint, men frågan är vad det verkliga resultatet blir? En risk är att invånarna får en falsk bild av vilket inflytande de kan få. För faktum är att trots kommunledningens olika demokratiexperiment såsom t ex det hårt kritiserade dialogforum har utvecklingen varit negativ. Och även om dialogforum inte har fungerat bra, så är ersättningen med en dialogkommission ett steg i fel riktning. Det löser inte grundproblemet.

Istället behövs när demokrati på riktigt och vi har därför lämnat in en motion om att inrätta kommundelsnämnder i Botkyrkas fem kommundelar med ett lokalt ansvar för frågor som rör det egna geografiska området. Vi har även i samband med antagande av kommunens budget föreslagit att införandet av kommundelsnämnder ska utredas från och med 1 januari 2019. Sammansättningen av nämnden bör utgå från valresultatet i respektive kommundel. Då skulle representativiteten bli bättre och de olika politiska uppfattningar som finns bland invånarna i olika kommundelar skulle bättre återspeglas jämfört med nuvarande kommunfullmäktiges sammansättning.

Vi är övertygade om att lokala politiker har bättre kännedom om lokala behov och förutsättningar i sin egen kommundel.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta

att   avslå kommunstyrelsens förslag till beslut

att   uppdra till berörda förvaltningar att utreda införandet av en kommundelsnämnd i kommundelen Tullinge

Anders Thorén (TUP)

§ 144**Stärkt när demokrati genom utvecklad form för synpunkts-
hantering (KS/2017:96)****Beslut**

1. Från och med 1 januari 2019 utgår möjligheten att lämna medborgarförslag till förmån för en utvecklad form av synpunktshantering.
2. De medborgarförslag som inkommit innan 1 januari 2019 ska slutbehandlas.
3. Förslag till reviderad Arbetsordning för kommunfullmäktige antas och gäller från och med 1 januari 2019.
4. Förslag till reviderad Policy för hantering av synpunkter antas och gäller från och med den 1 januari 2019

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2018-06-04 § 150 lämnat ett förslag till beslut.

Kommunfullmäktige har beslutat om stärkt när demokrati i Botkyrka kommun. För att stärka när demokratin har tre fokusområden identifierats. Ett av dessa områden berör kommunens hantering av synpunkter och medborgarförslag. Efter genomförd utredning föreslås att nuvarande medborgarförslag ersätts av en utvecklad form av synpunktshantering.

Genom att ersätta nuvarande medborgarförslag med en utvecklad synpunktshantering bedöms handläggningen bli effektivare och svarstiderna kortare, vilket är bra både ur ett medborgarperspektiv och ett organisationsperspektiv. Synpunkterna besvaras som idag primärt av förvaltningsorganisationen. Men synpunkter av politisk karaktär eller principiell beskaffenhet ska även kunna lyftas för behandling i berörd nämnd efter beslut av nämndens ordförande.

2018-06-19

Dnr KS/2017:96

Inkomna synpunkteter ska redovisas minst en gång/år till berörd nämnd, vilket bedöms kunna ge nämnden en överblick och insyn i vilka synpunkter som lämnats. Beslutet medför att kommunfullmäktiges arbetsordning samt Policy för hantering av synpunkter behöver revideras.

Medborgarcenter föreslås hantera alla inkomna synpunkter genom att fördela dem vidare till berörd förvaltning eller besvara dem direkt. Därigenom skapas ”en väg in” för invånare att lämna synpunkter och göra felanmälan.

Demokratiberedningen behandlade ärendet 2018-04-26, § 14.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2018-04-16.

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande ställer kommunstyrelsens förslag under proposition och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Expedieras till:
Samtliga nämnder
Kommunikations- och digitaliseringschef Andreas Dahlgren, kommunledningsförvaltningen
Verksamhetsutvecklare Itai Cabrera Fernandez, kommunledningsförvaltningen
Botkyrka kommuns styrdokument

§ 145**Översyn av arvodesregler och ersättningsreglementen
(KS/2018:178)****Beslut**

1. Kommunfullmäktige beslutar att anta *Reglemente för arvoden och ersättningar till förtroendevalda*, enligt bilaga 1 till ordförandeförslaget, att gälla från och med 2019-01-01. De delar av reglementet som avser nyinrättade uppdrag och organ ska tillämpas från och med 2018-12-01.

2. Kommunfullmäktige beslutar att godkänna fördelningen av årsarvoden enligt dokumentet *Årsarvoden*, som framgår av bilaga 2 till ordförandeförslaget, att gälla från och med 2019-01-01. De delar av dokumentet som avser nyinrättade uppdrag och organ ska tillämpas från och med 2018-12-01.

3. Kommunfullmäktige beslutar att *Reglemente för arvoden och ersättningar till förtroendevalda* med bilaga *Årsarvoden* ska ersätta *Reglemente för ersättning till förtroendevalda* (KS/2016:106), *Årsarvoden* (KS/2016:106), *Arbetsuppgifter inom ramen för ordförandes årsarvode* (KS/2010:439), *Tjänstgörings- och ersättningsbestämmelser för kommunalråden/kommunalråd i opposition* (KS/2015:152), *Instruktion för kommunalråd/kommunalråd i opposition* (KS/2010:424), *Förslag på kommunalrådets arvoden från och med 1 januari 2011* (KS/2010:478) samt *Arvodesbestämmelser* (KS/2014:736).

4. Kommunfullmäktige beslutar att möjligheten att förstärka fasta arvoden med de resurser som partierna får i form av politiska sekreterare utgår. Resurser i form av politiska sekreterare ska endast disponeras genom anställning av politisk sekreterare.

5. Kommunfullmäktige anser uppdrag 2014-06-17 § 115 (punkt 3) slutfört.

6. Kommunfullmäktige anser uppdrag 2014-12-18 § 46 slutfört.

2018-06-19

Dnr KS/2018:178

Deltar ej i beslut

Yngve RK Jönsson (M) deltar inte i beslutet.

Protokollsanteckning

Inger Ros (S) anför till protokollet att fullmäktige behöver ta hänsyn till att det på sidan 4 i ordförandeförslaget har blivit ett skrivfel. Det ska stå som det gör i de föreslagna riktlinjerna, att de politiska partierna själva avgör om de vill förordna gruppleदारuppdraget till de som innehar kommunalråds- eller oppositionsrådsuppdrag.

Sammanfattning

Kommunfullmäktiges presidium fick i uppdrag, 2014-12-18 § 46, att genomföra en översyn av kommunens arvodesregler och ersättningsreglementen med målsättningen att förenkla och förtydliga regelverket, att åstadkomma en bättre sammanhållen struktur på styrdokumentet, ta bort dubbelregleringar och att avskaffa begreppet politisk resurs, se även beslut 2014-06-17 § 115.

Fullmäktiges presidium har med stöd av kommunledningsförvaltningen genomfört en översyn i enlighet med uppdraget och tagit fram ett nytt förslag till reglemente för arvodering och ersättning till de förtroendevalda. De tillägg och förändringar som föreslås syftar till att förenkla och förtydliga regelverket samt skapa ordning och reda.

Ärendet har behandlats på gruppleदारträff 2018-05-03. Gruppleदारerna har även fått möjlighet att skriftligen återkomma med synpunkter på förslaget.

Kommunstyrelsen har givits möjlighet att yttra sig i ärendet, 2018-06-04.

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande ställer ordförandeförslaget under proposition och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med ordförandeförslaget.

Expedieras till:
Samtliga nämnder
Gruppleदारare
Politiska sekreterare
Ulrika Snellman, VD Södertörns Energi AB
Mitt jobb
Botkyrka kommuns styrdokument

REGLEMENTE FÖR ARVODEN OCH ERSÄTTNINGAR TILL
FÖRTROENDEVALDA

Allmänna bestämmelser

§ 1

Detta reglemente reglerar arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Botkyrka kommun.

Reglementet omfattar även revisorer och revisorssuppleanter som utsetts enligt 12 kap 4 § kommunallagen.

Reglementet omfattar även förtroendevald med uppdrag i kommunalförbund och gemensam nämnd under förutsättning att denne är vald av Botkyrka kommun och att arvode eller andra ersättningar för denne inte regleras eller utbetalas av någon annan part.

Reglementet omfattar inte förtroendeuppdrag i kommunala bolag eller stiftelser. Särskilda bestämmelser för uppdrag i kommunala bolag framgår i respektive bolags bolagsordning.

Uppdragsformer

§ 2

Ersättning enligt detta reglemente regleras utifrån tre uppdragsformer:

- 1) Heltidsengagerad förtroendevald
Förtroendevald med ett totalt årsarvode som uppgår till minst 100% av ett basarvode. (Se § 3)
- 2) Deltidsengagerad förtroendevald
Förtroendevald som har ett totalt årsarvode motsvarande minst 40% av ett basarvode.
- 3) Fritidspolitiker
Förtroendevald som saknar årsarvode eller har ett totalt årsarvode som är mindre än 40% av ett basarvode.

Beräkningsgrund för arvodering

§ 3

Grundarvode för ledamot i Sveriges riksdag utgör basarvode för beräkning av samtliga arvoden i Botkyrka kommun. Det belopp som gäller den 1 januari varje år ska tillämpas som basarvode för hela året.

Särskilda arvoden

§ 4

Kommunalrådsuppdrag, ordförandeuppdrag och vissa övriga uppdrag arvoderas med ett fast arvode enligt bilaga 1.

Gruppledare

§ 5

Gruppledare för parti som är representerat i kommunfullmäktige erhåller fast arvode enligt bilaga 1.

Gruppledaren ska vara ledamot eller ersättare i kommunfullmäktige.

De politiska partierna avgör själva om de vill förordna gruppleदारuppdraget till de som innehar kommunalråds- eller oppositionsrådsuppdrag.

Kombinerat eller delat uppdrag

§ 6

Heltidsengagerade förtroendevalda med årsarvode motsvarande minst 100% av ett basarvode har, med undantag för gruppleदारarvode, inte rätt till ytterligare årsarvode för ytterligare uppdrag.

För övriga förtroendevalda räknas uppdragen samman till högst 100% av basarvodet.

Resurser i form av politiska sekreterare får inte disponeras genom att förstärka fasta årsarvoden.

Politiska sekreterare har dock möjlighet att kombinera sitt uppdrag med uppdrag i nämnd eller beredning.

Kommunens revisorer

§ 7

Året efter ett val finns två revisionsgrupper fram till dess att frågan om ansvarsfrihet för föregående år har behandlats. Såväl de tillträdande som avgående revisorerna har under denna period rätt till arvode och andra ersättningar enligt detta reglemente.

Sammanträde

§ 8

Med sammanträde menas sammankomster där protokollföringsskyldighet föreligger enligt kommunallagen eller där protokoll förs i huvudsaklig överensstämmelse med kommunallagens bestämmelser.

Förrättning

§ 9

Med förrättning menas

- 1 konferens, kurs eller liknande kommunal angelägenhet,
- 2 förhandling eller förberedelse för förhandling med personalorganisation eller annan motpart till kommunen,
- 3 överläggning med företrädare för annat kommunalt organ än det som den förtroendevalde själv tillhör,
- 4 sammankomst med kommunalt samrådsorgan,
- 5 överläggning med förvaltningschef eller annan anställd vid det kommunala organ som den förtroendevalde själv tillhör,
- 6 besiktning eller inspektion,
- 7 överläggning med utomstående myndighet eller organisation,
- 8 fullgörande av granskningsuppdrag inom ramen för revisionsuppdrag.

Ersättning för förrättning utgår enbart om förrättningen är knuten till ett uppdrag. För ersättning vid deltagande i konferens eller kurs krävs att nämnd, ordförande eller delegat har fattat beslut om deltagande.

Heltidsengagerad förtroendevald med årsarvode motsvarade minst 100% av ett basarvode ersätts inte för förrättning då det ingår i heltidsuppdraget.

Arvode för sammanträde och förrättning

§ 10

Arvode betalas vid deltagande i sammanträde eller förrättning för kommunens räkning enligt följande:

<u>Sammanträdet/förrättningens längd</u>	<u>Dagtid</u>	<u>Kvällstid</u>
mindre än 3 timmar	440:-	670:-
3 - 5 timmar	610:-	870:-
mer än 5 timmar	730:-	1030:-

Arvode för kommunstyrelsens sammanträden ska alltid betalas enligt kolumnen "Kvällstid"

Arvode enligt kolumnen "Dagtid" betalas om sammanträdet/förrättningen påbörjas senast kl. 16.30.

Om sammanträdet/förrättningen påbörjas efter kl. 16.30 betalas arvode enligt kolumn "Kvällstid". Kvällsarvode betalas också för sammanträde som sträcker sig längre än till kl. 19.00, oavsett om det påbörjats under dagtid.

Heltidsengagerade förtroendevalda har enbart rätt till sammanträdesarvode om sammanträdet äger rum under kvällstid efter kl.16:30.

Förtroendevalda som inte är ledamot av kommunfullmäktige men som deltar vid kommunfullmäktiges sammanträde för att yttra sig i ett ärende, får ersättning med samma belopp som ledamöterna. För att kunna få ersättning ska den förtroendevalda vid varje sådant tillfälle, meddela nämndsekreteraren under vilken tid hen närvarat vid sammanträdet.

Vid sammanträde eller förrättning utanför kommunen betalas arvode för hela den tid den förtroendevalda med anledning av sammanträdet eller förrättningen är borta från sin bostad eller arbetsplats.

Vid beräkning av arvode gäller vid närvaro på sammanträden eller förrättning som ägt rum på samma dag, den sammanlagda tid som varit förenad med kommunalt uppdrag inom organet.

Mellan kl. 00.00 och 06.00 betalas inte arvode.

Omräkning av sammanträdesarvode och förrättningsarvode

§ 11

Omräkning av sammanträdesarvoden sker en gång inför varje mandatperiod. Beloppet fastställs 1 januari året efter att val har genomfört och gäller för hela mandatperioden.

Ersättning för särskilda utgifter

Ersättning för barntillsyn

§ 12

Ersättning utgår för kostnader för barntillsyn som uppkommer med anledning av att den förtroendevalda fullgör sitt uppdrag, om kostnaden inte ersätts på annat sätt. Kostnaden ska styrkas med kvitto och ersättning utbetalas med motsvarande belopp.

Ersättning betalas även för vård och tillsyn av barn som vårdas i den förtroendevaldes familj om den förtroendevalde anser det nödvändigt för att kunna utföra uppdraget.

Ersättning betalas inte för tillsyn som utförs av egen familjemedlem eller av sammanboende och inte heller för tid då barnet vistas i den kommunala barnomsorgen.

Ersättning för vård av person med funktionsnedsättning

§ 13

Ersättning för vård och tillsyn av person med funktionsnedsättning utgår om kostnaderna uppkommer med anledning av att den förtroendevalda fullgör sitt uppdrag, om kostnaden inte ersätts på annat sätt.

Ersättningen omfattar personer som vistas i den förtroendevaldas bostad.

Ersättning utgår inte för tillsyn som utförs av familjemedlem eller sammanboende.

Förtroendevald med funktionsnedsättning

§ 14

Ersättning utgår till förtroendevald med funktionsnedsättning för de särskilda utgifter som föranletts av uppdraget, om kostnaderna inte ersätts på annat sätt. Föremål för ersättning kan exempelvis vara resor, ledsagare, dövtolk, hjälp med inläsning av handlingar eller liknande.

Särskilda villkor för fritidspolitiker

Bestämmelserna i §§ 15-20 gäller för fritidspolitiker.

Ersättning för förlorad inkomst

§ 15

Förtroendevald har rätt till ersättning för de arbetsinkomster och ekonomiska förmåner som denna förlorar på grund av uppdraget.

Förtroendevald ska styrka den förlorade arbetsinkomsten med intyg från arbetsgivaren som visar hur stort löneavdrag som gjorts på grund av uppdraget. Ersättning betalas för det faktiska löneavdraget.

Förtroendevalda som saknar arbetsgivare, exempelvis egen företagare eller fri yrkesutövare, ersätts enligt dennes sjukpenninggrundande inkomst för motsvarande tid. Saknas aktuell uppgift hos Försäkringskassan om sjukpenninggrundande inkomst kan istället Skattemyndighetens senaste uppgift om taxerad inkomst ligga till grund för beräkningen.

Förtroendevald med skiftarbete som deltar i sammanträde eller förrättning under tid som skulle ha använts till sömn eller annan vila har rätt till ersättning motsvarande vad som skulle betalas vid inkomstförlust. Ersättning betalas här för den tid under vilken den förtroendevalde varit borta från sin bostad.

Ersättning för förlorad pensionsförmån

§ 16

Ersättning för förlorad pensionsförmån utbetalas med 4,5 procent av den förlorade arbetsinkomsten för förtroendevald som anmäler att denne förlorar sådan förmån i samband med uppdraget. Den förtroendevalda ska styrka sin förlorade pensionsförmån.

Ersättning för förlorad semesterförmån

§ 17

Ersättning för förlorad semesterförmån ersätts med 13% av utbetald ersättning för förlorad arbetsinkomst. Den förtroendevalda ska styrka sin förlorade semesterförmån.

Reseersättning och traktamente

§ 18

Resekostnadsersättning betalas vid sammanträde eller förrättning utanför kommunen. Kostnaden ska styrkas med kvitto och ersättning utbetalas med motsvarande belopp.

Resekostnadsersättning vid sammanträde eller förrättning i kommunen betalas med 60 kr per gång. Resekostnadsersättningen omfattar även eventuella parkeringsavgifter.

Förrättning som äger rum på sådan tid och plats att reguljära trafikmedel inte lämpligen kan användas kan, efter prövning av förvaltningschef, erhålla milersättning för egen bil eller taxiresa.

Traktamente betalas vid sammanträde eller förrättning utanför kommunen enligt samma regler som gäller för anställda. Begäran ska styrkas med erforderligt underlag.

Förtroendevald som på grund av värnpliktstjänstgöring befinner sig på annan ort kan efter särskild prövning erhålla reseersättning.

Pensionsvillkor

§ 19

Pensionsvillkor för förtroendevalda framgår av "Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL)".

Förlorad ATP ersätts genom att kommunen betalar social avgift på utbetald ersättning för förlorad arbetsinkomst. Särskild ersättning kan därutöver utges till förtroendevald som inte omfattas av ATP eller OPF-KL om den förtroendevalda kan styrka att tjänstepensionen har minskat med anledning av att denna fullgjort sitt uppdrag.

Försäkringar

§ 20

Trygghetsförsäkring vid arbetsskada, TFA-KL, gäller för förtroendevalda. Försäkringen gäller för olycksfall eller arbetssjukdom som uppkommer i samband med verksamhet som förtroendevald.

Särskilda villkor för hel-/deltidsengagerade förtroendevalda

Bestämmelserna i §§ 21-30 avser hel- och deltidsengagerade förtroendevalda.

Särskilda uppdrag

§ 21

Kommunalråd och kommunalråd i opposition ska vara ledamot i kommunfullmäktige och ledamot eller ersättare i kommunstyrelsen.

Det kommunalråd som är kommunstyrelsens ordförande har ett övergripande ansvar för tillsynen över kommunens totala förvaltning.

Kommunalråd och kommunalråd i opposition

Inom ramen för uppdraget och årsarvodet ingår att ägna sin tid åt kommunen och dess förvaltningsuppgifter. De ska i samarbete med kommunens nämnder och styrelse och kommunens ledande tjänstemän främja kommunens utveckling och ekonomiska intressen. De ska verka för god ordning och ändamålsenlighet i förvaltningen, samverka nämnder och förvaltningar emellan och företräda kommunen utåt.

Kommunalråd och kommunalråd i opposition äger inte rätt, utan kommunfullmäktiges presidiums medgivande, att kombinera uppdraget med heltidssyssla, egen verksamhet i förvärvssyfte, anställning eller annat jämförligt allmänt eller enskilt uppdrag.

Kommunalråd och kommunalråd i opposition har rätt att av alla kommunens nämnder och styrelser samt tjänstemän, erhålla de upplysningar som de behöver för att fullgöra sina åligganden.

Ordförandeuppdrag

Arvodet för samtliga ordförandeuppdrag i Botkyrka kommun omfattar deltagande i förrättning. Exempel på förrättningar som ingår i ordförandens arbetsuppgifter och täcks av arvodet:

- rutinmässigt följande av förvaltningens arbete,
- överläggning med tjänsteman eller annan anställd,
- genomgång och beredning av ärenden med sekreterare, föredragande eller annan anställd,
- besök på förvaltningar för information, utanordning (d.v.s. order om utbetalning), påskrift av handling,
- mottagning för allmänheten, telefonsamtal o dyl,
- beslut i delegationsärenden,
- överläggningar med företrädare för andra kommunala organ eller med icke kommunala organ,
- restid med anledning av ovan uppräknade åtgärder.

Ersättning för förlorad arbetsinkomst

§ 22

Deltidsengagerad förtroendevald har rätt till ersättning för de arbetsinkomster och ekonomiska förmåner som denna förlorar på grund av uppdraget.

Förtroendevald ska styrka den förlorade arbetsinkomsten med intyg från arbetsgivaren som visar hur stort löneavdrag som gjort på grund av uppdraget. Ersättning betalas för det faktiska löneavdraget.

Förtroendevalda som saknar arbetsgivare, exempelvis egen företagare eller fri yrkesutövare, ersätts enligt dennes sjukpenninggrundande inkomst för motsvarande tid. Saknas aktuell uppgift hos Försäkringskassan om sjukpenninggrundande inkomst kan istället Skattemyndighetens senaste uppgift om taxerad inkomst ligga till grund för beräkningen.

Förtroendevald med skiftarbete som deltar i sammanträde eller förrättning under tid som skulle ha använts till sömn eller annan vila har rätt till ersättning motsvarande vad som skulle betalas vid inkomstförlust. Ersättning betalas här för den tid under vilken den förtroendevalde varit borta från sin bostad.

Ersättning för förlorad pensionsförmån

§ 23

För deltidsengagerad förtroendevald utgår ersättning för förlorad pensionsförmån med 4,5 % av den förlorade arbetsinkomsten för förtroendevald som anmäler att denne förlorar sådan förmån i samband med uppdraget. Den förtroendevalda ska styrka sin förlorade pensionsförmån.

Ersättning för förlorad semesterförmån

§ 24

För deltidsengagerad förtroendevald utgår ersättning för förlorad semesterförmån med 13% av utbetald ersättning för förlorad arbetsinkomst. Den förtroendevalda ska styrka sin förlorade semesterförmån.

Sjukfrånvaro

§ 25

Hel- och deltidsengagerad förtroendevald som på grund av sjukdom är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag har rätt till sjuklön motsvarande de villkor som gäller för anställda dvs. enligt de regler som är fastställda i AB/HÖK.

Vid längre sjukfrånvaro som överstiger sex sammanhållande veckor eller mer ska arvudet från vecka sju övergå till den som tjänstgör i dennes ställe.

Har en ersättare utsetts för hela eller del av den första sexveckorsperioden erhåller denne arvode som motsvarar tjänstgöringstiden.

Föräldraledighet

§ 26

Hel- och deltidsengagerade förtroendevalda kan begära föräldraledighet enligt motsvarande villkor som gäller för anställda, dvs. enligt de regler som är fastställda i AB/HÖK.

Föräldraledigheten ska gälla för en längre sammanhängande tidsperiod.

Föräldraledigheten ska godkännas av fullmäktige som också utser ersättare.

Semesterersättning

§ 27

För hel- och deltidsengagerad förtroendevald utgår ingen semesterersättning. Semesterersättningen är istället inräknad i årsarvodet. Den förtroendevalda reglerar själv sin ledighet.

Försäkringar

§ 28

Hel- och deltidsengagerad förtroendevald tillförsäkras grupplivsskydd i enlighet med de bestämmelser som anges i KAP-KL:s försäkringsbestämmelser.

Trygghetsförsäkring vid arbetsskada, TFA-KL, gäller för förtroendevalda. Försäkringen gäller för olycksfall eller arbetssjukdom som uppkommer i samband med verksamhet som förtroendevald.

Reseersättning och traktamente

§ 29

Ersättning för resor och traktamente utgår om de föranletts av uppdraget och ersätts enligt samma regler som gäller för anställda. Begäran ska styrkas med erforderligt underlag.

Omställningsstöd och pensionsvillkor

§ 30

Bestämmelser om omställningsstöd och pensionsvillkor framgår i "Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL)".

Förlorad ATP ersätts genom att kommunen betalar social avgift på utbetald ersättning för förlorad arbetsinkomst. Särskild ersättning kan därutöver utges till förtroendevald som inte omfattas av ATP eller OPF-KL om den förtroendevalda kan styrka att tjänstepensionen har minskat med anledning av att denna fullgjort sitt uppdrag.

Tillämpningsregler

Bestämmelser om ersättning

§ 31

Yrkande om ersättning enligt § 15, § 22 och §§ 12-14 ska anmälas till

---

förvaltningen. Den förtroendevalda ska även inkomma med erforderliga underlag.

Yrkande om ersättning ska med erforderliga underlag framställas senast inom ett år från det tillfälle då kostnaden uppkom.

Yrkande om ersättning för förlorad pensionsförmån enligt § 16 och § 23 ska med erforderliga underlag framställas till förvaltningen senast inom ett år från pensionstillfället.

Yrkande om ersättning för förlorad semesterförmån enligt § 17 och § 24 ska med erforderliga underlag framställas till förvaltningen senast inom ett år från dagen för sammanträde eller förrättning till vilken förlusten hänför sig.

Ansvarsfördelning och finansiering

§ 32

Kommunstyrelsen ansvarar för utbetalningen av arvode till kommunalråd och kommunalråd i opposition men respektive nämnd innehar betalningsansvaret. Respektive nämnd ersätter kommunstyrelsen med motsvarande belopp som kommunstyrelsen betalat ut i arvode för nämndens räkning. Detta regleras en gång per år.

I övrigt ska sammanträdesarvoden och övriga ersättningar enligt detta reglemente betalas ut av den nämnd eller de organ som den förtroendevalda företräder vid det aktuella tillfället.

Tolkning

§ 33

Frågor angående tolkning av detta reglemente avgörs av kommunfullmäktiges presidium.

Anmärkning

Intressentföreträdare i arbetsgruppen för funktionshinderfrågor och kommunala pensionärsrådet får sammanträdesersättning enligt samma bestämmelser som kommunalt förtroendevalda. Om en intressentföreträdare även utses till vice ordförande i arbetsgruppen eller rådet ska årsarvode betalas enligt samma bestämmelser som gäller för kommunalt förtroendevalda. Deltagare i dialogkommissionen omfattas också av ovanstående.

Ersättning till officiant vid borgerlig begravning

BOTKYRKA KOMMUN
Författningssamling

Ordn nr 0-4-3
Sid 13(12)

Ersättning betalas med samma belopp som för deltagande i kvällssammanträde som överstiger fem timmar.

Årsarvoden

Bilaga 1

Uppdrag som kommunalråd/kommunalråd i opposition	Belopp (kronor) per år i 2018 års nivå	Procent av basarvode*
Kommunalråd tillika kommunstyrelsens ordförande	981000	125%
Kommunalråd/Kommunalråd i opposition	863300	110%
Deltidsuppdrag för största oppositionspartiet	313900	40%
 Ordförandeuppdrag		
Kommunfullmäktige		
Ordförande	62800	8%
1:e vice ordförande	39200	5%
2:e vice ordförande	47100	6%
Kommunens revisorer		
Ordförande	62800	8%
Vice ordförande	47100	6%
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden		
Ordförande	78500	10%
1:e vice ordförande	54900	7%
2:e vice ordförande	62800	8%
Kultur- och fritidsnämnden		
Ordförande	78500	10%
1:e vice ordförande	54900	7%
2:e vice ordförande	62800	8%
Miljö- och hälsoskyddsnämnden		
Ordförande	70600	9%
1:e vice ordförande	47100	6%
2:e vice ordförande	54900	7%
Samhällsbyggnadsnämnden		
Ordförande	78500	10%
1:e vice ordförande	54900	7%
2:e vice ordförande	62800	8%
Socialnämnden		
Ordförande	78500	10%
1:e vice ordförande	54900	7%
2:e vice ordförande	62800	8%
Tekniska nämnden		
Ordförande	70600	9%
1:e vice ordförande	47100	6%
2:e vice ordförande	54900	7%
Utbildningsnämnden		
Ordförande	78500	10%
1:e vice ordförande	54900	7%
2:e vice ordförande	62800	8%
Valnämnd (År då det inte är val/folkomröstning utbetalas 1/4 av det fasta arvodet)		
Ordförande	62800	8%
Vice ordförande	47100	6%
Vård- och omsorgsnämnden		
Ordförande	78500	10%
1:e vice ordförande	54900	7%
2:e vice ordförande	62800	8%
Södertörns överförmyndarnämnd		
Ordförande	62800	8%

1:e vice ordförande	39200	5%
2:e vice ordförande	47100	6%
Kommunstyrelsen		
Ordförande	78500	10%
1:e vice ordförande	54900	7%
2:e vice ordförande	62800	8%
KS-utskott/-beredningar		
Utskottet för Botkyrka som organisation		
Ordförande	19600	2,50%
Vice ordförande	15700	2%
Utskottet för Botkyrka som plats		
Ordförande	19600	2,50%
Vice ordförande	15700	2%
Brottsförebyggande rådet		
Ordförande	19600	2,50%
Vice ordförande	15700	2%
Dialogkommissionen		
Ordförande	62800	8%
1:e vice ordförande	39200	5%
2:e vice ordförande	47100	6%
Fair trade City		
Ordförande	19600	2,50%
Vice ordförande	15700	2%
Funktionshinderrådet		
Ordförande	19600	2,50%
Vice ordförande	15700	2%
Investeringsberedningen		
Ordförande	19600	2,50%
Vice ordförande	15700	2%
Näringslivsrådet		
Ordförande	19600	2,50%
Vice ordförande	15700	2%
Pensionärsrådet		
Ordförande	19600	2,50%
Vice ordförande	15700	2%
Övriga utskott/beredningar		
Namnberedning		
Ordförande	19600	2,50%
Socialnämndens utskott		
Ordförande	62800	8%
1:e vice ordförande	39200	5%
2:e vice ordförande	47100	6%
Övriga råd/utskott/beredningar som nämnderna inrättar		
Ordförande	19600	2,50%
1:e vice ordförande	15700	2%
2:e vice ordförande	15700	2%
Övriga fasta arvoden		
Revisor,ordinarie ledamot (ej ordf)	19600	2,50%
Gruppledare för parti som är representerat i kommunfullmäktige	313900	40%

Om gruppledaren är kommunalråd, heltidsengagerad förtroendevald eller är anställd som politisk sekreterare på heltid utgår 1/8 gruppleदारarvode.	39200	5%
Om gruppleदारare är halvtidsengagerad förtroendevald eller anställd som politisk sekreterare på halvtid utgår 1/2 gruppleदारarvode	157000	20%

*** Basarvode utgår ifrån riksdagsmannaarvode.
Basarvode 2018 är: 784 800 kronor. Beloppet avrundas till närmaste hundratal.**

2019-01-01
Ersätter
2018-01-01

§ 147

Riktlinjer för service till Botkyrkaborna via Botkyrkas medborgarcenter (KS/2018:46)

Beslut

1. Kommunfullmäktige antar riktlinjer för service via medborgarcenter i Botkyrka kommun.
2. Kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen, i samråd med övriga nämnder, att träffa överenskommelser kring vad som ska hanteras på Medborgarcenter respektive av fackförvaltning.

Kommunstyrelsens beslut för egen del i ärendet:

3. Kommunstyrelsen godkänner återrapporteringen och anser lämnat uppdrag 2017-02-06, § 36, återrapporterat.
4. Kommunstyrelsen beslutar att överförda uppdrag mellan fackförvaltningen och Medborgarcenter som Medborgarcenter inte kan hantera inom befintlig ram hanteras i den ordinarie budgetprocessen.
5. Vid förändringar i uppdragen under pågående budgetår kan tillfälliga ekonomiska överföringar mellan avlämnade förvaltningar och Medborgarcenter ske. Vid behov permanentas sedan förändringarna i kommande ordinarie budgetprocess.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2018-06-04 § 152 lämnat ett förslag till beslut.

Under hösten 2016 genomfördes en utredning av Medborgarkontorens och Kontaktcenters roll och uppdrag som visar att en tydlig uppdragsbeskrivning för verksamheterna saknas. Det har bidragit till svårigheter för verksamheterna att på ett effektivt sätt kunna erbjuda service till Botkyrkabon.

2018-06-19

Dnr KS/2018:46

För att kunna erbjuda en god service direkt i första kontakten med kommunen måste den service Botkyrkabon kan förvänta sig i kontakten med medborgarcenter förtydligas.

Ett förslag på riktlinje *Riktlinjer för service till Botkyrkaborna via kommunens medborgarcenter* (Bilaga 1) är framtagen för att tydliggöra uppdraget för Medborgarcenter och på ett tydligare sätt säkerställa att det utgår från medborgarens fokus.

Förslaget tydliggör också vilka typer av handläggningsuppgifter som lämpar sig för hantering på medborgarcenter samt ett förslag på att dessa ska överföras från fackförvaltningarna till medborgarcenter i de fall det kan antas förenkla Botkyrkabons kontakt med kommunen. I övrigt föreslås att Medborgarcenter och fackförvaltningarna träffar överenskommelser kring vilka uppgifter medborgarcenter ska utföra.

Medborgarcenter föreslås vara fortsatt anslagsfinansierat. Vid stora volymförändringar i verksamheten sker justeringar inom den ordinarie budgetprocessen.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2018-03-14.

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande ställer kommunstyrelsens förslag under proposition och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

_____

Expedieras till:

Samtliga nämnder och förvaltningar

Medborgarcenter

Kommunikations- och digitaliseringschef Andreas Dahlgren, kommunledningsförvaltningen

Verksamhetsutvecklare Itáí Cabrera Fernández, kommunledningsförvaltn.

Controller Monica Blommark, kommunledningsförvaltningen

Controller Annette Ödalen, kommunledningsförvaltningen

Botkyrka kommuns styrdokument

§ 152**Antagande av detaljplan för område vid Brotorpsvägen (KS/2018:420)****Beslut**

1. Kommunfullmäktige antar samhällsbyggnadsnämndens förslag till detaljplan för område vid Brotorpsvägen (del av Ensta 1:65).
2. Kommunfullmäktige uppdrar åt tekniska nämnden att, i samverkan med kommunens upphandlingsenhet, ombesörja nyuppförande av ett vård- och omsorgsboende och förskola i Vårsta, genom att upphandla byggentreprenaden. Uppförandet ska ske utifrån vård- och omsorgsnämndens fastställda lokalprogram.

Kommunstyrelsens beslut för egen del i ärendet:

3. Kommunstyrelsen avskriver lämnat uppdrag till tekniska nämnden 2014-09-08, § 187.

Ärendet

Kommunstyrelsen har 2018-06-19 § 175 lämnat ett förslag till beslut.

Enligt planuppdraget från 2013-03-04, § 54, skulle även möjligheten att inrymma bostäder prövas inom planområdet. Den byggbara delen av fastigheten begränsas genom fornlämningsområden, risker från Dalvägen, områden med naturvärden samt behov av en förskolegård. På grund av bristen på tillräckliga ytor utgick bostäder ur planförslaget i samband med beslut om samråd och granskning 2017-10-27, § 356.

Det aktuella området är idag obebyggt och helt bevuxet med skog. Området gränsar till Dalvägen i söder och Vinterskogens naturreservat i norr. Ingen detaljplan gäller i området. Botkyrkas översiktsplan antogs i maj 2014 och aktualitetsförklarades under april 2018. Översiktsplanens avsikt för planområdet är att det ska utvecklas med gles stadsbygd. Planförslaget är förenligt med översiktsplanen.

2018-06-19

Dnr KS/2018:420

Det aktuella området ligger i anslutning till Vinterskogen som är ett kommunalt naturreservat samt Natura 2000-område. Närområdet har höga natur- och upplevelsevärden och är ett av Botkyrka kommuns mest välbesökta tätortsnära rekreationsområden.

En stor del av området med påtagliga naturvärden skyddas i plankartan genom planbestämmelse om mark som inte får bebyggas (prickmark) samt naturmark. Påverkan på de högre naturvärdena i området får därför anses vara relativt begränsad. Flera fornlämningar har påträffats i området. Planförslaget har anpassats så långt som möjligt efter de påträffade fynden. Dalvägen som passerar söder om området är en primär transportled för farligt gods. En riskutredning har tagits fram som visar att risknivåerna är godtagbara under förutsättning att ett säkerhetsavstånd om 75 m skapas mellan vägen och bebyggelsen. Ytan närmast vägen omfattas enligt förslaget av mark som inte får bebyggas samt av naturmark. Kommunen har ansökt till Länsstyrelsen om att klassa om Dalvägen från primär till sekundär transportled för farligt gods. Ansökan är under behandling.

Efter granskningsskedet har planförslaget justerats. För att undvika skador vid extrema regn har plankartan kompletterats med en planbestämmelse som anger att delar av det östra planområdet inte får hårdgöras. Därutöver har plankartan kompletterats med information om att höjdsättning av området bör göras så att flöden på ett säkert sätt kan avledas ytligt utan att orsaka skador på byggnader. Slutligen har planbeskrivningen förtydligats med information om att arkeologiska åtgärder kommer att bli aktuella till följd av gång- och cykelvägen samt eventuella ledningsdragningar.

Förslaget till detaljplan innebär att en förskola med 4 hemvister (45 barn per hemvist) och ett vård- och omsorgsboende med ca 60 lägenheter möjliggörs. Planområdet ligger i Vårsta i södra Botkyrka och omfattar en del av en större fastighet, Ensta 1:65, som ägs av Botkyrka kommun.

Samhällsbyggnadsnämnden behandlade ärendet 2018-06-12, § 165.

Samhällsbyggnadsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2018-05-30.

Vård- och omsorgsboende och förskola

Kommunstyrelsen beslutade 2014-09-08, § 187, att ge tekniska nämnden i uppdrag att i samverkan med kommunens upphandlingsenhet snarast påbörja upphandling av hyreskontrakt för ett nytt vård- och omsorgsboende och en ny förskola i Vårsta.

2018-06-19

Dnr KS/2018:420

En av de viktigaste produktionsfaktorerna för att en verksamhet ska kunna bedrivas är lokaler. Om dessa produktionsfaktorer ska anskaffas genom att äga eller hyra får avgöras genom att jämföra nackdelar och fördelar med de olika alternativen. Ett argument för att sälja och hyra tillbaka är att den privata aktören möjligen kan driva fastigheterna effektivare och att delar av detta då kan tillfalla hyresgästen i form av en relativt låg hyra. Det finns emellertid inga garantier för att fastighetsägarens lägre förvaltningskostnader resulterar i lägre hyra.

I en uppåtgående hyresmarknad kan extern fastighetsägare, beroende på hur hyresavtalets löptid ser ut, säga upp hyresavtalet och begära ändrade villkor i form av högre hyra. Kommer parterna inte överens om en ny hyresnivå så tvingas hyresgästen avflytta. Genom att äga kan kommunen skydda sig mot ökade hyreskostnader och risken för avflyttning och behöva söka ny lokal. För det fall skolverksamhetens omfattning minskar och lokalen inte längre behövs så har kommunen möjligheten att sälja fastigheten. Däremot går det inte att avflytta och minska lokalkostnaderna om kommunen har ingått ett långt hyreskontrakt.

Fördelarna med att äga en fastighet är att olika förändringar kan genomföras utan förhandlingar. En fastighet som kommunen själv äger kan, vid behov av anpassningsåtgärder, upphandla entreprenadtjänster och därigenom kontrollera projekteringen, utförandet och kostnaderna på ett annat sätt.

Sammantaget görs bedömningen att beslutet om att tekniska nämnden i samverkan med kommunens upphandlingsenhet ska upphandla hyreskontrakt för ett nytt vård- och omsorgsboende och en ny förskola i Vårsta bör upphävas. Kommunstyrelsen ger istället tekniska nämnden i uppdrag att i samverkan med kommunens upphandlingsenhet, ombesörja nyuppförande av ett vård- och omsorgsboende och förskola i Vårsta, genom att upphandla byggentreprenaden och att detta ska ske utifrån det lokalprogram som vård- och omsorgsförvaltningen tar beslut om.

Yrkanden

Gabriel Melki (S), Yngve RK Jönsson (S), Stefan Dayne (KD), Kia Hjelte (M) och Stig Bjernerup (L) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande ställer kommunstyrelsens förslag under proposition och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

2018-06-19

Dnr KS/2018:420

Expedieras till:

Samhällsbyggnadsnämnden

Tekniska nämnden

Upphandlingschef Anders Kuylser, kommunledningsförvaltningen

Vård- och omsorgsnämnden

Utbildningsnämnden

Planadministratör Heléne Johansson, samhällsbyggnadsförvaltningen

2018-05-30

Plats och tid	Xenter, kl 10:00 -15:00	
Beslutande	Tuva Lund (S), ordförande Anny Mejdahl (S) Helle Larsson (M)	Karin Recksén (PRO Tullinge) Anders Magnusson (SPF Botkyrka) Ann-Margret Örnberg (SPF Grödinge) Gudrun Carlsson (PRO Tumba)
Ersättare	Jean- Pierre Zune (PRO Norra Botkyrka) Jens Vollmer (SPF Botkyrka)	
Övriga deltagande	Kerstin Frimodig, Emma Åberg, Kent Oksman, Victor Cardoso da Silva och Lavinia Dimoftache	
Utses att justera	Anders Magnusson	
Plats och tid för justering	Kommunalhuset 18 juni 2018	
Sekreterare	_____	Paragrafer 14-22
	Kerstin Frimodig	
Ordförande	_____	_____
	Tuva Lund (S) §§ 14 -16	
	Jean-Pierre Zune (PRO Norra Botkyrka) §§ 17-22	
Justerare	_____	_____
	Anders Magnusson (SPF Botkyrka)	

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Nämnd

Kommunala pensionärsrådet

Anslaget den

2018

Förvaringsplats för protokollet

Vård- och omsorgsförvaltningen

Underskrift

_____

Sammanträdesdatum

2018-05-30

Nedtas den

2018

2018-05-30

§ 14

HBQ-certifiering av vård- och omsorgsboende

Beslut

Kommunala pensionärsrådet noterar till protokollet att de tagit del av informationen.

Sammanfattning

Kent Oksman, HBQ-certifierad aktivitetsledare i Huddinge kommun, informerar om Huddinge kommuns HBQ-certifierade vård-och omsorgsboende.

2018-05-30

§ 15

Framtidsfullmakter

Beslut

Kommunala pensionärsrådet noterar till protokollet att de tagit del av informationen.

Sammanfattning

Jurist Victor Cardoso da Silva tillsammans med kollega, bägge från Familjens Jurist, informerar om framtidsfullmakter.

Presentation återfinns i von/ 2018:37.

2018-05-30

§ 16

Övriga frågor

Ordföranden Tuva Lund (S) informerar om beslutet kring ny nämndorganisation och de förändringar som det kommer att innebära för kommunala pensionärsrådet med bland annat förändrad sammansättning och organisatorisk tillhörighet. Vidare informerar hon om vård- och omsorgsnämndens beslut om att erbjuda sommarvistelse till boende på vård- och omsorgboende och medborgare med hemtjänstinsatser.

Karin Recksén (PRO Tullinge) ställer en fråga om Botkyrkas resultat i den nationella undersökningen av hemtjänsten som besvaras av Tuva Lund (S).

2018-05-30

§ 17

Visning av Xenters utbildningslokaler

Beslut

Kommunala pensionärsrådet noterar till protokollet att de tagit del av informationen.

Sammanfattning

Två studenter från Xenter visar rådet runt i Xenters undervisningslokaler.

2018-05-30

§ 18

Rätt till självbestämmande inom vård och omsorg

Beslut

Kommunala pensionärsrådet noterar till protokollet att de tagit del av informationen.

Sammanfattning

Emma Åberg, utredare vård- och omsorgsförvaltningen, informerar om rätten till självbestämmande inom vård och omsorg.

2018-05-30

§ 19

Aktuellt från organisationerna

Beslut

Kommunala pensionärsrådet noterar till protokollet att de tagit del av informationen.

Jean-Pierre Zune (PRO Norra Botkyrka) delar ut PRO:s lokala handlingsprogram där de frågor som PRO kommer fortsätta driva finns beskrivna. En av de viktigaste frågorna gäller bostadsfrågan. Vidare informerar Jean-Pierre om seniorveckan och planeringen inför den.

PRO:s lokala handlingsprogram återfinns i ärende von/2018:37.

Gudrun Carlsson (PRO Tumba) informerar att föreningen har en Estlandsresa och en trädgårdsfest inplanerad och att de kommer fortsätta spela boule under hela sommaren.

Anders Magnusson (SPF Botkyrka) informerar om att föreningen har en resa till Österrike och flera olika lokala promenader inplanerade i sommar. Föreningen har en ny tillförordnad ordförande, Elisabeth Bäckman.

Ann-Margret Örnberg (SPF Grödinge) informerar om att föreningen haft lunch på Hagabergs folkhögskola och nu bara boule och bowling kvar under sommaren.

2018-05-30

§ 20

Anmälningssärenden

Beslut

Kommunala pensionärsrådet noterar till protokollet att det inte finns några ärenden att ta del av.

Sammanfattning

Inga inkomna anmälningssärenden.

2018-05-30

§ 21

Revidering av ärendelistan

Beslut

Kommunala pensionärsrådet reviderar ärendelistan enligt följande: ärende ”HBTQ – certifiering av vård-och omsorgsboenden” och ”Framtidsfullmakt” stryks och ”vinkbuss” läggs till.

Sammanfattning

Ärendelista

- Bjuda in respektive nämndordförande till Kommunala pensionärsrådet
- Åldrande för personer inom LSSs personkrets
- Äldrediskriminering
- Rätten till tandvårdsstöd
- Digitala klyftan
- Utredning kring nämndorganisation
- Jämlikt Botkyrka- uppföljning
- Landsting och kommun- hur jobbar vi tillsammans
- IOP- Idéburet offentligt partnerskap
- Mötesplatser
- Vinkbuss

2018-05-30

§ 22

Sammanträdets avslutande

Mötet avslutas med att kommunala pensionärsrådet under ledning av Ewonne Ekmyr- Göransson (KD) sjunger en sång tillägnad rådets ordförande och sekreterare.

Sången återfinns i ärende von/2018:37

2018-06-05

Referens

Linda Smedenborn

Dag och tid   Tisdag den 6 juni 2018, 09:00-11:00

Plats   Kommunalhuset, plan 8 Klippan

Närvarande   Maria Ridderstolpe, Kommunal   Pia Bornevi, Ordförande
Lena Fjällborg, Kommunal   Åsa Olsen, HR operativ chef
Annelie Blomberg, Vision   Linda Smedenborn, Sekreterare

Ej närvarande   Helena Odenskiöld-Rovtjanin, Vis-
ion
Monica Lundgren, Vårdförbundet
Akademikerförbundet SSR

Samverkan, vård- och omsorgsförvaltningen

1. Justerare
2. Föregående mötesprotokoll
3. Informationspunkter
  - *Nämndärenden*
  - *Byte av befattningstitel för verksamhetsutvecklare i den strategiska nivån i kvalitetsorganisationen till utvecklingsledare*
  - *Heltid som norm*
4. Arbetsmiljöfrågor
  - *Förslag på handlingsplan för förvaltningen utifrån resultatet i medarbetarundersökningen 2017*
  - *Kommunal informerar om arbetsplatsbesök*
5. Beslutspunkter
  - *Ny taktisk nivå i kvalitetsorganisationen, inrättande av fyra nya tjänster*
  - *Ny tjänst som säkerhetssamordnare med HR-inriktning, förflyttning av projektledarrollen till enheten lokalförsörjning samt indragning av tjänsten organisationsutvecklare (bemanningsoptimering)*

2018-06-05

1. Justerare

Till justerare väljs Annelie Blomberg, Vision.

2. Föregående mötesprotokoll

Protokollet läggs till handlingarna.

3. Informationspunkter

Nämndärenden

Ordförande går igenom nämndärendena.

Byte av befattningstitel för verksamhetsutvecklare i den strategiska nivån i kvalitetsorganisationen till utvecklingsledare

HR operativ chef informerar om att dagens befintliga fyra verksamhetsutvecklare samt en utredare som ingår i den strategiska nivån i kvalitetsorganisationen kommer att byta befattningstitel till utvecklingsledare. Detta för att ha jämförbara befattningar i kommunen samt mot andra kommuner i länet. Detta görs i samband med beslut om ny taktisk nivå i kvalitetsorganisationen och inrättande av fyra nya tjänster som verksamhetsutvecklare.

Heltid som norm

HR operativ chef informerar om dels en kommunövergripande och dels en förvaltningsövergripande arbetsgrupp som har inrättats för arbetet med heltid som norm. Kommunals medlemmar är de som företräds men kommunens ambition är att alla anställda ska omfattas av heltid som norm. Kommunikationsplan håller på att ta tas fram. Enkät kommer gå ut till deltidsanställda medledare under hösten och därefter till chefer för att kartlägga orsakerna till deltidsanställningarna. Det är viktigt att vi som arbetsgivare jobbar med motivationen kring heltidsfrågan både hos medledare och chefer.

Cheferna kommer läras upp i schemaläggning och bemanningsoptimering i samband med att nytt schema- och bemanningssystem ska upphandlas för att ytterligare stödja i flexibel schemaläggning utifrån heltid och med fokus på brukarens behov.

2018-06-05

4. Arbetsmiljöfrågor

Förslag på handlingsplan för förvaltningen utifrån resultatet i medarbetarundersökningen 2017

HR operativ går igenom förslag på handlingsplan som tagits fram för förvaltningen. Planen har tagits fram genom att alla handlingsplaner från verksamheterna har samlats in och analyserats. Genom analysen har tre utvecklingsområden identifierats där olika åtgärder kommer att vidtas på förvaltningsnivå men även vissa som kommer att lyftas till kommunövergripande nivå. Områdena som belyses i handlingsplanen är delaktighet och samverkan, medarbetarskap samt arbetsförutsättningar.

Kommunal informerar om arbetsplatsbesök

Kommunal kommer åka runt till alla verksamheter inom förvaltningen alla tisdagar fram till årsskiftet. Enklare material kommer att lämnas ut till alla enheter kring bl.a. kollektivavtalet. Besöken kan vara från kl. 06.30 för att även nattpersonalen ska finnas på plats. HR operativ chef går ut med informationen till alla verksamheter.

5. Beslutspunkter

Ny taktisk nivå i kvalitetsorganisationen, inrättande av fyra nya tjänster

För att förbättra kvalitetsarbetet är arbetsgivarens förslag till beslut att införa en ny taktisk nivå i kvalitetsorganisationen. Förändringen innebär att fyra nya heltidstjänster som verksamhetsutvecklare inrättas som kommer att ligga under verksamhetschef för myndighet. Förändringen ska vara ett pilotprojekt och pågå till årsskiftet 2019–2020.

De nya verksamhetsutvecklarna kommer arbeta som en länk mellan den strategiska nivån i kvalitetsorganisationen och utförarverksamheterna. De fyra rollerna kommer arbeta med inriktning mot sektionerna vård- och omsorgsboende (ÄO), hälsa- och aktivitet (ÄO), hemtjänst (ÄO), gruppboende (OF) samt övrig LSS (OF). De kommer arbeta på uppdrag av utförarverksamheterna och utvecklingsledarna samt jobba för att knyta samman myndighet och utförarverksamheterna.

Fackliga företrädare ställer sig eniga till beslutet.

2018-06-05

Ny tjänst som säkerhetssamordnare med HR-inriktning, förflyttning av projektledarrollen till enheten lokalförsörjning samt indragning av tjänsten organisationsutvecklare (bemanningsoptimering)

För att effektivisera är arbetsgivarens förslag till beslut att dra in tjänsten som organisationsutvecklare samt att tjänsten som projektledare istället blir en tjänst som säkerhetssamordnare. Projektledaruppdraget flyttas över till enheten lokalförsörjning och till en tidsbegränsad anställning som beräknas kunna gå in på en ordinarie tjänst när naturlig personalavgång sker under början av 2020. Den finansieras idag av att man inte helt utnyttjar personalbudgeten inom enheten lokalförsörjningen.

Tjänsten säkerhetssamordnare kommer att bestå av säkerhet och SBA till 50 % och HR-stöd till 50 %. I HR-stödet ingår i första hand systemstöd och arbetsrätt kopplat till detta.

Bemanningsoptimering kommer att köpas in för delar av de pengar som ligger kvar i budget från organisationsutvecklartjänsten när vi inför nytt schema- och bemanningssystem. Säkerhetssamordnaren kommer också att ha en roll i detta tillsammans med en kommande grupp av ”superanvändare” som vi måste ha i verksamheten för att vi ska lyckas att arbeta effektivt med ett nytt schema- och bemanningssystem.

Fackliga företrädare ställer sig eniga till beslutet.

Pia Bornevi
Ordförande

Annelie Blomberg
Vision

15

Delegationsbeslut(von/2018:1), von/2018:130, von/2018:157

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden noterar till protokollet att nämnden tagit del av besluten.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden har överlåtit sin beslutanderätt till ordförande och tjänstemän enligt vård- och omsorgsnämndens delegationsordning. Beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till vård- och omsorgsnämnden.

Följande beslut har fattats med stöd av delegering:

Förvaltningschef:

A11: Avslag på begäran om allmän handling, von/2018:130

Sektionschef:

G 5: Beslut om disciplinär påföljd i form av varning, von/2018:157

Myndighet

Delegationsbeslut fattade av handläggare för LSS; SFB och SOL, 2018-03-01-2018-03-31 och 2018-04-01-2018-04-30

2018-06-27

Dnr von/2018:1

Referens
Kerstin Frimodig

Mottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Delegationsbeslut 2018

Ledamöter och ersättare i nämnden som önskar information om något av delegationsbesluten ombeds meddela detta till nämndsekreteraren innan informationsmötet för oppositionen eller i samband med majoritetsgruppträffen.

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden noterar till protokollet att nämnden tagit del av besluten.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden har överlåtit sin beslutanderätt till ordförande och tjänstemän enligt vård- och omsorgsnämndens delegationsordning. Beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till vård- och omsorgsnämnden.

Följande beslut har fattats med stöd av delegering:

Förvaltningschef:

A11: Avslag på begäran om allmän handling, von/2018:130

Sektionschef:

G 5: Beslut om disciplinär påföljd i form av varning, von/2018:157

Myndighet

Delegationsbeslut fattade av handläggare för LSS; SFB och SOL, 2018-03-01-2018-03-31 och 2018-04-01-2018-04-30

Referens
Janna KarlssonMottagare
Vård- och omsorgsnämnden**Beslut LSS SFB, maj 2018**
Myndighet OF

Beslutsfattare	Beslutsdatum	Beslut	Avslagsorsak	Födelseår	Kön
Abel, Ilona	20180502	Avslag Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS		2003	Kvinna
Silfver, Tomas	20180524	Avslag Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS		2007	Man
Alm, Lisa	20180507	Avslag Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS		2009	Man
Alm, Lisa	20180507	Avslag Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS		2011	Man
Holmgren, Mikael	20180515	Avslag Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS		2012	Kvinna
Abel, Ilona	20180514	Avslag Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS		1994	Man
Abel, Ilona	20180518	Avslag Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS		1998	Man
Silfver, Tomas	20180528	Avslag Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS		2000	Kvinna
Ada, Mariham	20180518	Avslag Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS		2004	Man
Holmgren, Mikael	20180528	Avslag Bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS	Behov av sökt insats föreligger ej	1984	Man
Holmgren, Mikael	20180515	Avslag Bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS	Behovet tillgodosett genom andra insatser	1999	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180509	Avslag Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1955	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180525	Avslag Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		2000	Man
Holmgren, Mikael	20180509	Avslag Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		2005	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180529	Avslag Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		2012	Man
Östman, Ylva	20180522	Avslag Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS		1990	Man
Holmgren, Mikael	20180515	Avslag Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS		1999	Man
Holmgren, Mikael	20180514	Avslag Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS		1983	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180525	Avslag Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS		1983	Man
Holmgren, Mikael	20180507	Avslag Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS		1997	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180503	Avslag Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS		2005	Man
Holmgren, Mikael	20180503	Avslag Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS		2005	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180525	Avslag Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS		2005	Man
Holmgren, Mikael	20180528	Avslag Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS		2008	Man
Ada, Mariham	20180530	Avslag tillf utök Avlösars i hem enligt 9 § 5 LSS		2010	Man
Holmgren, Mikael	20180524	Avslag tillfällig utök Pers ass enligt 9 § 2 LSS		1992	Kvinna

Varli, Diana	20180524	Bifall Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS	2007	Man
Silfver, Tomas	20180503	Bifall Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS	2003	Man
Doudnik, Anna	20180518	Bifall Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS	2007	Man
Silfver, Tomas	20180502	Bifall Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS	2012	Man
Holmgren, Mikael	20180503	Bifall Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS	2011	Man
Holmgren, Mikael	20180503	Bifall Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS	2009	Man
Silfver, Tomas	20180515	Bifall Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS	2012	Kvinna
Doudnik, Anna	20180515	Bifall Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS	2013	Kvinna
Silfver, Tomas	20180522	Bifall Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS	2011	Kvinna
Silfver, Tomas	20180529	Bifall Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS	2014	Man
Ada, Mariham	20180528	Bifall Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS	2010	Man
Silfver, Tomas	20180531	Bifall Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS	2010	Man
Silfver, Tomas	20180529	Bifall Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS	2009	Man
Silfver, Tomas	20180529	Bifall Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS	2009	Man
Abel, Ilona	20180515	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	1999	Man
Batto, Juliana	20180521	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	1996	Man
Batto, Juliana	20180521	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	1995	Kvinna
Silfver, Tomas	20180502	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	2003	Man
Doudnik, Anna	20180522	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	1997	Man
Vergara Robello, Sergio	20180502	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	1977	Man
Vergara Robello, Sergio	20180507	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	1991	Kvinna
Alm, Lisa	20180524	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	1995	Kvinna
Silfver, Tomas	20180514	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	1997	Kvinna
Abel, Ilona	20180518	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	1998	Man
Silfver, Tomas	20180522	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	2002	Kvinna
Silfver, Tomas	20180530	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	2000	Kvinna
Abel, Ilona	20180530	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	2000	Man
Ada, Mariham	20180518	Bifall Biträde av kontaktperson enligt 9 § 4 LSS	2004	Man

Sadek, Gloria	20180509	Bifall Biträde av kontakt-person enligt 9 § 4 LSS		1951	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180514	Bifall Biträde av kontakt-person enligt 9 § 4 LSS		1978	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180515	Bifall Bostad med särsk service enligt 9 § 9 LSS		1991	Man
Holmgren, Mikael	20180518	Bifall Bostad med särsk service enligt 9 § 9 LSS		1998	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180514	Bifall Bostad med särsk service enligt 9 § 9 LSS		1992	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180525	Bifall Bostad med särsk service enligt 9 § 9 LSS		1995	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180516	Bifall Bostad med särsk service enligt 9 § 9 LSS		1991	Man
Holmgren, Mikael	20180521	Bifall Bostad med särsk service enligt 9 § 9 LSS		1990	Man
Silfver, Tomas	20180523	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1994	Kvinna
Karaman, Asli	20180516	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1998	Man
Doudnik, Anna	20180522	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1996	Man
Silfver, Tomas	20180503	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1995	Kvinna
Stenram, Ragna	20180502	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1985	Man
Vergara Robello, Sergio	20180502	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1966	Man
Abel, Ilona	20180507	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1960	Man
Sadek, Gloria	20180507	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1985	Man
Abel, Ilona	20180515	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1999	Man
Abel, Ilona	20180521	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1984	Man
Alm, Lisa	20180524	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1998	Kvinna
Alm, Lisa	20180529	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1995	Man
Abel, Ilona	20180518	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1997	Man
Abel, Ilona	20180530	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1992	Man
Ada, Mariham	20180516	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1995	Man
Ada, Mariham	20180529	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1995	Man
Abel, Ilona	20180514	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1998	Man
Ada, Mariham	20180529	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1997	Man
Abel, Ilona	20180516	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1991	Man
Bergkvist, Martin	20180531	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1983	Man

Abel, Ilona	20180531	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1987	Kvinna
Abel, Ilona	20180530	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1990	Kvinna
Abel, Ilona	20180530	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1979	Man
Doudnik, Anna	20180507	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1997	Kvinna
Ada, Mariham	20180503	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1998	Man
Abel, Ilona	20180531	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1987	Kvinna
Alm, Lisa	20180523	Bifall Daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS		1998	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180509	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1955	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180509	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		2005	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180525	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		2000	Man
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1983	Man
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1989	Man
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1988	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1992	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1994	Man
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1992	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1994	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1955	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1952	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1957	Man
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1949	Man
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1949	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1950	Man
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1951	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1970	Man
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1961	Man
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1976	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		2000	Man

Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		2002	Man
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		2003	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		2005	Man
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		2003	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		2005	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1996	Man
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1995	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1999	Man
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1995	Man
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1997	Man
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1998	Man
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		2006	Man
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		2007	Man
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		2003	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180529	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		2008	Man
Holmgren, Mikael	20180529	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		2008	Man
Holmgren, Mikael	20180529	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		2012	Man
Holmgren, Mikael	20180529	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		2005	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180529	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		2005	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180529	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		2002	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180529	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1945	Man
Holmgren, Mikael	20180529	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1983	Man
Holmgren, Mikael	20180529	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1962	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180529	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1965	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180529	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1951	Man
Holmgren, Mikael	20180529	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1952	Man
Holmgren, Mikael	20180529	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1952	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180529	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1958	Man

Holmgren, Mikael	20180529	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1953	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180529	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1953	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180529	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1955	Man
Holmgren, Mikael	20180529	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1956	Man
Holmgren, Mikael	20180529	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1980	Man
Holmgren, Mikael	20180529	Bifall Ek.stöd enligt 9 § 2 LSS sjuklönekostnader		1985	Man
Doudnik, Anna	20180502	Bifall Korttidstillsyn enligt 9 § 7 LSS		2004	Man
Alm, Lisa	20180525	Bifall Korttidstillsyn enligt 9 § 7 LSS		2005	Man
Silfver, Tomas	20180508	Bifall Korttidstillsyn enligt 9 § 7 LSS		2000	Man
Ada, Mariham	20180529	Bifall Korttidstillsyn enligt 9 § 7 LSS		2003	Man
Batto, Juliana	20180521	Bifall Korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS		2003	Kvinna
Stenram, Ragna	20180502	Bifall Korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS		1992	Kvinna
Alm, Lisa	20180507	Bifall Korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS		2000	Man
Alm, Lisa	20180504	Bifall Korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS		2011	Man
Alm, Lisa	20180504	Bifall Korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS		2009	Man
Vergara Robello, Sergio	20180521	Bifall Korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS		1987	Man
Ada, Mariham	20180529	Bifall Korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS		2003	Man
Varli, Diana	20180530	Bifall Korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS		2000	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180529	Bifall Korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS		1991	Man
Silfver, Tomas	20180529	Bifall Korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS		2006	Kvinna
Abel, Ilona	20180521	Bifall Korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS		1992	Man
Vergara Robello, Sergio	20180514	Bifall Korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS		1987	Man
Alm, Lisa	20180525	Bifall Korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS		2009	Man
Holmgren, Mikael	20180515	Bifall Korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS		2011	Man
Silfver, Tomas	20180502	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS		2003	Man
Silfver, Tomas	20180502	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS		1995	Man
Ada, Mariham	20180515	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS		1999	Man
Doudnik, Anna	20180522	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS		1997	Kvinna

Holmgren, Mikael	20180507	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS		1991	Kvinna
Stenram, Ragna	20180514	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS		1959	Kvinna
Vergara Robello, Sergio	20180529	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS		1988	Man
Ada, Mariham	20180530	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS		2003	Man
Silfver, Tomas	20180530	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS		2000	Man
Östman, Ylva	20180522	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS		1990	Man
Abel, Ilona	20180531	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS		1994	Man
Abel, Ilona	20180531	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS		1965	Man
Holmgren, Mikael	20180514	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS		1973	Man
Sadek, Gloria	20180502	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS		1960	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180530	Bifall Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS		1977	Kvinna
Förvaltningsrätt	20180508	Bifall Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS		2010	Man
Holmgren, Mikael	20180502	Bifall Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS		2000	Man
Holmgren, Mikael	20180528	Bifall Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS		1989	Man
Holmgren, Mikael	20180503	Bifall Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS		1983	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180525	Bifall Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS		2005	Man
Holmgren, Mikael	20180525	Bifall Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS		1983	Man
Holmgren, Mikael	20180515	Bifall tillf utök Korttidsvisets enligt 9 § 6 LSS		2009	Man
Holmgren, Mikael	20180503	Bifall tillfällig utök Pers ass enligt 9 § 2 LSS		2005	Man

Referens
Janna KarlssonMottagare
Vård- och omsorgsnämnden**Beslut SOL under 65 år, maj 2018**
Myndighet OF

Beslutsfattare	Beslutsdatum	Beslut	Anledning till avslag	Födelseår	Kön
Östman, Ylva	20180517	Avslag Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1956	Kvinna
Östman, Ylva	20180528	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL		1954	Man
Stenram, Ragna	20180514	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL		1959	Kvinna
Stenram, Ragna	20180517	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL		1959	Kvinna
Elmi, Fowsia	20180529	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL		1965	Kvinna
Sadek, Gloria	20180503	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL		1975	Man
Bergkvist, Martin	20180522	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL		1978	Kvinna
Abel, Ilona	20180529	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL		1979	Kvinna
Abel, Ilona	20180531	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL		1982	Kvinna
Sadek, Gloria	20180514	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL		1983	Man
Abel, Ilona	20180503	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL		1984	Man
Sadek, Gloria	20180522	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL		1987	Kvinna
Sadek, Gloria	20180523	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL		1990	Kvinna
Abel, Ilona	20180514	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL		1992	Kvinna
Silfver, Tomas	20180503	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL		1994	Kvinna
Alm, Lisa	20180507	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL		1995	Man
Doudnik, Anna	20180521	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL		1998	Kvinna
Holmgren, Mikael	20180518	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL		1998	Man
Abel, Ilona	20180514	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1954	Kvinna
Stenram, Ragna	20180521	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1955	Kvinna
Mohammadi, Ziba	20180517	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1954	Kvinna
Östman, Ylva	20180528	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1954	Man
Abel, Ilona	20180507	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1954	Kvinna
Stenram, Ragna	20180523	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1955	Man
Östman, Ylva	20180517	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1956	Kvinna

Sadek, Gloria	20180514	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1957	Kvinna
Chamoun, Stephani	20180528	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1958	Man
Bergkvist, Martin	20180518	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1958	Kvinna
Östman, Ylva	20180524	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1959	Man
Chamoun, Stephani	20180528	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1960	Kvinna
Sadek, Gloria	20180516	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1960	Kvinna
Sadek, Gloria	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1960	Man
Abel, Ilona	20180522	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1961	Kvinna
Ecer, Isabelle	20180516	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1962	Man
Sadek, Gloria	20180507	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1962	Man
Östman, Ylva	20180514	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1962	Man
Elmi, Fowsia	20180502	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1963	Kvinna
Mohammadi, Ziba	20180525	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1964	Kvinna
Bergkvist, Martin	20180530	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1966	Kvinna
Bergkvist, Martin	20180509	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1966	Kvinna
Östman, Ylva	20180524	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1967	Man
Vergara Robello, Sergio	20180524	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1972	Kvinna
Vergara Robello, Sergio	20180525	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1972	Kvinna
Sadek, Gloria	20180521	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1974	Man
Abel, Ilona	20180503	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1977	Kvinna
Stenram, Ragna	20180504	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1954	Man
Elmi, Fowsia	20180518	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1963	Kvinna

Referens
Janna KarlssonMottagare
Vård- och omsorgsnämnden**Beslut SOL över 65 år, maj 2018**
Myndighet ÄO

Beslutsfattare	Beslutsdatum	Beslut	Anledning till avslag	Födelseår	Kön
Thorstensson, Henrik	20180508	Avslag Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1922	Kvinna
Siwertz, Jenny	20180528	Avslag Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1932	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180507	Avslag Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1932	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180503	Avslag Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1936	Man
Saifouri, Fenek	20180530	Avslag Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1939	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180509	Avslag Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1939	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180507	Avslag Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1949	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180518	Avslag Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1932	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180521	Avslag Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1933	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180516	Avslag Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1934	Man
Thorstensson, Henrik	20180504	Avslag Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1939	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180518	Avslag Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1939	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180518	Avslag Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1950	Man
Thorstensson, Henrik	20180521	Avslag Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1926	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180516	Avslag Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1929	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180524	Avslag Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1939	Man
Thorstensson, Henrik	20180531	Avslag Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1942	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180522	Avslag Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1945	Man
Nilsson, Lisa	20180517	Avslag Ledsagning enligt 4 kap, 1§ SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1923	Kvinna
Nilsson, Lisa	20180517	Avslag Ledsagning enligt 4 kap, 1§ SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1931	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180502	Avslag Servicehus enligt 4 kap, 1§ SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1936	Man
Thorstensson, Henrik	20180509	Avslag Servicelägenhet enligt 4 kap, 1§ SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1932	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180523	Avslag Servicelägenhet enligt 4 kap, 1§ SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1933	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180502	Avslag Servicelägenhet enligt 4 kap, 1§ SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1937	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180516	Avslag Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1924	Kvinna

Thorstensson, Henrik	20180522	Avslag Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1932	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180523	Avslag Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1946	Man
Thorstensson, Henrik	20180531	Avslag Vård- och omsorgsboende enl 2 kap, 8 § SoL	Se motivering avslag SOL över 65 år	1942	Kvinna
Sadek, Gloria	20180509	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL		1951	Kvinna
Hanna, Jessica	20180525	Bifall Boendestöd enligt 4 kap, 1§ SoL		1952	Man
Haddad, Tibelya	20180517	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1924	Kvinna
Kecibas, Elin	20180522	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1926	Man
Siwertz, Jenny	20180508	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1928	Man
Nilsson, Lisa	20180503	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1928	Kvinna
Siwertz, Jenny	20180514	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1928	Kvinna
Eriksson, Josefine	20180516	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1928	Kvinna
Afram, Natalie	20180507	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1931	Man
Thorstensson, Henrik	20180514	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1931	Kvinna
Afram, Natalie	20180509	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1933	Kvinna
Haddad, Tibelya	20180531	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1934	Kvinna
Afram, Natalie	20180528	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1935	Kvinna
Afram, Natalie	20180508	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1935	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180509	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1935	Man
Haddad, Tibelya	20180516	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1935	Man
Afram, Natalie	20180531	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1937	Man
Nilsson, Lisa	20180511	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1937	Man
Nilsson, Lisa	20180530	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1937	Man
Nilsson, Lisa	20180523	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1938	Man
Thorstensson, Henrik	20180529	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1939	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180503	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1940	Kvinna
Lundberg, Linn	20180507	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1942	Man
Abrem Istefan, Nohra	20180529	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1942	Man
Thorstensson, Henrik	20180528	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1943	Kvinna

Sanchéz, Gabriella	20180515	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1944	Man
Abrem Istefan, Nohra	20180524	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1945	Man
Thorstensson, Henrik	20180528	Bifall Dagverksamhet enligt 4 kap, 1§ SoL		1948	Man
Afram, Natalie	20180518	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1915	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180501	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1919	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180507	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1919	Kvinna
Hanna, Jessica	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1920	Kvinna
Hanoush, Rasha	20180521	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1922	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180501	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1922	Kvinna
Abrem Istefan, Nohra	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1922	Man
Nilsson, Lisa	20180517	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1923	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1924	Man
Afram, Natalie	20180516	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1924	Man
Sanchéz, Gabriella	20180515	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1924	Kvinna
Abrem Istefan, Nohra	20180525	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1924	Man
Thorstensson, Henrik	20180509	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1925	Kvinna
Ghookas, Roland	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1925	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180517	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1925	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180503	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1925	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180514	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1926	Man
Afram, Natalie	20180509	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1926	Man
Nilsson, Lisa	20180525	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1926	Man
Thorstensson, Henrik	20180501	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1926	Man
Sanchéz, Gabriella	20180514	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1926	Kvinna
Hanoush, Rasha	20180523	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1926	Kvinna
Afram, Natalie	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1926	Man
Sanchéz, Gabriella	20180507	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1926	Man
Kecibas, Elin	20180521	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1926	Man

Nilsson, Lisa	20180511	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1927	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1927	Man
Thorstensson, Henrik	20180528	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1927	Man
Ghookas, Roland	20180530	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1927	Man
Sánchez, Gabriella	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1927	Kvinna
Sánchez, Gabriella	20180514	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1927	Man
Haddad, Tibelya	20180515	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1927	Man
Abrem Istefan, No-hra	20180524	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1927	Man
Afram, Natalie	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1927	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180528	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1927	Kvinna
Abrem Istefan, No-hra	20180525	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1927	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180507	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1928	Kvinna
Sánchez, Gabriella	20180503	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1928	Man
Thorstensson, Henrik	20180504	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1928	Kvinna
Nilsson, Lisa	20180511	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1928	Kvinna
Ghookas, Roland	20180522	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1928	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180504	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1928	Kvinna
Ghookas, Roland	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1928	Kvinna
Eriksson, Josefine	20180515	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1928	Kvinna
Siwertz, Jenny	20180528	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1928	Man
Pernu, Marjo	20180502	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1928	Kvinna
Kecibas, Elin	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1928	Man
Siwertz, Jenny	20180509	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1928	Man
Saifouri, Fenek	20180514	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1928	Man
Siwertz, Jenny	20180530	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1928	Man
Haddad, Tibelya	20180521	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1928	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180518	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1929	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180528	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1929	Kvinna

Pernu, Marjo	20180525	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1929	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180509	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1929	Kvinna
Pernu, Marjo	20180509	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1929	Kvinna
Kecibas, Elin	20180517	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1929	Kvinna
Sánchez, Gabriella	20180507	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1929	Man
Haddad, Tibelya	20180521	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1929	Man
Hanna, Jessica	20180530	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1929	Kvinna
Afram, Natalie	20180529	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1929	Man
Hanna, Jessica	20180528	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1929	Man
Thorstensson, Henrik	20180529	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1929	Kvinna
Sánchez, Gabriella	20180523	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1929	Kvinna
Lundberg, Linn	20180504	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1929	Man
Lundberg, Linn	20180507	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1929	Man
Nilsson, Lisa	20180524	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1930	Kvinna
Afram, Natalie	20180521	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1930	Man
Sánchez, Gabriella	20180521	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1930	Man
Thorstensson, Henrik	20180515	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1930	Kvinna
Ghookas, Roland	20180522	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1930	Kvinna
Haddad, Tibelya	20180528	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1930	Man
Sánchez, Gabriella	20180530	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1930	Kvinna
Sánchez, Gabriella	20180530	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1930	Man
Hanna, Jessica	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1930	Man
Afram, Natalie	20180509	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1930	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180502	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1930	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180509	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1931	Kvinna
Hanoush, Rasha	20180525	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1931	Kvinna
Lundberg, Linn	20180504	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1931	Kvinna
Lundberg, Linn	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1931	Kvinna

Afram, Natalie	20180507	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1931	Man
Thorstensson, Henrik	20180501	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1931	Man
Nilsson, Lisa	20180517	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1931	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180524	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1931	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180518	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1931	Kvinna
Afram, Natalie	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1931	Kvinna
Ghookas, Roland	20180514	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1931	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180501	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1931	Kvinna
Omoduemuke, Adrienne	20180517	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1931	Kvinna
Hanoush, Rasha	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1931	Kvinna
Hanoush, Rasha	20180530	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1931	Kvinna
Siwertz, Jenny	20180528	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1932	Kvinna
Afram, Natalie	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1932	Man
Afram, Natalie	20180517	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1932	Man
Thorstensson, Henrik	20180514	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1932	Kvinna
Hanoush, Rasha	20180516	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1932	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180507	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1932	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180501	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1932	Kvinna
Haddad, Tibelya	20180515	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1932	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180504	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1932	Kvinna
Ghookas, Roland	20180530	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1932	Man
Thorstensson, Henrik	20180502	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1932	Kvinna
Nilsson, Lisa	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1932	Man
Thorstensson, Henrik	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1932	Man
Lundberg, Linn	20180507	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1932	Kvinna
Lundberg, Linn	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1932	Kvinna
Hanna, Jessica	20180524	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1933	Man
Pernu, Marjo	20180507	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1933	Kvinna

Thorstensson, Henrik	20180515	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1933	Man
Haddad, Tibelya	20180522	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1933	Man
Thorstensson, Henrik	20180522	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1933	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180504	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1933	Man
Thorstensson, Henrik	20180509	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1933	Man
Saifouri, Fenek	20180504	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1933	Kvinna
Nilsson, Lisa	20180525	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1933	Kvinna
Nilsson, Lisa	20180501	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1933	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180501	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1933	Man
Pernu, Marjo	20180507	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1933	Man
Haddad, Tibelya	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1933	Kvinna
Abrem Istefan, Nohra	20180523	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1933	Kvinna
Siwertz, Jenny	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1933	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1933	Man
Thorstensson, Henrik	20180517	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1933	Man
Afram, Natalie	20180509	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1933	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180529	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1933	Man
Omoduemuke, Adrienne	20180530	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1934	Kvinna
Ghookas, Roland	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1934	Kvinna
Afram, Natalie	20180507	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1934	Kvinna
Afram, Natalie	20180523	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1934	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180509	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1934	Kvinna
Lundberg, Linn	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1934	Man
Thorstensson, Henrik	20180530	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1934	Kvinna
Afram, Natalie	20180528	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1934	Kvinna
Afram, Natalie	20180502	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1934	Kvinna
Pernu, Marjo	20180525	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1934	Kvinna
Abrem Istefan, Nohra	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1934	Kvinna

Kecibas, Elin	20180516	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1934	Man
Thorstensson, Henrik	20180504	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1934	Man
Lundberg, Linn	20180507	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1934	Man
Thorstensson, Henrik	20180515	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1934	Kvinna
Pernu, Marjo	20180529	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1935	Kvinna
Afram, Natalie	20180528	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1935	Kvinna
Afram, Natalie	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1935	Kvinna
Lundberg, Linn	20180522	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1935	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180529	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1935	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180523	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1935	Kvinna
Siwertz, Jenny	20180509	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1935	Kvinna
Sánchez, Gabriella	20180515	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1935	Man
Haddad, Tibelya	20180516	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1935	Man
Lundberg, Linn	20180522	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1935	Kvinna
Lundberg, Linn	20180517	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1935	Kvinna
Haddad, Tibelya	20180522	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1935	Kvinna
Siwertz, Jenny	20180522	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1936	Man
Ghookas, Roland	20180511	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1936	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1936	Kvinna
Kecibas, Elin	20180518	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1936	Kvinna
Ghookas, Roland	20180522	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1936	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180503	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1936	Man
Siwertz, Jenny	20180501	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1936	Kvinna
Abrem Istefan, Nohra	20180514	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1936	Kvinna
Nilsson, Lisa	20180528	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1936	Man
Afram, Natalie	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1936	Kvinna
Lundberg, Linn	20180507	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1936	Kvinna
Sánchez, Gabriella	20180529	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1936	Kvinna

Abrem Istefan, Nohra	20180517	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1936	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1936	Kvinna
Abrem Istefan, Nohra	20180514	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1936	Man
Afram, Natalie	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1937	Man
Saifouri, Fenek	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1937	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180517	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1937	Kvinna
Afram, Natalie	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1937	Kvinna
Afram, Natalie	20180514	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1937	Man
Thorstensson, Henrik	20180528	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1937	Man
Thorstensson, Henrik	20180517	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1937	Man
Lundberg, Linn	20180517	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1937	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180522	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1937	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1937	Man
Kecibas, Elin	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1937	Man
Afram, Natalie	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1937	Kvinna
Kecibas, Elin	20180524	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1937	Man
Kecibas, Elin	20180517	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1937	Man
Thorstensson, Henrik	20180501	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1938	Kvinna
Saifouri, Fenek	20180503	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1938	Kvinna
Afram, Natalie	20180502	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1938	Kvinna
Siwertz, Jenny	20180528	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1938	Kvinna
Siwertz, Jenny	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1938	Kvinna
Lundberg, Linn	20180504	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1938	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180522	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1938	Man
Thorstensson, Henrik	20180528	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1938	Man
Saifouri, Fenek	20180530	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1939	Kvinna
Hanna, Jessica	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1939	Man
Ghookas, Roland	20180524	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1939	Man

Thorstensson, Henrik	20180509	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1939	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1939	Man
Thorstensson, Henrik	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1939	Man
Ghookas, Roland	20180522	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1939	Man
Thorstensson, Henrik	20180514	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1939	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180509	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1939	Kvinna
Haddad, Tibelya	20180529	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1939	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1939	Kvinna
Ghookas, Roland	20180522	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1940	Kvinna
Ghookas, Roland	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1940	Man
Ghookas, Roland	20180522	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1940	Kvinna
Siwertz, Jenny	20180522	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1940	Man
Saifouri, Fenek	20180503	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1940	Kvinna
Sanchéz, Gabriella	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1940	Kvinna
Ghookas, Roland	20180511	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1940	Kvinna
Siwertz, Jenny	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1940	Man
Ghookas, Roland	20180522	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1940	Man
Thorstensson, Henrik	20180503	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1940	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180511	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1940	Kvinna
Afram, Natalie	20180530	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1940	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180503	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1940	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180516	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1940	Man
Sanchéz, Gabriella	20180524	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1941	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180507	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1941	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180507	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1941	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180525	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1941	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180521	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1941	Kvinna
Saifouri, Fenek	20180517	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1941	Man

Thorstensson, Henrik	20180509	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1941	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180525	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1941	Kvinna
Haddad, Tibelya	20180530	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1941	Kvinna
Nilsson, Lisa	20180528	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1941	Man
Lundberg, Linn	20180529	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1942	Man
Lundberg, Linn	20180503	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1942	Man
Thorstensson, Henrik	20180502	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1942	Kvinna
Afram, Natalie	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1942	Kvinna
Nilsson, Lisa	20180530	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1942	Man
Ghookas, Roland	20180502	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1943	Kvinna
Sanchéz, Gabriella	20180530	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1943	Man
Ghookas, Roland	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1943	Man
Thorstensson, Henrik	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1943	Kvinna
Sanchéz, Gabriella	20180528	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1943	Kvinna
Siwertz, Jenny	20180525	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1943	Kvinna
Hanoush, Rasha	20180514	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1944	Kvinna
Kecibas, Elin	20180514	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1944	Man
Thorstensson, Henrik	20180516	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1944	Kvinna
Afram, Natalie	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1944	Man
Abrem Istefan, Nohra	20180525	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1944	Man
Hanoush, Rasha	20180524	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1944	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1944	Kvinna
Ghookas, Roland	20180523	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1944	Kvinna
Hanna, Jessica	20180528	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1944	Man
Thorstensson, Henrik	20180530	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1944	Man
Lundberg, Linn	20180511	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1944	Kvinna
Sanchéz, Gabriella	20180516	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1944	Kvinna
Lundberg, Linn	20180517	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1944	Kvinna

Abrem Istefan, Nohra	20180524	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1945	Man
Omoduemuke, Adrienne	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1945	Kvinna
Afram, Natalie	20180530	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1945	Kvinna
Sanchéz, Gabriella	20180528	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1945	Kvinna
Nilsson, Lisa	20180511	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1945	Man
Thorstensson, Henrik	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1945	Man
Thorstensson, Henrik	20180516	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1945	Man
Afram, Natalie	20180515	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1945	Kvinna
Afram, Natalie	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1945	Kvinna
Sanchéz, Gabriella	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1945	Man
Saifouri, Fenek	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1945	Man
Ghookas, Roland	20180511	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1946	Man
Haddad, Tibelya	20180507	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1946	Kvinna
Elmi, Fowsia	20180528	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1946	Kvinna
Siwertz, Jenny	20180522	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1946	Man
Pernu, Marjo	20180525	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1946	Man
Afram, Natalie	20180504	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1946	Kvinna
Pernu, Marjo	20180507	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1946	Man
Lundberg, Linn	20180524	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1946	Man
Thorstensson, Henrik	20180521	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1946	Kvinna
Sanchéz, Gabriella	20180521	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1946	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180507	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1946	Kvinna
Hanna, Jessica	20180529	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1947	Kvinna
Lundberg, Linn	20180529	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1947	Kvinna
Afram, Natalie	20180528	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1947	Kvinna
Hanna, Jessica	20180523	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1947	Man
Thorstensson, Henrik	20180502	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1947	Man
Hanna, Jessica	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1947	Man

Thorstensson, Henrik	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1947	Man
Hanna, Jessica	20180528	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1948	Kvinna
Nilsson, Lisa	20180511	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1948	Kvinna
Nilsson, Lisa	20180507	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1948	Kvinna
Siwertz, Jenny	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1948	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180507	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1949	Kvinna
Sanchéz, Gabriella	20180529	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1949	Kvinna
Afram, Natalie	20180517	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1949	Man
Lundberg, Linn	20180524	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1949	Kvinna
Lundberg, Linn	20180529	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1949	Kvinna
Östman, Ylva	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1950	Man
Siwertz, Jenny	20180501	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1950	Man
Afram, Natalie	20180531	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1950	Man
Thorstensson, Henrik	20180509	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1951	Man
Lundberg, Linn	20180503	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1951	Man
Lundberg, Linn	20180511	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1951	Man
Lundberg, Linn	20180517	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1951	Man
Lundberg, Linn	20180507	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1951	Man
Thorstensson, Henrik	20180504	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1952	Man
Thorstensson, Henrik	20180508	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1952	Man
Afram, Natalie	20180521	Bifall Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL		1952	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180522	Bifall Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL		1925	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180501	Bifall Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL		1929	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180504	Bifall Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL		1929	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180516	Bifall Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL		1930	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180511	Bifall Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL		1932	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180518	Bifall Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL		1940	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180521	Bifall Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL		1942	Kvinna

Thorstensson, Henrik	20180509	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1921	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180531	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1921	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180528	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1923	Man
Thorstensson, Henrik	20180502	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1924	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180529	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1924	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180518	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1927	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180508	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1928	Man
Thorstensson, Henrik	20180530	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1929	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180502	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1933	Man
Thorstensson, Henrik	20180517	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1937	Man
Thorstensson, Henrik	20180504	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1939	Man
Thorstensson, Henrik	20180502	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1939	Man
Thorstensson, Henrik	20180521	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1940	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180529	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1940	Man
Thorstensson, Henrik	20180523	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1941	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180523	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1944	Man
Thorstensson, Henrik	20180518	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1944	Man
Thorstensson, Henrik	20180525	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1945	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180518	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1945	Man
Thorstensson, Henrik	20180530	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1946	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180516	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1946	Man
Thorstensson, Henrik	20180529	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1949	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180530	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1951	Man
Thorstensson, Henrik	20180530	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1951	Man
Thorstensson, Henrik	20180502	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1951	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180522	Bifall Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	1951	Man
Haddad, Tibelya	20180511	Bifall Matdistribution enligt 4 kap, 1§ SoL	1939	Man
Thorstensson, Henrik	20180530	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	1921	Kvinna

Thorstensson, Henrik	20180502	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL		1922	Man
Thorstensson, Henrik	20180509	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL		1924	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180530	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL		1929	Man
Thorstensson, Henrik	20180502	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL		1932	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180508	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL		1934	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180508	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL		1936	Man
Thorstensson, Henrik	20180518	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL		1938	Man
Thorstensson, Henrik	20180521	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL		1941	Man
Thorstensson, Henrik	20180531	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL		1944	Man
Thorstensson, Henrik	20180502	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL		1946	Man
Thorstensson, Henrik	20180516	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL		1946	Man
Thorstensson, Henrik	20180523	Bifall Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL		1948	Man
Sánchez, Gabriella	20180528	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1920	Kvinna
Abrem Istefan, Nohra	20180528	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1926	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180530	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1928	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180503	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1928	Man
Afram, Natalie	20180503	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1929	Man
Afram, Natalie	20180504	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1929	Man
Thorstensson, Henrik	20180525	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1931	Man
Thorstensson, Henrik	20180522	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1931	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180509	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1931	Kvinna
Abrem Istefan, Nohra	20180529	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1932	Kvinna
Afram, Natalie	20180524	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1933	Kvinna
Ghookas, Roland	20180522	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1933	Man
Ghookas, Roland	20180522	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1933	Kvinna
Sánchez, Gabriella	20180531	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1933	Kvinna
Eriksson, Josefine	20180522	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1934	Man
Afram, Natalie	20180530	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1934	Kvinna

Lundberg, Linn	20180504	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1936	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180501	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1938	Kvinna
Thorstensson, Henrik	20180529	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1939	Kvinna
Haddad, Tibelya	20180502	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1940	Kvinna
Haddad, Tibelya	20180514	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1942	Man
Pernu, Marjo	20180528	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1943	Man
Pernu, Marjo	20180528	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1943	Man
Ghookas, Roland	20180529	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1944	Kvinna
Hanna, Jessica	20180531	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1944	Kvinna
Afram, Natalie	20180530	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1945	Man
Thorstensson, Henrik	20180515	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1945	Kvinna
Haddad, Tibelya	20180502	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1945	Man
Afram, Natalie	20180509	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1946	Man
Thorstensson, Henrik	20180508	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1947	Kvinna
Afram, Natalie	20180517	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1949	Kvinna
Sanchéz, Gabriella	20180504	Bifall Trygghetslarm enligt 4 kap, 1§ SoL		1951	Kvinna

2018-05-09

Referens

Mottagare

Vård- och omsorgsnämnden

Beslut SOL över 65 år, maj 2018
Myndighet ÄO

Beslutsfattare	Beslutsdatum	Beslut	Anledning till avslag	Födelseår	Kön
Thorstensson, Henrik	20180503	Avslag Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	Delavslag Avslag på ansökan om tillsynsständning en gång per vecka. Behovet anses kunna tillgodoses med redan beviljade insatser. Personen är beviljad hemtjänst med sex besök per dag I beslutet ingår även serviceinsatser inkl städning var tredje vecka samt sophantering dagligen.	1936	Man
Avslag Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	Avslag Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	Avslag Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	Delavslag Avslag på ansökan om tillsynsständning en gång per vecka. Behovet anses kunna tillgodoses med redan beviljade insatser. Personen beviljas hemtjänst med sex besök per dag och ett besök per natt. I beslutet ingår även serviceinsatser inkl städning var tredje vecka samt sophantering dagligen.	1932	kvinn
Avslag Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	Avslag Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	Avslag Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	Delavslag Avslag på ansökan om ytterligare ett tillsynsbesök i samband med lunch. Behovet bedöms kunna tillgodoses med redan beviljade insatser trygghetsringning två gånger per dag samt trygghetslarm. Personen beviljas hemtjänst i form av: trygghetsringning två gånger per dag, dusch en gång per vecka, disk en gång per vecka, städning, tvätt och renbäddning varannan vecka, tillsynsständning, inköp och sophantering en gång per vecka samt trygghetslarm.	1949	kvinn
Thorstensson, Henrik	20180508	Avslag Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	Avslag på utökad ledsagning för att besöka läkare. Behovet kan tillgodoses med nuvarande 4 timmar per månad samt att hon är beviljad sjukresor för att ta sig till vårdgivaren.	1925	kvinn
Thorstensson, Henrik	20180509	Avslag Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	Delavslag Avslag på ansökan om tillredning av frukost. Behovet anses kunna tillgodoses genom hushållsgemenskapen. Personer beviljas hemtjänst med åtta besök per dag samt vändning var fjärde timme under natten. I beslutet ingår hjälp med personlig omvårdnad, matdistribution lunch och middag, dubbelbemanning vid förflyttning samt avlösning	1939	kvinn
Siwertz, Jenny	20180528	Avslag Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	Delavslag (avslag på utökad hemtjänst) Avslag på ansökan om utökad hemtjänst för profylaxträning dagligen. Personen beviljas som tidigare har 192 timmar hemtjänst fördelat på sju besök per dag som innefattar all personlig omvårdnad inkl dubbelbemanning, promenad, ledsagning samt avlösning 27 timmar per månad. Den samlade bedömningen är att det stora omvårdnadsbehovet som föreligger bäst kan tillgodoses på ett vård- och omsorgsboende.	1932	kvinn

Saifouri, Fenek	20180530	Avslag Hemtjänst enligt 4 kap, 1§ SoL	Delavslag Avslag på ansökan om städning varje vecka. Behovet bedöms kunna tillgodoses med städning var tredje vecka. Personen beviljas hemtjänst med följande insatser: inköp och apoteksärenden en gång i veckan samt städning var tredje vecka.	1939	kvinn
Abrem Istefan, Nohra	20180504	Avslag Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL	Behovet bedöms kunna tillgodoses genom andra insatser, hemtjänst, dagverksamhet och trygghetslarm	1939	kvinn
Thorstensson, Henrik	20180516	Avslag Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL	Omvårdnadsbehoven bedöms kunna tillgodoses genom hemtjänstinsatser	1934	man
Siwertz, Jenny	20180518	Avslag Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL	Omvårdnadsbehoven bedöms kunna tillgodoses genom hemtjänstinsatser	1932	kvinn
Siwertz, Jenny	20180518	Avslag Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL	Omvårdnadsbehoven bedöms kunna tillgodoses genom hemtjänstinsatser	1950	man
Thorstensson, Henrik	20180518	Avslag Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL	Avslag då behovet av hjälp med personlig omvårdnad understiger 30 timmar per månad. Personen har endast hjälp med städning från hemtjänsten.	1939	kvinn
Abrem Istefan, Nohra	20180521	Avslag Hemvårdsbidrag enligt 4 kap, 2 § SoL	Omvårdnadsbehovet bedöms inte vara så stort och behoven som finns kan tillgodoses genom hemtjänst	1933	kvinn
Thorstensson, Henrik	20180516	Avslag Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	Det bedöms inte föreligga behov av korttidsboende i avlastande syfte efter sjukhusvistelse. Personen har sedan tidigare hemtjänst i form av tre besök per dag samt dagverksamhet en dag per vecka.	1929	kvinn
Thorstensson, Henrik	20180521	Avslag Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	Behovet bedöms kunna tillgodoses genom hemtjänstinsatser. Personen beviljas hemtjänst i form av: sju besök per dag som innefattar hjälp med personlig omvårdnad, tillsyn och måltider. Beviljas även serviceinsatser och trygghetslarm.	1926	kvinn
Thorstensson, Henrik	20180522	Avslag Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	Behovet bedöms kunna tillgodoses genom hemtjänstinsatser. Personen beviljas hemtjänst i form av: sex besök per dag samt ett besök per natt. Insatserna innefattar hjälp med personlig omvårdnad, förflyttning (dubbelbemanning), tillsyn och måltider. Personen beviljas även serviceinsatser och trygghetslarm.	1945	man
Thorstensson, Henrik	20180524	Avslag Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	Behovet bedöms kunna tillgodoses genom andra insatser. Personen beviljas hemtjänst i form av: fem besök per dag som innefattar stöd med personlig omvårdnad och förflyttning. Personen beviljas även avlösning 15 timmar per månad och trygghetslarm.	1932	man
Afram, Natalie	20180531	Avslag Korttidsplats enligt 4 kap, 1§ SoL	Behovet bedöms kunna tillgodoses genom hemtjänstinsatser. Personen beviljas hemtjänst i form av: sex besök per dag samt två besök per natt. Insatserna innefattar hjälp med personlig omvårdnad, förflyttning och måltider. Beslutet innefattar även	1942	kvinn

			hjälp med serviceinsatser, promenader och trygghetslarm.		
Nilsson, Lisa	20180517	Avslag Ledsagning enligt 4 kap, 1§ SoL	Beslut om avslag på ansökan om ledsagning till sjukhus då behovet bedöms kunna tillgodoses genom sjukresa med extra service.	1923	kvinn
Nilsson, Lisa	20180517	Avslag Ledsagning enligt 4 kap, 1§ SoL	Beslut om avslag på ansökan om ledsagning till polishuset då behovet bedöms kunna tillgodoses genom färdtjänst.	1931	kvinn
Thorstensson, Henrik	20180502	Avslag Servicehus enligt 4 kap. 1§ SoL	Behovet bedöms kunna tillgodoses genom hemtjänst, dagverksamhet och trygghetslarm. Personen är beviljad hemtjänst med följande insatser: sex besök per dag som innefattar personlig omvårdnad, förflyttning, tillsyn samt måltider. Beslutet innefattar även hjälp med serviceinsatser och trygghetslarm.	1936	man
Thorstensson, Henrik	20180502	Avslag Servicelägenhet enligt 4 kap, 1§ SoL	Behovet bedöms kunna tillgodoses genom utökad hemtjänst, promenader och dagverksamhet. Personen är beviljad hemtjänst i form av inköp och dusch en gång per vecka, städ var tredje vecka samt trygghetslarm.	1937	kvinn
Thorstensson, Henrik	20180509	Avslag Servicelägenhet enligt 4 kap, 1§ SoL	Behovet bedöms kunna tillgodoses genom utökad hemtjänst och dagverksamhet. Personen är beviljad hemtjänst med följande insatser: fem besök per dag som innefattar stöd vid uppstigning, tillsyn och social samvaro i samband med måltider. Beslutet innefattar även hjälp med serviceinsatser, promenader, dusch, ledsagning fyra timmar per månad och trygghetslarm.	1932	kvinn
Thorstensson, Henrik	20180523	Avslag Servicelägenhet enligt 4 kap, 1§ SoL	Behov av sökt insats föreligger ej. Det behov som föreligger bedöms kunna tillgodoses genom hemtjänst och dagverksamhet. Personen beviljas hemtjänst i form av dusch en gång per vecka samt matlåda dagligen och trygghetslarm.	1933	kvinn
Thorstensson, Henrik	20180516	Avslag Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	Behovet bedöms kunna tillgodoses genom utökade hemtjänstinsatser, social samvaro i samband med måltid, promenader och dagverksamhet. Personen beviljas hemtjänst med fyra besök per dag som innefattar stöd vid uppstigning och måltider. Beslutet innefattar även hjälp med serviceinsatser, promenad två gånger per vecka, ledsagning fyra timmar per månad och trygghetslarm.	1924	kvinn
Thorstensson, Henrik	20180522	Avslag Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	Behovet bedöms kunna tillgodoses genom hemtjänst och dagverksamhet. Personen är beviljad dagverksamhet tre dagar per vecka. Personen är även beviljad hemtjänst som innefattar fem besök per dag samt en trygghetsringning. I besöken ingår påputtning vid personlig omvårdnad, måltider och måltids-sällskap och tillsynsbesök. I beslutet ingår även serviceinsatser, promenad och trygghetslarm.	1932	kvinn

Thorstensson, Henrik		Avslag Särskilt boende enligt 4 kap, 1§ SoL	Behovet bedöms kunna tillgodoses genom hemtjänst och dagverksamhet. Personen är beviljad hemtjänst med sju besök under dagen och två besök under natten. I besöken ingår hjälp med personlig omvårdnad, förflyttning, tillsyn och måltider. I beslutet ingår även serviceinsatser, ledsagning till läkare och trygghetslarm.	1946	man
Afram, Natalie	20180531	Avslag Vård- och omsorgsboende enl 2 kap, 8 § SoL Felregistrering ska vara Avslag särskilt boende enligt 4 kap 1 § SoL	Behovet bedöms kunna tillgodoses genom hemtjänstinsatser. Personen beviljas hemtjänst i form av: sex besök per dag samt ett besök per natt. Insatserna innefattar hjälp med personlig omvårdnad, förflyttning och måltider. Beslutet innefattar även hjälp med serviceinsatser och trygghetslarm.	1942	kvinn

16

Ärenden från dialogforum(von/2018:4)

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden har tagit del av minnesanteckningarna från Tullinge dialogforum 2018-06-08.

Sammanfattning

8 juni 2018 hölls ett dialogforum i Tullinge under rubriken ” *Hur är det att vara senior i Tullinge?* ” Vård- och omsorgsnämndens ordförande Tuva Lund var inbjuden och diskussionen kretsade bland annat kring boende, aktiviteter för äldre, kollektivtrafik, maten i hemtjänsten och digitalisering.

2018-06-26

Dnr von/2018:4

Referens

Kerstin Frimodig

Mottagare

Vård- och omsorgsnämnden

Ärenden från dialogforum

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden har tagit del av minnesanteckningarna från Tullinge dialogforum 2018-06-08.

Sammanfattning

8 juni 2018 hölls ett dialogforum i Tullinge under rubriken ”*Hur är det att vara senior i Tullinge?*” Vård- och omsorgsnämndens ordförande Tuva Lund var inbjuden och diskussionen kretsade bland annat kring boende, aktiviteter för äldre, kollektivtrafik, maten i hemtjänsten och digitalisering.

Ärendet

Dialogforum är ett lokalt forum där förtroendevalda möter kommuninvånare. Det är ett stöd till den representativa demokratin och ett sätt för att förstärka arbetet med den demokratiska utvecklingen i Botkyrka. I november 2015 fastställde kommunfullmäktige riktlinjer för dialogforum. Riktlinjerna slår fast att nämnderna ska ta in frågor från dialogforum på nämndernas dagordningar samt ansvara för att besvara, återkoppla och följa upp frågor, synpunkter och förslag från dialogforumen inom respektive ansvarsområde.

8 juni 2018 hölls ett dialogforum i Tullinge under rubriken ”*Hur är det att vara senior i Tullinge?*” Vård- och omsorgsnämndens ordförande Tuva Lund var inbjuden och redogjorde för hur vård- och omsorgsnämnden arbetar med frågor som berör seniorer och olika satsningar som görs inom förvaltningen. Andra diskussioner gällde olika boendeformer, aktiviteter för äldre, kollektivtrafik, maten i hemtjänsten och digitalisering.

Tullinge dialogforum gör följande medskick till vård- och omsorgsnämnden: *-Tullinge dialogforum betonar vikten av att den upphandling som är på gång nu ger högre kvalitet och större variation på maten.*

Pia Bornevi

Vård- och omsorgschef

2018-06-26

Dnr von/2018:4

Bilaga

Minnesanteckningar från Tullinge dialogforum 2018-06-08

Expedieras till

Tullinge dialogforum

2018-06-08

Referens
Charlotte Rydberg

Hur är det att vara senior i Tullinge?

Dag och tid	Fredag 8 juni kl. 14-16	
Plats	Restaurang Tullen i Tullinge	
Närvarande	Hans Richardsson (S) Ordförande Sven-Gunnar Kurkson (S) Östen Granberg (SD) Lars Engström (M) Samira Österberg (V) Stefan Dayne (KD) Lena Ingren (S) Inga-Lill Strömqvist (S)	Deltagare: 26 personer, varav 15 kvinnor och 11 män
Ej närvarande	Charlotte Rydberg områdes- utvecklare Anders Thorén (TuP) Oskar Forsberg (MP) Annelie Ehn (M)	

Sammanfattning

Dialogen handlade om livet som senior i Tullinge. Inbjuden gäst var vård- och omsorgsnämndens ordförande Tuva Lund (S). Mötet lockade 26 seniorer i Tullinge och diskussionen kretsade bland annat kring boende, aktiviteter för äldre, kollektivtrafik, maten i hemtjänsten och digitalisering.

Tullinge dialogforum gör följande medskick till vård- och omsorgsnämnden:

- Tullinge dialogforum betonar vikten av att den upphandling som är på gång nu ger högre kvalitet och större variation på maten.

2018-06-08

Mötet

Dialogforums ordförande Hans Richardsson (S) hälsade alla välkomna och berättade om formerna för mötet. Därefter lämnades ordet till vård- och omsorgsnämndens ordförande Tuva Lund (S), som berättade om hur nämnden arbetar med frågor som berör seniorer. Frågor från deltagarna markeras i kursiv stil i minnesanteckningarna.

Bostäder

Botkyrka kommun har generellt en ung befolkning. Samtidigt är åldersgruppen 90+ den åldersgrupp som ökar mest. Botkyrka kommun har aldrig byggt så många vård- och omsorgsboenden som nu. På tre och ett halvt år har kommunen fått tre nya boenden; Tornet i Hallunda-Norsborg, Riksten Plaza och Strandängsgården i Fittja. Dessutom finns planer på nya boenden i Vårsta och i Storvreten.

Trots tillskottet av vård- och omsorgsboenden råder ett högt tryck på platserna på grund av ombyggnationer på två av kommunens befintliga boenden, Allégården och Samariten. När renoveringarna pågår kan kommunen inte använda de boendeplatserna fullt ut.

Kommunen vill också ha fler så kallade mellanboenden, t ex serviceboenden, trygghetsboenden och servicehus. 1 oktober 2017 gjordes servicelägenheterna på Orren i Tumba om till ett servicehus. I Tumba centrum planerar Botkyrka-byggen för att bygga ett Trygghetsboende. Tuva Lund vill att det planeras för ett mellanboende i planprogrammet som tas fram för Tullinge centrum.

Diskuteras kollektivboende i kommunen?

Tuva Lund: Jag är positiv till det. Men för att vi ska få till stånd ett sådant boende i kommunen så krävs det en byggaktör som vill bygga.

Äldre ska inte behöva vara ensamma.

Tuva Lund: Därför är det så bra med trygghetsbostäder eller servicehus. Där har man sitt eget boende, men man kan göra saker gemensamt med andra och det finns personal på plats under vissa timmar.

På kommunala pensionärsrådet fick vi höra att man håller på att hbtq-certifiera våra boenden. Tanken är väldigt god!

2018-06-08

Språk

Tuva Lund berättade att möjligheten till kommunikation är otroligt viktigt för kvaliteten inte minst i verksamhet för äldre. Många medborgare hör av sig till henne har synpunkter på att personal inte behärskar svenska tillräckligt bra. Det är viktigt att kommunikationen fungerar väl mellan personal och medborgare. Kommunen utreder nu hur vi kan förbättra detta genom språkutbildningar på arbetsplatser för dem som behöver och införa arbetsprov för nyanställda.

Extra tjänster

Från och med 1 januari har omsorgsverksamheterna utökats med 50 personer som tidigare stått långt från arbetsmarknaden, så kallade extra tjänster. De ska stödja ordinarie personal och hjälpa med aktiviteter som skapar mervärde för de äldre som tex promenader. Det finns också en förhoppning om att de vill utbilda sig och fortsätta jobba inom omsorgen och därmed hitta ny personal till verksamheterna via extratjänsterna.

Egen tid

I Botkyrka kommun får personer med hemtjänst "egen tid" tillsammans med sin kontaktperson. Den äldre bestämmer själv vad hen vill göra av tiden.

Egen tid finns också inom vård- och omsorgsboende men används inte i samma utsträckning. Tanken är att man inte bara ska erbjudas gruppaktiviteter utan även ha en särskild tid som man bestämmer över själv.

Sommarvistelse

Från och med i sommar kommer boende på service- och vård- och omsorgsboenden kunna åka på sommarvistelse till Botvidsgården i Trosa.

Aktiviteter

Var kan man som senior gå och jympa? Jag åker till Huddinge nu.

Tuva Lund: Det finns flera privata alternativ. Det finns också mötesplatser för äldre i kommunen, i Tumba finns en som är inriktad på motion. Där finns gym, yoga, stavgång, jympa osv. Mötesplatsen i Vårsta har också aktiviteter.

Östen Granberg (SD): Sverigedemokraterna har motionerat om att ålderspensionärer ska få friskvårdsbidrag.

SPF har olika motionsformer för äldre, som stavgång, qi gong, bowling, boule. De är gratis eller en liten avgift på några tior. Välkomna!

2018-06-08

PRO i Tullinge har 450 medlemmar och ägnar sig också mycket åt friskvård, till exempel fågelskådning, resor och kortspel.

Det har försvunnit mycket kultur i Tullinge. Vi har ett bra bibliotek, öppen verksamhet i kyrkan och PRO. Men förut fanns också ett äldreråd som arbetade för att förbättra för äldre. Det fanns en filmklubb, sopplunch och jazzträffar.

Tuva Lund: Det är viktigt att det finns mötesplatser för äldre med olika inriktningar i kommunen. Om det blir ett trygghetsboende i Tullinge centrum så öppnar sig möjligheter för en sådan mötesplats även här.

Självbestämmande

Tuva Lund framhöll rätten att själv bestämma över sitt liv, även när man har omsorg. Egen tid, rätt att välja vård- och omsorgsboende och förenklad biståndsbedömning är exempel på frågor hon tycker är viktiga för att öka äldres självbestämmande. Från och med 1 oktober kommer personer som är 75 år och äldre kunna gå in på webben och anmäla att man behöver hjälp med något. Då kan man få sex timmar hjälp per månad mot hemtjänstavgift. Den förenklade biståndsbedömningen kommer bara att gälla serviceinsatser, inte omsorgsinsatser.

Min granne får varannan vecka åka till Alby ängar och äta och dricka. Det är jättebra!

Berätta om Botkyrkafixaren!

Tuva Lund: Botkyrkafixaren är en kostnadsfri tjänst som äldre få hjälp av när det gäller t ex att skruva i en lampa, ta ner julgardineran eller liknande.

Undersökningar och kvalitet

I undersökningar om äldreomsorgen ligger inte Botkyrka kommun bra till. Har ni funderat på åtgärder?

Tuva Lund: Vi ligger för lågt i Socialstyrelsens brukarundersökning. Därför har vi gjort en genomlysning av hemtjänsten och av vård- och omsorgsboenden. Efter det har vi gjort ett omfattande förändringsarbete, bl.a. med att införa egentid, individuella och gruppaktiviteter på vård- och omsorgsboenden och mer trygghet genom extratjänsterna.

2018-06-08

När man rapporterar till Kolada är det ofta anhöriga eller gode män som svarar. Det kan bli lite missvisande, som god man kan man ha högre krav än anhöriga.

Tuva Lund: Det stämmer att det många gånger är anhöriga eller god man som svarar.

Maten i hemtjänsten är inte bra. Varför kan man inte få maten från Tullen?

Tuva Lund: Vi upphandlar just nu mat till hemtjänsten. Framöver kommer man att få mer rätter att välja på.

Vad kostar matportionerna i hemtjänsten?

Tuva Lund: Jag har inte den detaljkunskapen.

Vi är bortglömda i Tullinge, alla resurser går till andra delar av kommunen.

Tuva Lund: Det funkar inte så. Hur mycket resurser som läggs beror på hur många äldre som bor i ett område och vilka behov som finns. Omsorg ska alltid utgå från behov.

Kollektivtrafik

Kommunikationerna med bussar mot Römossen är alltför dåliga, särskilt buss 721.

Tuva Lund: SL och landstinget bestämmer över bussarna. SL gör sina bedömningar utifrån hur många trafikanter som använder kollektivtrafiken och vilka byggplaner som finns i ett visst område. Jag tar med frågan.

Det skulle vara bra med en servicebuss, som det finns i Huddinge. Det skulle också behövas kommunikationer till norra Botkyrka, där finns konsthallen, Riksteatern osv.

Tuva Lund: Vi har drivit frågan om en ringbuss (vinkbuss) som skulle gå som en åtta genom Botkyrka, men fått nej på det. Vi kommer fortsätta att arbeta för det.

PRO har också drivit frågan om vinkbuss. Vi fick avslag av SL, eftersom det finns pendeltåg mellan Tumba och Tullinge.

Digitalisering

Kommunen vill effektivisera genom digitalisering. Men alla seniorer hänger inte med, eller har råd att köpa utrustning. Det är bra att SeniorNet finns.

2018-06-08

Tuva Lund: Det är en demokratisk fråga, alla behöver få förutsättningar för att kunna använda digitala verktyg. Digitaliseringen möjliggör för kommunen att effektivisera sin verksamhet, men det betyder inte att all personal ska bytas ut mot robotar. Utan att vi kan använda personalens tid smartare. Men det viktigaste av allt är att man kan dra nytta av digitaliseringen för att öka den enskildes frihet och självbestämmande. Vad betyder det i frihet när man kan klara av att gå på toaletten utan att vara behov av personal? Lika viktigt för både äldre som för personer med funktionsnedsättningar. Exempel på välfärdsteknik som ger den friheten är en toalett som möter upp när man sätter sig, hjälper en att torka och ger skjuts så man kommer upp när man är klar. Ett annat exempel är också att det finns "talande" duschar för medborgare som behöver duschstöd. Vi har Ipads genom vilka man kan sitta ner med personal och välja ut precis vilka varor som ska handlas in, istället för att ha en inköpslista. Där kan man också följa sin planering för dagen – utifrån hur du själv har möjlighet att ta in och förstå information. Just nu genomför förvaltningen en satsning på en utbildning för all personal inom omsorgen för personer med funktionsnedsättningar för att de ska kunna hjälpa medborgarna att använda digitala hjälpmedel.